Ilie Tănăsache

PALMYRA CERE RENDEZ-VOUS

EDITURA ALBATROS

Ilie Tănăsache
PALMYRA
CERE
RENDEZ-VOUS
EDITURA
ALBATROS
CAPITOLUL I 1

Un bolid albastru fulgera pe pârtia dreaptă, de asfalt, la peste două sute de kilometri de Bucureşti. În stânga, plopi mari, puternici, cu ramurile întinse ocrotitor deasupra şoselei. Acoperiş neliniştit, fremătător. Pe trunchiurile groase, la un metru, un metru şi jumătate de pământ, cercuri alb-gri, late de-o palmă, ca o zgardă purtată cândva, în tinereţe, împotriva vânturilor. Era de fapt semnul năprasnic al deluviului ce devastase în 1970 şi această câmpie. Primite cu ură, puhoaiele au ţinut să se răzbune şi în acest fel, lăsând scrijelat pe trupul copacilor semnul de aducere-aminte, ca o ameninţare perpetuă. Copacii, docili, au păstrat semnul, purtându-l toată vara, un fel de banderolă, un bizar doliu alb-gri, protest tacit împotriva dezlănţuirii demente.

Dar maşina albastră survola nepăsătoare acest spaţiu greu încercat.

În dreapta, plopi tineri, arcuiţi de boarea toamnei, şoptind timid, cu frunza lor palidă şi fără vlagă, în aşteptarea brumei. Cele două generaţii de plopi se aliniau perfect, parcă în replică, în faţa bolidului albastru. Păreau două gărzi de onoare crescute acolo pentru ritualul voiajului pe asfait; gărzi ce confereau actului rutier cotidian o anume solemntate. La un moment dat însă, în şirul tânăr, înţepenit în poziţie de drepţi, o breşă strica armonia. Câţiva copaci lipseau de la apel. În locul unde plopii ar fi trebuit să-şi facă datoria, se înălţa o grămadă mare de pământ, răscolit de un excavator. Cupa harnică săpase în coasta şoselei o groapă colţuroasă şi urâtă, tăiase din straturile geologice hălcile mari, aflate în stare de repaus de la facerea lumii, şi urcase grămada neagră la

trei-patru metri deasupra şoselei. Fusese o joacă nebună între pământ şi unealtă. O joacă din care omul ieşise învingător. O victorie ce consumase – ca de fiecare dată când omul îşi afirmă voinţa şi prezenţa în faţa inamicului şi partenerului de duel neîntrerupt, natura – o postaţă bună de peisaj între care, victime definitive, plopii smulşi din rădăcină.

În ziua aceea, când bolidul albastru înghiţea kilometri după kilometri, un student de ia arte plastice, aflat în ultimele lui zile de vacanţă, se urcase pe movila ivită în marginea şoselei. Odată lungit pe bulgării uscaţi de vântul bun, de început de septembrie, a deschis blocul de desen. Plopii mari, cu ramurile ce ocroteau cu bolta verde-galbenă şoseaua, plopii tineri din care urma să se înfrupte iepurii peste câteva luni dacă nu-i înfăşură nimeni cu papură, şoseaua neagră, trasă cu sfoara, luminare, în amiaza cu sunete tăcute, odihnitoare, urcau docili aici, pe foaia albă. O încercare de răzbunare faţă de „consumul de natură” care-l intriga pe student? Tot ce e posibil. Pleda pentru această prezumţie inaderenţa afectivă la grămada de pământ izbucnită ilogic în marginea şoselei, în inima câmpiei. Pe foaia albă de hârtie peisajul se statornicea într-un fel anume, strâmb, prin pete de culoare neaşteptată, de fapt altele decât cele care mângâiau în realitate privirea. Studentul îşi imagina şi scornea culorile lui, se uita la lucrurile din jur şi îşi închipuia altele, mai frumoase sau mai urâte, pe care se chinuia să le încredinţeze blocului de desen. Privirea alerga tocmai la capătul şoselei unde apa morţilor juca fantastic pe banda neagră. Până acolo însă mai era un pod. un om care cosea lucernă lângă şosea – pe o ridicătură neatinsă de ape – un canal de beton, un fel de uluc suspendat, mâlit de puhoaiele care pustiiseră totul, şi undeva, pe dreapta, un Volkswagen gri. Maşina rulase agale pe asfalt, fără zgomot, încât viitorul pictor abia dacă a observat-o când a trecut pe lângă el. Urechile au prins totuşi o melodie abia simţită care se pierdea în câmpie. Era parcă un fel de horă sau sârbă. Oricum, ceva ritmat. Studentul n-ar fi fost de loc surprins dacă undeva, la

capătul miriştii, dincolo de aburul depărtării, i s-ar fi înfăţişat o echipă obişnuită, de cămin cultural, dezlănţuită într-un final drăcesc de Ciuleandra. Dar melodia aceea s-a stins singură, la fel de anonim cum se insinuase auzului. Când şi-a aruncat din nou ochii în lungul şoselei, a văzut pe dreapta, mărunt şi neînsemnat, integrat în culorile toamnei, Volkswagenul gri. Atât de mărunt şi neînsemnat, încât nu modifica aproape cu nimic peisajul rutier, cu banda neagră, alergând drept, în lumina de miere a amiezii, strunită de cele două şiruri de copaci cu o rigoare neînduplecată.

N-a trecut mult şi maşina albastră zvâcni şi ea pe lângă grămada de pământ. De data asta urechile studentului ţiuiră. Tăcerea înstăpânită se sparse. Ca atunci când liniştea unei păduri este sfâşiată pe neaşteptate de răgetul unei fiare… Sunetele mici încep să terorizeze urechea… Capătă proporţii nebănuite… Auzul sensibilizat, pus în stare de alertă, percepe zgomotele insignifiante în urmă cu câteva secunde, le amplifică… imaginaţia inventează alte sunete, alte ecouri, adânci, fără identitate până atunci, fără explicaţie. Timpanul traumatizat se zbate ca într-o plasă, căutând o ieşire. O ieşire din nimic, de fapt, pentru că totul e ea mai înainte, dar răgetul acela a tulburat totul, a răsturnat curgerea firească a timpului, i-a imprimat un alt ritm, mai dramatic, mai violent.

Zvâcnirea cometei albastre, în amiaza calmă şi limpede de septembrie, a răsturnat pentru studentul de la arte plastice echilibrul în care respirase pe grămada neagră şi neverosimilă de pământ azvârlit în marginea şoselei. Plutirea leneşă a aerului, a razelor grele încetă. Un vârtej, un sorb orizontal, azuriu, biciui pielea lucie a asfaltului. Trombele de aer se lăţiră, cuprinzând în îmbrăţişarea lor sălbatică plopii tineri mai întâi. Aceştia se plecară neputincioşi. Frunzele galbene încercară un timid protest, scump plătit însă: jumătate din ele au căzut victime taifunului de o clipă. Ramurile fragede ale copacilor bătrâni comentară nefavorabil episodul şi preţul îndrăznelii a fost plătit la fel. Numai coroanele mari din

bolta verde – galbenă, de deasupra, se dovediră mai înţelepte. Ele începură să se legene încă înainte de venirea vârtejului năprasnic. Şi astfel vârtejul de aer stârnit se împletici între ramurile groase, puternice. Zbârli frunzele aflate deja în mişcare. Clătină vârfurile subţiri, prea înalte însă ca să le mai poată încovoia; le zgâlţâi totuşi cu o ultimă zbatere furioasă. Fără niciun rezultat. Copacii erau prea voinici şi prea bătrâni ca să se mai înfricoşeze de un capriciu. Crescuseră la şcoala aprigă a crivăţului de câmpie şi întâmpinau cu dispreţ vârtejurile de pripas, încurcate prosteşte printre ramurile groase.

Urechile viitorului pictor aspirau tot acest freamăt, dându-i proporţii de cataclism. Fantezia răscolită lucra… Acum, acum grămada de pământ va începe să se legene şi ea, să se spulbere, să se topească în sorbul azuriu şi orizontal, să galopeze în urma cometei albastre, care înghiţea fantastic kilometrii de asfalt. Aştepta ca omul ce cosea lucernă să plutească îndată peste câmpia învăpăiată, să joace peaburul Fetei Morgana ce închidea fabulos orizontul negru al şoselei. Aştepta ca Volkswagenul gri, parcat cuminte pe dreapta, să decoleze violent, în neant, pe această muzică a sferelor, stârnită de strune invizibile – freamătul de copaci tulburaţi din somnul dulce al amiezii.

Aştepta…

S-a produs însă izbitura aceea fantastică. Văzduhul câmpiei a răsunat de ecoul loviturii berbecilor de metal. Celelalte zgomote s-au stins. S-au topit în nimic. Liniştea nefirească l-a smuls pe viitorul pictor din toropeală.

Volkswagenul gri ardea. Iar spre locul accidentului alerga, cu coasa în mână, omul care hăcuise până atunci poate ultima recoltă de lucernă din acel an.

Studentul răspundea corect la întrebări, dar în gând îl dezaproba pe locotenentul de miliţie venit la faţa locului. La urma urmei, locotenentul putea să facă efortul de-a afla mai întâi cine a ajuns primul la locul accidentului şi să înceapă cu acesta. O logică elementară pleda pentru un astfel de curs al anchetei. Mai ales că exista o asemenea persoană care s-a aflat din primele clipe lângă cele două

maşini acum făcute zob: omul ce cosise la lucernă. Acesta stătea de-o parte, e drept, cam speriat, însă în stare să răspundă la întrebări.

— Aţi spus că vă numiţi!

— Victor Amuza.

— Povestiţi, vă rog! Cu amănunte, tovarăşe Amuza.

Victor îl privea liniştit pe locotenent, şi acesta habar n-avea că interlocutorul său ajunsese la al doilea motiv de dezacord; după părerea tânărului pictor, obrazul locotenentului era prea deschis, exprima prea mult echilibru în această atmosferă de accident, cu o maşină carbonizată la doi paşi şi cu alta – bolidul albastru, un Renault 16 – răsturnată, desfigurată cumplit. Un asemenea obraz, fără rid şi fără colţ, cu tăieturi prea rotunde nu va interesa niciodată un pictor.

Niciodată!

Ajuns la acest verdict, Victor Amuza se simţi mulţumit:

— Eram pe grămada aceea de pământ, când…

— Topometru?

— Nu. Pictor. Încă student…

— Mă rog. Şi?

Graba asta a locotenentului nu-l indispuse pe student. Ba chiar îl mulţumi într-un anume fel. Începu să-l privească pe locotenent cu mai mult interes. Desigur, graba asta spunea ceva. Poate că anchetatorul nu se aştepta să afle mare lucru – din relatările lui. Mai mult c-a sigur că de aceea şi începuse cu dânsul.

O haraba uriaşă – un autocamion al transporturilor internaţionale – vui din zecile de cai putere pe lângă maşina răsturnată. Unul dintre oamenii locotenentului făcu semn şoferului să-şi continue drumul. Jetul abundent de gaze albaştri pentru o clipă şoseaua şi amiaza de septembrie, cu plopi înşiraţi ordonat: tinerii pe partea dreaptă, bătrânii pe partea stângă.

— Pictam când maşina asta a fulgerat pur şi simplu pe lângă mormanul de pământ.

— N-aţi observat nimic deosebit?

— Ce anume?

— Eu ştiu! Ceva care să vă atragă atenţia.

— De exemplu!

Ochii căprui ai locotenentului urmăreau dunga neagră lăsată de cauciucurile automobilului răsturnat. Sau, poate, roţile celuilalt, carbonizat. De fapt, era foarte greu să precizezi ţinta principală a acestei priviri. Locotenentul făcea parte din acei oameni care trec cu uşurinţă de la un lucru la altul. Acei oameni, uneori bănuiţi de superficialitate pe nedrept tocmai pentru această uşurinţă, tocmai pentru că i-am vrea. stupid, agăţaţi numai de ceva, nu risipindu-se – de cele mai multe ori egal şi temeinic, ceea ce înseamnă o calitate şi dovada unui uriaş efort – în acţiuni disparate, deopotrivă de importante. Nu. nu-l sâcâiau întrebările studentului. Sau cel puţin nu arăta că-l sâcâie. Îi răspunse cu un ton de conversaţie obişnuită:

— Bunăoară, cum arăta faţa celui de la volan?

— Păi, nu l-aţi văzut pe targa?

— Pe mine mă interesează cum arăta atunci Dumneata, ca pictor…

Victor Amuza îşi adresă în gând un calificativ puţin măgulitor. Era limpede că reconstituirea exactă a clipei de atunci însemna enorm. Şi clipa aceea zburase definitiv în neant sub ochii lui, ai omului ce cosea atât de liniştit şi anonim lucernă mai înainte de accident. În definitiv, locotenentul avea dreptate. Căută repede o scuză:

— Alerga atât de repede încât doar a zvâcnit, şi gata… Ceva totuşi m-a izbit…

— Poftim? tresări locotenentul.

— Nu, nu ceva care se vedea… bătu în retragere viitorul pictor.

— Vă rog, îl îndemnă celălalt.

— Să vedeţi…

Miliţianul care făcuse semn şoferului de la transporturile internaţionale să-şi vadă de drum se apropie de locotenent şi-i raportă că urmele lăsate de Renault nu măsoară mai mult de cinci metri.

— Frâna a fost pusă târziu, foarte târziu, tovarăşe

locotenent.

— Atunci de ce a fost pusă?

— Nu ştiu.

— Păi tocmai ăsta e tot chichirezul: nici eu nu ştiu! Şi tare aş vrea să aflu! Scotociţi Volkswagenul. Centimetru cu centimetru.

— Înţeles, tovarăşe locotenent.

Locotenentul reluă, fără nicio scuză, dialogul cu Victor Amuza:

— Deci, afirmaţi că ceva v-a izbit.

— Nu ştiu cum să mă fac înţeles, continuă studentul. Până atunci totul era bine, calm, frumos. După ce a trecut maşina albastră, nimic n-a mai fost ca înainte.

— O stare de nelinişte? încercă să afle locotenentul.

— Nu… Nu asta.

— Ceva, ca o presimţire să zicem…

— Exact. Acesta-i cuvântul: presimţire sau prevestire. Mă rog, nu aveam niciun motiv să prevăd accidentul. Şi, totuşi…

— Ştiţi cu precizie când a sosit Volkswagenul? „Deci, nu-l interesează presimţirile mele, îşi zise Victor. De altfel cu ce l-aş putea ajuta? Omul acesta întreprinde o anchetă, are nevoie de relatări precise, controlabile, nu de vorbe, vorbe”.

— Cred că cel mult cu patru, cinci minute înainte.

— Şi?

— Nu înţeleg ce vă…

— A coborât cineva din el?

— Nu! rosti categoric studentul.

— Sunteţi sigur?

— Sunt sigur. De pe grămada mea de pământ aş fi văzut doi oameni, nu numai pe dumnealui, arătă Victor spre omul ce se sprijinea în coasă. Or doi oameni într-un singur peisaj nu-i puţin lucru…

Undeva, deasupra capului, se auzi un declic. Apoi din nou, încă o dată şi încă o dată. Unul dintre lucrătorii de la miliţie se urcase în plopul bătrân, cu ramurile puternice, ce făceau boltă peste şosea, şi de acolo fotografia locul

accidentului. Locotenentul îl trase uşor de braţ pe Victor Amuza.

— Să ieşim un pic din „peisaj”, glumi locotenentul, scoţându-l din perimetrul obiectivului fotografic.

Victor găsi gluma nelalocul ei. La urma urmei, absolut fără niciun motiv. Locotenentul îl pusese în dificultate cu întrebările lui de amănunt. Şi, fără să ştie, lovise cumva în vocaţia, în profesia lui de pictor. Dar, la urma urmei, cine aplicase „loviturile”? Nu tocmai el, viitorul pictor? Cu ce fel de ochi privise în jur dacă atâtea amănunte i-au scăpat, s-au consumat definitiv, odată cu drama de pe şosea? Nu, locotenentul nu-şi făcea decât meseria. Şi după cum se vedea, şi-o îndeplinea cu rigoarea cuveni la.

— Continuaţi, vă rog! auzi Victor.

— Au urmat izbitura, accidentul… Apoi l-am văzut pe omul care cosea lucernă alergând spre automobilul incendiat. El fiind mai aproape…

— Amintiţi-vă cât se poate de precis: după maşina albasuă, a mai trecut vreuna?

— Niciuna.

— N-are importanţă în ce sens.

— Categoric, n-a mai trecut nicio maşină.

— N-a apărut nimic altceva pe şosea?

— Nimic, nimic. Priveam asfaltul, maşina care se depărta şi aşteptam să se piardă zgomotele.

— A strigat, a ţipat cineva?

— Cred că înţeleg ce vreţi să spuneţi. Dar n-am auzit nimic. Bolidul a cotit brusc şi atunci s-a produs ireparabilul.

„Ireparabilul!” Era exact cuvântul care-l scotea din minţi pe locotenent. Cuvântul care-i provoca alergia neputinţei. Cuvântul pe care ar fi vrut, dacă i-ar fi stat în putinţă, să-l interzică definitiv. Cel puţin pentru profesia sa.

— Mulţumesc, tovarăşe Amuza.

Sus, craca de pe care se fotografia harnic se legăna şi foşnea din toate frunzele gălăgioase acum, ca un stol de

vrăbii. Jos, asfaltul negru, cu dâre de ulei şi benzină, cu fiare îndoite şi trecute prin flăcări, cu oameni scotocind peste tot, în amiaza cuprinsă iarăşi de calm, de liniştea lui septembrie.

— Aţi văzut Volkswagenul când a parcat pe dreapta?

— Poftim?

— Maşina asta. care a ars?

— Păi, habar n-am. Eu coseam cu spatele spre şosea.

— Mda…

După opinia viitorului pictor, aflat la doi paşi, nici ţăranul nu avea un obraz care să merite a fi urcat într-un tablou. Era cam prea citadinizat, prea trandafiriu. Victor s-aştepta să vadă o piele tăbăcită de* soare şi vânturi, nişte ochi arzând în străfundul acestei culori de sănătate, împrumutată de la toate anotimpurile. Ori omul din faţa lui nu arăta, decât poate prin vorbă, că face parte din categoria celor care lucrează pământul. Fiinţa lui, da, respira vigoare. Umerii laţi îl arătau puternic. Ca şi mâinile mari. cu degete noduroase. Dar vigoarea şi puterea asta n-o citeai pe chip. La Victor chipul însemna totul, el exprima sau trebuia să exprime totul.

— Spuneţi ce ştiţi despre accident. Povestiţi.

— Coseam. Ştiţi, eu lucrez la I.A.S. I a lucernă e muncă grea. Trebuie să învârţi coasa cu putere. De obicei, treaba asta o fac maşinile. Cum însă…

— Vorbiţi despre accident!

— Păi, aud deodată buf!

— Mi-am amintit un amănunt, îl întrerupse Victor Amuza pe cosaş. Eu ştiu… poate interesează.

— Vă ascult, se arătă interesat locotenentul.

— Când a trecut maşina… Volkswagenul gri…

— Ei?

— S-auzea o melodie. Abia s-auzea… O horă sau o sârbă. Sigur, una clin ele… Avea mult ritm, multă viaţă… Atât.

— Credeţi că omul de la volan…

— …era într-o stare de spirit aparte. Nu, nu cred că vesel, echilibrat. Aparatul de radio vuia prea violent,

melodia era ţipată, nu cântată. Da, ăsta e cuvântul: ţipată. Prea stridentă ca să fie adevărată.

— Atât?

— Atât.

— Mulţumesc. Continuă dumneata, te rog! îl îndemnă locotenentul pe ţăran.

— Păi, cum spuneam, aud deodată buf! Mă uit în sus: nici zare de nor. Cum să tune din senin? Când am privit în jur, o pălălaie mare pe şosea. Am alergat îndată să văd ce-i. Aveam coasa în mână.

— Şi?

— Tovarăşe locotenent, permiteţi să raportez! Miliţianul care cerceta maşina arsă avea obrazul, mâinile numai funingine. O dungă neagră de ulei îi păta vestonul de-a lungul pieptului.

— Ei?

— Am descifrat numărul. E străin!

Locotenentul privi amuzat spre pictor. Acesta nici nu se clinti.

— Sunt aproape convins. Cred că e din Hamburg.

— Să vedem ce vor spune analizele. Altceva?

— Izbitura s-a produs din spate. Scaunele au presat pe cel aflat la volan. Trebuie să forţăm tabla, a-o tăiem pentru…

— Forţaţi.

— Înţeles!

— Şi? repetă întrebarea locotenentul exact de unde se întrerupsese dialogul.

— Nu ştiu cum, dar m-am zăpăcit rău. Cealaltă maşină? Aproape că nici n-am văzut-o. Mă uitam la asta, care ardea. Înăuntru era un om. Ardea şi el.

— Cum arăta?

— Era numai o flacără.

— Bătrân?

— Părul ars demult!

— Obrazul?

— O pată neagră, de fum.

— Gura?

— Căscată urât. Încremenită.

— Ochii? Nasul? Fruntea?

— V-am spus: nu se vedea decât flacără, fum…

— Ţipa?

— Să ţipe? Păi, în flăcăraia aceea murise, cât ai zice peşte!

— Ceva totuşi trebuie să fi observat! Hai, gândeşte-te, adă-ţi aminte!

Întrebarea exprima şi nerăbdare, şi efortul de-a afla totul, de a nu pierde niciun amănunt din episodul dramatic la care un altul fusese martor. Locotenentul avea puterea să transmită acest curent lăuntric, să conecteze pe interlocutor pe lungimea de undă a interesului urmărit. Victor constată acest lucru nu fără o oarecare dezamăgire faţă de sine însuşi. Omul acesta îşi stăpânea meseria şi rezerva studentului de la începutul anchetei se dovedea ab

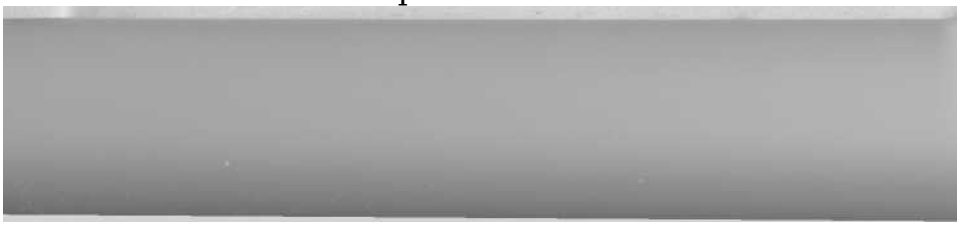

— Vorbiţi despre accident!

— Păi, aud deodată buf!

— Mi-am amintit un amănunt, îl întrerupse Victor Amuza pe cosaş. Eu ştiu… poate interesează.

— Vă ascult, se arătă interesat locotenentul.

— Când a trecut maşina… Volkswagenul gri…

— Ei?

— S-auzea o melodie. Abia s-auzea… O horă sau o sârbă. Sigur, una din ele… Avea mult ritm, multă viaţă… Atât.

— Credeţi că omul de la volan…

— …era într-o stare de spirit aparte. Nu, nu cred că vesel, echilibrat. Aparatul de radio vuia prea violent, melodia era ţipată, nu cântată. Da, ăsta e cuvântul: ţipată. Prea stridentă ca să fie adevărată.

— Atât?

— Atât.

— Mulţumesc. Continuă dumneata, te rog! îl îndemnă locotenentul pe ţăran.

— Păi, cum spuneam, aud deodată buf! Mă uit în sus: nici zare de nor. Cum să tune din senin? Când am privit în jur, o pălălaie mare pe şosea. Am alergat îndată să văd ce-i. Aveam coasa în mână.

— Şi?

— Tovarăşe locotenent, permiteţi să raportez! Miliţianul care cerceta maşina arsă avea obrazul, mâinile numai funingine. O dungă neagră de ulei îi păta vestonul de-a lungul pieptului.

— Ei?

— Am descifrat numărul. E străin!

Locotenentul privi amuzat spre pictor. Acesta nici nu se clinti.

— Sunt aproape convins. Cred că e din Hamburg.

— Să vedem ce vor spune analizele. Altceva?

— Izbitura s-a produs din spate. Scaunele au presat pe cel aflat la volan. Trebuie să forţăm tabla, s-o tăiem pentru…

— Forţaţi.

— Înţeles!

— Şi? repetă întrebarea locotenentul exact de unde se întrerupsese dialogul.

— Nu ştiu cum, dar m-am zăpăcit rău. Cealaltă maşină? Aproape că nici n-am văzut-o. Mă uitam la asta, care ardea. Înăuntru era un om. Ardea şi el.

— Cum arăta?

— Era numai o flacără.

— Bătrân?

— Părul ars demult!

— Obrazul?

— O pată neagră, de fum.

— Gura?

— Căscată urât. Încremenită.

— Ochii? Nasul? Fruntea?

— V-am spus: nu se vedea decât flacără, fum…

— Ţipa?

— Să ţipe? Păi, în flăcăraia aceea murise cât ai zice peşte!

— Ceva totuşi trebuie să fi observat! Hai, gândeşte-te, adă-ţi aminte!

Întrebarea exprima şi nerăbdare, şi efortul de-a afla totul, de a nu pierde niciun amănunt din episodul dramatic la care un altul fusese martor. Locotenentul avea puterea să transmită acest curent lăuntric, să conecteze pe interlocutor pe lungimea de undă a interesului urmărit. Victor constată acest lucru nu fără o oarecare dezamăgire faţă de sine însuşi. Omul acesta îşi stăpânea meseria şi rezerva studentului de la începutul anchetei se dovedea ab solut fără niciun temei. În fond, asta-l nemulţumea pe student: că uneori se complica în judecăţi pripite, iar aflarea erorii îl indispunea.

— Ei?

Ţăranul frământa în mâini lemnul coasei. Abia atunci Victor Amuza observă tăişul rupt în două şi capătul în care era prinsă bucata de metal afumat de tot.

— Maşina avea doar trei, roate. Una zburase zănatecă cât colo, peste şanţ.

— Altceva?

O basculantă trecu încet, ferind: locul accidentului. Se îndrepta spre marginea dreaptă a şoselei. Unul dintre miliţieni fluieră scurt şi şoferul basculantei ambală motorul, continuându-şi şi el drumul.

— Altceva, ce-ai văzut?

— Întreagă, întreagă am văzut doar mâna omului. Stai, care era? Va să zică, stătea aşa… Da. stânga. Nu mă înşel. Flăcările abia începuseră s-o cuprindă. Degetele, lipite de geam. Pe unul, un inel. Galben. Mare.

— Avea vreun desen pe el?

— Inelul?

— Inelul!

— Nu. Parcă, altceva…

— Amintiţi-vă.

— Sigur. O literă supată. Dar care?

— E foarte, foarte important! îl zori locotenentul.

— Vă cred. Dacă îmi aduc bine aminte, era un cerc.

— Atâta tot?

— Hm! Nu, nu închis de tot. Înăuntrul cercului, un A sau un T… Mâna. degetele cu inelul acela se chirceau de foc, sfârâiau cred, deşi. u s-auzea. Atunci n-am mai răbdat şi am spart geamul de s-a rupt coasa. Flăcările au izbucnit pe geamul spart. Dogoarea lor bătea până la zece paşi.

— Apoi?

— Apoi am văzut cealaltă maşină. Cu roatele în sus. Una se mai învârtea încă. Aparatul de radio cin la. La puţin timp s-a oprit singur.

Locotenentul dădu un bobârnac uneia dintre roţile Renault-ului. Roata alerga într-un echilibru perfect, ca un titirez. Capacul nichelat, cu o umbră, de la izbitură probabil, indica viteza cursei circulare», mereu aceeaşi.

— După ce l-am scos pe băiat de la volan, a venit tovarăşul, arătă ţăranul spre student.

— Când am sosit eu, adăugă Victor Amuza, căzuse din nou în nesimţire.

— Ai vorbit ceva cu el? întrebă locotenentul pe ţăran.

— Era ameţit şi habar n-avea ce spune.

— Asta înseamnă că spunea ceva, totuşi! Ce?

— Păi, un cuvânt mai întâi. Unul singur.

— Care?

— Miruna… Miruna… Atât. Eram lângă ei, aproape şi am auzit bine. Cine ştie ce-o fi însemnând? Parcă el mai ştia ce zice!

— Şi?

Roata… Stânga… Roata… dreapta… nu… stânga… Adică roata asta, care se învârtea, se învârtea. Am crezut că îl ameţeşte şi mai rău, că îl supără, şi-am lovit-o eu coasa, de am oprit-o.

— Ce-a zis atunci?

— Păi, nimic. C-a venit apoi tovarăşul.

Stânga…

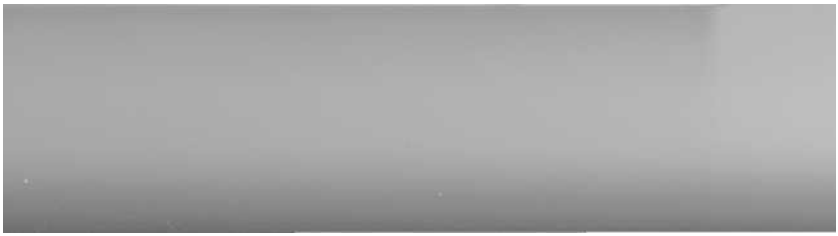

Locotenentul împinse iarăşi cauciucul cald de soarele amiezii. Roata maşinii răsturnate îşi reluă cursele ei monotone, mereu aceleaşi. Capacul boţit făcea un vârtei în centrul mişcării de rotaţie, acolo unde fusese şurubul hexagonal smuls în accidentul absurd şi greu de închipuit. Vârtejul negru se adâncea parcă la viteză, ca un ulcior acvatic, la o cotitură de râu sau fluviu, când apele se bulucesc şi se încontrează bezmetic, împingând năbădăioase proprii curenţi în această luptă şi învălmăşeală fratricidă. Şoseaua era pustie acum. În dreapta şi în stânga câmpul se desfăşura drept, indolent în culoarea fabuloasă a toamnei. Se desfăşura până la linia depărtată a orizontului tras de o dungă verde, atât de verde încât acolo nu putea fi decât o apă cu malurile împânzâte de sălcii, fără vârtejuri şi anafoare.

— Gata, tovarăşe locotenent! se prezentă din nou lucrătorul mânjit de funingine şi ulei, aşezând direct pe asfalt o legătură de câteva kilograme.

Erau resturile carbonizate ale celui care se aflase în Volkswagen.

— Altceva?

— Totul a ars. Scrum. Doar asta a scăpat ca prin minune. Şi lucrătorul de miliţie întinse ofiţerului o jucărie de piatră, un fel de medalion sau amuletă, reprezentând o fiinţă bizară, chircită, cu mâinile implântate în obraz, cu ochii neobişnuiţi de mari săpaţi în piatra veche, înnegrită de fum. Atitudinea fiinţei exprima o nemaipomenită relaxare, îţi transmitea, curios, un fior de repaus total. Locotenentul întoarse pe o parte şi alta jucăria aceea. Parcă aştepta de la ea un răspuns, o vorbă, un indiciu.

— Obiceiul şoferilor, tovarăşe locotenent. Atârnă de parbriz fel de fel de drăcii.

— Drăcia asta – vorbi rar studentul – e o copie după „Gânditorul” de la Hamangia.

— Poftim?

— „Gânditorul” – cel autentic, se înţelege – reprezintă o capodoperă a artei neolitice.

Lucrătorul de miliţie se uită puţin contrariat la Victor Amuza. Acesta însă îşi isprăvise lecţia şi era mulţumit. Siguranţa că nu greşea de astă dată în afirmaţiile sale îi dădea probabil acest sentiment de mulţumire. Pe locotenent însă – se vedea după chipul lui care exprima mai departe nedumerire – informaţia căpătată ad-hoc nu părea să-l intereseze prea mult. Sau nu arăta că-l interesează. La urma urmei, obiectul ce rezistase incendiului năprasnic nici nu infirma, nici nu adăuga ceva la mersul anchetei. Obrazul de piatră rămânea mut, gura abia schiţată printr-o tăietură dibace nu rostea niciun cuvânt. Din acest punct de vedere, bucăţica de piatră, ca şi mormanul de fier de alături trecut prin foc aveau aceeaşi valoare dată de muţenia comună.

Plictisit sau enervat, locotenentul lovi scurt, încă o dată, cauciucul Renault-ului cu roţile în sus. Smucitura fu mai violentă de data aceasta şi capacul nichelat, pocnit de coasă, fără şurubul hexagonal, se desprinse, se învârti şi el câteva ture stârnind o zonă luminoasă, un halo multicolor. Asta dură doar câteva secunde. Capacul părăsi neaşteptat traiectoria roţii, se rostogoli pe asfalt cu zgomot odată cu o frântură de şurub şi ateriză în şanţul cu bălării ajunse la maturitate. Roata Renault-ului răsturnat se învârtea mai departe, iar în centrul mişcării de rotaţie locotensmtul observă cum ia oaş te re un alt halo multicolor, mai mic, e adevărat, dar izvorând necontenit din mişcarea circulară. Cu un gest brusc opri roata, căutând să vadă ce anume năştea jocul fantastic ai spectrului luminos. Era capătul lucios al şurubului rupt de izbitură. Lucru firesc, de altfel, pentru că acesta era strujit în interior şi arăta, inexplicabil, ca o ţeavă. Din ascunzişul pe care accidentul l-a dat în chip absurd la iveală ieşea un capăt de film. Locotenentul apucă cu grijă şi pelicula se deşiră încet, încet din craterul mic ce

stârnea halo-ul învârtiturii.

— A zis cineva ceva? glumi absurd locotenentul, surprins desigur de noua întorsătură a lucrurilor.

— Io-te-te, dom'le! se miră ţăranul cu coasa.

Era greu de precizat de ce se mirase cu voce tare.

Studentul de ia arte plastice privea fix la roata ce purtase cu ea, cine ştie câţi kilometri, imaginile ascunse astfel. De ce? Toată chestiunea începea să-l indispună. investise suficientă compătimire în drama celor doi automobilişti „stricători de natură", cum îi numea în sinea lui cu dispreţ, lată însă că acum lucrurile căpătau alt curs, departe de jocul nevinovat.

Locotenentul rulă atent toate filmele, aşezându-le în ordinea iniţială. Pentru el întregul accident căpătase cu totul şi cu totul alte proporţii. Cazul – era limpede – depăşea sfera atribuţiei organului de miliţie. Era departe de accidentul nu, nu banal, pentru că în aceste împrejurări dramatice preţul este plătit cu infirmităţi grave, câteodată cu vieţi omeneşti. Dar profesia îl obliga pe locotenent să distingă faptul cu aici implicaţiile căpătau alte dimensiuni, că evenimentul obişnuit de circulaţie era dublat de probe care reprezentau un interes aparte. Accidentul fusese cu adevărat un accident sau altceva? Cine era cel care se prefăcuse în scrum? Ce legătură avea eu tânărul din bolidul albastru? Ce căutau filmele în ascunzătoarea abil căutată? Ce importanţă aveau acestea? Cui erau destinate? Iată întrebări care, deocamdată, rămâneau fără răspuns, care puteau proiecta întregul caz într-o cu totul şi cu totul altă lumină.

Locotenentul controlă personal şi celelalte roţi ale bolidului albastru. Dădu apoi ordin să fie scotocite şi camerele roţilor. Nu mai găsi însă nimic, împreună cu lucrătorii de miliţie, cu ţăranul şi studentul de la arte plastice împinseră apoi maşina albastră peste marginea şoselei. Iar în timp ce se degajau resturile carbonizate ale celeilalte, locotenentul îşi scrise raportul pe marginea şanţului. Câteva date, care i se păreau esenţiale, le sublinia de două ori. a) Numele celui care şofa Renaultul

albastru: Ducu Fiavian, 24 de ani, Bucureşti, Strada Regenerării, nr. 333, acum internat în stare gravă la un spital comunal, b) Descoperirea filmelor pe care le supunea expertizei specialiştilor, c) Faptul că a existat intenţia de a opri în ultima clipă tragica tamponare. d) Omul care a ars, străin se pare, purta un inel, pe care era gravat un cerc şi un A sau un T.

La raport anexă şi jucăria aceea de piatră lustruită, aşa cum arăta probabil înainte de incendiu. Părea mai frumoasă acum, deşi avea aceiaşi ochi mult prea mari, exprima în continuare aceeaşi atitudine tulburătoare, de linişte totală, de întrebare perpetuă, urcată de undeva, din adâncul pietrei mute, ca o sfidare aruncată zbuciumului citadin la care nu voia cu niciun chip să ia parte.

CAPITOLUL II

Căpitanul Damirescu avusese câteva ore pline. Predase raportul, concluziile asupra accidentului, a filmelor, îşi rânduise totul în cap, pe „sertăraşe”, într-o ordine perfectă, iar acum îşi îngăduia lectura câtorva pagini dintr-o carte mai mult decât amuzantă: „Istoria culturală a prostiei omeneşti”. Curioasă idee să scrii o astfel de carte! Ajunsese tocmai la capitolul goanei după aur şi prostia tragică, dintr-un motiv greu de înţeles, îl înveseli, când de fapt trebuia să-l întristeze. Prea fusese de proporţii această zbatere dementă, prea multe victime făcuse goana absurdă după imaginarul sau realul El Dorado!

Telefonul sună încet, scurt şi ecoul lui subţire se pierdu repede în pacea biroului. Căpitanul continuă însă lectura. De fapt, nu mai citea, ci privea ilustraţiile grafice ale cărţii răspândite printre capitole, anapoda, de parcă s-ar fi încurcat ceva la tipografie.

Când începu cel de al doilea ţârâit al telefonului mai rămăsese o singură pagină ilustrată pe care n-o privise. De data aceasta apelul era mai lung, mai insistent. Sau cel puţin aşa i se păru lui. Ridică receptorul spre sfârşitul celui de al treilea apel.

— Credeam că nu-i nimeni acasă! s-auzi la celălalt

capăt al firului.

Damirescu recunoscu din capul locului vocea colonelului Negomireanu.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel.

— Vino te rog până la mine.

„A citit raportul! A citit…”

— Parcă am auzit că vii imediat! îl trezi vocea la realitate pe căpitan.

— Imediat, tovarăşe colonel! Imediat.

— Aştept.

„Deci, a citit raportul”, repetă în gând căpitanul Damirescu, aşezând cu grijă receptorul verde, din plastic. Nu putea să sufere această culoare la un telefon, şi tocmai pentru că ştiau acest lucru, colegii de serviciu au inventat un defect şi i-au schimbat aparatul negru, obişnuit, cu acesta, gluma perpetuându-se sine die.

Îl găsi pe colonelul Virgil Negomireanu cu un dosar închis pe birou; alături, într-o cutiuţă de plexiglas, filmele. În mâini ţinea jucăria bizară, de piatră, pe care o sucea şi răsucea ca pe un llopa Mitică.

— Ia loc, căpitane.

— Mulţumesc.»

Colonelul aşează pe faţa lucioasă a biroului fiinţa aceea curioasă, de piatră. Ceva în echilibrul „Gânditorului” nu ieşise perfect, neîndemânarea fiind sancţionată prompt de materie: sculptura se răsturna mereu. Până la urmă colonelul o sprijini de călimara cu cerneală. Gângania cu ochii mari, bulbucaţi, îi privea neînduplecată pe căpitan cu aceeaşi insistenţă fixă, necruţătoare, fără nicio şansă de compromis.

— Cum îi dăm numele, Damirescule? arătă colonelul spre „Gânditor”.

— E o minune, un noroc că a rămas întreg din încercarea prin care a trecut. Una din maşini, Volkswagenul gri, a fost pur şi simplu carbonizată.

— Propui, deci, „Norocel”?

— De ce nu?

— Mai degrabă s-ar potrivi „Nenoroc”.

— Mă rog. E la fel de superstiţios, marşă îndrăzneţ Damirescu.

Colonelul ridică ochii spre căpitan. Nişte ochi nemaipomenit de vii şi limpezi. Era o minune şi un noroc ca, după atâtea nopţi albe, să ai o asemenea privire. Limpede, limpede. De loc calmă însă, deşi gesturile mâinii, vorba rostită aduceau plusul acela de linişte pe care ochii negri, extrem de vii, o alungau.

Colonelul ciocăni în cutia lăptoasă de plexiglas.

— Deci, instalaţii industriale.

— Exact, tovarăşe colonel.

— Domeniul?

Scria şi în raportul expertizei. Obiceiul colonelului Negomireanu ora însă respectat cu stricteţe: pe lângă raport, o reconsiderare orală a cazului. Unii dintre subalternii colonelului s-au arătat într-un timp contrariaţi de acest procedeu. Colonelul i-a lăsat să fiarbă în ei, intuind nu nemulţumirea, dar cel puţin curiozitatea pentru acest capriciu. Până la urmă s-a explicat în felul său: „Trebuie să ştiţi că o lecţie repetată se întipăreşte mai bine. Trecerea în revistă a fiecărui amănunt parcă mă transportă şi pe mine la faţa locului şi izbutesc astfel să trăiesc aievea întâmplările, să acţionez cu mai deplină siguranţă, să vă fiu de mai mare ajutor”.

Expunerea verbală, confruntarea unor ipoteze şi fapte îşi dovedeau pe deplin utilitatea. În asemenea momente se verifica autenticitatea fiecărui amănunt, se stabileau ierarhiile şi accentele fiecăruia, se intuiau noi piste de investigaţie sau se părăseau altele.

Conversaţiile erau de fapt momentele unui maxim efort tensionai.

Vă interesa domeniul fotocopiilor. Siderurgie, tovarăşe colonel.

— Numai pe mine mă interesa?

— M-am exprimat greşit.

— Aşa mi s-a părut şi mie, zâmbi acru colonelul. Deci, siderurgie.

— Da.

— Cu posibilităţi de eroare?

— Exclus.

— Ce crezi că reprezintă?

— Anumite instalaţii de la furnalele noi şi de la priza de apă.

— Să le luăm pe rând. Ce-i cu instalaţiile?

— Ţin de electronică. Măsoară, controlează, furnizează informaţii.

— Îl ajută pe om să decidă în deplină cunoştinţă de cauză!

— Da.

— Moderne?

— Ultimul cuvânt ai tehnicii. Obţinute prin competiţia mai multor ofertanţi.

— Trebuie văzut cine au fost învinşii în această competiţie, decise scurt Negomireanu.

— Am înţeles, tovarăşe colonel.

— Dar cu grija cuvenită. Şi, să nu uit: Aş dori să răsfoiesc toate materialele pe care le deţinem în această chestiune.

— Vi le voi prezenta cât mai urgent.

— Apropo, construim în continuare acest tip de furnale, nu?

Căpitanul se silea să ţină pas cu ipotezele colonelului. Deducţiile simple proiectau dintr-odată, într-o direcţie exactă – mai bine-zis logic exactă – întregul caz. Investigarea „învinşilor” i se părea lui Damirescu unul din punctele solide pe care se putea sprijini întreaga anchetă. Poate că aici se afla nodul gordian al întregului, hai să-i spunem convenţional, accident. După cum foarte bine se putea afla în cu totul altă parte.

— Construim, tovarăşe colonel.

— Mda… Nu înţeleg însă pasiunea pentru instalaţiile banale de la apa industrială.

— Nici eu.

— Să fie o simplă cursă?

— Poate.

— În niciun caz numai pasiunea de fotograf. Pentru

că, trebuie să recunoaştem, imaginile de aici sunt mai mult decât reuşite.

— Le-aş zice: remarcabile.

— Mda…

Acum, de pe tăblia lucioasă a biroului, „Norocel” sau, mă rog, „Nenoroc” părea că are chef şi el de întrebări. Gura uşor strâmbă, probabil o alunecare neaşteptată a sculei zgâriase astfel piatra, încerca în zadar să se deschidă şi să rostească cuvintele care se rânduiau, desigur, dincolo, în adâncul netulburat al materiei.

— Ai putea numi locul fotografiilor?

Căpitanul Damirescu indică oraşul.

— Ce te face să crezi că-i de acolo?

— Câteva detalii de tehnică. De tehnică siderurgică foarte modernă.

— Dar…

Telefonul de pe măsuţa alăturată biroului sună încet, ca un ecou purtat de nenumărate şi întortocheate coridoare până aici. Un ecou bătut de vânt, mânat într-un hăţiş de copaci fantastici, care i-au rupt toată puterea, lăsându-i doar atâta vlagă cât să nu se piardă complet, fără noimă.

— La telefon colonelul Negomireanu. Da… Ascult… Poftim? Desigur. Aştept… Mulţumesc.

Căpitanul Damirescu auzi declicul celuilalt care închisese aparatul, după care colonelul aşează receptorul în furcă eu un gest precipitat.

— Ce zici de maiorul Bentu?

Damirescu propusese pe un altul să facă ancheta la centrul siderurgic cu pricina. Bentu însă era mult mai potrivit. Cum de i-a scăpat oare? Colonelul intuia fără îndoială investigaţii de fineţe. Iar Bentu era exact omul care trebuia. De la fostul lui şef, azi ieşit la pensie în urma unui accident grav suferit într-o acţiune, căpitanul Damirescu reţinuse o replică ca o deviză a lucrătorului din securitate: ideile siliştile nu fac doi bani dacă le aplici rudimentar în practică. Orice acţiune e nu numai un joc, dar şi un examen de inteligenţă. Despre Bentu se spunea

că are „stil”, că pasiunea pentru profesie îl făcuse un virtuos în sensul virtuoşilor jocului de şah care, aflaţi în faţa unei mişcări, încearcă mental toate variantele posibile pentru a le compara şi a alege pe cea mai potrivită, cu şansele cele mai mari de reuşită. La Bentu, a câştiga în înfruntările directe, era nu numai o chestiune elementară a datoriei, ci, în egală măsură, o necesitate dictată de orgoliul profesiei. În cursele contra-cronometru în care se angaja prin natura acţiunilor încredinţate, Bentu încerca totul, uneori imposibilul pentru a ajunge primul la potou. Cei care-l cunoşteau mai îndeaproape nu căzeau niciodată în eroarea de-a considera acest orgoliu generat pur şi simplu de ambiţia carierei. Maiorul nu punea preţ pe astfel de „medalii” calpe, profesia însemnând pentru el infinit mai mult. Poate că aici, în această imensă angajare profesională se afla rezistenţa fenomenală a lui Bentu, puterea lui de muncă, mintea ageră învăţată cu exerciţiul de plăcere, reconfortant şi nu obositor, mereu în gardă, mereu treaz.

— Crezi că altul e mai nimerit? întrebă calm colonelul.

— Aveţi dreptate. E mult mai bun decât cel propus de mine. De altfel mă şi mir că nu m-am gândit ia Bentu.

O nouă ciocănitură în uşă, un „intră” voit milităros al colonelului şi un locotenent înalt, roşcovan – Damirescu ar fi fost în stare să pună mâna în foc că-i ardelean – înmână colonelului un plic. Ofiţerul salută şi ieşi din birou, închizând uşa încet, cu grijă, în timp ce colonelul desfăcea meticulos plicul, întocmai ca filateliştii, de teamă să nu rupă cumva marca valoroasă, de un preţ inestimabil.

— Deci, să vedem ce ne spune „Argus”, zise colonelul, despăturind hârtia clin plic.

„Argus” era telefonul ofiţerului de serviciu ia Consiliul Securităţii Statului. Colonelul era poate singurul om care-l numea astfel. Pentru dânsul, ca de altfel pentru mulţi alţii, obiectul acesta trecuse de mult barierele lucrului comun, util precum scaunul sau comutatorul electric. „Argus” era un adevărat tovarăş de muncă.

„Argus”. era la orice oră din /* şi din noapte la datorie.

Niciodată obosit.

Niciodată surmenat.

Nu ştia ce înseamnă concediu.

Nici permisia.

N-avea drame personale. Era exact şi corect ca un ceasornic atomic reglat la milionime de secundă pentru câteva zeci de decenii. Dovedea o solicitudine rar întâlnită. Un adevărat creier electronic. Veşnic în priză. Veşnic conectat la sursa de date, de întrebări ce trebuiau comunicate, ordonate, dezlegate. „Argus” reprezenta, în esănţă, obiectul, dacă vreţi, ce dădea trăinicie legăturilor indispensabile cu pulsul vibrant al vieţii, cu sinusoidele unor destine umane, cu imensa sete de puritate într-o lume în care totul se clădeşte pe dreptate şi cinste, pe echitate.

— Eşti atent, Damirescule?

— Numai ochi şi urechi, tovarăşe colonel.

— Deci: „Ar merita să vă ocupaţi de Nae Fiavian…” Ei. ce spui?

— Poate că merită!

— Mda…

— Fiavian, Fiavian… Vă rog, strada, tovarăşe colonel!

— Se înţelege: Regenerării, 333. Capitală.

— Să fie unul şi acelaşi?

— Două nume, acelaşi scop. Poate da, poate nu. Aşadar… „Ar merita să vă ocupaţi…” rosti rar colonelul. Dar de ce ar merita, Damirescule?

— Nu ştiu, tovarăşe colonel.

— De ce Nae şi nu Ducu?

— Nu ştiu J.

— De ce Regenerării şi nu Frigului, sau Trompet, sau Răţoiului…

— Nu ştiu, tovarăşe colonel.

— Cam mulţi nu la rând, Damirescule. Nu crezi?

— Da, tovarăşe colonel, cam mulţi nu! admise netulburat căpitanul.

— O spui ca şi cum te scuzi că ai prins viciul fumatului!

Căpitanul trecu uşor peste această remarcă. Întrebă:

— As putea şti locul de muncă al lui Fiavian?

— O întreprindere de import-export.

— Aha!

— Mai vrei, poate, şi numele celui care a conversat cu „Argus”?

— Nu, nu…

— Poftim?

— Bănuiesc. Anonimus.

— Punctajul maxim. Premiul maxim: o plimbare de agrement în munţii de piatră ai Măcinului. Până una alta, cere spitalul. Să vedem cum se simte Fiavian T. Sau II. Sau poate niciunul. Mă rog, să-i zicem Fiavian cu oasele-ferfeniţă.

Căpitanul Damirescu ţintea fascinat obrazul întrebător al lui „Nenoroc”. Dihania mică avea o imensă putere în privirea moartă, rătăcită şi uitată definitiv pe chipul pietrei. Afară se însera şi statueta, trecută o da fă printr-un pârjol, aduna cu ostilitate acum reflexele roşcate ale amurgului. Peste pânza înnegrită jarul ultimelor raze năştea un joc cromatic viguros, respirând sănătate. Aşteptai, dintr-o clipă în alta, ca picioarele îndoite, trupul părăsit în odihnă, obrazul încremenit, umerii adunaţi să se mişte, să iasă din starea de repaus, să-şi recapete mişcarea sub pulsaţiile vitale, generate în adâncul materiei de culoarea fantastică, ca o flacără de viaţă.

Sună telefonul, şi liniştea, culorile părăsiră camera grăbite.

— Spitalul? întrebă căpitanul.

— Da. Spitalul.

— Camera de gardă?

— Camera de gardă!

S-auzea perfect, dar pentru că celălalt tărăgăna cuvintele, căpitanul se simţea obligat să vorbească mai apăsat. Poate aşa îl obliga la un ritm mai prompt în conversaţie.

— Eun accidentat acolo. Ducu Fiavian…

— Poftiţi?

— Adus ieri…
— Aha. Ştiu. Cel cu automobilul.
— Exact. Cum îi merge?
— Rău.
— Poftim?
— Dar cine sunteţi?
— Rudele lui…
— Aha! Rău, tovarăşe. Are ciolanele praf.
— Mda.
— Stare de comă…
— Cu cine vorbesc?
— Cu asistentul medical.
— Bine, bine! admise Damirescu. Dă-mi-l pe doctor.
— Păi e! la vizită, tovarăşu', lungi enervat cuvintele asistentul.
„Desigur, ori e beat, ori…" se gândi căpitanul.
— Doctorul la vizită şi dumneata în cabinet? glumi căpitanul.
— Palmyra cere rendez-vous
— Păi naşte tovarăşa doctor.
— Poftim?!
— Naşte, tovarăşe, naşte! Şi tovarăşul doctor mi-a zis să nu mă mişc de lângă telefon că mă face pastrama. Dacă sună maternitatea?!
Damirescu şi-l închipui pe asistent plantat lângă telefon, tresărind la orice ţârâit, gata să o rupă la fugă după doctor cu marea veste. Îl umflă râsul.
— Bine, domnule. Să «nască sănătoasă.
— A fi spus ceva?
— Să nască sănătoasă!
— Mulţumim, tovarăşe, mulţumim!
Asistentul închise repede telefonul.
— După cum vedeţi, tovarăşe colonel…
— Per aspera ad astra!
— Poftiţi?
— „Pe căi aspre, spre stele…"
— Mă rog. Knowledge is power.
— Adică?

— „Ştiinţa e putere”. Sau: „Cunoştinţele sunt o forţă”.

— Bună, căpitane! Bună…

— Ne străduim şi noi, tovarăşe colonei…

— Nu prea văd însă motivele optimismului tău

— O să mai încerc. Poate dăm totuşi de doctor.

— Mă rog, mă rog! Până una alta. să vină „Arheologul”. Şi… două cafele.

— Numai una, tovarăşe colonel. Seara. eu…

— Uitasem de insomniile tale. Parcă aşa sună „lecţia”, nu?

— O lecţie pe care o simt noaptea când alţii dorm duşi. Dar ce vă plictisesc eu? De fapt. numai gustând îţi poţi da seama de calitatea budincii!

— Asta ce mai e?

— Un proverb. Pe româneşte, tovarăşe colonel. Colonelul nu mai adăugă nimic. Apoi, exact la un minut, cineva ciocăni la uşă. Colonelul rosti iarăşi un „intră”, obosit de astă dată, după care „Arheologul” pătrunse în cameră.

— Copie destul de reuşită a „Gânditorului” de la Hamangia, confirmă „Arheologul”.

— Se colecţionează şi astfel de copii?

— Amatori sunt fel de fel.

— Caută la „pasiuni”. Poate avem noroc.

— Nu-mi amintesc.

Replica „Arheologului” venise prompt. De fapt, era explicabil. Omul acesta – ofiţer de securitate, cu grad de locotenent colonel, îşi căpătase renumele de „Arheolog” îndeplinind cu succes misiunile migăloase de scotocitor în documentele de arhivă. Avea o ştiinţă şi o abilitate a lui de-a fora pe vertii ăla unor probleme sociale ce reprezentau un interes deosebit, de a găsi acolo implicaţiile şi argumentele unor etape trăite de alţii, devenite între timp „arhivă”. „Arheologul” profesa cu adevărat un fel de arheologie socială, în numele societăţii pe care o slujea cu toată devoţiunea.

— Şi chiar crezi că nu avem nicio şansă la „Pasiuni”?

reveni colonelul Negomireanu cu întrebarea.

3*

— Îmi voi da toată silinţa. Deşi nu-mi amintesc să fie ceva în genul acesta.

Îndoiala „Arheologului” îşi avea, desigur, temeiul ei. Putea ţine ore întregi dizertaţii despre pasiuni dintre cele mai bizare ale unor infractori, bizarerii înregistrate şi încopciate în dosarele de arhivă. Natura umană – în fond aici era vorba de subumanul din om, dacă avem în vedere rezultatele finale – se dezvăluia într-un gest, într-o înclinaţie stranie sau străbătută de candoarea izbucnită cine ştie cum lângă violenţa feroce dovedită cu vârf şi îndesat într-o împrejurare sau alta. Unii, de pildă, colecţionau numai timbre cu femei, alţii timbre cu gândaci. Avea cunoştinţă de un altul care smulgea cuiele îngropate în asfaltul străzii, după cum un confrate de-al său îşi oferea singur o imensă plăcere – culesul penelor de pasăre de prin copaci. Acasă la un individ implicat în urmă cu ani într-o tentativă de sabotaj a găsit la percheziţie una din cele mai fabuloase colecţii de solzi de peşte. Nimic însă nu-i aducea aminte de un pasionat al amuletelor de piatră. Poate că obiectul era un simplu medalion. E drept, grosolan, incomod de purtat, dar altă explicaţie, deocamdată, nu avea la îndemână.

— Aşadar, ne-am înţeles, nu?

— Da, tovarăşe colonel.

— Bine…

„Arheologul” schiţă un gest de retragere. Colonelul îl opri însă la fel, cu un gest aproape schiţat şi el. Duelul profesional de adineaori se continua prin gesturi. Căpitanul Damirescu asista cu plăcere la aceste conversaţii, de atâtea ori contradictorii. La început, l-a suspectat cumva pe „Arheolog”. I se părea că-i prea orgolios, că prea se cramponează de verdictele pe care, e drept, le formula prompt, logic, competent. Odată chiar i-a spus colonelului:

„La urma urmei, omul ăsta nu suferă cumva de boala celor care nu se afirmă în munca lor?”

„Ce vrei să spui?” l-a întrebat sever colonelul. „Poate că ar fi vrut să descopere mozaicul de la Constanţa, sau mai ştiu ce piatră”.

A urmat o pauză penibilă. Nesfârşită şi penibilă. „Căpitane, probabil că nu ştii două lucruri. Unu:

Arheologul», deşi nu-i în specialitatea de arheolog cum se înţelege în mod curent, e o autoritate în materie. N-o spun eu, care habar n-am să deosebesc un colţ de mamut de un dinte de şobolan. Doi: era de mult la «mozaicuri» şi «pietroaie», dacă n-ar avea o boală curioasă. Cum intră într-o gaură de pământ, se înroşeşte tot. Alergia pământului, dacă o fi aşa ceva. Mă întreb ce-o să se întâmple când va intra definitiv în pământ, unde vom intra odată cu toţii…”

„Al doilea argument parcă tot mi-ar da dreptate, tovarăşe colonel”.

„Mă obligi să ţi-l spun şi pe al treilea. Cu toată alergia asta, omul a făcut totuşi săpături. Ziua muncea, se irosea, iar noaptea stătea lat. Chinul lui Sisif. Până când s-a surpat un mal şi i-a omorât nevasta. Arheolog cu diplomă…”

După această discuţie, căpitanul Damirescu a rămas cu senzaţia stranie că intrase pe un teren interzis şi nici măcar nu-şi scosese ciubotele. Era senzaţia unei culpe căreia imaginaţia îi dădea proporţii mai ales faţă în faţă cu „Arheologul” concis în relatări, exact în afirmaţii, rigid când se afla pe terenul lui de dispută, indiferent cu cine îşi confrunta opiniile.

— Gopia pare să fie a unui amator? căzu brusc întrebarea colonelului.

„Arheologul” sucea şi răsucea năzbâtia de piatră. Gesturile îi erau calme şi indiferente. Calme, poate pentru că mâinile lui grăsulii nu erau în stare de zvâcnire incisivă, neaşteptată. De altfel, întreaga fiinţă a „Arheologului” – scund, cu obrazul format din fălci lucioase, cu Capul uşor adus pe spate ca la indivizii mărunţi la stat şi nevoiţi să-şi ridice mereu privirile, nu să le plecetrăda pe omul care mănâncă bine, doarme bine, c-hiar dacă sforăie, ştie să se

facă apt de lucru prin acumulare necontenită de energie.

— E greu de precizat, tovarăşe colonel. De obicei, se spune că sunt trei lucruri în care un om înţelept nu se va încrede: vântul, soarele ele aprilie şi făgăduielile unei femei. Eu aş adăuga şi pe al patrulea: pripeala, graba... Dar...

Sună lung telefonul.

— Nu. nu-i locotenentul...

Probabil că la celălalt capăt se insista, deoarece colonelul rosti tărăgănat, să se înţeleagă:

— Tovarăşe. Aici colonelul Negomireanu şi nu locotenentul I-Ioraţiu Mărgărit.

„Înţeles!" s-auzi în receptor.

— Bine...

Pauză.

— Aşadar...

— Obiecte din acestea, trăsnite dacă vreţi, amatorii şi le fac singuri. În cazul acesta, cel care a mânuit scula de cioplit şi finisai n-a fost un ageamiu.

— Poate-i un maniac, un apucat!

— Poate...

— Dacă ai nevoie, facem o fotografie după statuetă.

— Nu. Nu cred să fie nevoie.

„Arheologul" părăsi biroul cu paşi moi, elastici, în locul lui, pe tăblia lucioasă a biroului rămase să continue dialogul mut statueta cu picioarele chircite1, eu mâinile înfipte în obraz, într-o aşteptare netulburată, în care răbdarea se măsura cu secolele. Colonelul privi ce privi obiectul încremenit şi-l încuie apoi în sertar.

— Să mai chem o dată spitalul, tovarăşe colonel?

— Încearcă.

Damirescu prinse legătura mult mai repede decât ar fi sperat. Un ţiuit prelung, de crivăţ continuu, câteva

pocnituri de tunet depărtat, clin alte galaxii, cu ecouri ajunse la marginea puterilor, un vâjâit aerian, de ciclon ameţitor undeva, într-o zonă geografică cu multă apă, cu întinderi albastre fără orizont, şi, la capătul tuturor acestora, vocea unei surori de caritate de la un spital comunal. Ţipa ascuţit, greu de suportat ţipătul acela.

— Cine sunteţi? sfredeleau timpanul vocalele şi consoanele fulgerate pe firul telefonic. Cine sunteţi?

— Cu tovarăşul doctor! zise aproape şoptit Damirescu, sigur că cealaltă aude foarte bine această şoaptă şi va coborî tonul.

— Dar cine sunteţi? răsună vocea în receptor.

— A plecat?

— Adineaori.

— Când?

— Câţi? Doi, tovarăşe. Gemeni. Doi. Băiat şi fată. Fată şi băiat.

— Gemeni! făcu Damirescu către colonel. Norocosul…

— Tovarăşul Norocosul l-a căutat? ţipa vocea harnică să nenorocească toate timpanele.

— Da, da, rosti Damirescu. Apoi închise telefonul.

Afară se înnoptase, deşi nu era mai mult de şase şi jumătate. Colonelul se apropie de fereastră, se uită în sus. Da, erau ceva nori. Obişnuiţi însă, înalţi, neajutoraţi, cumpliţi în singurătatea lor. Nori de lună calmă, de toamnă frumoasă, prelungă. Cu zile de plajă la mare, cu linişte sub platani, cu soare generos pe străzile asfaltate, stropite la intervale regulate, ca vara. Castanii începuseră să-şi lepede jarul de pe crengi, era vremea brumelor şi totuşi zilele continuau să fie foarte frumoase şi calde.

— Aşadar, căpitane, avem în faţă un accident. Ce se spune în raportul de la faţa locului?

— A) Mai întâi şi întâi: a fost accident sau altceva?

— Păi asta nu se spune în raport, se întoarse Negomireanu ele la fereastră cu replica.

— Dar pluteşte această întrebare.

— Mă rog. Să admitem. Mai departe.

— B) Una din victime – un străin.

— Care staţiona, rememoră colonelul.

— Sau aştepta ceva. Sau avea pană. Sau oprise pentru a admira frumuseţea câmpiei româneşti într-o prea frumoasă zi de toamnă.

— Tot ce e posibil. Unde se află adevărul? în care ipoteză?

— Deocamdată, nu ştim, admise căpitanul.

— Totuşi, avem un indiciu, spuse colonelul Negomireanu, luându-l în mână pe „Nenoroc” şi răsucindu-l caraghios.

— Curioasă manie să porţi la gât un astfel de obiect.

— Curioasa pentru noi.

— Mă rog. c) Cealaltă victimă, care supravieţuieşte, poartă numele de Ducu Fiavian. Locuieşte pe strada Regenerării nr. 333, Bucureşti.

— Fiul lui Nae Fiavian. Salariat la o întreprindere de import-export.

— După cum afirmă amicul „Argus”.

— Controlat de noi, răspunse prompt colonelul.

— Punctul d): în maşina lui Ducu să găsesc nişte filme. Imagini cu instalaţii de la furnale. Şi…

— De interes deosebit. Ce era cu ele, de ce le „căra” pe şoseaua aceea în care străinul tău admira câmpia românească într-o prea frumoasă zi de toamnă?

— Ce legătură era între străin şi Ducu Fiavian?

— Dacă era!

— Nici asta nu ştim.

— Ştim în schimb că, în ultimă instanţă, a existat intenţia de frânare înainte de tamponarea dramatică.

— Şi mai ştim că într-o clipă de luciditate, după accident, Ducu Fiavian a arătat spre roata eu filmele.

— Po. ale delira.

— Poate.

— Altceva?

— Aş zice că mai e şi punctul e): Inelul străinului carbonizat.

— Mda. Un cerc şi un A sau un T. Atât. E mult, o

puţin?

— Încă nu-mi dau seama, tovarăşe colonel.

Colonelul Negomireanu porni din nou să traverseze biroul spre fereastră. Se opri însă la jumătatea îl rumului.

— Maiorul Bentu e într-o misiune aici, în Capitală. Cum vine, urgent la mine. Să mă sune şi acasă. Ba nu, mâine dimineaţă, la prima oră, să vină la mine. Merge la Combinatul siderurgic. Tu, căpitane, te ocupi de Fiavian… bătrânul. Iar eu, eu cred că merg mâine la spital, la Ducu. Iată ce trebuie să aflăm…

Afară platanii abip-şi legănau frunzele late, bătute de tot soarele verii. Oraşul vuia prin toate arterele sale, dar copacii puternici stăteau neclintiţi, înţelepţi în acest tumult. Colonelul rosti într-un târziu:

— Ce scrie în programul căpitanului Damirescu pentru seara aceasta?

— Circ.

— Circ… Circ… repetă colonelul. Parcă am mai auzit noi cuvântul acesta!

— Fie-mea nu mai poate după circ. Drept să spun, şi eu… de ce să mint…

— Mda…

— Şi un bilet în plus găsesc eu?

— Mda…

— Voi aţi două?

— Să vedem ce vrea „generalul”, replică colonelul. Formă numărul telefonului de acasă. Un ţârâit, şi dincolo o voce de femeie îl întâmpină pe colonel:

— Cum, s-ar putea să vii aşa de devreme? Colonelul ţinea receptorul depărtat de ureche să audă şi Damirescu.

— Şi dacă vin, ce se întâmplă?

— Mă rog, dacă nu-i altă cale, vino! Consecinţele le suportăm amândoi.

— Ascultă, nevastă. Am găsit două bilete de circ. Şi nu ştiu ce să fac cu ele. Tu ce zici?

— La obiecte pierdute.

— N-au vrut să le primească!

Pauză.

— Te-a văzut cineva ci rid le-ai ridicat de jos?

— Căpitanul Damirescu.

Iar pauză.

— Ei?

— E de faţă?

— Este

— Te pomeneşti că şi dânsul trăieşte această „dramă”!

— Închipuieşte-ţi că da!

— Aveţi noroc de neveste bune, întoarse foaia soţia colonelului. Asta-i oră de…

Dar pân’ la opt mai e un veac! se scandaliza colonelul.

— Cum? Opt! Şi îndrăzneşti să mă mai ţii de vorbă? Ţi-o fi şi foame, nu? Ai să te mulţumeşti cu o friptură de… acrobat la circ… Să ştii…

— Sau acrobată!

— Gata. Vii să mă iei. Te las acum cu… acrobatele!

Tac! şi receptorul colonelului amuţi.

— As ta-i, Damirescule, cu „generalii”.

— Zbor şi eu după nevastă, copil şi bilete. Ne găsim pe alee, la circ. Permiteţi să plec?

— Permit.

La scurt timp după plecarea căpitanului Damirescu, colonelul stinse lumina şi părăsi încăperea. În lacerea camerei, în sertarul biroului, închipuirea aceea de piatră, cu ochii de sfinx, întrebători, rămase paznic al propriei sale singurătăţi.

CAPITOLUL III

Viaductul care leagă Combinatul de oraş părea că nu se mai sfârşeşte. Maiorul Bentu avea ambiţia să-l străbată cu pasul. De când fusese dată în circulaţie această lamă aeriană de beton era pentru prima dată măsurată de maior cu pasul. În definitiv, nu ştim dacă se putea numi numai ambiţie acest sport.

Bentu memorase la hotel toate imaginile de pe filme. Le ordonase în gând, şi dacă memoria lui ar fi avut puterea developatului şi a proiecţiei, oricând putea să ofere un

film, cu succesiunea de imagini purtate inexplicabil deocamdată de bolidul albastru atât de greu încercat. De aici, de la cincizeci, şaizeci de metri înălţime, maiorul aproape că nici nu se uita la valea largă ce se căsca sub picioarele lui, la smârcurile de apă şi pământ roşcat, stricat şi urâţit de şanţuri şi ravene. Dacă te uitai drept, peste balustrada de beton, ca într-o fântână, pământul de la rădăcina pilonilor te ţintea neprietenos, îţi transmitea un fior de teamă, de groapă părăsită, adâncă şi rea. Un pic însă de-ţi mutai unghiul privirii, peisajul se schimba fantastic. Valea se arcuia dulce sub povara şirurilor nesfârşite ale stâlpilor de înaltă tensiune. Se arcuia întocmai ca pereţii unei coveţi cioplite cu răbdare şi meşteşug. Culorile se uneau şi ele într-una singură, bătând spre maro, amintind nu numai de toamnă, dar şi de faptul că îmbucătura aceasta dintre dealurile roşcate n-a fost nimic altceva, sute şi sute de ani, decât un fund de baltă alimentată

(n toate anotimpurile cu rezerve de apă din ploi şi /lipi zi. Pământurile de jos erau de fapt lanurile de ului şi papură de altă dată, putrezite în fiecare iarnă şi primăvară, hectarele de rizomi scăpaţi ca prin minune de hoardele de porci de prin împrejurimi, plinirii cantonaţi unul lângă altul în apa mocnind de broaşte şi mătasea broaştei, purici de baltă şi mormoloci, scoici negre şi lunecoase, şi puzderia de luciei mereu în alertă, cu casa în spinare. Păsările cum nu uitaseră încă locul mai veneau din când în n în I pe aici, dar se împiedicau în cablurile groase, de înaltă tensiune, le înfiora vuietul industrial de pe muchie, flăcările şarjelor ivite la răstimpuri, învăluind cerul şi pământul. Câte un nagâţ sau un fundac «e neeza uluit pe balustrada viaductului pe care-l îi îi iuţea acum maiorul Bentu, scotocea buimac cu privirea locurile înconjurătoare şi la prima maşină miu la primul tramvai care se apropia cu zgomot îşi luau zborul, adulmecând urma apelor dispărute.

Dar Bentu n-avea timp acum pentru toate acestea.) o aici, de pe viaduct, Combinatul se ivea brusc de la» ol a zero în sus. Izbucnea vertical, pe tot orizontul, lacom şi

categoric. Se aşeza în faţă puternic, viu, cu icspiraţia violentă, de abur fierbinte, de fum fierbinte, de flăcări. Mii de unghiuri posibile pentru un lolograf în această încrengătură de conducte aeriene, de. tălpi uriaşi de beton, de coşuri fumegânde, de Imlo cu porţi roşii sau albastre, fabuloase, de cetate. NI cu cât se apropia mai mult de furnale, miile de unghiuri se multiplicau în alte mii, pământul şi văzduhul vuiau, sunetele mărunte se pierdeau rămânând în auz doar cele mai puternice, mai lungi şi ascuţite.

Maiorul mai trecu o dată în revistă imaginile de pe pelicula memorată, întreaga discuţie avută pe îndelete cu colonelul Negomireanu. Confruntarea cu realitatea îl duse la o singură concluzie: toate fotografiile nu au fost luate decât de la sol. Niciuna nu avea unghi de înălţime. Deducea simplu lucrul acesta după nivelul la care fusese surprins aburul ţâşnind la încrengătura câtorva conducte.

Aproape de caupere. pământul duduia, vibra de parcă în adâncul lui un vulcan, gata de erupţie, îşi pregătea clocotind explozia telurică.

Bentu încadră mental una din imagini şi decupa exact partea de la baza furnalului, cu blindajul fierbinte, cu multe aparate de control. „Cauperele par să nu-l fi interesat pe fotograful amator. Ce anume atunci? Furnalul? Dar sunt părţi care reprezintă cu adevărat un anume interes. Or aici… Aici…” Im electrocar cu doi muncitori apăru din senin, bî/. rând ca un ţânţar lângă răgetul leului. Jucăria pe patru roti aproape că-l şterse pe maior.

— La ce te gândeşti, tovarăşe?! îl certă sever cel care conducea electrocarul.

— La Brigitte Bardot! glumi Bentu.

Cel cu electrocarul mai zise ceva, clar era prea departe de-acum şi vorba se abandonă singură în această hărmălaie fierbinte şi continuă.

„Aşadar, pe aici vine conducta de apă. Imaginile se rânduiau succesiv, fulgerător. Mereu aceleaşi, mereu din acelaşi unghi… Asta să-l fi interesat oare pe fotograful amator? De ce? Dar dacă voit a amestecat intenţia într-o

puzderie de fotografii fără nicio însemnătate? Dacă…”

Maiorul încercă să reconstituie mutra fotografului. Brunet, gras, îndesat, cu o imensă pată albă în cap, dirliu. Sau: Ţâr, cu patalonii fluturând pe fusele I în murelor, cu ochelari, la cincizeci de ani, cu o mutră Ui neajutorat, de fotograf de mâna a cincea, sugând din pleaşca ce i-a căzut pe cap – un album pentru nu şi în ce aniversare a furnalului sau a numărului de nrje claliorate.

Mda…

Nimic din toate acestea nu se potriveau aici, la Iuţii locului. Absolut nimic. Mintea lucra în gol, ca mii un imens balot de vată, unde zgomotele din ilnia nu ajung, unde zgomotele, freamătul dinintei o u mor înainte de a se naşte.

Un fluier scurt şi maiorul sări de pe linia ferată io im salt executat fără cusur. La doi paşi de ei

O afla o locomotivă liliputană, fierbinte şi ea, cu un şi 11 de vagoane-fingotiere numai dogoare.

Ilei, tovule, vrei să împingi dulapul acela de Iii linie? îl rugă mecanicul pe Bentu.

O mul avea cămaşă roşie, cu o cravată pestriţă care potrivea ca nuca în perete.

Cu plăcere.

Locomotiva Diesel hidraulică vuia în ritmul răsu

1 Imilor adânci a cauperelor.

Adevărat „şoferii iadului”! strigă peste zgomot nu canicul care, desigur, habar n-avea cât de caraghios îl face cravata aceea.

Poftim?

— Aleargă ea bezmeticii. Dacă te ţii pe urma lor, ulmii depozite.

Bentu se mai opinti o dată şi dulapul greu, de fug se pare, se rostogoli în şanţul care nu ducea lipsă 11 l icr-beton, de bulgări de var şi mortar cremene, mi acum. colac peste pupăză, dulapul de fag. Înainte în trenuleţul eu şarja de la furnale să se pună în mişcare1, o basculantă vâjâi pe Vampă, claxonând dement. Hurducătura de pe linii azvârli o pală de pământ galben peste Bentu, împroşcându-l din

creştet până în tălpi.

— Ţi-am spus eu, tovule. Mai răi decât „şoferii iadului”.

— Ei, fir-ar să fie…

— Unul, într-o zi, s-a urcat într-un copac.

— Poftim?

— S-a izbit, colacul gros s-a împotrivit şi l-au ridicat cu macaraua de-acol-o…

— Teafăr?

— Obişnuit: coaste rupte, dinţi smulşi, picioare frânte. În rest, totul era în regulă! Acum lucrează pe altă basculantă. S-o plătească pe ailaltă.

— Mda…

— Ei, dar ne-am luat cu vorba şi se răcesc „oalele” mele. Mulţumesc, tovule!

— Cu plăcere! mormăi maiorul, uitând să-i spună omului părerea lui despre cravata pestriţă.

Trenuleţul fierbinte se puse în mişcare şi vagoanele-lingotiere, numai dogoare, defilară leneş prin faţa lui Bentu. Vagoanele răspândeau o dogoare plăcută, statornică, învăpăind ziua răsucită de zgomote în adâncul ei, obligată la ritm alert şi fierbinte.

Câteva ore bune i-au trebuit maiorului până să-l găsească pe maistrul Păsărică de la montaj. Pe unde ajungea, repeta fraza în care silabele se rânduiau singure. Ca fulgerele luminoase, mereu aceleaşi, de pe ecranele maşinilor de calcul.

— Nu l-aţi văzut pe maistrul Păsărică?

— Păi îl căuta de ceasul morţii şi tovarăşul inginer.

— Unde ar putea să fie?

— Întrebare de douăzeci de puncte. Încercaţi totuşi în prelungirea laminorului.

Maiorul n-avea de ales. Picioarele la spate şi direcţia laminorul de tablă. Între timp, aflase că montarea unor instalaţii speciale la furnal, care presupunea o perfectă orizontalitate, se execută sub comanda lui Păsărică. Acolo s-a produs şi incidentul acela care putea să însemne ceva… Dar până una alta, cum dai, frate Bentule, de Păsărică?

Ce nume: Păsărică! Şi maistrul o fi vreun găligan cât o zi de post! Numele ăsta era însă cunoscut pe un ştiu câte şantiere din ţară. El însă se făcuse de pomină – curios, nu prin performanţele atinse în montaj, ci datorită unei trăsneli care l-a pus pe maistru, pentru prima dată în viaţa lui, „faţă în faţă cu autorităţile”, cum îi plăcea să spună. Ce se întâmplase? Pe şantierul unde lucrase înainte de a veni aici, imaginase o inovaţie care uşura mult chinul la centrarea utilajelor. Când să plece, omul îşi ia şi inovaţia – o instalaţie simplă, câteva fiare închipuite într-un anume fel. Paznicii fostului şantier, care nu dăduseră încă în primire, l-au înhăţat ca pe orice infractor şi l-au dat pe mâna miliţiei. Până. au descurcat lucrurile, Păsărică era cât pe-aci să intre câteva luni la răcoare pentru ultraj. S-a ţinut însă tare şi n-a urcat în tren până nu şi-a pus la pat\ agon şi fiarele lui.

Nu l-aţi văzut pe maistrul Păsărică?

— Era pe-aici.

— Unde? Unde anume?

— La e uptoarele adânci, parcă…

„Dacă… cică… parcă… Mai precis decât atât nici că se poate! Dacă îţi pierzi ore, Bentule, să găseşti un om oarecare, de câte vei avea nevoie pentru infractorul cu fotografiile? De unde să prindem firul? De unde să-l deşirăm? Pentru că trebuie să fie unul. Nu se poate! Poate că dejaa în trecut pe lângă el, poate că se află în vreun i-apt oarecare ce zace cine ştie în mintea cui, fără să-i spună nimic, absolut nimic”.

Dacă… cică… parcă…

Ajunse la cuptoarele adânci. Păsărică abia… zburase” de acolo.

— S-a dus la furnal.

— Sigur?

— De-acolo vin.

— Care furnal?

— Păi cel care dă fontă.

— Ce să caute Păsărică la fontă? sare un muncitor. Ce, el dă fontă? Păsărică face furnale. Mergeţi la trei,

tovarăşe! Furnalul trei, cel aflat în construcţie…

Cel care-l îndemna să meargă ia furnalul trei era un tip scund; se legăna necontenit de pe un picior pe* altul, ca o pendulă. „Omul pendulă1, îşi aminti Bentu de un fapt petrecut mai demult, dar pe care memoria îl depozitase riguros în „cămările” ei. Ceti prieten de-al lui, trecut printr-o mare durere, a rămas pentru toată viaţa cu acest tic. Vorbeai cu dânsul şi omul se legăna continuu. Fiinţa lui se angajase într-o chinuitoare cursă în căutarea echilibrului pierdut. Alerga zadarnic, pentru că niciodată n-avea să regăsească ceea ce se sfărâmasc definitiv.

cu timpul însă, prietenul se obişnuise cu starea asta le perpetuum-mobile a trupului şi, după o vreme, i-a aflat îmbarcat pe un vapor de cursă lungă. Poate < a avea nevoie de legănarea mării, a oceanului. Dar nici marea şi nici oceanul nu i-au redat odihna după care alerga, mai exact echilibrul pierdut.

Bentu porni spre locul indicat, unde probabil îi \.1 întâlni pe maistrul Păsărică. Tăie printr-un teren plin de fiare vechi şi obiecte din tablă – cazane, căldări, roabe – toate ruginite, turtite, inutile. îl cuprinsese o bucurie absurdă. Îşi aprinse un „Snagov”. i ieşi la aleea betonată pe care alergau neîntrerupt „şoferii iadului”.

Basculantele hodorogeau, vâjâiau pe lângă el, roţile aproape că fluierau. Ici-colo câte o bară îndoită, şuruburi, bucăţi de sticlă, sfărâmături de cărămizi. Icra un adevărat miracol că la fiecare pas camerele roţilor chinuite nu explodau. Din senin, aici, pe platou, se porni un vânt puternic. Sus, nici zare de nor. Vuitul amesteca praful stârnit de roţile basculantelor, aduna praful din lanurile învecinate de porumb şi-l năpustea peste mastodonţii ele beton şi oţel care stăteau placizi, bucuroşi în nepăsarea lor statuară de această biciuire care nu era nici măcar răcoroasă.

Maiorul îşi scoase ochelarii de soare, să-l apere de vârtejurile de nisip şi praf care măturau şoseaua betonată, trecută prin toate răcorile de cavalcada nebunească a basculantelor. Una chiar, angajată într-o depăşire interzisă,

aproape că-l şterse.

— Hei, ochelaristule, coboară pe pământ! îl apostrofă şoferul.

Maiorul n-avu timp de replică, pentru că altă basculantă dudui violent pe lângă dânsul, învăluin

4*

du-l într-un nor albăstrui. În sfârşit, ajunse la furnalul trei. Două macarale-turn, fiecare ca nişte cocostârci, aproape lipite de trunchiul gros al furnalului, parcă cerând ocrotire împotriva vijeliei ce s-a pornit pe nepusă masă, ziua în amiaza mare. Una din macarale ţinea ancorat ceva, un fel de tub uriaş, sus, la cincizeci-şaizeci de metri înălţime. Oamenii încercau să potrivească tubul acolo, la locul lui firesc, dar vântul sucea şi răsucea greutatea imensă, jucându-se inconştient şi zănatec. Ciocul celeilalte macarale urca necontenit de jos, în ajutor, scule, răngi, bucăţi de tablă, ba şi un sudor electric. Omul se ancorase cu centura de siguranţă de cablurile macaralei şi dădea nervos din mâini, nemulţumit. Cablurile rulau liniştite, trăgeau egal greutatea, balansând-o în văzduh, spre necazul sudorului electric care îşi agita nervos mănuşile de protecţie, strigând şi înjurând. „Jos” câţiva inşi dirijau macaraua. „Vioara întâia” – un muncitor brunet, mărunt şi cu umeri laţi, de luptător. Gesturile, semnele lui – obligatorii. Omul de jos striga mai ales comanda „Stop”! însă vorba nu-i ieşea din gâtlej atât de puternică precum ar fi vrut-o.

— Tovule, i se adresează omul maiorului. Poate ai o voce mai puternică…

— De scapet.

— Stop! Stop! răcni nemulţumit muncitorul scund.

Bentu a luat atunci o bandă îngustă din balot şi a meşterit la iuţeală un fluier. O pietricică în burduful îndoit urgent şi gata, întinse fluierul de tablă muncitorului. Omul, adâncit în ale lui, păru nedumerit, apoi, când a înţeles, a luat fluierul fără să

11. i nimic. Peste vuietul continuu ele vânt, stopurilei. În comandate acum cu un fluierat ascuţit.

Într-un moment de acalmie, când tubul de metal, vopsit în roşu, părea că a fost înţepenit acolo unde trebuia, Bentu îndrăzni să întrebe:

— Nu l-aţi văzut pe maistrul Păsărică?

Scundul arătă sus.

— La macara?

— Nu. În „pantalonul” furnalului. Adică în tubul necla.

lin fluier scurt şi macaragiul deplasă* în direcţia n o îmi pantalonul legănat o clipă în vânt. Câteva ciocfmituri de ciocan răzbăteau parcă de sus. Un alt „Stop!” fluierat încremeni tonele vopsite în roşu în poziţia cerută.

Durează?

Poftim? îl priveşte omul pe Bentu, parcă venit din altă lume.

— Stă mult acolo?

— Până terminăm.

Sudorul fu coborât de la înălţime, galben, dat de a huţa în ciocul celeilalte macarale.

— Ai terminat?

— Terminat… Vor trusa de scule… Şi un baros…

— Dar vorbeşte, omule! Ce, ai găluşte în gură?

— Trusa… Barosul! icneşte sudorul.

— Ia-le şi urcă!

— Nu mai… Nu… nu…

Şi sudorul se desface din legătură şi aleargă vomitând.

— Ei na, că-i bună! se înfurie cel cu umerii laţi, de luptător.

— Înălţimea, tovarăşe! se simte dator să explice Bentu.

— Că n-o fi soarele de vină…

— Mă rog…

— Şi ăia de sus aşteaptă sculele.

— Urc eu! se oferă Bentu.

— Poftim?! se miră celălalt.

— Tot am treabă cu maistrul Păsărică.

— Dar ia ascultă! Cine eşti dumneata?

Maiorul se legitimă.

— Şi nu aveţi răbdare să coboare?

— E ceva important, zise Bentu care alergase atâta după maistru şi nu mai voia să-l scape din mină, deşi era greu de presupus că Păsărică putea să coboare prin altă parte.

— Eu ştiu ce să zic, tovarăşe maior. Ştiţi, n-am voie…

— Păi, cândva… am fost şi eu linior.

— Mda… Mă rog. dacă e aşa de important, urcaţi 3

— Pentru mine e un fleac, marşă Bentu.

— Credeţi?! se miră celălalt.

— O să vedeţi.

— Sus leagănă al dracului, căută să-l înfricoşeze sudorul livid.

— Sunt ancorat.

— Vântul fluieră cumplit.

— N-are decât.

— Iar la intrarea în tub…

— Unde-i trusa cu scule? întrebă hotărât maiorul.

— La picioarele dumneavoastră.

— Barosul?

— În picioarele macaralei. Strângeţi bine centura de siguranţă!

— Nicio grijă.

— Dacă vă vine rău…

— N-o să-mi vină.

— Se întâmplă totuşi…

Nu mie.

Puteţi să-i daţi drumul. Nu-i nicio ruşine…

N-o să fie nevoie.

Dacă totuşi… să ne feriţi.

În regulă.

Aveţi grijă când ajungeţi sus.

Ajunge, şefule. Am făcut primară!

Nu uitaţi de centură!

Mă asigur, nicio grijă.

Nu-i de glumă sus. O simplă greşeală şi… I.rulara întreprinderii cu invitaţii prin sindicat… „A fost un tovarăş

destoinic, cumpătat…”

N-o să fie nevoie de cuvântări, am zis. Gata?

Gata!

Din nou un fluier scurt şi cablurile macaralei şi nu pus în mişcare. Rulau egal prin furtuna care 1 llia, fluiera izbită ele blindajul dur, ruginiu al furnalului. Cablurile îl legănau dulce şi frumos pe miilor. Aproape că-i făcea plăcere. Numai de nu i nr. tăia răsuflarea vârtejurile bezmetice care, sus, pâr şi mai nebune.

E în regulă? ţipă scundul de jos.

În regulă.

Cablurile rulau harnic, imaginile de jos se dau de a huţa, uriaşii de beton şi oţel, de sticlă şi aluminiu îşi schimbă dimensiunile, se chircesc, răsurii lui însă nestingheriţi, cu acelaşi abur fierbinte, învinşi fum fierbinte, aceleaşi flăcări ce învăpăiază furi una. Bentu privi în sus. Încă zece, doisprezece nelri şi ajunge la tubul roşu, nebănuit de mare de in distanţa asta. Acolo, înăuntru, se aud ciocănituri i oulinuc, râsete.

oo

— Odată… prinde maiorul glasul cuiva. Poate chiar al maistrului Păsărică.

Cinci metri, patru, trei, doi. Bentu atinse pantalonul roşu dat de curând cu minium de plumb.

„Maistre Păsărică, între noi doi acum”, îşi zise în gând şi dispăru, prin deschizătura largă, unde furtuna era prezentă doar prin vâjâitul ce răscolea văzduhul.

Oraşul acela, cu Dunărea în coastă, îşi căpătase cândva un trist renume prin cârciumile sale sordide. Foştii salpegii sau vânzători de acadele, armatori sau contrabandişti de peşte din port, odată ajunşi cârciumari scorneau nume dintre cele mai trăsnite care să-i ameţească pe clienţi; „Bella Austria”, sau „La Matei Căciulă”, „La barcazul cu cadâne” sau pur şi simplu „Raiul şi Iadul” – firma având zugrăvită doi draci în faţa unei damigene cu rachiu, plutind pe aburi albi de alcool.

Unele dintre aceste locante au devenit cu timpul magazii portuare. Ele mai păstrează însă şi acum

scrijeliturile din tavane – urma exploziilor de sifoane, urma gloanţelor din pistoalele comisarilor ce îndrăzneau să potolească încăierările de pomină ale marinarilor şi docherilor. Aşadar, doar aceste cicatrici de pe tavanele actualelor magazii, posomorâte, mai aminteau deverul uitat în timp al cârciumarilor întreprinzători, ce miroseau vadul bun de la o poştă. Oraşul are şi azi cârciumile lui; în cele mărginaşe se refugiază, ca pretutindeni, îndrăgostiţii cu păcat – şi mai toate poartă nume de ape: „Dunărea”, „Sirelul”, „Jiul”, „Oltul”, „Dâmboviţa”, „Brateşul”; până şi „Milcovul” secat îşi are firma lui. Cine ştie ce „teapelist” fără har a inundat oraşul cu aceste „ape” incit câţiva beţivi notorii au cerut schimbarea unei firme mai acătării la restaurantul „Hai la noi” – scăpată ca prin minune de „fantezia” botezătorului oficial – în „Potopul vesel”.

Bentu nu intrase să mănânce nici la „Hai la noi”, nici la „Milcovul”, ci la „Dunărea”. Cunoştea localul. Şi rămăsese cu impresia că aici fusese totdeauna servit cu atenţie. Maiorul urma să se întâlnească cu un om trimis de maistrul Păsărică. Omul nu fusese de găsit la Combinat. Maistrul se angajase să-l scoale din pat – dacă era acasă – să-l scoată şi din gaură ilo şarpe – dacă un rotofei de o sută cinci kilograme ko poate subţia într-atâta – şi să-l trimită la restaurant. Semn de recunoaştere? O sută cinci kilograme, plus o adâncitură lată de un deget pe frunte, eica-Irice coborâtă până la rădăcina nasului – potcoava tipărită pentru eternitate de un armăsar năzuros eu am în urmă.

Deocamdată însă Bentu simţea că-l apucă un leşin de la stomac. Cât s-a legănat acolo, sus, curios, n-ar fi fost în stare să ia o înghiţitură. Maistrul Păsărică…

— Cu ce vă servim? întrebă respectuos un chelner în vârstă. Afară se însera şi obrazul omului, bărbierit proaspăt, bătea în albastru.

— Îmi este foame.

— În regulă! zâmbi chelnerul, grăbindu-se spre bufet cu un mers de raţă. Mers de marinar, desigur. Nu trecu mult şi aduse o ţuică „bătrână” mică, o supă

cu găluşte străvezie, cu câteva fire de pătrunjel verde plutind deasupra. Chelnerul îl avertiza că-l va obliga să ia şi o porţie de somn „proaspăt, care abia acum se pescuieşte din Dunăre”.

— Dă, Doamne, noroc la pescari! se rugă Bentu. Altfel, mor de inaniţie.

— Sunteţi doar la „Dunărea”, replică respectuos chelnerul, prinzându-se în joc.

— Păi tocmai de asta mă tem de eşec!

— Repet: suntem fh-mă serioasă, zâmbi omul. Pariez că somnul e şi prins în clipa asta.

— Mă rog, mă rog! cedă Bentu. Nu mă amestec eu în galantarul firmei.

— Un vin, o bere? mai întrebă omul în timp ce controla paharul de pe masă.

— O bere. Mai târziu însă.

— Poftă bună!

Supa fierbinte îl încălzea şi-i turna putere în vine. Găluştile se topeau în gură, transferul din farfurie petrecându-se în linişte. Lui Bentu îi plăcea să mănânce încet, să adulmece aroma fiecărei înghiţituri. Poate un semn de recunoaştere a predispoziţiilor gurmande. Sau de rafinament culinar, ceea ce era, de fapt, totuna.

Chelnerul cu obrazul albăstrui de lamă sau brici aduse şi farfuria cu somnul prăjit, cu jumătate de lămâie tăiată în lungul fructului – fantezia bucătarului, se înţelege.

Bentu trecu fără multă vorbă la „atac”.

— Desfacem berea? auzi venind de departe întrebarea.

Mormăi:

— Încă nu.

Maiorul savura aroma peştelui, adăugită de mirosul uşor înţepător al lămâii, şi reconstituia discuţia cu în, în Irul avută nu, nu în „pantalonul” furnalului, ci iliipă aceea, când au coborât cu toţii, pe vijelia care w pornise bezmetic, dar degeaba se stârnise, pentru i, i irealul fusese dusă la capăt.

„Conflictul” l-a declanşat montajul unei instalaţii complicate, a început maistrul fără nicio i 11111 ni acere, de parcă ştia exact ce vrea maiorul care a făcut „excursia” aceea de aproape şaptezeci de metri.

La furnal?

La. Montajul mergea prost. Ceva nu era în n i; 11 Iii. Ceva care, ziceam noi, depindea de alţii.

Şi?

Şi am chemat „Belgianul” la faţa locului. „Spune i că merge prost!” îi zic ăluia care traducea.

Îi spune.

„Cred şi eu”, răspunde celălalt.

„Şi. mă rog, de ce crede?” întreb.

— E vreun loc liber? se trezeşte întrebat Bentu.

Maiorul se opri din mâncat şi privi la fruntea

(linului aflat lângă masă. N-avea niciun semn.

— Aştept pe cineva.

Scuzaţi!

În jur, destule locuri, mese libere. Sunt însă oameni care nu pot suporta singurătatea în restaurant. Aleargă după parteneri de ocazie, cu gândul secret să schimbe o vorbă, dar mai ales să nu se creadă despre ei că sunt înveteraţi ai alcoolului, cu sticla în inţă, cu paharul pe jumătate gol, pierduţi în hărmălaia din jur şi în aburii de fum şi băutură. Aici era o linişte plăcută, înserarea sporea această acalmie, învăluind parcă zgomotele într-o pânză moale, delicaţii. de discreţie.

„Şi ce v-a răspuns?”

„Păi, zice: «Domnule, e înclinat din montaj»”.

„Zău?! «mă mir ca prostul încât tălmaciul, un tehnician de-al nostru, se repede la mine: „Zi, mă, nea Păsărică, şi mata o vorbă ca lumea! Cum să traduc zău?”

„Tradu, tovarăşe, că e vorbă românească. De ce să n-o traduci?” A dat tehnicianul cu clanţa cum o fi dat că, sunt sigur, în gândul lui mă «ajuta» şi pe mine cu ceva sfinţi dinspre partea mamei. „Belgianul” s-a pornit în păsăreasca lui:

„Înclinat din montaj. Şi înăuntru sunt aparate

ultrasensibile, nu caltaboşi…”

Asta m-a înfuriat.

„Ştiu, domnule, că nu-s sarmale, zic, dar nu de la montaj e înclinat”.

„Ba da”.

„Ba nu”.

El „da”, eu „nu”.

„Pot să demonstrez!” îi arunc ăluia în obraz, care o făcea pe deşteptul.

„Cum?”

„Pe două căi!” îl scot din pepeni.

L-am văzut că tresare. „Ştia deci că buba nu-i la noi! Ce era a lui, era: specialist de clasă, dar…”

Chelnerul se apropie, hotărât să desfacă sticla cu bere.

— Încă nu, îl opri maiorul. Încă nu!

Mânca în neştire acum – contrar obiceiului. Dacă chelnerul i-ar fi servit o porţie de papură ar fi înghiţit-o la fel – absorbit de derularea conversaţiei cu maistrul Păsărică.

„Mă întrebase cum demonstrez. Zic o dată, prin calcul. Iau ca punct de referinţă…”

„Bine, bine! mă întrerupse nerăbdător. Şi a doua oară?”

„Simplu. Cu o cumpănă. Din ălea pe care le folosesc zidarii. Cum se zice la ei cumpănă, tovarăşe?” îl întreb pe tehnician, care la rândul lui îl întrebă pa Ala. A fost picătura de benzină peste foc.

„Nu-i primul Combinat pe care-l construim!”

„Mâinile acestea l-au construit, domnule”.

„Firma noastră, care… mă rog… nu ia lecţii…”

„Instalaţia asta, proastă, vă da…”

„Aduc cartea tehnică a…”

„O avem…”

„Şi aparatele de la hotel…”

„Aduceţi-le”.

El zicea una, eu nu-i rămâneam dator. Ca la jocul dr cărţi. Îl priveam fix în ochi. Îl ştiam neacoperiţ şi voiam să

văd cât de tare se ţine. La urma urmei nici noi nu ne aflam la prima instalaţie de acest lei. Ştiam cu ce se… mănâncă.

„Mă duc după aparate, la hotel!” se înfurie ăla.

„Aşteptăm aici”.

„Daţi-mi un ajutor”.

M-am uitat în jur şi i-am spus lui Hărăbor – linul însemnat de cal pe frunte:

„Mergi tu!”

„Poftim?!” se miră o sută cinci kilograme.

„Mergi tu! zic. Şi nu mai pune întrebări, că azi numai eu pun…”

Maiorul înghiţi ultima felie de lămâie. O răcoare ca un vânt uşor de miresme bântui cerul gurii. Restaurantul se populase destul, dar îşi continua existenţa în liniştea statornică. Cineva aprinse luminile exact în clipa în care un om rotofei, cu hainele plesnind pe el. şi cu un semn săpat adânc în frunte, pătrun. se pe uşă. Bentu se ridică obosit. Aflat la doi paşi, chelnerul, cu mersul legănat, întrebă pentru a treia oară dacă să desfacă berea. Nu părea de loc I plictisit.

— Desfaceţi! Şi mai puneţi un pahar.

— În regulă.

Ilărăbor privea în sala largă a restaurantului, căutând ceva fără să observe că lângă el se afla omul care avea nevoie de dânsul, de care era căutat.

Calul sluţise rău de tot fruntea lui Hărăbor. Co pita se îngropase mult spre rădăcina nasului şi oasele încremeniseră în adâncitura aceea. N-au mai avut puterea să revină la loc, dând omului o înfăţişare de descendent luetic. Dar Hărăbor părea că se sinchiseşte prea puţin de neajunsul acesta. Ori se obişnuise cu anii, ori pur şi simplu habar n-avea ci fruntea crescuse şui, cu pielea adunată urât la mijloc, trăgând disperată din toate părţile, ca să ajungă dinspre obraji, dinspre podoaba capilară bogată şi strident de blondă, dinspre urechile uşor încreţite ce la scapeţi.

— Aşadar, maistrul Păsărică a zis să te duci cu „Belgianul”, începu Bentu.

— Da, tovarăşe, maistrul a zis.
— Aţi ajuns la hotel şi…
— Până acolo a mai fost ceva.
— Poftim?
Hărăbor turnă bere numai în paharul lui. Sticla gilgâia încet, în timp ce spuma albă, vaporoasă, freinulând, urca, urca. Se opri din turnat pentru a aşeza n o praf de sare pe buza umedă a paharului. Spuma albii, sarea albă, paharul alb sporeau, nu ştiu cum, «petitul. Omul sorbi grăbit din pahar, până la fund.
— Am uitat să zic noroc.
— N-are a face.
— Mă rog. Unde rămăsesem?
— La hotel.
— Până la hotel a fost accidentul.
— Încă unul! se miră involuntar maiorul.
— Deci a mai avut unul? se trezi şi celălalt connlernat.
f – E vorba de cu totul altceva, tovarăşe Hărăbor. Nu mergem mai departe.
1 – Treceam viaductul. Maşina străinului avea un lui isaj grozav…
Pe estrada cu instrumentele muzicale, părăsite, urcă primul combatant din seara aceea: contraba-MIH – tul. A despuiat „hambarul” de lemn din husa verde, eu trei note muzicale imprimate voit neglijent i „ea şi se porni să pişte strunele cât degetul de groase. Omul afişa un interes deosebit, nimic nu semăna cu o joacă, îşi lipea urechea de cutia de rezonanţă, apoi iar şi-o dezlipea. Toba, pianul, saxofonul aşteptau plictisite să le vină rândul la zgomote. Maiorul le dorea un cât mai lung repaus. Nu suferea muzica în restaurant, cu atât mai puţin pasiunea Instrumentiştilor de a sparge cu orice chip timpanele clienţilor.
— Şi cum străbăteam viaductul, un viching ne taie calea cu basculanta.
— „Vichingul” fiind…
— Aşa le spunem la „şoferii iadului” de pe şantier…

— Mda… Crezi că… din joacă a tăiat…

— Îl ştiu pe ăla. E unul care transporta până de curând piatră de la balastieră. L-au adus în şantier pentru că se ţinea numai de „concursuri” pe tema: „Câte găini poate omorî un şofer la o singură cursă”. Odată a intrat într-o tarabă de pe marginea şoselei tot alergând după o nenorocită de raţă. Raţa a scăpat cu viaţă doar în fântâna care, mare noroc, Ea ieşit în cale.

Şi?

— Şi „Belgianul” a frânat dumnezeieşte. Altfel…

— Mai desfac o sticlă cu bere? întrebă chelnerul ce se apropiase eu paşi neauziţi.

— Mai desfă! comandă Hărăbor. Bentu se simţea moleşit. Noroc că pe estradă contrabasistul era susţinut acum şi de toboşar: un ins lung, lung şi totuşi parcă neterminat. Cu mâinile cât nişte prăjini, cu gâtul plăpând, de pui neajutorat, abia ieşit din găoace, cu faţa prelungă într-un nesfârşit semn al mirării Toboşarul izbea din când în când în tobă cu ciudă, toba bubuia violent, trezind din somn clienţii uitaţi pe la mese, în timp ce un chelner în vârstă, rezemat de perete, ducea mâna la cap, într-un gest semnificativ.

— Spuneai că aţi evitat accidentul.

— Frâna aceea dumnezeiască. Automobilul a şters la un milimetru, dacă nu şi mai aproape, basculanta. Mă şi vedeam proiectat peste viaduct.

I – „Belgianul”?

— Galben, tremura.

— Ăla de pe basculantă?

S – Radu l-a chemat. „Belgianul” tremura ea apucit de Ucigă-l toaca. Când l-a văzut pe ăla luând-o la iillnătoasa, a înjurat urât, pe româneşte. O înjurătură DO care n-o mai auzisem de mult. „Înjuri frumos, domnule”, îi zic.

— „Păi n-ai văzut? îmi răspunde. Cât pe aci să rrfipăm”.

— Ţi-a răspuns tot pe româneşte?

F – Păi cum altfel? Eu am rămas atunci cu gura

iuscată.

— Şi?

I-am zis: „Domnule, dar le zici bine, nu glumă”. Era încă tulburat şi n-a priceput. Apoi, când u înţeles ce spun, s-a făcut din galben – alb. Vreţi mi daţi solniţa mai aproape?

Bentu trase la îndemâna lui Hărăbor solniţa plina ochi. Omul luă iar un praf de sare cu degetele, îl şeză meticulos pe buza umedă a paharului şi abia apoi îl duse la gură. Înghiţea potrivit obiceiului, grăbit şi necruţător, până la fund. Maiorului îi făcu poftă această demonstraţie şi bău şi el jumătate da pahar. Apoi, râse:

— Nici eu n-am zis noroc! ţ – Am observat, marcă indiferent Hărăbor.

Afară se întunecase de-a binelea. Prin uşile larg deschise se auzea larma oraşului. Zgomote de maşini ambalate la cotitura străzii, freamătul uşor al teilor şi fâşâitul fabulos al paşilor continuu, ca o apă mereit în alertă, mereu în dispută cu bolovanii rotunjiţi

5 – Palmyra cere rendez-vous de izbiturile puhoaielor şi abandonaţi în şuvoiul devenit neputincios în stăpânirea câmpiei.

— Apoi?

— Apoi am intrat în camera lui de la hotel. Am cărat în două rânduri nişte valizoaie mari şi grele cât un sicriu.

— Aida…

— Ne-am urcat în maşină şi, direcţia, motelul din pădurea apropiată.

— Aha!

— Îi zic: „Păi, ce facem, domnule? La Combinai ăia ne aşteaptă ca nişte caraghioşi…”

„Trebuie să-mi revin după spaima trasă”.

Ne-am oprit lângă un copac, în marginea pădurii. A scos o sticlă cu marcă străină pe ea. „Bem un păhăruţ?” zice. „Bem!” După al doilea îl întreb: „Unde ai învăţat, domnule, româneşte?”

Tace.

Îl întreb din nou. „Ei, am învăţat şi eu… Aveţi limbă

frumoasă, de asta”. Chiar aşa a spus.

N-am stat prea mult acolo. Am tăiat-o printre lanuri, spre viaduct, cu toată viteza, deşi ştiam, într-un loc dealul era surpat la un cot, prăpastia căscându-se până în coasta şoselei.

Ultimul cuvânt al lui Hărăbor fu însoţit de o bubuitură violentă. Toboşarul înnebunise cu adevărat. Un chelner mai slab din fire tresări, platoul cu plaehie de peşte alunecă peste rochia unei matroane de la masa din mijloc, matroana, curios, aştepta răbdătoare să fie curăţată, grija ei îndreptându-se spre pălăriuţa de fetiţă, neverosimil de verde. Responsabilul sosi urgent la locul accidentului, apoi plecă pe una din nenumăratele uşi urmat de toboşar – individul lung, sfrijit, cu mers săltat şi cu un moţ felilat pe frunte, ca de raţă. f – Nu i-ai zis că-i drumul prost?

Ştia. „Trecem noi. Ce, suntem cu harabaua?”

Moldovean deci, murmură Bentu.

Poftim?

— Nimic. Continuă!

— Goneam, spun, cu toată viteza şi din când în

< 11 ui controla uşa din partea mea. Ceva nu-i conve nea Cel puţin aşa cred.

f-şi?

— Ne apropiem de cotitură. Prăpastia ca o pecingine se întindea până la buza şoselei. Mal galben, di i pt, înalt cât un perete de fântână săpată într-o muchie de deal. Uşa din partea mea chiar zdrăngănea acum. Dau s-o – închid, să trag de miner. N-am mai avut timp, pentru că.

Chelnerul cu obrazul ras fără cusur şi mersul legănat, de marinar, destupă o nouă sticlă de bere. Vru să mai desfacă una, dar Hărăbor îl opri cu un et.1 scurt. „Gata, mi-am făcut damblaua, se adresă lut Bentu. Aşa sunt eu. Azi am poftă, foame dacă vreţi, de o sticlă, două de bere. Mâine, sau peste o. nplămână, aş lua o ţuică. Altă dată, un şpriţ. Niciodată aceeaşi băutură, zi de zi”.

Explicaţia putea să însemne o justificare pentru nu ştiu ce lucru inuţil, dar Bentu era interesat la ora «coca de

cu totul altceva.

— Continuă!

— Cum spuneam, n-am mai avut timp. A făcut un viraj brusc chiar pe marginea prăpastiei. Luat pe neaşteptate, m-am izbi. t de uşă şi am căzut în gol. N-am avut nici pe naiba, pentru că la zece, doispre fi.

zece metri povârnişul era dulce, din nisip. Săpaseră oamenii de la drumuri, să dreagă şoseaua. „Belgianul" s-a uitat în prăpastie, m-a văzut şi, cum ştiam că n-am cum să ies de acolo, i-am făcut semn că pornesc spre Combinat pe firul văii.

Pe lângă masa la care Bentu şi Hărăbor stăteau de vorbă trecu valuri, valuri matroana cu pălăriuţa verde. Nu prea se sinchisea că o bucată din umărul şi coapsa dreaptă purtau mirosul plachiei.

— Aţi văzut? întrebă consternat Hărăbor.

— Ce să văd?

— Picioarele!

— Poftim?

— Nişte fuse. Nişte beţe. Cum de nu se frâng sub apăsarea jamboanelor? Zău, mare minune!

— V-aţi găsit la Combinat? schimbă maiorul vorba.

— Nu. În aceeaşi zi am auzit că s-a înecat. Mare ghinion, nu?

— Mare., Da, mare ghinion! murmură Bentu. Dar ia spune-mi, n-ai observat nimic la „Belgian"? Ceva aşa, care să te facă să-l ţii minte?

— Păi nu e de-ajuns chestia cu prăpastia? O să-l ţin minte, n-aveţi grijă.

— Altceva?

— Să vă spun cum arăta?

— Mă interesează un lucru., un amănunt., un obicei.

Hărăbor îşi încreţi fruntea şi aşa urâtă, şi aşa încreţită. Devenea de-a dreptul hidos când încerca un efort cerebral. De altfel, renunţă repede, dând duşcă ultimul pahar de bere.

— Nu cred că am văzut ceva deosebit.

Chelnerul se apropie îndatoritor, i – Plătim

„nemţeşte”! se pronunţă hotărât Häffibor.

— Mă rog!

Tot scotocindu-se după bani, unul din nasturii Cămăşii plesni în două. Bentu avu timp să vadă un bon găurit prins de un lanţ alb, cu zale puternice.

— Vara înot mult, se justifică inutil Hărăbor. Şi… dacă se întâmplă ceva „măcar să ştie lumea pe cine o mâncat peştii., Cât fac patru sticle de bere?

Chelnerul răspunse corect, prompt. Hărăbor luă şi banii de la Bentu şi plăti suma cerută.

— „A, ştiţi „tresări. Şi el purta un fel de medalion.

— „Belgianul”?

— Da, da… L-am văzut? Când l-am văzut? Când? Da, ştiu. Când s-a deschis uşa? Nu. La curbă? Mda… Nu. Aha, ştiu exact: când şi-a desfăcut nasturii cămăşii, de căldură. Că era o zăpuşeală în maşină.

— Tot un ban?

— Nu., Nuu! Lanţul, va să zică… Nu, lanţul nu! – am văzut. Ştiu însă exact ce atârna de el. Un omuleţ. Da. Sigur. De piatră. Poate de lemn. Un omuleţ mic, şezând chircit, cu picioarele aduse… Cu mâinile sprijinind obrazul., i.

— Poate era o maimuţă!

— Nu. Nu. Omuleţ. Urât însă ca o maimuţă, Nu l-am văzut lanţul… Nici măcar un capăt.

Singur, în camera de hotel, Bentu se chinui zadarnic să adoarmă, deşi era frânt de oboseală. Neorând altceva mai bun de făcut, se aşează la masă şi îşi întocmi raportul.

CAPITOLUL IV

…Două ghete se plimbă pe stradă. Le întâlneşte un bocanc. „Încotro, stimabilelor?” „La plimbare”. „Singure, singure?” „Singure”. Ajuns la acest punct al conversaţiei, bocancul se răsti: „Ascultaţi, prăpădtăe; lor Ce-i cu stăpânul vostru? Cum de îndrăzniţi să ieşiţi fără el?” „Ehei! răspunseră ghetele în cor. De când l-am ros!”

A fost singurul banc mai bun din douăzeci şi cinci. Colonelul Negomireanu le-a numărat. Tâmpite, vechi, cacealmale. Mai bine le scoteau din program. La urma

urmei lumea se duce la circ nu pentru bancuri.

E posibil ca Virgil Negomireanu să fi ajuns la spectacol şi într-o anume dispoziţie sufletească. Cu o seară înainte s-au grăbit de florile mărului. Dresorul de cai – susţinea aproape jumătate din program – se îmbătase fără ruşine. Şi cum se obişnuieşte, reprezentaţia s-a amânat din motive „tehnice. De altfel, e greu să găseşti o formulă mai bună, mai onorabilă. Poţi, de pildă, să ieşi în arenă şi să zici:

— Stimaţi spectatori, spectacolul se amână pentru că dresorul cutare a făcut-o lată? E beat mort, Se înţelege că nu. Formula l-a intrigat totuşi pe colonel. Apoi, drumul până la circ a doua oară. De aici n-a piai fost decât un pas să taxeze spectacolul drept mălăieţ. Dresorul de cai, da, şi-a făcut spăsit datoria. A frecat bietele animale în rotonda circului, de credeai că, de ameţite ce sunt, vor da buluc peste spectatori. A, da, a mai fost şi unul cu nişte căţei fotbalişti. Amuzant, deşi nimic nou sub soare în fotbal. Dar parcă ia Rapid sau oricare altă echipă divizionară vezi duminică de duminică nu ştiu ce „regal” de fotbal?

Cum, necum, o asemenea „dispoziţie” l-a ajutat pe Negomireanu la un somn întins, fără vise. Un somn de copil după baie, deşi toată noaptea nişte javre crescute de un maniac, în plin centrul Bucureştiului, urlaseră ca niciodată, până în zori, încât nevasta colonelului, nemaiputând răbda hărmălaia, s-a sculat şi a început să şteargă praful de pe cărţile din raft.

Dimineaţa, la birou, când trase sertarul, „Nenoroc” îl întâmpină pe colonel cu zâmbetul acela fix, poate îngăduitor. Piatra respira îndărătnicie parcă, de la o distanţă enormă, de unde şi puterea de detaşare faţă de lucrul mărunt, trecător. Zâmbetul acela se sinchisea prea puţin că afară plouă sau ninge, că unul a murit, iar altul s-a născut, că telefonul sunase în birou de câteva ori la fel de prelung ca şi acum, cu ecouri trimise de undeva, de departe, prin cablurile aeriene sau subterane, aducând aici ecourile pământului şi ale văzduhului.

Din nou telefonul sună.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel, s-auzi în receptor. Permiteţi să raportăm?

— Ascult!

— S-a primit un raport de la tovarăşul maior Bentu.

— Urgent la mine.

— Înţeles!

„Nenoroc” zâmbea în continuare, neschimbat, meschin şi dispreţuitor, în timp ce colonelul parcurgea cele trei file de la Bentu. Bentu ştiuse să elimine amănuntele inutile. Era concis, la obiect, prea ocupat sau prea obosit sau plictisit pentru chichiţa decorativă. Dihania de pe birou, cu rânjetul ei de fiinţă subdezvoltată, habar n-avea că maiorul începuse cu ea şi cu înecul „Belgianului”. În continuare, solicita aprobarea pentru planul cercetărilor.

Negomireanu deliberă urgent prin telefon:

— Comunicaţi lui Bentu: „Aprob!”

— Înţeles!

„Nenoroc” se holba şi, se înţelege, puţin îi păsa de ce se petrecea în jur. Colonelul sună garajul.

— Ce mai face calul alb? întrebă, când avu legătura.

— Bine, tovarăşe colonel.

— Ţesălat?

— Ţesălat.

— Adăpat?

— Adăpat.

— Mai daţi-i o tavă de jăratic şi înhămaţi-l.

— Înţeles, tovarăşe colonel.

Ziua începea frumos. Mă rog, după o noapte cu somn bun. Sau cum zicea Leonardo? Hai, colonele, hai! Nu, nu merge pe latineşte. Ce te zgâieşti, mă „Nenoroc?” Ai? Parcă aşa ne învaţă bătrânul şi înţeleptul Leonardo: „După cum o zi bine întrebuinţată dă un somn bun, tot aşa o viaţă bine folosită dă o moarte fericită”.

Brr! Final negru. Nu, astăzi nu-i nevoie de aşa ceva. Azi avem de muncă, coane „Nenoroc”. Ca şi ieri, ca şi mâine, ca şi peste un an, ca şi peste nouă. Dacă vom mai fi... Iar final de Leonardo. „Ce-i, Negomirene, cu tine? părea că întreabă şi obrazul înnegrit a lui „Nenoroc”

mereu altul în reflexele de lumină ce invadau camera. Nu cumva te-a apucat nostalgia latinei? Ar fi târziu, mult prea târziu”. O părăsise de ani buni – i s-a spus să vină aici şi a venit – şi lucrurile, pasiunile părăsite se răzbună odată şi odată, amintindu-ţi cât de mult te-ai depărtat, cât de mult ai alergat şi câtă oboseală ai strâns de când te-ai despărţit de locul care te credea statornic.

„Fleacuri. Filosofie ieftină, coane «Nenoroc». Ia mai bine să discutăm şi cu «Arheologul» înainte de…”

Corect ca un ceasornic, „Arheologul” bătu la uşă şi aştepta ca Negomireanu să-i spună ce avea de spus. Colonelul îi dădu raportul lui Bentu. Cât celălalt citi, îşi încuie hârtiile în sertare. Apoi descuie din nou şi-l scoase la vedere pe „Nenoroc”. Obiectul acesta începuse să-i obsedeze pe cei care se ocupau de misiune. Gestul colonelului, de a-l scoate mereu la vedere, părea un fel de aducere-aminte: „Vedeţi, încă nu ne-am dus misiunea la capăt. Trebuie să ne silim fiecare cât putem. Trebuie…”

— Ei?

— Pare un fir, se pronunţă scurt „Arheologul”.

— Ce propui?

— În ce mă priveşte?

— Exact.

— Continui cercetarea la „pasiuni”.

Oţelul rece din privirea colonelului fulgeră limpede o fracţiune de secundă.

— Vreo bănuială?

— Aş avea una.

— Unde bate?

„Arheologul” ezită.

— Încă… e hazardant…

„E limpede! gândi colonelul. Are nevoie de timp. Cu toţii avem nevoie de timp. Chiar şi la moarte. Ce naiba-i cu mine? se alarmă el. M-a pocnit ipohondria? Deci, aşa stau lucrurile, «Arheologule»…”

— În cât timp crezi că…

— Ştiu că-i grabă mare, lovarăşe colonel, ocoli răspunsul direct „Arheologul”.

— Asta-i bine.

— Atunci, am înţeles. Vă raportez mâine. Dacă izbutesc şi mai devreme…

— Nu voi fi aici.

— Rămâne pentru când veniţi.

— În regulă… Poţi pleca.

Colonelul Negomireanu ştia că „Arheologul” va încerca imposibilul să afle ceva. Intrase zdravăn în priză. Deşi, dacă-i priveai faţa bine hrănită, mâinile grăsane, necuprinse de freamăt, calme îţi venea greu să crezi asta.

Ceru o nouă legătură telefonică şi ordonă:

— Să se comunice căpitanului Damirescu să-şi continue treaba.

— Înţeles, tovarăşe colonel.

„Ce mai avem de făcut, ce mai avem… A, domnul «Nenoroc». Stă cu roatele în sus. Ce-i, mă, Ilopa Mitică? Te zbengui?” îl rezemă iar de călimara cu cerneală. Dar se răzgândi şi-l zăvorî în sertar. Apoi încuie uşa, lăsându-l paznic peste tăcerea camerei, şi cobori în curte unde era aşteptat de un Renault 16, alb, strălucind lună. Motorul torcea frumos, pulverizând în dimineaţa limpede şi frumoasă caiere de fum albăstrui.

Inspecta cauciucurile, lovindu-le cu vârful paninfului. Gest reflex al tuturor celor care nu uită niciodată că merg pe patru roţi. Sergentul de alături – un vlăjgan colţuros – zâmbi abia perceptibil.

— Le-am controlat, tovarăşe colonel.

— Uleiul?

— Normal!

— Semnalizatorul din dreapta?

— L-am verificat. Era o atingere.

— Deci, căluţule, bun pentru cursa cu obstacole! murmură colonelul, aşezându-se la volan. Ambală cu grijă şi ţâşni vijelie pe poarta care-l proiecta pe toate drumurile posibile.

Şoseaua – aceeaşi pe care o străbătuse bolidul albastru. Ziua – la fel de liniştită, cu sunete rotunjite, cu cer înalt şi lustruit ca pentru o lungă sărbătoare. Bidiviul

alb duduia monoton în întâmpinarea soarelui ce se aşeza orizontal la capătul şoselei, îndemnând la galop harnic. Capătul acela niciodată însă mi putea fi atins, pentru că o ceaţă subţire, depărtată îl trăgea cu ea – sorb uriaş, care nu ştia ce-i împotrivirea. „Sorbul” aspira incendiul câmpiei înti un efort ocrotitor, alergând la rândul lui cu văpaia furată, mereu peste linia orizontului, imposibil de atins.

Jocul acesta îi amuza pe colonelul Negomireanu, îl întorcea în copilăria petrecută tot aşa, într-o câmpie dreaptă, nesfârşită, goală, populată ici-colo eu câte o cumpănă de fântână. Îl amuza pentru că amăgirea asta te încuraja să ajungi din urmă himera prinsă zănatec în hora fantastică a câmpiei, alergată pe faldurile albe şi imateriale ale Fetei Morgana, atât de schimbătoare şi gata să se topească la prima izbucnire mai sălbatică a vântului.

Bolidul alb fulgera pe asfaltul încă umed de roua nopţii. Colonelul ţinea aproape de linia subţire, dreaptă, parcă trasă cu creta, despicând în două părţi egale covorul negru. Încercă să recapituleze rezultatele de până acum. Monotonia pistoanelor, ce nu cunoşteau astâmpărul, era odihnitoare, îi stimulau ia lucru nestingherit.

Bentu, deci, în priză din plin. Oare ce-o ieşi din povestea cu înecul, pentru că handicapul era destul de sever pentru maior? Trecuse atâta timp, şi timpul e un maestru în a şterge urmele posibile. Pentru lucrătorul de securitate, ca şi pentru sportiv, rareori timpul este un aliat. E mai degrabă un inamic pe care trebuie să-l cuprinzi în flagrant delict dacă vrei să te recunoască de stăpân.

„Arheologul” mergea paralel cu Bentu. „Omul cartotecilor”, cum îl supranumea uneori în gând Negomireanu pe „Arheolog”, adulmecase de bună seamă o urmă. Să nu ne grăbim însă. Urme pot fi multe. Rânjetul lui „Nenoroc” parcă era o sfidare: „Ifai, găsiţi-o pe cea bună! Prindeţi pista convenabilă, care să nu se înfunde”. Hei, «Nenoroc»! O să vină vremea să-ţi schimbi rânjetul. Trebuie să vină. Până atunci ai să stai, domnule, sechestrat în biroul meu, să-mi păzeşti nopţile şi tăcerea, impasurile şi bucuriile”.

Renaultul alb gonea întins pe şoseaua trasă parcă în cumpănă, fără pomi deocamdată. De bună seamă că iarna crivăţul zburdă pe aici călărind nămeţii de zăpadă, învălmăşind cer şi pământ, amintind de Iernile sarmatice dezlănţuite, fantastice.

Damirescu, în plin maraton şi el. Va avea de lucru, im glumă. Asta în cazul când peştele cel mare… Dar cine ştie unde-şi are bârlogul peştele cel mare? Cât de simplu ar fi dacă… Obrazul slab al colonelului – slab şi bine bărbierit – se lumină de un zâmbet. Îşi amintise de o întâmplare din tinereţe. Săreau de «ms, de pe elevatoarele portului în apă – era de acum la oraş – înălţimea îi trimitea la adânc furioasă, răzbunătoare. Dar cât de greu te puteai răzbuna pe dracii care înotau ca broaştele, învăţaţi cu linafoarele, cu viiturile şi curenţii, adevăraţi piraţi ui fluviului leneş vara, domolit de potopul câmpiei, de apropierea mării care-l aştepta nerăbdătoare să-l înghită! Iată însă că, odată, văzduhul săgetat de zvârlugile bronzate tot s-a răzbunat. L-a trimis pe unul în adânc, în adânc. Apa avea strat rece acolo, mâinile băiatului simţeau primele răcoarea. Deodată, palmele s-au izbit de ceva mare, alunecos, viu. O /vienire, o dihanie din adânc sau ce-o fi fost şi „piratul” fără frică a îngheţat, a ţâşnit afară strigând: „Şarpele! Somnul! Balaurul!” Au venit. pescarii şi-au pescuit din groapa aceea dihania care-l băgase în sperieţi pe „pirat”: un somn de peste il 50 kilograme. Ei, dacă peştele cel mare…

O Dacie 1300 vâjâi pe lângă Renaultul 16, La volan, o femeie de patruzeci şi cinci, cincizeci de ani. La depăşire, zâmbi cochet către Negomireanu. Acesta, într-un gest necugetat, scoase limba. Femeia de patruzeci şi cinci, cincizeci de ani izbucni în râs, clătinându-şi claia frumoasă de păr platinat. Apoi se alinie în faţa Renault-ului, ţinându-l în frâu, gata să-i bareze calea la orice tentativă de evadare. Colonelul ştia destule despre specia aceasta de şoferi, aşa încât se lăsă păgubaş. Mergda corect în trena Dadei, admirând umerii realmente tentanţi ai fiinţei de la volan, părul platinat zbârlit de curent într-o joacă

nevinovată, continuă.

Începu şirul de plopi. Copacii se aliniau cuminţi, drepţi. Aşteptau parcă medaliile. Pentru că biruiseră atâtea ierni, pentru că rezistaseră puhoaielor demente», furioase şi nu s-au speriat; ba le-au stat în cale dispreţuitor, rezistând la atâta revărsare care, totuşi, era neputincioasă, pentru că rădăcinile copacilor fugiseră la adânc, în inima pământului.

Brusc, colonelul îşi aduse aminte de un amănunt din raportul asupra accidentului. Un nume de fată popula paginile scrise la faţa locului. Un nume frumos. Ba chiar foarte frumos. Cum se numea fata aceea? Cum? Vocalele şi consoanele se împărţeau egal. Tocmai simetria perfectă îl frapase atunci.

Corduna?

Nu. Nu. Altfel. Dar cum anume?

Aluna?

Nicidecum. Era, tot aşa, un nume românesc. În niciun caz însă Corduna. Nici Aluna. Atunci?

A, b, e, d…

Un Opel trecu într-o joacă prin stânga Renault-ului alb. Vui şi pe lângă Dacia platinatei şi se aşternu la drum, legănându-se leneş pe şoseaua învăpăiată de puterea zilei.

K, r, g, h…

(îoruna… Furtuna… Elina…

Nu. Altceva. Cu totul altceva… O grămadă uriaşă dr pământ se înălţă deodată între şirul de plopi.

Deci de aici a privit pictorul spectacolul pe gratis”. Anchetatorul de la faţa locului înregistrase amănuntul cu meticulozitate.

K, 1, m, n…

M… M… Maria?… Mioara?… Mirela?…

Parcă! Nu, nu. Maranda? Marioara?

— Miruna! exclamă colonelul apăsând bucuros pe accelerator încât platinata, crezând că are în sfârşit partener la o cursă drăcească, ambala şi ea, gata să i.r. pundă la provocare.

Miruna… Miruna…

Cum de s-a rătăcit numele acesta frumos în paginile unui raport de accident stupid?

Soarele urcase acum în plopii cuminţi, liniştitori pl în cuminţenia lor. Frunzele mature, unele încă umede de rouă, luceau-strălueeau. Parcă erau făi ute din staniol. Staniol de culoarea toamnei, cu tonuri departe de a fi violente, cu muzica aceea intimă şi caldă.

La vreun kilometru, şoseaua era traversată de un uit drum. Platinata semnaliză enervant până la răscruce, făcându-şi cunoscută intenţia de a se angaja). pre dreapta. În sfârşit, vira. Colonelul veni pe lângă dânsa, claxonând strengăreşte. Femeia îl iertă pentru gestul de mai înainte, ridicând mâna în sus, n salut, fără să întoarcă capul. Azvârlite pe drumuri diferite, cele două maşini zoreau către ţinta lor, fără să-şi dea seama că orizontul larg al câmpiei le devora lacom, topindu-le în marginile lui depărtate.

13

Iii faţa spitalului comunal, doi ulmi rămuroşi umbreau o halcă bună de pământ proaspăt măturată. Colonelul viră sub unul din ei, şi cât pe-aci să treacă peste picioarele unui individ cu figură de hippy care-şi omora timpul acolo.

— M-ai băgat în sperieţi, omule, îi reproşă corect colonelul.

Pletosul nici nu crâcni. Privea absent, parcă venit de pe altă lume.

— Aşteptai ceva? întrebă Negomireanu.

— Nţţ! catadicsi celălalt.

— Credeam că aştepţi frizerul, nu se putu reţine colonelul să-l ia peste picior. Efort zadarnic însă, pentru că pletosul nici nu se sinchisi. Parcă, totuşi –, tresări ironic. Numai o fracţiune de secundă, pentru că se întinse iarăşi sub ulmi, la un metru de roţile negre fierbinţi, care mare noroc că nu i-au frânt picioarele.

Aleile spitalului curate, dar pustii. Alei de meri, cu fructele roşii risipite pe jos, ca într-un desen de copil. Şiruri albe de Dumitriţe – florile toamnei – stropite desigur

de câteva ori pe zi pentru a le curăţa de praful adus în vârtejuri până aici. Clădirea, deşi veche, era bine îngrijită. Varul ţipa alb pe pereţi, ca şi halatul surorii ce-l îndrumă spre pavilionul de care avea nevoie. Se afla la zece, cincisprezece paşi de clădire, când pe uşa către care fusese îndrumat ieşi un bărbat la vreo cincizeci de ani.

Omul se impunea hotărât atenţiei. Ce anume frapa la el? Eleganţa sau tristeţea? Individul făcea, desihttir, parte dintre cei care ştiu să îmbătrânească frumos. Timpul trece pe lângă ei, sau peste ei, uşor, nu-i ating decât în treacăt, lăsându-i parcă pe dânşii ml opteze cât mai cuviincios asupra vârstei. Oamenii aceştia ajung aşa la şaptezeci, la optzeci de ani ocoliţi de crizele bătrâneţii. Ajung drepţi şi frumoşi, ca nu exemplu de cumpătare, ca un îndemn pentru viaţă. Pe plaja Sulinei, într-o vară a studenţiei, Negomireanu întâlnise o femeie de şaizeci şi cinci de «ui cu un trup superb, care nici nu se obosea să-şi Meundă. claia de păr cărunt sub casca galbenă ce ţi-o scotea îndată ce ieşea din mare. Toţi cei aflaţi I ic plajă o priveau cu respect – generaţiile ei cu uşoară invidie, pentru că anii nu răvăşiseră mai o un ic în acest trup cu pielea netedă, vioi, armonios construit, rămas la formele iniţiale chiar şi după trei încercări ale maternităţii.

Individul trist şi elegant păşea cu luare-aminte. b mai trebuia un baston la ţinuta fără cusur. Un baston nu pentru vârstă, ci pentru plusul de dislLncţie. Când ajunse în dreptul lui, colonelul se înclină politicos. Un salut nu, nu pentru individ, ci pentru cu totul altceva. Negomireanu căută o explicaţie şi ora sigur că salutul lui se adresa vârstei omului. Venerabilitatea, senectutea voia să respecte gestul lui în primul rând. Celălalt, uşor mirat, îşi scoase pălăria, Părul îi era complet alb. Iar obrazul – scăldat în reflexele pe care le capătă de obicei după un bărbierit cu grijă.

Colonelul Negomireanu pătrunse cu acest îndemn tacit la cumpătare în pavilionul spitalului unde un medic obosit, după o noapte de gardă cu două naşteri şi un deces – ce pretenţie mai aveai la el? – îl luă în primire.

— Vizitele sunt permise numai joia şi duminica.

— Nu ştiam, replică netulburat colonelul.

— Orele sunt afişate la poarta spitalului.

— Posibil, dar eu n-am intrat pe acolo, glumi colonelul.

Medicul purta ochelari groşi, albi, care te îndemnau parcă să nu-l iei în serios.

— Mă interesează un pacient accidentat. Ducu Fiavian.

— De la miliţie?

— Nu.

— Atunci?

— Sunt colonelul Negomireanu. De la securitate.

— Mă rog. Nu, nu-i nevoie de legitimaţie. Abia l-am legitimat pe tatăl accidentatului.

— Azi?

— Acum a plecat.

„Deci omul elegant, distins, de pe alee… Omul cu care a schimbat salutul acela demn şi politicos…”

— A stat mult? întrebă colonelul.

— Nu prea.

— Mda…

— De altfel nici n-ar fi avut ce…

O soră enormă, halatul plesnea pe ea, intră fără treabă. Doctorul o expedie urgent.

— Aş dori să vorbesc cu…

— Nu se poate, tovarăşe colonel.

— De ce?

— Nu vorbeşte.

— Stare de inconştienţă? diagnostică colonelul. – Exact.

— Nu şi-a revenit niciun moment de la accident?

— Nu.

1 În sticlele de lupă filatelică ale ochelarilor ceva i, iniliici violent. Lumina trecea însă la suprafaţă, l.n. i să-l supere pe doctor, dar nu atât încât să n-o oliMTve. Doi paşi până la geam şi un murmur fără un I o legătură cu conversaţia de mai înainte.

— În sfârşit!

— Poftim? îşi sublinie insolit Negomireanu prezenţa.

— Au adus aparatul Röntgen. De când îl aşteptăm!

— N-aţi avut până acum?

— Am avut. S-a stricat însă. „Hei, Marine, e lui ăla vechi?” „Unul nou, domnule doctor”. „Când îţi fac raze?” „Păi, totul e pregătit”. „Mie zi-mi, ilud? Am vorbit româneşte…” „Tovarăşul doctor, H’U… cred…” „Îţi spun eu ce crezi: mâine, după – amlază…” „Cuuum?!” „Deci mâine…”

— Mâine îi fac şi lui radiografie, se întoarse doelorul spre colonel.

— Lui Marin?

— Accidentatului!

Cu toată purtarea ursuză, doctorul nu izbutea să se facă antipatic. Poate că de vină erau şi oche-Iii îi aceea cât nişte reflectoare, în spatele cărora nu neeai cum să distingi sclipirea veselă sau tristă a urliilor, culoarea lor, pleoapele obosite şi, desigur, înroşite după o noapte albă, care a însemnat pentru acest omi o moarte şi două vieţi aduse în loc, ca o compensaţie.

„Asta să fie oare doctorul devenit de curând feririi iil tată al gemenilor despre care am aflat la telefon? „Colonelul îl examină cu mai mare atenţie. Nu-i prea venea a crede. Omul era frânt de oboseală şi n-arăta prin nimic că ar putea fi tată. Probabil că nici nu era căsătorit.

— Sunt şanse să vorbească curând? se interesă Negomireanu.

— Nu.

— Scapă?

— Nu.

— Cam mulţi nu, doctore! se trezi colonelul că repetă remarca sa preferată în situaţiile de impas.

— Aveţi dreptate, cedă neaşteptat şi neputincios doctorul.

— Aş dori totuşi să-l văd… Se poate?

— Da…

— În sfârşit, un da.

Medicul iar rămase dator la o replică. Poate chiar se plictisea. Sau se şi vedea în pat, legănat de somn. Un somn nesfârşit, adânc până la revolta organismului. Negomireanu cunoştea stările acestea. Le încercase deseori. Şi în acele momente de epuizare nu mai voia nimic. Nu-ţi doreai decât un loc pe care să-ţi pui capul şi să dormi. Cu mulţi ani în urmă, într-o acţiune în munţi, trei zile şi trei nopţi n-a închis un ochi. Se mişca ca un robot. Rostea un cuvânt şi picioarele se îndreptau singure în direcţia aceea. Nu mai era nici zi, nici noapte. Doar un timp care se scurgea greu, bolovănos. Apoi, n-a mai fost nici el. A dispărut. A rămas teribil de lucid scopul misiunii, graba de-a ajunge la ţintă, de-a termina cu bine. După asta? După asta a căzut pur şi simplu pe un buştean doborât de furtună în cine ştie ce an. S-a prăvălit şi-a dormit, a dormit. S-a trezit numai o rană pe obraz. Sub buştean, un cuib de furnici îşi durase sălaş şi-l hăcuâseră cumplit prin somnul dulce.

§14411 cel mai limpede somn din viaţa lui. Fără vise, în timp, fără griji…

Colonelul intră însoţit de doctor în cămăruţa în Mic varul ţipa la fel de alb ca şi pe pereţii de afară. Vă «Ingur pat, o pătură gri, tocită, amintind păturile Uhu lile de soldaţi pe toate coclaurile, şi un obraz curios, fără suferinţă. Aşteptai din clipă în i II Ihi ca băiatul să se trezească, să se şteargă la ochi şi în întrebe mirat, ca în poveşti: „Hei, dar bine nu mai dormit! Unde mă aflu? „Dormeai mult şi bloc, l Vit-Frumos, dacă nu eram noi…”

Nu cumva verdictul doctorului era prea drastic? Colonelul alungă această presupunere. Doctorul nu hi lila cu face parte dintre acei colegi de breaslă 1*11 pun diagnostice fără speranţă pentru a sublinia Uliul efortul, „mobilizarea” întregii capacităţi prof-tmule în învingerea acestui handicap… i Eu am plecat! căscă doctorul. Mai au şi alţii htvnlo de mine.

Nu i/a însemna poate un reproş. Sau pur şi simplu n comunicare oarecare. Colonelul rămase singur cu Nom şi cu obrazul acela liniştit, pe care nu-l bântuia nu I o urmă de suferinţă.

Sora – aproape un copil. Halatul strâns de cordon Iii mijloc îi dezvăluia trupul crud, neîmplinit de 111.1.1. În mâinile fragile, o seringă sau o compresă fen nflau la ele acasă, inspirând delicateţe şi încredere în puterea de stăvilire a durerii, f – De când vă ocupaţi de dânsul? întrebă colonelul.

— De la început.

— Se vede.

Fata îl privi curioasă pe Negomireanu. Ochii mari şi verzi nu arătau totuşi obosiţi. Mai degrabă, îndârjire până la demenţă. Pacientul aflat în comă neîntreruptă habar n-avea de toate acestea. El doimea, cu obrazul luminat de odihna adâncă, cu paloarea statornicită ca o pecete în jurul buzelor – halon bizar de care se tem oamenii.

Negomireanu încercă în gând o paralelă între domnul elegant şi trist de pe alee şi tânărul de aici – Ducu Fiavian, cum îl numea o frază rigidă şi exactă de raport. Nu izbuti. îl încurca barba băiatului crescută neverosimil în acest timp de repaus – neagră, violent de neagră.

— Grav, nu? încercă colonelul să lege o conversaţie.

— Foarte. De altfel, la fel i-am zis şi tatălui lui.

Pauză lungă, nesfârşită în camera albă de spital

— Sunteţi rudă cu Ducu? întrebă naiv fata.

— Nu. Sunt de la securitate.

Trupul fragil al fetei, strâns parcă prea violent de cordon, tresări. Negomireanu a observat limpede reacţia interioară.

— De ce?

— Adică? voi să afle colonelul.

— S-a întâmplat ceva grav? îndrăzni fata.

Asta vrem să aflăm şi noi. Suntem în căutarea adevărului.

— Din păcate, el încă nu şi-a revenit, îl apără şi îl scuză fata.

— Tocmai de aceea suntem datori să încercăm imposibilul.

— Pentru ce?

— Pentru a şti. Poate… Negomireanu ezită, poate şi pentru a-l apăra.

Ochii verzi aduseră la suprafaţă un plus de lumină. Vorbele colonelului ţinteau precis. Fata se

«ngajase trup şi suflet în cursa pentru salvarea Viuţii de alături. Şansele? E greu de spus de care puric erau. Important era gestul omenesc, devoţium îi fără graniţi. Poate ilogică. Poate absurdă. Poate lucidă din senin. Dar lucrurile stăteau aşa şi nimic im le putea schimba. Absolut nimic.

— Aş… aş putea… rosti rar cuvintele sora… Aş în dea să vă fiu de vreun folos?

f – Suntem alături de dumneata, se simţi dator ciilonelul să-şi dezvăluie gândul de ocrotire.

O clipă, ochii verzi se înceţoşară de lacrimi. O i ÎI pa doar.

— Să-mi pei miteţi să vă anunţ dacă se iveşte ceva… Dacă voi avea nevoie de ajutor… Ştiţi cât e de greu, tovarăşe…

— Colonel Negomireanu.

— Tovarăşe colonel…

— A vorbit ceva până acum? schimbă direcţia i universaţiei colonelul.

— Aşa… cum să vă spun…

— Incoerent.

— Da, incoerent.

— Vreun nume?

— Nume? Nu ştiu. Doar aşa, un cuvânt.

— Care?

— Nu l-am luat în seamă… În asemenea momente…

— Poate, totuşi…

Fata se concentra. Efortul nu-i încreţea fruntea nun se întâmplă de obicei. O frunte prea mare pentru ochii mari. Monotonă şi cu linii orizontale, ivite prematur.

— Nu-mi amintesc. E important?

— Foarte.

Un geamăt scurt întrerupse conversaţia. Colonelm se îndreptă spre pat. Haloul din jurul gurii stă J ruia încăpăţânat, alb-galben. Pomeţii rotunjiţi, de adolescent abia scăpat din furtuna pubertăţii, păreau traversaţi de data aceasta de o tresărire care se chinuia să iasă la suprafaţă şi nu reuşea. Pe fruntea, la fel, albă, broboane de sudoare ţâşneau rare şi obosite.

— Trebuie să-i pun o compresă.

— A mai fost cineva aici?

— Nimeni în afară de tatăl lui.

— Îl cunoşteai?

— Nu. Dar mi-a spus.

— Şi?

— L-am lăsat singur. Ştiţi…

— Mda… Pot să te rog ceva?

Ochii verzi încuviinţară.

— Când mai vine tatăl lui aici… nu părăsi încăperea.

— Dacă o mai veni…

— Ne interesează mult ce discută.

— Of! De s-ar ajunge până acolo…

— Ei, să nu disperăm chiar aşa.

— E greu, tovarăşe colonel, e foarte greu.

— Curaj, curaj!

— Vreţi să turnaţi puţin din sticla aceea? îl rugă fata.

Negomireanu turnă un lichid gălbui sau albăstrui peste stratul de tifon pe care fata îl ţinea deasupra chiuvetei. Mâinile păturau pânza îmbibată, potriveau marginile scămoase, pătate acum de lichidul galben sau albăstrui.

— Miruna… Miruna… şoptiră clar buzele încercuite de halou.

Şi din nou şoptit:

— Miruna… Miruna…

Colonelul privi în ochii fetei care încuviinţă simplu. Aşeză apoi compresa pe frunte.

1 – Linişteşte-te! Linişteşte-te!

Ducu Fiavian se pornise. Febra lui interioară, rare-l

chinuia chiar şi în starea aceea de abis, găi. i se în sfârşit o supapă: i – Miruna… Miruna…

Cuvântul era rostit clar, corect, mecanic, întocmai ca un telex uitat în priză, cu o bandă în care ne află perforat doar un singur cuvânt. Pe bandă apăru deodată o pauză interminabilă şi „telexul” amuţi. Liniştea se prelungea insuportabilă. Gura se descleştă însă până la urmă, un efort nemaipomenit bântuia adâncul acestei fiinţe aruncată brutal în prăpastia de repaus bolnav. Sunete mărunte se căzneau să izbucnească din adânc, nu se închegau însă în nimic, mureau înainte de a se rotunji în ceva logic. Negomireanu se aplecă aproape de tot, simţea chiar căldura firavă a obrazului celuilalt, şi cu mare greutate prinse mesajul care, acum, nu-i spunea absolut nimic.

— Miruna… Miruna…

Apoi:

— Palmyra… Palmyra…

Iar:

— Miruna… Miruna…

Şi din nou:

— Palmyra… Palmyra… trebuie… să… moară… Palmyra… trebuie să… moară… Palmyra… trebuie…

Telexul amuţi. Gura se strânse dureros, încât haloul alb dispăru pentru un moment.

— A „vorbit” astfel cât a stat tatăl lui aici? şopti Negomireanu către fată.

— Nu.

— I-ai spus de „Palmyra”, de „Miruna”?

— Nu! Ce poate să fie, t’ovarăşe colonel?

— Acum, nu ştim. Dar vom şti. Sigur. Trebuie. Trebuie să aflăm adevărul.

Şi colonelul ieşi fără să mai adauge ceva. Porni spre poartă pe aleile, scurte şi îngrijite, cu meri de-o parte şi de alta, cu fructe roşii, răspândite în verdeaţa arsă de soarele verii. Un godac apărut cine ştie cum aici dădea iama printre fructele scuturate din pomi. Mânea lacom, cu nişte ochi mărunţi şi fricoşi, de hoţ prins asupra faptului.

— Bravo, măi Ghiţă! îl lăudă Negomireanu pentru

hărnicia lui. Godacul se opri din clefăit, privi timp către individul suspect de lângă el şi dacă văzu că n-are nicio jordie, se puse şi mai al naibii pe înfulecat.

Foamea animalică, dezlănţuită îl indispuse pe Negomireanu. Dar godacul habar n-avea de toate acestea. Patul lui umed şi flămând rostogolea mai întâi fructele roşii pe care apoi ic toca urgent între dinţii antrenaţi.

La poartă, nici urmă de hippy.

— Parcă te păzea un pletos! întrebă în glumă pe portar.

— Auzi, tovarăşe! Oameni tineri şi mă mir că nu le e ruşine.

— L-ai gonit?

A plecat singur. Cum: a ieşit un tovarăş care.1 vi/. itat un accidentat, gata, a şters-o şi dânsul. Auzi, tovarăşe…

Odihnit, Renaultul 16, strălucind alb în umbra ulmilor, aştepta îngăduitor următoarea cursă.

CAPITOLUL V

O singură zi lipsise colonelul de la birou. În ucust răstimp însă se strânsese un munte de hârtii.

I „n-a mai urgentă decât alta. Izvoarele anchetei pompau aici, pe birou, datele informaţionale necesare, unele fără nicio legătură eu altele, câteodată absurde, hilare. „Nenoroc” trona ca un paşă în sertarul bucşit, peste hârţoage, batjocoritor şi depărtat.

Se anunţă telefonic căpitanul Damirescu.

— Te aştept! rosti scurt colonelul.

Afară ploua cu găleata. Norii coborâseră jos de lui, învăluiau oraşul, pământul într-o pânză groasă, opacă, încât aici, în birou, nu se putea lucra fără lumină electrică. Şi doar cu o zi mai înainte septembrie amintea de vară, de plajă, de vacanţă. Ploua cu rafale de vânt şi fondul acesta de zgomote inofensive, la fel ca bătaia monotonă a pistoanelor de automobil sau ticăitul ceasului, ritmul dur al trenului, îl stimulau pe colonel, îi crea climatul necesar de efort intens, util. Căpitanul Damirescu trebui să ciocănească în uşă de două ori ca să audă în sfârşit acel „intră!” cunoscut.

— Ei? îl luă în primire colonelul, lăsând baltă hârţoagele printre care era rătăcit şi raportul căpitanului.

— S-au strâns ceva date.

— Să începem cu omul. Lucrează va să zică…

— La o firmă de import-export.

— Ce-ai aflat despre el?

— E sobru, începu hodoronc-tronc Damirescu.

— Serviciul, relaţiile îi obligă.

— Conduce un sector. Foarte sever.

— Trebuie uneori! se corectă colonelul.

— Şi rezervat.

— Adică?

— Relaţii stricte de serviciu. Nicio vorbă în plus despre altceva. Despre familie, despre bucurii sau necazuri.

— În genere, nu-mi plac guralivii.

— Nici mie.

— Poftim?

— Am spus aşa… O părere.

— Mă rog. Ţinuta?

— Elegant. Chiar fără cusur.

— Ai vrea să umble în opinci? zâmbi colonelul.

Rememoră întâlnirea cu Nae Fiavian pe aleile spitalului. Ţinuta, într-adevăr, era de o distincţie greu de refuzat. Negomireanu, în fracţiunea aceea de secundă a salutului, îi descoperise obrazul aureolat de părul complet alb. Un obraz cultivat cu rafinament, nealterat de vârstă. E posibil ca impresia de eleganţă să fi pornit de aici, de la privirea stăpânită. I-ar fi făcut plăcere să discute cu acest hm. O plăcere pur profesională. Era curios să vadă rum îşi construieşte frazele, cum dă formă gându-IAJor, cum se dezvăluie şi, mai ales, cât. Poate că în f. islă pasiune colonelul punea şi un anume zel timrolo de meserie, dar era greu să prevezi ce pup afla în astfel de conversaţii.

— E căsătorit?

— Fost.

— Viaţă aglomerată?

— Depinde ce se înţelege prin asta.

— La viaţa particulară m-am referit.

— Am investigat încă prea puţin acest domeniu, recunoscu Damirescu.

— Spune aşa, atunci. Anturajul?

— Chestie de gust.

— Poftim?

— Scuzaţi, Voiam să spun că mie mi se pare cam pestriţ.

— Mda…

— De fapt, se ambală căpitanul, este un ghinionist incorigibil.

— Crezi?

— Rar mi s-a întâmplat să întâlnesc un atât de /dos colecţionar de ghinioane.

— De pildă…

— La nouă ani scapă ca prin minune de tifos exantematic.

— Brr!

— Avea doisprezece când hoţii le pradă casa. De frică, sare de la etajul trei…

— Şi-şi frânge coloana vertebrală.

— Scapă teafăr. îl salvează crengile unui copac.

— Mai degrabă norocos decât ghinionist.

— În 1948 e dat afară din facultate.

— Motivul?

— Relaţii amoroase cu o asistentă.

— Mă rog.

— După doi ani e reprimit ia facultate.

— Pe care o termină…

— În 1953. În timpul Festivalului de la Bucureşti e acuzat de relaţii dubioase cu un neamţ din federală.

— Dubioase?

— Am citit raportul. Şubred de tot: a fost văzut discutând.

— Atât?

— Atât.

— Cum justifică el? Mă interesează.

— Neamţul i-a cerut o relaţie despre un magazin.

Ştiind germana, l-a îndrumat.

— Mda…

— Se căsătoreşte. Ducu avea câţiva ani când marna moare de cancer.

— Trebuie să te naşti cu o nemaipomenită vocaţie pentru ghinion.

— În ’55 cât pe-aci să plece la un consulat, pe post de consilier economic. Dar…

— Mai departe?

— Motivul?

— În ’57, prima călătorie în Germania Federală.

— Face treabă bună?

— Foarte. I se respinge însă cererea de primire în partid

Colonelul îl scoase din sertar pe „Nenoroc”. Lumina electrică, uşor gălbuie, prindea de minune dihania care aproape că arăta o veselie vecină cu batjocura. Iritat, colonelul rezemă statueta de câteva hârtii aflate pe birou.

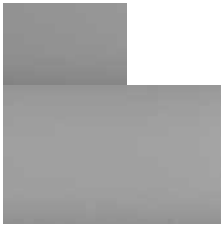

Decorat?

Medalia Muncii în ’65. Ordinul Muncii, clasa ti III u în 19G8.

Ţările prin care merge?

De patru ori în Germania Federală.

Firesc. Ştie limba.

— De două ori în Franţa, şi câteodată în Polonia, Bulgaria, Uniunea Sovietică…

Pentru prima dată în dimineaţa aceea, telefonul îşi aduse aminte că n-a tulburat niciodată tăcerea minorei. Acum ţârâi răbdător, aşteptând pe cineva «i răspundă la apel.

— Colonelul Negomireanu… Bună ziua… Da. Poftim? în regulă… Bună ziua…

Când aşează receptorul, colonelul atinse cu pieplul tăblia biroului şi „Nenoroc” se răsturnă cu faţa în jos. Niciunul dintre cei doi nu se obosi să-l salveze din poziţia aceea caraghioasă.

— Doamne, şi ce toarnă afară! Potopul potopului…

O rafală de vânt izbi neîndurător în fereastră. Mecanismul de închidere scrâşni şi cedă, şi în cameră se revărsă până spre mijlocul covorului o, i nmbă de apă vânzolită prin văzduh şi bucuroasă de refugiu. Căpitanul trebui să împingă cu toată puterea ferestrele duble pentru a izbuti să stăviloască invazia puhoaielor.

— Cum este caracterizarea profesională?

— E departe de a fi un imbecil.

— Concret.

— Obţine preţurile cele mai bune.

— O spui de parcă ai fi invidios.

Căpitanul rămase descumpănit. Uneori nu izbutea să-şi strunească cât şi cum ar fi trebuit sentimontele. Cum îl prindea în flagrant delict, colonelul îl aducea îndată la ordine. Partenerii de „joc”, de pe baricada „cealaltă” – dacă erau într-adevăr acolo – se cereau trataţi cu obiectivitate. Orice acţiune, oricât de măruntă, presupunea detaşare, excluderea ab ovo a oricărei idei preconcepute. Suveran, intangibil, implacabil, era numai Măria Sa Faptul. Faptul petrecut, dovedii, cu apartenenţă exactă la un individ sau altul, nociv pentru colectivitate – îndrituia el singur la apreciere, la efect dezaprobator sau dimpotrivă.

— Participă la tranzacţii?

— Da.

— Şi peste hotare?

— Mai rar.

— Ce limbi cunoaşte în afară de germană?

— Franceza. Dar…

— Aşa, ca tot românul…

— Exact.

„Gum raportase «Argus»? Parcă astfel: «Ar merita să vă ocupaţi de Nae Fiavian. Ar merita…» De ce, domnule, de ce? Pentru că lucrează unde lucrează? Pentru că ştie

omul să ses îmbrace? Sau la e sobru? A, nu, desigur, pentru cu totul şi cu totul altceva! E sever. Şi rezervat! Are anturaj pestriţ după unele gusturi! Şi nu-i căsătorit… Şi obţine preţuri bune, ba chiar foarte bune…”

— Cum arată?

Căpitanul ezită: „Să i-o spună acum. sau mai târziu?”

— Ei?

— Bine. Adică… aşa zic cei mai mulţi. Mie, drept să spun…

— Chestie de gust, i-o plăti colonelul.

— Poate.

Oricât se chinuia colonelul Negomireanu, nu izbutea să găsească o cât de mică asemănare între domnul de pe alee şi învinsul din camera de spital. „De ce învinsul?” Pentru că… pentru că… Stai, cum zic latinii? Una salus victis, mullam sperare nit la tem. (Singura salvare a învinşilor este de a nu irutl spera în salvare.) Eneas parcă o spunea. În cel mai cumplit moment de disperare, după dărâmarni Troiei…

Una salus…

Absolut nicio trăsătură comună. Poate, cu multă îngăduinţă, totuşi… una. Una însă care ţine cel mult de culoare. Când Nae Fiavian şi-a ridicat pălăria» salut, a izbucnit de dedesubt albul podoabei capitiii o. Un alb sănătos, dichisit cu grijă de frizer. Ducu, întins în neştire pe cearşaful alb, avea doar gura rotunjită în acel halou de om sfârşit, în pragul clipei când toate socotelile rămân aşa cum sunt 3 încheiate sau baltă.

— Să revenim însă la tranzacţii. Unde eram?

— La instalaţiile de la un laminor de benzi la cald.

— Ce-i cu ele?

— S-au prezentat şase ofertanţi.

— Ce ţi-am spus: au nevoie, domnule, au nevoie! Aşa… Stai, stai o clipă: prezent vreunul din cei care cm furnizat instalaţiile la furnal?

— Vă referiţi la învinşi?

— Şi!

«— Asta n-am controlat.

— E foarte important.
7 – Palmyra cere rendez vou3
— Mi-am notat.
— Bun. Mai departe. Preţurile?
— Fiecare cu pieţul lui.
— Mă rog. Fiavian?
— În comisia de tratative.
— Pe ce rol?
— Şef.
— Mda…
— Expun fiecare, pe rând. Erau grăbiţi.
— Ci ed şi eu. Când e vorba de bani…
— Mai e ceva: cine obţinea comanda asta, avea şansa să mai vândă un alt set de instalaţii complimentare.
— Oho! Duşmanul de temut?
— Nu ştiu cum să spun…
— Ei?
— În niciun caz din cei aflaţi în cursă…
— Simple prezumţii?
— Deocamdată.
— Ce te face să crezi că…
— Parcă prea se certau între ei.
— Să fi fost numai de formă?
Există această posibilitate.
— Mă rog. Nu avem siguranţa.
— Da, aşa e, bătu în x-etragere Damirescu. Deci cine obţine comanda obţine şi dreptul de livrare ai instalaţiilor complimentare.
— Deci, şi mai mulţi bani. Către cine s-au îndreptat preferinţele?
— Către al… şaptelea!
— Poftim?
— Cum am spus: al şaptelea.
— I – a respins pe toţi şase?
— Pe toţi.
— Interesant!
— Da, destul de pasionant.
„Bravo, căpitane, îl felicită în sinea lui Negomifriinu.

Începe să se deşire firul”. Damirescu ştia că în îi mase câteva lucruri, dar încă nu-i era limpede i îi de lămuritoare erau sau nu pentru caz. Aştepta în midinuare întrebările colonelului, care să-l invite, nil I oblige la sinteza amănuntelor.

I) în nou telefonul ţârâi scurt.

— Da, Negomireanu. Acum? Imediat!

În geamul bine ancorat vui iar un jet puternic de ploaie.

— Sunt chemat la tovarăşul general. Când mă îl dorc, continuăm.

Damirescu o şi porni spre ieşire.

— A, să nu uit. Caută-l pe omul nostru, care it moaşte viaţa din baruri.

— Maiorul Bâra?

— Exact. Bâra. După ce terminăm, vreau să stau de vorbă cu el.

— Înţeles, tovarăşe colonel.

Uşa pocni scurt, zăvorând înăuntru zgomotul ploii şi pe „Nenoroc” căzut în genunchi, parcă într-o rugă îi. om pierdut implorând încetarea ploii urâte de i fără, cu vânt şi nori apropiaţi, cu pământul sătul, înecat de apă, refuzând potopul şi împingându-l spre canalele de piatră care nu mai dovedeau cărând lui r un vuiet continuu şuvoaiele negre, spumoase, rătăcilo pe străzile oraşului, bezmetice în căutarea unui făgaş de refugiu.

— Deci, cine era al şaptelea?

— Am uitat să vă spun. Cei şapte au lăsat imediat din preţ.

— Sfânta concurenţă…

— Desigur, împinşi din urmă, strânşi cu uşa…

— Nu-i mai plânge. Au rutină. Nu-i. prima dată când trebuie să se sfâşie între ei. Al şaptelea?

— Un belgian. Sau japonez…

— Ori unul, ori altul.

— Trebuie să verific.

— E al treilea „amănunt” pe care să-l reţii, căpitane.

Damirescu încă nu era dumerit: a citit sau n-a citit

raportul? Reconsiderarea cazului era foarte la obiect. Dar parcă celelalte au fost altfel? După fiecare fapt cuprins în raport pândeau zece, douăzeci de întrebări. Fiecare cu zece, douăzeci de indicii posibile, cu piste bune sau false. Orice episod îşi avea importanţa lui judecat numai în ansamblul general, conexat cu alte episoade, raportat necontenit la alte puncte de reper.

Cineva anunţa telefonic că Bâra, specialistul în mediile barurilor, se află la dispoziţia colonelului.

— Să aştepte, că-l chem eu.

Alară, obosit, vântul începea să se domolească. Sufla şi acum, dar parcă nu atât de violent ca dimineaţa, ca acum câteva ore. În schimb, ploaia vuia în burlane, în văzduh. Şuşotea pe caldarâmul cuprins de pelicula albă, lichidă, insinuantă. Casele răbdau deluviul ştiind că totul are un sfârşit; aşteptau înr (Heple sleirea norilor ce se învălmăşeau într-o ceaţă FUM – igru, unică, la câţiva zeci de metri de pământ.

— Şi zi, negustorii au lăsat la preţ!

— Insuficient.

— Pentru cine?

— Pentru Fiavian, se înţelege.

— Dar pentru ceilalţi?

— Care, ceilalţi? încercă Damirescu să câştige Ump.

— Şefii lui, vreau să zic…

— Părerile-s împărţite.

— Mda… Să nu pierdem firul însă. Cum s-au lei minat tratativele?

— Incert.

— Deci nu s-au terminat.

— Suspens. Lucrările se vor relua la o dată ce va fi anunţată ulterior.

— Ton de comunicat de la dezbaterile Pieţei comune. La cererea… etc etc… nu s-a ajuns la nici ţin acord… Lucrările se vor relua la o dată care…

— Etc etc…

— Exact.

— Mai adăugăm doar că aici partenerii au pleuil

furioşi.

— Pune-te în locul lor!

„— Ziceau că nu-i echitabil să optezi pentru un alt ofertant, care…

— Nici măcar nu-i de faţă.

„Deci a citit până la ultima filă raportul”. Într-un anume fel constatarea asta îl bucura pe căpilun. Nu pentru că era orgolios din cale-afară, ci pur şi simplu îl dispunea aprofundarea fiecărui element în parte. Este în interesul acţiunii lămurirea nebuloaselor care planează totdeauna, chiar şi peste cel mai banal caz. Rememorarea cercetărilor aspira spre această cunoaştere pasionantă, spre manevrarea cu virtuozitate a anchetei încât colţii neado vărului, ca şi „cursele” partenerilor, să nu încline nicio clipă corabia de la linia ei de plutire obişnuită, consecventă.

— Şi?

— Ziceau, de asemenea, c-a nu-i echitabil…

— S-o lase mai moale. Ştim şi noi cu ce se mănâncă etica.

— Ce-i mai neplăcut însă, e altceva.

— Anume?

— S-au luat şi ai noştri de Fiavian.

— Acuzele?

— Că-i rigid.

— Mă rog!

— Că nu ştie să se replieze.

— Ei, dacă fiecare am şti…

— O aluzie?

— De loc… Mai departe!

— Că în comerţ trebuie să ştii să şi cedezi…

— Din punga cui?

— …la momentul opoi tun!

— Câte momente din acestea nu ne scapă… Se duc… Definitiv. Şi trenul scăpat… e bun scăpat.

Colonelul Negomireanu rostea vorbele acestea cu o unduire sentimentală în glas. În încăpere parcă totul era acum mai cald şi mai apropiat. Dar, poate, era numai o

simplă constatare.

— Vine altul, îndrăzni să tulbure liniştea Damirescu.

— Poftim? tresări colonelul.

— Adică… ştiţi, trenul…

— Niciodată acelaşi. Niciodată… Mai departe? se precipită colonelul.

— Că aşa va înlătura toţi clienţii…

— Vin ei singuri.

— Să vedeţi însă…

— Ce mai e?

— Fiavian…

— Ce-a replicat? Mă interesează.

— Interesele statului… „N-o fac, tovarăşi, pe buzunarul meu”. Etc etc…

— De ce: etc, etc.?

— Pentru că a continuat pe tonul ăsta.

— Şi, ce?

— Pe mine mă supără continuările…

— Se casează. Gust subiectiv!

— Mă rog…

— Poate ăsta-i stilul omului!

— Ştiţi prea bine că nu.

— Hai că-i bună! De-abia ţi-am răsfoit raportul. De unde…

Pe căpitan îl mânca limba să spună de unde: „Păi era cât pe-aci să mă lăsaţi olog, tovarăşe colonel. Noroc că aveţi frână bună la «căluţul alb». Altfel, vai de ţurloaiele mele, vai de ulmul sau platanul din faţa spitalului, vai de «căluţul alb», dichisit de sărbătoare”.

Colonelul se aplecă spre Damirescu:

— Căpitane!

— Ordonaţi, tovarăşe colonel.

— Ce culoare au ochii tăi, căpitane?

Era rândul lui Damirescu să tresară.

— Căprui!

— Uite, domnule! Şi mai cum?

Negomireanu îl ţintea fix, cu o severitate prea evidentă ca să fie adevărată.

— Cu „puncticele”.

— Poftim?

— Ştiţi, fata mea aşa zice. E drept… Ia cinci ani e slabă la vocabular.

Colonelul izbucni în râs:

— Şi zi, hippy, ai? De ce nu mi-ai raportat?

— Păi, după cum m-aţi apostrofat acolo, la poarta spitalului, am crezut că am nimerit-o ca Ieremia… „Te-ai deghizat rău, căpitane, mi-am zis. Altfel, nu te repezea aşa…”

— Stai, stai, cum te-am făcut? Murdar parcă?

— Să nu exagerăm.

— Atunci?

— Aţi insinuat ceva despre frizer.

— Nu te-am făcut şi pletos?

— N-am avut onoarea.

— Bună, căpitane… Bună. Şi zi, credeai că mă duci?

— În ce ce am şi noi ce putem, tovarăşe – colonel. Numai că dumneavoastră nu vă scapă nimic.

— Acum chiar că exagerezi, căpitane.

— De ioc.

— Cel puţin a meritat drumul până la spital?

— De unde să ştiu ele concurenţa dumneavoastră?

— Nu se poate să nu ai ceva în plus în traistă.

— Doar un amănunt. Din gară.

— Dă-i drumul.

— S-ar putea să fie o întâlnire pur accidentală…

— Să vedem.

— Mai era un sfert de oră până la tren. Un personal care…

— Treci peste personal. Direct la rapid.

— Nae Fiavian măsura de la un cap la altul peronul. Parcă dus pe altă lume. Gara, neverosimil ilu aglomerată. Lume pestriţă. Fiavian părea că nu v nle pe nimeni. Până când unul s-a proţăpit în faţa lui, l-a salutat şi a schimbat cu el câteva fraze UAtuile. Despre timp şi trenul care nu mai vine, lit-ipre aglomeraţia greu de priceput într-o gară a aia.

— Tipul?
— Inginer la Bucureşti. În electronica.
— Vârsta?
— 32 de ani.
— Semne particulare?
— Mutră clasică de beţiv. M-am interesat de nil ful şi la fabrică. Aşa stau lucrurile.
De unde-l cunoaşte pe Fiavian?
— Liniuţă.
— Să fi lucrat împreună vreodată?
— Exclus.
— Întâlnirea, simplă întâmplare?
— Liniuţă şi la acest capitol.
— Interesează-te! Dar nu-i nevoie să răscoleşti lui arborele genealogic. s
— Înţeleg. O informare pentru orice eventualitate.
— Să ne întoarcem acum la omul nostru. Fiavian ne ocupă numai de şedinţe? N-are şi o viaţă personală ca tot omul? Către ce se îndreaptă cerinţole lui exterioare?
— Direct către casă.
— E atât de atrăgătoare? Are motive speciale? Nu ştii ce pasiuni?
rântrebări de baraj, tovarăşe colonel. De tipul: „Ce ţară este situată între Franţa şi Spania: Mo li). *»
naco? San Marino? Sau Andora?” Sau: „Cine sunt locuitorii băştinaşi ai Insulei Noua Guinee? Boşi manii? Papuaşii? Hotentoţii? La fiecare, trei vari ante. Trei variante şi un singur răspuns bun”.
— Cum arată casă, căpitane?
— Cu un fel de etaj, tovarăşe colonel. Veche.
— Atât de veche incit…
— Aş voi să locuiesc şi eu în vechitura aia.
— Central e poluat, Damirescule.
— Eu ştiu cât de aproape sunt Bercenii.
— Abia ne cunoaştem mai bine Capitala. Dar’s; şi nu alunecăm în probleme personale. Deci acasă şi la…
— Restaurant.
— Pe care le preferă?

— Greu de spus. Totuşi…

— Bine. Tragem liniuţă şi aici.

— Totuşi, rar, reluă căpitanul, câteodată, cu colegii, pe cele bune.

— Cu alţii?

— Ce vă face să credeţi că sunt şi alţii?

— Hai, dă-i drumul, Damirescule!

— Periferice. Dumăroaia şi aşa mai departe.

— Te-ai dus tu până acolo?! Meriţi spor de efort…

— M-a dus el. Adică, după el…

— Nevoia de reculegere?

— Poate.

— Sau de uitare!

— Poate.

— Poate vreun amor discret…

— Cu unul din clienţii lui!

— Ai lui?

— Să zicem.

Stai, stai! Al şaptelea?

Da’ de unde… Unul din cei şase.

Deci, nu belgianul?

— Nu.

— Nici japonezul?

Nici.

Atunci?

Neamţul!

Sigur?

Contez încă pe urechea mea. N-am putut să lungi, trez, cu bătea un confrate la tobă de băga în perieţi mahalaua pe o rază de zece kilometri.

Trebuia să i-o spargi.

Huliganism, plus deteriorarea avutului obştesc, t’itiulamnare, potrivit articolului…

Şi?

Maro lucru n-am aflat. Atât doar că neamţul i i-a calm şi zicea despre Fiavian că n-are rost să fete consume atâta.

Poate: să consume?!

— Se casează, tovarăşe colonel. E vorba doar de goi

mană!

Bine, bine…

O pală de vânt slab, neajutorat, izbuti totuşi să în geam un val de ploaie. Frunzele late ale platanului din curte se zbârliră speriate, ca aripile mici păsări obosite, gata să cedeze în lupta cu văzduhul. Cerul continua să fie mohorât, fără geană. lo lumină. Ploaia aducea pretutindeni o linişte ce în Hora. Poate liniştea pădurii, a muntelui, rătăcita între cuburile de piatră ale oraşului, lovită nerontenit de ecouri. Toamnele cu ploaie, în pădure, lui răscolitoare. Adânci, pline parcă de misterul viitoarei germinări, pregătite de hibernarea lungă, supusă, cu patimile verii învinse de culoarea unicii, dulce un dulce adio de la sălbăticia cromatică a anotimpului torid.

— Ne cam încurcă socotelile neamţul ăsta, Dami – rescule.

— Cam, tovarăşe colonel!

— Avem de „deşirat” nu glumă.

Cât o fi aţa de albă, tovarăşe colonel!

— Sunt totuşi câteva cunoscute.

— Şi multe necunoscute.

Mă rog, nu-i rău că simţi nevoia autocriticii.

A fost o inspiraţie proastă să plec fără maşină

— Poftim?

— Recunosc…

— Damirescule!

Puteam urmări foarte bine tramvaiul…

Sunt întru totul de acord cu ultimele opinii

— Aflu eu însă ce-i aici.

— Trebuie.

Colonelul abia acum se îndură să-l scoată din impas pe „Nenoroc. Năzbâtia de piatră zăcuse destul cu fruntea prosternată pe biroul strălucind de curăţenie. Timpul de cazină se sfârşise şi colonelul Negomireanu îl aşează iar în poziţia bizară, cu, mâinile lungi înfipte în obraz, cu picioarele chircite parcă de o durere atroce, înţepenite pentru totdeauna de un sfârşit tragicomic, trăit cândva, în

afara timpului, în afara durerilor şi bucuriilor zilnice, în afara existenţei fireşti, umane.

— Şi-i o vreme câinească. rosti alb colonelul Doamne, ce ploaie!

— Ca-n Bacovia.

— Îţi place?

Bacovia.

— Mă întristează. Dar poate nu-i rău să fii şi t. Măcar aşa, din când în când.

— Hai, n – o lua în tragic, căpitane.

— N-o iau.

— Dă-l încolo de tramvai.

— Adevărul e că m-am prostit.

— Lasă, lasă! Repari într-un fel.

— Sigur, trebuie să mă revanşez…

— Sper.

p. Negreşit. Mai am însă ceva. Poate chiar foarte inloresant.

— Aştept.

— Scrisorile.

Mirarea nedisimulată a colonelului fu subliniată de ţârâitul telefonului. Totdeauna altfel parcă, uneori un apel disperat, alert, alteori obosit, morocănos, imposibil de suportat. Acum sună limpede în

I Ararea camerei şi a ploii, făcându-şi corect datoria, 1 ric ca o maşinărie oarecare inventată de om pentru un scop anume, pentru un lucru util şi atâta tot.

— Alo!

I – Tovarăşul Negomireanu? auzi colonelul o voce subţire de femeie. Vocea părea foarte aproape, era

Îl mpede, parcă spălată de ploaie.

— La telefon.

Un pârâit groaznic asurzi urechile. Apoi din nou, firele ce traversau câmpiile, dealurile sau munţii, li/ilute de ploaia continuă, limpezi iar toate sunetele.

— Aici spitalul… Sora… Ştiţi… V-am rugat să-mi txrmiteţi…

— Da… Ştiu… Ce s-a întâmplat?

Pauză. Colonelul auzea respiraţia rară de la capătul celălalt. Sau parcă un suspin, la fel, rar, ca o bătaie obosită de inimă, indiferentă la chinuri li I organismului, intrat în panică.

— Ducu…

— Ei? şopti înfrigurat colonelul. I

— S-a urcat brusc temperatura! se tângui fatal

— Şi?

— A început delirul!

— Ce spune?

— Miruna… Palmyra trebuie să moară… Miruna…! Palmyra trebuie să moară…

— Mda… I

— Au învăţat toţi cuvintele astea.

— Le-au învăţat?

— Ce mă fac, tovarăşe colonel? Ce mă…

Iar pauză. Un declic scurt, precis, de maşină ne I simţitoare, şi căldura umană se frânse, metalul inert I aruncând-o într-un abis fără fund, absurd.

— Alo, alo? Ei, drăcie!

— S-a întrerupt, scânci fata.

— Da. Telefoanele…

— Telefoanele, repetă ea, neajutorată.

— Ce zice medicul?

— L-am întrebat… L-am implorat…

— Şi?

— Speranţe – zero. I

— Poftim?

— Medicul… Aşa a spus…

Din nou un pârâit scurt şi legătura se întrerupse I definitiv. Căpitanul respectă clipa de meditaţie a I colonelului, aşteptând îndemnul cuvenit. Colonelul I începu să mâzgălească cu pixul albastru hârtia alba din faţă. Cercuri mari sau mai mici. Rotunjite perfect, I fură grabă. Circumferinţele se uneau în acelaşi punct, mereu în punctul de plecare. Apoi, un gest sigur, liniarii, le despica în două. Poate colonelul voia să le tragă doar diametrul, nu

să le despartă atât de îl rustic.

1 – Căpitane!

— La ordin, tovarăşe colonel.

— Se pare că…

Tăcu. Pixul desenă însă mecanic un nou cerc pe în o îl tăie iar în două părţi egale.

— Se pare că şansele de a afla ceva… dinspre partea asta…

Un nou cerc, şi automat linia diametrului.

— Se îngustează categoric.

— Din ce în ce mai rău? întrebă căpitanul.

— Delirează. Dar să mai sperăm totuşi. Să ne întoarcem la oile care pase…

— Nu chiar atât de liniştite, tovarăşe colonel. Negomireanu nu răspunse. Mototoli hârtia cu cercurile tăiate şi o azvârli la coş. Reluă conversaţia din punctul unde o întrerupse telefonul.

— Spuneai deci de scrisori, rosti cu glas egal, tăpânit.

— Primeşte foarte multe.

— Din străinătate?

— Da. Pe adresa băiatului însă…

— Aha…

„Miruna… Palmyra trebuie să moară… Miruna…”

„Doamne, ce nume frumos! Ce nume frumos!”

— O clipă, căpitane.

Colonelul formă un număr de telefon şi ordonă scurt:

— Să vină maiorul Bâra.

Aşeză receptorul şi se adresă căpitanului:

— Ce propui?

— Mă intrigă amestecul băiatului.

— De ce?

— Încă nu-mi pot explica.

— Mda…

Un ciocănit scurt în uşă. Intră maiorul Bâra. Un tip slăbuţ, cam în vârstă, cu o stare nervoasă evidentă.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel.

Vocea tărăgănată dezminţea impresia de moment Maiorul avea pur şi simplu o mobilitate excesivă care-l

putea taxa fals drept impulsiv. Era mai mult un neastâmpăr al minţii şi cei care-l cunoşteau bine nu se lăsau târâţi în eroare.

— Ce noutăţi, Bâra? Ia să facem noi puţină aritmetică! Pregătit, pregătit?

— Cu arma la picior, zi şi noapte, marşă tot Damirescu.

— Să te văd. Cine-i Miruna?

Maiorul rămase pe gânduri. Riscolea cumplit memoria, dar, se pai e, fără rezultat.

— Miruna?!

— Exact.

— Permiteţi?

— Ei?

— Şi mai cum?

— Păi spuneai că eşti pregătit, maiorule!

Bâra înghiţi în sec. Ocoli răspunsul direct.

— Frumos nume! se minună el, evident aflat în încurcătură. Avea nevoie de timp şi întrebuinţa acest truc. Colonelul însă îl prinse.

— Nu asta te-am întrebat!

— Ştiu, tovarăşe colonel. Dar…

— Deci, liniuţă!

— Îmi pare rău.

— Şi mie…

— Poate totuşi… Un fir… Cât de subţirel…

— O să ţi-l dea căpitanul Damirescu.

— Vă mulţumesc. Atunci, poate…

— Crezi?

— Păi… trebuie…

— Bine… bine… E treabă serioasă, maiorule.

— Am înţeles, tovarăşe colonel.

Negomireanu privi amuzat. Bâra habar n-avea că vine a doua bombă. Colonelul abia aştepta să vadă cum va reacţiona. Nu din răutate. Îşi verifica deseori astfel colaboratorii, le studia reacţiile

În cele mai diverse împrejurări, ştiind că într-o acţiune sau alta aceste reacţii pot constitui un capital

inimaginabil sau un balast împovărător.

— Poate că de data asta vei şti, rosti tărăgănat colonelul.

Maiorul ciuli urechile cam pe la mijlocul frazei. Exact la cuvântul vei intră în alertă. Negomireanu se bucură în sinea lui. „Are fler Bâra ăsta. Ce-i al lui e al lui! Simte exact pedala…”

— Ai auzit de Palmyra?

Tăcere.

— Palmyra cu y, maiorule.

— Literă mare, substantiv propriu, îndrăzni o completare căpitanul Damirescu. Proastă inspiraţie, pentru că privirea rece a colonelului îl puse urgent la punct.

— Deci, Palmyra… monologa cu el însuşi Bâra.

— Da.

— L-aţi nenorocit, tovarăşe colonel! încercă Damirescu iarăşi să-l scoată din impas, trecând peste reproşul de adineaori din privirea colonelului.

— Eu?

— Numai întrebări de pagubă îi puneţi.

— Ce-ai fi preferat, căpitane? îl luă Negomireanu la rost.

— De pildă: „Care-s cele mai vechi texte în limba chineză? Pe ce erau ele scrise?”

— Poftim?

— Hai, tovarăşe maior, răspundeţi! îl îndemnă Damirescu.

— Pe oase şi carapace de-broască ţestoasă.

— Altă întrebare, tovarăşe maior: „Aţi auzit de ceasul atomic?”

— Ei? marşă colonelul.

— Auzit, tovarăşe colonel. Va indica ora şi minutul exact până în anul 7962. Cei care nu cred, n-au decât să verifice.

— Dar cu Palmyra ce facem?

— Rog din nou… Ce să fac?… Un fir… Subţirel, de păianjen…

— Ia-l, Damirescule, total în antrepriză.

— Înţeles, tovarăşe colonel.
— Şi să vezi ce întreprinzi cu scrisorile.
— Am de luat o revanşă.
— Poate pui mina pe cele vechi.
— Complicată treabă.
— Atenţie la legalitate, Damirescule. Nu-i de joacă.
— Nicio grijă, tovarăşe colonel. Permiteţi să ne retragem?
— Permit.
— Haideţi, tovarăşe maior, să deşirăm…
— Un firicel, tovarăşe căpitan… Numai unul… Ca de păianjen să fie…
— Bine, bine. Să trăiţi, tovarăşe colonel!
— Spor la treabă, le ură Negomireanu abătut.

Afară se porni din nou vântul. Şi norii aproape că îi lingeau clădirile oraşului. Negri, scămoşi, vrăfuiţi ilt curenţi, plângăcioşi, zvârliţi de colo-colo, în câmpia lin gă a cerului, cu orizonturile închise.

CAPITOLUL VI 16

În ziua aceea, de serviciu la castelul de apă al Coinbinatului era un muncitor negricios, cam molatic, cu gesturi ce se consumau cu încetinitorul. Era hazardant să-i dai o vârstă; cel mult aproximaţia: între şi între. Arăta de treizeci şi cinci de ani – perciunii scurţi, negri păreau împestriţaţi de câteva fire albe – după cum foarte bine putea să aibă patruzeci şi cinci. Aici, lângă râu, în desişul de sălcii, liniştea aluneca uşor pe lângă vârste, ritmată de bătaia-ceattornic a pompelor. Negriciosul lucra de numai un an aici. Înlocuise un mecanic în vârstă, care, la ieşirea la pensie, i-a lăsat zestre un binoclu.

„N-am ce face cu el în pădure”, s-a arătat puţin bucuros de dar Negriciosul.

„Ia-l, c-o să-ţi fie de folos”, l-a îndemnat netulburat mecanicul pensionar.

„Nu văd cum…”

8*

„Vara te uiţi în susul râului până la cot”! – a întrerupt grăbit cel care pleca.

„N-am nevoie. Oricând pot veni aici”.

„Ai să vezi că-ţi foloseşte”.

„Mă rog. Ţi-l păstrez”.

„Noaptea, mai ales vara, când te plictiseşte de moarte orăcăitul broaştqlor, te uiţi la stele. Ştii să-l reglezi, nu?”

„Sigur”.

„Din când în când, ştergi lentilele cu o pielicică de căprioară. E în toc”.

„În regulă”.

„Ai să vezi. Îţi va prinde bine”.

„Îmi place aici. Aer curat, linişte”.

„Tocmai de aia ai nevoie de binoclu…”

„Mă rog…”

Bătrânul n-a dat de atunci decât o singură dată pe aici. Poate că l-a supărat împotrivirea Negriciosului. Sau pur şi simplu n-a avut timp. Munca la castelul de apă nu era grea, dar nici grozav de veselă. Singur cuc cu motoarele ce păcăneau exact la fracţiune de secundă, cu ecourile pe care albia râului le trimitea corect înapoi, Negriciosul a trebuit să recunoască că în povestea cu binoclul n-a avut dreptate. Probabil s-ar fi plictisit cumplit fără el. Şi-a adus un tranzistor de acasă, clar pădurea, şi apa, şi văzduhul erau răscolite de hărmălaia pompelor nesătule niciodată de puhoaiele pe care le fura râului şi le împingea din urmă până la cilindrii fierbinţi ai lamincarelor, până la oţelării şi furnale. Melodiile de la aparat erau de fapt paraziţi pe trunchiul puternic de sunete, care izbucneau din sala pompelor, pompate harnic în văzduh. Pădurea îşi asculta propriile ei ecouri. Aşa că, în asemenea momente goale, când totul mergea strună, Negriciosul înşfăca binoclul bătrânului, îi lustruia cu grijă lentilele străvezii şi cerceta copac cu copac în susul i lui ui, până aproape de cotul brusc. Aici obişnuiau… i facă baie, spre sfârşitul amiezii, câteva codane, te lucrau la grădina de legume a I.A.S.-ului. Erau piilru cam butucănoase şi buzate, eu o piele atât de itibă, deşi, paradoxal, lucrau toată ziua în soare, JIK tt îţi era ruşine de albeaţa aceea

care se expunea tilit de violent.

Într-o după-amiază, tot aşa, meşterea pe malul npei un pripon – aşezase în cârlig boabe de porumb lu' lapte, doar, doar va ademeni vreun crap – când iulie în malul celălalt, umbrit de sălcii, un bălăcit, e îi de vietate neputincioasă. Malul cădea drept, hăcuit de viituri şi nu era chiar atât de simplu să urci pe buza lui. Doar dacă te agăţai de vreo salcie, %au urcat sprijinindu-te ca pe nişte trepte pe găurile lăstunilor.

Negriciosul a dus binoclul la ochi să vadă ce-i.

— Era un om, va povesti mecanicul lui Bentu. Se chinuia să urce. Apucase o vină groasă de salcie iji urca sprinten pe ea.

— Cum ajunsese acolo?

— Habar n-am.

— Şi?

— Păi, atât.

— Cum arăta?

— Era cu spatele.

Bentu aflase ora şi ziua când se înecase „Belgianul". Relatarea Negriciosului complica lucrurile. Asta, cu atât mai mult cu cât hainele străinului fuseseră abandonate mai în susul râului, pe malul celălalt.

În haine, nimeni nu găsise niciun act, dar îmbrăcămintea a fost lesne recunoscută.

— Amatorii de înot se scaldă pe aici?

— Ocolesc partea asta.

— Din cauza malului?

— Şi a anafoaţelor. Mai sunt apoi şi trunchiuri mâlite în adânc.

— Mda…

— Până şi pescarii nu dau pe aici.

— E de înţeles.

— Trec câteodată cinci, şase zile şi nu ai cu cine schimba o vorbă.

— Şi ce-a făcut omul acela? A urcat?

— Da. Vâna de salcie e puternică. Ţine şi o mie de kilograme.

— Că doar nu era atât de glas!

— Nu, cine a zis că omul era gras?

— Încotro a luat-o?

— Păi, s-a odihnit mai întâi pe mai. Stătea cu picioarele atârnate spre apă. Parcă ar fi voit să sară din nou.

— Atunci, desigur, i-ai văzut şi faţa!

— Ba nu i-am văzut-o nici atunci, protestă Negriciosul. Umbra sălciei cădea pe obraz. Numai pieptul avea pe el o pată de soare.

— Mda…

— Era voinic şi purta la gât o drăcie…

— Poftim?

Un zgomot suspect alertă timpanul. Parcă venea dinspre clădirea de beton ce adăpostea pompele. Negriciosul o zbughi să vadă ce-i. Între pocniturile care se developau mereu aceleaşi, un sunet parazit o luase razna şi hoinărea printre loviturile sincopate ale pistoanelor, stricând ordinea. Nu trecu însă mult

«I zgomotul pasager, scăpat o clipă de sub controlul omului şi a aparatelor, se alinie supus la rând

< 11 celelalte.

— Ce era?

— O nimica toată. Un fleac de regla j.

— Şi?

— Şi gata. S-a reparat.

— Mă refeream la drăcia ăluia, preciză Bentu.

— A… Uitasem… Ca să vezi… Purta, domnule, o bâzdâganie la gât, că te umfla râsul.

— Ei, ce era?

— Un omuleţ urât şi caraghios, atârnat de un Juni, sau sfoară.

— Deci asta…

— Asta…

Bentu şi-l aminti pe „Nenoroc” scos din sertar

le către colonel la orice conversaţie mai importantă, tiestul era ostentativ şi parcă voia să însemne: „Vedeţi? încă nu i-am descifrat misterul acestei dihănii. Potaia îşi

cam râde de noi…”

— S-a lăsat iar în voia apei?

— Da’ de unde! S-a sculat şi a plecat.

— Încotro?

— Pui, spre şosea. Uite, se vede şi cu ochiul liber printre sălcii şi plopi.

— Şi?

— Şi l-am văzut cum se urcă într-o maşină…

— Gri…

— Roşie.

— Poate, totuşi…

— Roşie. Ce naiba? Doar era soare şi niciun pic de praf, de ceaţă. Se vedea limpede.

— Mda…

— Ţinea tot aşa malul, în susul râului. Am urmărit-o cu binoclul până după cot.

— Aşa, din întâmplare, nu i-ai reţinut numărul? Negriciosul se uită curios la Bentu. Se vedea limpede că-l iritau amănuntele acestea. Mai ales atunci când se dovedea că nu le înregistrase.

— Nu-mi aduc aminte, răspunse sec.

— Poate nu se vede de aici.

— Ba da. Dar nu m-a interesat.

— Te cred.

— Privesc de plăcere cu binoclul. Nu cu registrul de raport alăturiea.

— E în regulă, căută Bentu să concilieze lucrurile.

— Mă rog.

— Aşadar –, a urcat în susul râului!

— A urcat.

— Poate intenţiona să-şi ia hainele…

— Poate.

— Cum totuşi de le-a „uitat”? murmură maiorul mai mult ca pentru el.

— Poftiţi?

— Nimic, nimic. Şi zi, ai urmărit-o cu…

— Da. Sclipea frumos roşul în soarele trecut de amiază.

— L-ai recunoaşte pe om, dacă…
— Nu.
— Nici măcar aşa… vag?
— Nici.
— Unde duce drumul din malul celălalt?
— Păi e un sat la vreo patru-cinci kilometri.
— Şi de acolo?
— Şosea naţională. Asfalt.
— Nu-i nicio barcă pe aici?
— Pentru trecut dincolo?
— Da.
— Nu-i nevoie de barcă. Râul a scăzut cumplit, l renţi până colo, la vad.
— Mulţumesc.

Pompele băteau harnice, cu zgomot limpede în liniştea pădurii şi a apei. Atât de limpede şi ritmat, încât Bentu îşi potrivi paşii după ele.

Întâmplarea îl aducea pe maiorul Bentu pentru.1 două oară în viaţă prin aceste locuri. Bătuse cu fiii loruţ această margine de apă în urmă… cu cât Imp? Abia se terminase războiul, n-avea mai mult de şaptesprezece, optsprezece ani. Erau anii de foamete, cumpliţi, şi panica – de cele mai multe în inutilă şi absurdă – burduşea trenurile într-un veşnic exod după pâine, într-o neastâmpărată goană după pâine. Imaginaţia înfierbântată năştea mereu lini sate la capătul ţării, niciodată aceleaşi, unde pfirnântul îşi bătuse joc de oameni şi rodise dement, nude hambarele gemeau de ştiuleţi şi de grâu, unde punea era atât clin belşug încât până şi porcii ghiftuit o refuzau. Pentru o zi, pentru o săptămână, natul acela era asaltat de oameni în nevoie şi sper tilanţi, trenurile anonime vărsau aici cohorte de moldoveni şi munteni cu saci şi covoare la submiură, cu cearcăne albastre în jurul ochilor, hotărâţi, şi nu plece fără sacul plin, păzit în starea aceea de halucinaţie cu străşnicie, pe drumul întoarcerii. A stricat tot aşa, unul, o vorbă precum că este o balta undeva, pe (lângă Şiret, care-i năduşită de atâitn peşte cât s-a prăsit în anii de secetă. E atât de mult, încât poate fi întors cu lopata. Crap dulce,

mare, gustos… Ştiucă albă, cu icre multe… Lin gras, lunecos, bun pentru prăjit în untdelemn… Babuşcă grozava la borş de puţină, umplut cu tărâţe de porumb care se mai găseau, cu toată sărăcia, la ei te un creştin.

Adolescentul Bentu s-a trezit şi el în trenul ticsit care alerga după saramura de crap şi rasolul de ştiucă într-un sfârşit de februarie, cu zăpadă multă şi zile şi nopţi sticloase. Fiecare ducea cu el nelipsitul sac pentru întoarcere, câteva kilogram» de sare şi un drug de fier de aproape doi metri, gros cât mâna, căruia oamenii îi ziceau lom.

Memoria reţinuse, din milioanele de amănunte inutile, imaginea exactă a locurilor. Bentu străbătu; i drumul larg de pădure şi avea sentimentul unei confruntări continui care-i întrista. Timpul lucrase şi aici. Copacii firavi şi ţepeni în iarna de atunci urcaseră flămânzi de viaţă, obligând pământul la supunere totală. Tranşeele – proaspete atunci, cu urma tancurilor tipărită adânc sub plapuma albă a zăpezii – aproape astupate acum de vânturile şi ploile atâtor anotimpuri. Da. Timpul lucrase în ritmul lui neabătut, netezise obrazul pământului, urcase mai sus copacii, statornicise o nouă vârstă pentru omul care revenea pe aici, faţă în faţă cu locurile străbătute pas cu pas, într-un februarie sticlos şi flămând.

Pornise la copcă alături de ciurda înfometaţilor Balta, aşezată bizar între două dealuri roşcate, i-a primit cu ger uscat, parşiv, cu zăpada spulberată de viaturile cumplite ce-o bântuiau zile şi nopţi le-a rândul. Un sloi de gheaţă de la o margine ia uita. Din dealul galben până în dealul galben. Şi

I u nim a închide orice portiţă de scăpare pentru apa i are umfla balta asta la ruperile de nori din vară, O cale ferată, veche, se ridica ca un baraj de netrecut, răpind puhoaielor înverşunate orice speranţă de ducă.

Poc-zdup! Poc-zdup!

Lomurile lucrau harnic. Raţele sălbatice veneau în zbor razant căutând apă, ochii lor întâlneau strălucirea fantastică a gheţii în soarele depărtat şi lub şi se

răzgândeau pornind grăbite, minate de ger în altă parte.

Poc-zdup! Poc-zdup!

Zeci şi sute de oameni. Sacii, alături de ei. Trenul înfometaţilor răscolea balta supusă; oamenii întorceau în urma lor brazdele groase de gheaţă, culegând crap şi ştiucă, babuşcă şi linul visat, intrat în legenda de o săptămână.

Poc-zdup! Poc-zdup!

Dealurile trimiteau loviturile înapoi, prin telefonul fără fir al văzduhului. Stuful, ţeapăn, cu foşnetul îngheţat, ucis, cu braţele speriate vuind în depărtare, aşteptând să se stingă primejdia care le oropsise sălaşurile. Cuprinsă de îngheţ într-o noapte cu ger bezmetic, balta îşi oropsise pensionarii, zăvorându-i la fund, jumătate în mâlul negru, poate cald. Oamenii scormoneau la fix – peştele se vedea prin gheaţa străvezie ca în galantar – câteva lovituri de fier şi crapul sau ştiucă, pe jumătate congelaţi, treceau în sacul flămânzilor. Bentu a găsit un loc cu stuf, unde apa părea să fie mai adâncă.

Îl enerva absurd măcelul bălţii, faptul că peştelui nu i se oferea absolut nicio şansă. Poc-zdup! Poc-zdup!

— 123

Câteva calupuri de gheaţă răsturnate şi peştele era luat ca din vitrină.

„Mă, nu sta acolo!” i-a ţipat unul.

„De ce?”

„Te scufunzi!”

„Atâta pagubă!”

Poc-zdup! Poc-zdup!

„Mă, te îneci!”

„Ştiu să înot!”

Gheaţa lucea tăios în soarele geros. îl scotea din minţi puzderia de oameni răspândiţi în trăgători în gerul zilei, răsturnând brazdele de gheaţă pentru un nenorocit de peşte congelat în adânc. Undeva, peste gheaţa bălţii, dincolo de pădurea ce împresura linia ferată, începu să bată un clopot. Dangătul urca uşor în văzduh, limpede, cu sunetul lui dinţii „Ce hram o fi azi?” întrebă cineva.

„Al crapului!” glumi unul.

„Ba al linului!”

„Ba al ştiueii!”

„Sfinţesc clopotul vechi!” îşi făcu cruce un om de prin partea locului.

„Păi de ce, dacă-i vechi?”

„Pentru că l-au spurcat oamenii!”

„Adică?”

„Adică legionarii”.

Dangătul se repeta rar, cuvios, fără niciun sunet mai jos sau mai sus. Văzduhul străveziu, cuprins de ger, îl purifica definitiv, restituind auzului sunetul de bronz plin, rotunjit, curăţat…

„Cum, omule, legionarii?”

Omul însă îşi luase sacul în spinare şi tăia balla în direcţia dangătului. Soarele de iarnă, abia urcat la buza pământului, foarte departe, îi lungea umbra, ftfoiectână-o nevinovată peste copcile fără apă, peste Inilla arată năprasnic de drugii de fier.

„Mă, pleacă de ăcplo, că iese cu bătaie!”

În partea asta gheaţa avea aproape un metru. Mu poate mai mult, pentru că în iarna aceea până şi Dunărea îngheţase tun. Maşini şi căruţe treceau IU lungi convoaie de dimineaţa până seara, trupul încremenit al fluviului pocnea sumbru în nopţile twcate, şleaul larg urcând aşa, până dincolo de Brăila.

O ultimă lovitură a drugului de fier, şi calupul greu de gheaţă se duse la fund însoţit de răcnetul i râui care ţipase să plece de acolo.

„Nu pune mina pe vin tir!”

Vintirul ăluia – plin cu ştiucă şi crap, unii morţi de mult. Flămândul l-a scos din apă, i-a dat lui peştii morţi, umplând un sac cu ceilalţi.

Cât de mult se schimbase balta de atunci! Lui llontu nu i se părea prea mult. Atât doar că nu era îngheţată. Stuful verde, înalt, foşnea la fel. Mai pre mijloc, o conductă suspendată tăia în două npa lucie, într-una din jumătăţile astea, un stâlp mult, de metal, cu un soclu de beton ridicat

cu mult deasupra luciului de apă, stătea proptit ca un rutarg de corabie scufundată. Semn de recunoaştere pentru cei care se vor învrednici să urce la suprafaţă corabia trasă la adânc de furtuni de demult! La lâliva paşi, patru pompe mari azvârleau în Şiret surplusul de ape ce se aduna din Combinat.

Bentu reperase punctul unde se înecase „Belgianul”: o deschizătură de pădure, pe malul celălalt al râului. Locul era despărţit doar din partea asta, dinspre castelul de apă. De departe motoarele im făceau atâta gălăgie. De aproape, vuietul lor străpungea sălbatic betonul, albia râului şi pădurea amplificau zgomotele, şi mii de lovituri de lom se răspândeau pe balta îngheţată a adolescenţei.

Un pâlc de cătină, cu floarea mov, mirosind sălbatic şi crud, o dungă prelungă, albă, de nisip cu pulberea măruntă şi malul care se pierdea lung. lung în vadul cuminte de sub apa lată acum şi fără vlagă. Maiorul privi în susul râului. Apa îşi arăta impudic trupul lucios, «adumbrit pe de margini de răcoarea sălciilor şi plopilor, sfâşiat ici-colo de buturugile cărate de cine ştie unde de şuvoaie, şi mâlite pentru totdeauna în nisipul de la fundul apei. După cot îşi făcu apariţia o plută. Acum plutele deveniseră un spectacol rarisim pe această apă a ţării. Bentu privea amuzat la cei doi oameni care munceau din greu să ferească buştenii lungi, puternici, de buştenii înfipţi în adâncul albiei ca un os în gât. Peste câteva momente pluta defilă încet prin faţa maiorului care se şi dezbrăcase. Mototoli hainele cât putu cu mai multă grijă, le legă cu cureaua deasupra capului şi intră în apa învăpăiată de soarele zilei.

„Sărutaţi-vă, sărutaţi-vă, neisprăviţilor! Că acum. acum vă văd cu barca ţăndări!”

Maiorul Bentu îi dojenea în gând pe cei doi, şi cum gândurile rămâneau aici, pe mal, cei din barcă îşi vedeau mai departe de amorul lor. Malul

12 G

«sta, abrupt, nisipos, vârstat cu clisă. De unde şi vegetaţia explozivă. latină, rugi de muie, iar în locurile

unde sălciile şi plopii erau mai rari, foi late de brusturi, încă verzi, pline de sănătate. În insul râului urca o barcă cu motor. Îngustă cât o cunoe, vopsită în albastru.

De fapt, vorba vine că urca. Pentru că – lăsată 1 n voia sorţii – cârma era sucită şi răsucită de şuvoaiele leneşe care purtau barca în zigzag cum le veneau la socoteală. Un băiat în slip – spatele strălucea de bronzul verii – şi o fată, sau femeie, năduşind desigur în rochia înflorată, se sărutau de i rasul morţii. La cel mult douăzeci de metri ilr prova fragilă a bărcii, un buştean puternic încă, neputrezit de apă, îşi scotea ameninţător ritul negru.

— Hei, tu! Hei, voi, cu barca!

Jtâul repeta docil strigătul maiorului.

— Mă, te duci la fund!

Nimic. Cei doi păreau lipiţi în sărutarea fierbinte îi zilei, şi curios era doar faptul cum de rochia înflorată nu se topea pe trupul arzând al fetei sau femeii aceleia.

— Buşteanul, mă! îşi mai făcu o dată datoria maiorul ţipând din răsputeri.

Tipul cu spatele negru, de taur, intră în alertă.

— Unde, tovule?

Nu mai aşteptă răspunsul. Fie că privirea lui îmi 1 ni se capătul fioros al buşteanului, fie dintr-un gest reflex, cârmi tocmai la timp, ştergând salcia butucănoasă aşezată ia pândă în apă, cuprinsă de o ferocitate greu de închipuit.

— Unde eşti, tovule, să-ţi mulţumesc? întrebă tipul în slip.

— Pe aici!! râse Bentu de hazul ăluia. Stătea în umbră, pe mal, şi soarele-l orbea pe tipul din barcă.

— Nu-ţi văd nici măcar un fir de păr. Dar, oricum, îţi mulţumesc. Conversă ceva cu înflorata de alături, şi strigă: Mulţumesc şi din partea lui Riri!

— Să fiţi sănătoşi! le ură împăcat Bentu.

Hotărâţi să-i urmeze sfatul, cei doi întoarseră urgent barca şi opriră motorul. Barca plutea acum liniştită în josul apei, exact ce-şi doreau pasagerii îndrăgostiţi care-şi reluaseră şi mai harnic „ocupaţia” lor anterioară.

Înţelegând că şi-a jucat „rolul”, Bentu se apucă să

cerceteze locul unde au fost găsite hainele „Belgianului”. În jur, aceiaşi rugi neprietenoşi, cu mure negre, acre la gust. Acelaşi miros jilav, de pădure la marginea apei, cu umezeală multă, cu broaşte urâte ţopăind la tot pasul, cu foşnete de vegetaţie uscată doar de răpăiala câtorva brume la rând. Soarele învăpăia crengile copacilor, izbutea să străpungă din loc în loc barajul verde, dar puterea lui era anulată de rezervele imense ale malului nisipos şi clisos care pompa necontenit seva vieţii în tufele de ferigă crescute bezmetic, în foile de brusture cât umbrela, în rugii împânziţi ca o monstruoasă caracatiţă verde pe câte o poieniţă întreagă.

Unde să găseşti vreun semn în această halucinaţie verde? Unde? Urme, da, erau multe. De oameni, de vietăţi, de căruţe. Acestea însă toate populau dunele de nisip şi se pierdeau îndată la dunga tare sau la malul prăvălit grăbit în apa râului. Bentu îşi imagină un presupus „duel” la care aspira de mult. Participase nu o dată la conversaţiile colonelului Negomireanu cu căpitanul Damirescu şi tot

(F auna îl încerca, în asemenea momente, un adânc sentiment de invidie. Nu, nu, mai precis de admirare profesională. Calităţile indiscutabile ale căpitanului făcuse din acesta un fel de „privilegiat”, căruia îi era îngăduită replica şi gândul sclipitor, ipoteza care să contrazică, să răstoarne orice ipoteze, indiferent din partea cui veneau. Da, privite astfel, lucrurile păreau simple. Dar pentru a fi cot la cot cu căpitanul trebuia, desigur, să deţii ştiinţa lui, aptitudinile lui, mobilitatea şi îndrăzneala lui de gândire. Şi – l închipui lesne discutând cu colonelul constatările pe care el, maiorul Bentu, le făcea acum…

„Ai măsurat distanţa de la haine la ieşirea individului din apă?” îl va întreba, desigur, colonelul.

„Măsurat”.

„Pe mal sau…”

„Coincide cu distanţa în linie dreaptă, pe apă”.

„Cât?”

„Nu mai mult de 200 de paşi”.

„Din apă putea privi la haine?”

„Oarecum!”
„Adică?”
„Există o uşoară ondulaţie a vadului…”
„Mda… Cum zici că a fost parcursă distanţa?”
„N-am zis!”
„Poftim?”
„Am…”
„A, da. Ai presupus!”
„Exact…”
„Ei?”
„Numai pluta!”
„Sigur?”
„Şi cu picioarele în curgerea apoi”.
„De ce aşa de categoric?”
)) – Palmyra cere rendez-veus
„Să-şi ferească capul”.
„Mai clar!!
„În zona asta sunt multe sălcii. Mâlite de viituri. Stau ascunse sub apă. Te pocnesc şi te trezeşti spintecat când nici nu te aştepţi”.
„Şi. nicio urmă?”
„Nimic care să prezinte interes. Au trecut totuşi câteva zile”.
„Din păcate. Altceva?”
„Am pornit spre sat”.
„Urmele lăsate de maşină te-au condus?”
„Nicio urmă. Că a mers pe asfalt, apoi pe o şosea de piatră, şi abia apoi pe un drum de ţară, bătut însă toată ziua de camioane. Ca să nu mai zic cum îl măcelăresc zi şi noapte tractoarele de la o fermă a I.A.S.-ului…”
„Halte posibile?”
„Una… la o grădină de legume. N-a oprit”.
„Probabil nici n-a fost luată în seamă!”
„Sunt obişnuiţi cu maşinile şi pe acolo. Cine să se uite la fiecare?”
„Mda…”
„N-a oprit nici la «Brotăcelul»”.
„Asta ce mai e?” va întreba curios colonelul.

„O haltă posibilă!”

„Poftim?”

„Un loc de agrement. Specialitatea casei – peştele”.

„Cum ţi s-a părut «specialitatea»?”

„Acceptabilă”.

„Deci putea fi şi mai buna”.

„Cred”.

„Ei, ce să-i faci! Meseria noastră are şi riscuri…”

„De fapt, a fost un risc să mă aventurez la mi-II lei”.

„Cum? Nici măcar peşte după atâta hoinăreală imn coclaurile acelea?”

„Nici!”

„Atunci ce, omule?”

„Precum am precizat: mititei. Cel care trebuia Mi prindă peştele şi-a rupt un picior”.

„Beat?”

„Fără idei preconcepute, tovarăşe colonel. Era 11 a/ ca roua dimineţii…”

„Vedem noi cine-şi face autocritica. Mai departe”.

„Mai departe mi-am rupt pantalonul!”

„Suntem firmă serioasă. Nu plătim spor de păgubii, dacă asta ai vrut să insinuezi…”

„La urma urmei a fost în timpul serviciului”.

„Şi din cauza serviciului! Ei…”

„Mă rog! amâne de văzut…”

„Totuşi, cum s-a întâmplat? Ştii, curiozitate prof. ională…

„Şi datoria profesională”.

„Exact. Ele mă obligă să te ascult”.

„Păi au tăbărât ca turbaţii doi câini de ia o bosi, mărie”.

„Să fim, totuşi, serioşi! Cum pot să-ţi decontez numai două javre? Mă aşteptam la o înfruntare în lege cu o turmă de zimbri, sau rinoceri, sau măcar nişte câini ciobăneşti, pe cinste…”

„Mie mi-au ajuns două javre. Ciobănescul mai era cum era, dar canalia măruntă, neagră şi îndesată, o adevărată primejdie publică”.

„Să trecem peste amănuntele nesemnificative”.

„Înţeles, tovarăşe colonel”.

„Aşadar, te-au croit javrele”.

n

„În mijlocul pădurii”.

„Bizar loc pentru bostănărie”.

„Noaptea, pe ploaie şi trăsnete, trebuie să fie tare vesel acolo…”

„E atâta loc liber în pădurea aceea?”

„Vreo două hectare doar”.

„Toate cu pepeni?! [

„Verzi şi galbeni”.

„Şi nu-ţi era sete? După «Brotăeelul», n-ar fi fost exclus”.

„Îmi era. Şi încă cum…”

„Deci…”

„M-a răsplătit bostănarul…”

„Aşa mai zic şi eu misiune! Şi mai cereai şi spor de periclitate!”

„Cu o informaţie preţioasă”.

uHm! Din ce în ce mai bine. Frumoase sâni unele misiuni, nu?”

„A trecut, zic, în ziua de cutare o maşină”.

„Roşie?” zice bostănarul.

„Roşie”, confirm.

„Da”.

„Sigur?”

„Păi cum? Am spus da! Sigur, sigur!”

Nu mă las. Voiam să ştiu exact, foarte exact. „De ce, mă rog, sigur, sigur?”

„Pentru că n-a mers mai departe”.

„Îi era şi ăluia sete?” va întreba precis colonelul. „Poate. Eu însă l-am luat pe bostănar. Ia să vedem cum au stat lucrurile. El însă, cu un ac de cizmărie – avea toate sculele pentru meseria asta acolo – şi o sfoară groasă cât degetul – hai să-mi coasă pantalonii.

132.

Eu:

„Lasă, omule, nu-i nimic”.

„Javrele croiesc şi stăpânul cu ponoasele!”

„Dă-le încolo. Nu-mi mai aminti”.

„Dacă ţi-a fost frică, îţi descânt. Uite, am şi pregătit un tăciune”.

„Mi-a fost, dar nu mă descânta”.

„Cum vrei”.

„Mi-a trecut”.

„Dacă ai să visezi urât, să nu zici că nu ţi-am spus”.

„Mai bine coase-mi pantalonul”.

„Păi asta şi fac”.

Nici nu observasem. Vorbea, vorbea, dar împungea ele zor suliţa aia. Te minunai şi te înfiorai cât de repede o mânuia. Şi avea bostănarul ăsta nişte degete! Unul mai bont decât altul.

„Văd că te descurci”, îi zic.

Se uită la mine. Şi-a dat seama că-i vorba de degete.

„Aşa suntem cu toţii din neamul nostru. De aici ne-a ieşit şi porecla. Alde „Bontu”. Eu sunt Ghiţă lâontu. Tata, tot Ghiţă Bontu. Şi ca să nu mă mai obosesc, pe fecioru-miu tot aşa l-am botezat: Ghiţă. Urlă ăia la primărie de mama focului când dau prin acte de numele nostru: «Mai scorniţi şi voi, mă, altceva. Că n-oţi avea tărâţe în căpăţâni». Noi nu scornim tocmai că nu avem tărâţe, tocmai pentru că nu vrem să ni se piardă numele”.

„A ţinut o veşnicie totuşi cusutul ăsta!” va remarca, desigur, colonelul.

„Cam!”

„După asta?”

„A adus un pepene. Mare, lucios de negru ce era. îl ţinea îngropat în nisip. Rece, ca scos din gheţărie. Te aşteptai să aibă brumă pe el”.

„Nu mai zi, că-mi faci poftă”.

„Nu mai zic”.

„Ei, îşi zise maiorul Bentu în sinea lui, bucuria asta o are numai Damirescu”. Nu, nu-i purta pică. Pur şi simplu

nutrea o statornică nostalgie profesională, ambiţia ca într-o zi şi el, maiorul Bentu, să se ridice la acest privilegiu. În fond, o ambiţie tonică…

Adevărul e că lui Bentu nu i-a venit prea greu să afle tot ce-l interesa de la cizmarul bostănar sau, mă rog, de la bostănarul cizmar. Omul se purta foarte, foarte îndatoritor. Poate şi din pricina pantalonului pe care urma, se înţelege, să-l dea la reformă.

— Cum era îmbrăcat?

— Ăla din maşină?

— Ăla.

— Cămaşa colorată, începu bostănarul. Stai, cum? Aşa: galbenă. Pantalon scurt, albastru. Cam prăfuit. Ce vrei? Aici, la ţară, praful intră şi-n ochi, d-apoi în maşină…

Cizmarul mânca şi el pepene. Feliile roşii, reci, cnăz arate răcoreau gura. Omul alunga cu vârful

I utilului sâmburii negri, miei ca nişte purici, îşi în ia fără grabă îmbucăturile pe care, tot aşa, cu \ îi ful cuţitului, le ducea la gură. Până aici gesturile erau cuviincioase, egale. Gura mare însă clefăia mit miezul roşu şi bun. De fapt omul se grăbea la mâncat – grabă care devine, cu timpul, 3 a câte unul o obişnuinţă rea. La doi paşi de colibă, sub o finarca-soarelui cu pălăria imensă, răsturnată spre plimânt – jumătate ciugulită de vrăbiile obraznice – javrele. Câinele ciobănesc bălţat şi potaia neagra, umflată cu pompa, parşivă. Leneveau plictisite, l. ră să se deranjeze la camioanele care, la răstimpuri, spărgeau liniştea şi stârneau vârtejtiri de praf pe drumul desfundat de tractoare.

— L-ai recunoaşte pe omul acela? întrebă Bentu care începuse să se sature; dar pepenele era nemaipomenit de bun şi de aceea mai atacă o felie enormă, cu un „cocoş” cât toate zilele.

Dar cum altfel!

Ghiţă Bontu îşi tăie şi el o felie la fel de zdravănă, parcă o replică la pofta dezmăţată a maiorului.

— Dar ce-a făcut? mai întrebă bostănarul între două

îmbucături.

— S-a înecat.

— Poftim?

— S-a înecat.

— Terebel, dom’le…

Omul în grija căruia se aflau cele două hectare de pepeni din mijlocul nădurii avea un fel al lui de-a se mira. Când a rostit „terebel, dom’le”, fălcile a-aii lungit imens şi-a rămas câteva clipe cu gura iirită şi mare, plină de zeama pepenelui într-un oval perfect, care-i sublinia şi mai evident nasul ascuţit, uşor strâmb. „Ce vârstă să aibă?” se întreba în sinea lui Bentu. îl deruta părul sur, parcă afumat de tutun, deşi bostănarul nu fuma. Era vioi, săritor, dar cu toate acestea părea bolnav. Parcă o mare nefericire sau o mare suferinţă îl măcina pe dinăuntru, dintr-un loc ascuns privirilor şi chiar lui însuşi, răzbătând la suprafaţa obrazului doar un semn oarecare – o paloare vineţie, fără identitate exactă. Nu-i exclus însă ca această primă impresie să nu fi avut niciun temei, aşa cum de multe ori se întâmplă să ne lăsăm târâţi în păreri eronate pornind de la un amănunt subiectiv, cu totul şi cu totul în afara criteriilor riguroase de evaluare a calităţilor şi defectelor omeneşti.

— Terebel, dom’le! repetă mirat bostănarul.

— De ce? se amuză Bentu.

— Tocmai de înec am vorbit cu el.

— De unde şi până unde?! fu rândul maiorului să se mire.

— De la clopot. Trăgea clopotarul ca un întors de la ţâţă. Tocmai se înecase unul al lui Culaehe, Dumnezeu să-i ierte. Unii zic: „bine că l-a strâns”.

— De ce?

— Ăsta, băiatul lui Culaehe, cum să vă zic, s-a născut aşa… înapoiat. Nu tu şcoală. Nici tu însurătoare la peste treizeci şi. şapte de ani. Ce mai, prostul satului! Slab la minte, fie-i ţărâna uşoară. Nu ştia nici să înoate. Şi pe aici, pe la noi, plozii numai ce ies din mă-sa la lumină şi gata, dau din mâini şi din picioare ca zvârlugile… El însă fugea

de apă ca dracu’ de tămâie.

— Cum de s-a înecat atunci?

— Avea un obicei. Tot timpul târa după el o curcă. Până şi la film, la cămin – că nu ocolea de loc lumea – venea cu pasărea asta. Vreo câţiva derbedei au vrut să i-o fure, dar a ieşit un tămbălău, i.1 numai miliţia i-a pus cu botul pe labe pe împricinaţi.

— Şi de-o pierdea?

— Ce să piardă?

Păi, pasărea asta…

Avea grijă taică-su să-i crească alta în loc. De fapt, de aici s-a tras înecul. Un zbanghiu de tracb – i i; t s-a făcut spre băiat cu tractorul. Acesta a ţipat şi-a sărit în şanţul plin cu apă din ploi. Bălăi induse în mocirla aceea, a uitat de pasăre care, pioeum e curca de deşteaptă, n-a avut altceva mai bun de făcut decât să-şi aşeze capul sub roata tracii irului. Curca de „schimb”, crescută de taică-su, mi se zburase încă. Era plăpândă, golaşă. Mă rog. Într-un cuvânt, taică-su i-a dat pentru un timp îi raţă. Prostul – fie-i ţărâna uşoară – a legat-o de picior şi eu ea la gară, la cămin, peste tot. Biata de ea, abia-şi trăgea sufletul. Nu ştiu cum au ajuns în preajma râului şi într-un moment de neatenţie, raţa ţuşti în apă. El, după ea. Mă rog, uite cum, dintr-o prostie a unui neisprăvit, s-a dus o viaţă de om. Unii zic…

— Şi toată povestea asta – îl întrerupse Bentu – i ai spus-o ăluia cai maşina?

— Spus.

— Şi?

— M-a întrebat de clopot.

— Poftim?

— Zice: „Tot ăla vechi pare după sunet”.

— „Tot”, zic.

— „Are un sunet foarte lung”.

— „Da, aşa e sunetul”.

— „T-auziţi-l!”

— Ascultam. Sunetul se lungea parcă dus de apă şi adus înapoi, încet, stins. La urma urmei, noi ne-am

obişnuit cu sunetul clopotului. Dar când mi-a atras atenţia cât e de lung, mi s-a părut şi mie, aşa, dintr-odată, mai altfel. Adică mai frumos.

— Şi?

— Şi mă întrebă: „Îl simţi când vine înapoi?”

— „Cine?” întreb şi eu.

— „Sunetul”.

Iar ascult. Cu atenţie.

— „Nu mi se pare că vine înapoi”.

— „Ehei! Vine. Sigur că vine… Dar nu ştii dumneata să auzi”.

Mă uit la el şi-i zic:

— „Ia ascultă, de unde ştii dumneata cum e clopotul nostru?”

Asculta zăpăcit, dus, cum trăgea ăla pentru băiatul lui Culaehe. Zău dacă nu-ţi venea să plângi.

— „De unde ştii, tovarăşe, zic, cum e clopotul nostru?”

— „Păi… se ştie… E vechi”. După asta a tăcut ce-a tăcut şi gata. S-a urcat în maşina lui, i-am dat un pepene, şi pe aici ţi-e drumul.

— Adică pe unde?

— Pe unde venise.

— N-a mers spre sat?

— Nu.

— Curios!

— Aţi spus ceva?

— Nu… aşa… Deci a făcut cale întoarsă.

— Cum altfel? păru ofensat de remarcă Ghiţă Bontu. Chiar aici a foit maşina la întors. Drumul îngust. Arătură proaspătă într-o parte, pepenii dincoace. Mi-a făcut zob un curpene. Las că de acum nu mai leagă nicio floare. Sin tem totuşi în plină toamnă. A întors şi l-au petrecut javrele până nu I am mai zărit. Vedeam doar praful care se ridica deasupra copacilor.

Acum, javrele stăteau toropite de plictiseală sub l’Ioarea-soarelui crescută solitar lângă coliba de stuf, cu un rând de hlujani legaţi cu sârmă. puşi la vârf, împotriva

ploii. Trunchiul plantei, cu frunzele laic rupte la vreme, crescuse înalt, uşor îndoit de rolocoala cu seminţe, iar acum umbra de la soarele /. căpătat spre vârful copacilor alerga lungă peste un pepene cărăbaş ce se iţea dintre buruienile verii ajunse la maturitate. Pământul nisipos şi clisos era încă fierbinte. O căldură suportabilă însă, ca după un anotimp de ploi care, după ce se sfârşeşte, lasă în urmă răcoare şi umezeală.

Bentu se ridică.

— Gata, nu mai mănânci? întrebă bostănarul.

— Mulţumesc. N-am mâncat în viaţa mea un pepene atât de bun

— Pământul e de vină.

— Pământul?

— Locul acesta, am vrut să zic. Ce-o fi având în el, nu ştiu, dar totdeauna pepenii ies gustoşi, grozavi. Pune aceeaşi sământă în altă parte şi gata, se schimbă situaţia.

— Se poate.

— Sunteţi de la fermă?

— Mda… încercă Bentu să se explice, dar nu mai avu timp pentru că bostănarul vorbăreţ o ţinu pe a lui.

— Nou?

— Cam…

— De asta nu v-am cunoscut.

— De asta.

— Cum cresc godacii?

Bentu habar n-avea despre ce godaci e vorba.

— Mulţumitor…

— Cred şi eu. Nu se plâng de hrană. Dacă nici la J.A.S. n-or avea, atunci…

— Hrană, slavă Domnului, e destulă.

— Aud că vă extindeţi!

— Da, aşa se zice…

Bălţatul şi negriciosul dat naibii zăceau mai departe sub floarea-soarelui, locul lor, desigur. Javra ciobănească scoase o limbă imensă şi roşie, ascuţită brici la vârf.

Bentu se uită cu teamă spre jigodii. Bostănarul îl linişti însă:

— N-are rost să vă mai temeţi.

— Cred că aveţi dreptate, râse maiorul. M-au croit, şi-au făcut damblaua şi gata.

— Am stat de vorbă şi acum vă cred de-al nostru.

— Mă rog. Sunt onorat!

Pe lângă coliba cu vârful căptuşit de hlujenii odată verzi, vui un cârd de grauri sau potârnichi. Văzduhul liniştit se precipită, potaia neagră şi focoasă sări din toropeală în picioare şi începu să latre furioasă. Maiorul se întoarse către bostănar:

— Vreţi să-mi spuneţi şi mie de ce-i vestit clopotul din sat?

Bostănarul cu părul sur şi gura urâtă, mare, de gurmand notoriu, păru surprins de întrebare.

— Ei, asta-i o poveste mai lungă.

În clipa aceea, bălţatul şi javra îndesată şi rea zvâcniră ca la comandă şi porniră în galop peste curpenii cu pepeni mari, strălucind în soarele ce se grăbea spre apus.

Tuoo! răcni inutil Ghiţă Bontu. Dihăniile tăi.ir. i bostana în două spre un camion ce tocmai Ieşea prin pădure, mergând ca un taur înfuriat.

— E de la C.A.P. Vine să ia pepeni pentru ora.ş.

Clinii şi camionul făceau un tărăboi cumplit.

— Cred că e ultimul transport. Ultimii pepeni pe care-i ducem anul acesta la oraş, mai adăugă bostănarul.

Stârnind vârtejuri de praf, hodorogind necontenit pe ite drumul desfundat de tractorişti, camionul gonea ţintă către coliba lui Ghiţă Bontu, petrecut de javrele furioase pe zgomotul dur, ce alunga liniştea frumoasă a pădurii.

CAPITOLUL VII

— Ce servesc domnii?

Dispreţuitor, chelnerul domina ca un paşă mesele din jur. Cerea comanda şi privirile lui cutreierau pereţii, treceau dincolo de „mărunţişurile” pe care /arurile sorţii îl obligau să le îndeplinească pentru plinea cea de toate zilele.

— Ce servesc domnii? repetă cu glas seniorial

întrebarea.

— Ceai! zise Bâra fixând ostentativ tavanul.

— Ceai! căzu şi preferinţa lui Zotincă.

— Altceva? nu se clinti de lângă el golemul. Îi privea obraznic, ba lui Bâra i se păru şi cu o oarecare tristeţe. O tristeţe care voia să spună: „Uitaţi, oameni, ce-am ajuns! Să mă obosesc pentru un simplu ceai! Un simplu ceai pentru nişte pârliţi…”

— Să fie proaspăt! se răţoi Bâra.

— Poftim? tresări namila cu papion.

— Adică nu înnădit cu cel din trimestrul trecut, explică Zotincă ca unui şcolar slab de minte.

— Tovarăşi! La noi…

— Şi lămâia să fie ca lumea! i-o reteză Bâra.

— Ruptă acum din pom! îi secondă Zotincă.

— La noi, tovarăşi… se precipită bâlbâind de furie golemul.

Bâra nu-i lăsă răgaz:

— Şi cât se poate de fierbinte.

— Că doar nu ni se dă de pomană! completă Zotincă.

Mârâind amarnic, chelnerul aristocrat plecă ca din puşcă. Haina albă, scrobită şi călcată impecabil, se mula pe jamboanele proeminente şi rotunde. Spatele – numai şunci. „Trebuie să fie atât de alb încât îţi vine să urli”, gândi în sinea lui maiorul Bâra.

Îl irita obrăznicia chelnerilor. Nicio altă profesie nu-l scotea mai mult din minţi. Asta poate şi pentru că Bâra atribuia un respect cu totul şi cu totul ieşit din comun clipei de răgaz al mesei. Era momentul de odihnă al omului mare sau mic, deştept sau mai puţin deştept. Era momentul când orice ostilitate, antipatie trebuiau să înceteze. Niciodată nu i-a putut înghiţi pe unii dintre guleraţii aceştia, care exact în timpul mesei îşi găsesc să te şicaneze, să-ţi strice liniştea şi cheful. Dacă Hypocrat ar fi redactat nu un jurământ pentru viitorii medici, ci unul pentru ospătari, Bâra era sigur că primul precept ar fi sunat simplu, dumnezeiesc de simplu: „Să nu tulburi liniştea, buna dispoziţie, apetitul clientului”. Cum însă I

lypocrat s-a gândit la medici, lucrurile cu chelnerii au rămas indecise.

— Ce ţi-a căşunat pe el? îl întrebă Zotincă.

— Da’ ţie?

— Păi am marşat la atacul tău.

— Vocea a doua, ai?

— La restabilirea ordinii şi respectului pentru client, fiecare este dator să contribuie cu ce poate!

— Azi te cam dă modestia afară clin casă! îl apostrofă Bâra.

— Mă cam…

— De ce ai nevoie?

— Hm!

— Hai, gata, spune! Între vechi prieteni, ştii…

Zotincă se scărpină după ureche. „Deci, vrei să cumperi ceva, frate-miu. Tare mă tem însă c-ai nimerit-o ca Ieremia. Să vedem ce…” Între cei dor se stabiliseră de ani de zile relaţii de colaborare de un fel deosebit. Se consultau la impas, făceau nu de puţine ori schimb de informaţii utile. Maiorul Zotincă era lucrător de miliţie. Dar nu o dată diversele împrejurări şi obligaţii de serviciu îi puneau să lucreze alături. Era un cuplu de muncă ştiut, trecut prin câteva probe şi nu mai mira pe nimeni disputele lor amicale. Dincolo de profesie exista între ei o legătură afectivă nedezminţită, potrivit căreia îşi îngăduiau să apeleze la sprijin în descâlcirea câte unui caz blestemat, în care nu ştiai unde începe şi cu ce se poate termina. În asemenea momente, cei doi se căutau, şi schimbul lor de informaţii era de fapt un schimb de idei în principiu, cu respectarea secretului profesional. Aduceau la judecată cazuri analoage şi pe acest teren găseau de fapt soluţii pentru propriile lor cazuri aflate pe rol. Acum, Zotincă se înfundase într-o iţăraie din care a rezultat o crimă cunoscută de toţi, anchetatorii miliţiei. Totul se cunoştea, în afară de cauză! „Amănuntul” acesta trebuia s-ă-l afle Zotincă. Doar alil! îl căutase nerăbdător pe Bâra, fără să ştie că şi acesta întrebase peste tot de dânsul. Până la urmă, s-au găsit după ce au pus în stare de alertă pe toţi

colegii lor care ştiau că Bâra îl caută pe Zotincă, iar Zotincă pe Bâra…

— Ascult! E ceva foarte, foarte important? întrebă Bâra.

— A, nu… Ştii…

— De unde să ştiu?

— Voiam… doar aşa… o părere.

— Poftim.

— Mă rog… în limitele regulamentului, se înţelege…

— Ilai, prietene, nu mă mai prelucra. Pe scurt…

— Îmi sparg capul să dau de urma cuiva…

— Lasă, că nu ţi-l spargi tu.

— Parcă a intrat în gaură de şarpe.

— Stai ia pândă. Trebuie să iasă.

— Uşor de zis, greu de făcut, se căina Zotincă. Dacă aş şti măcar aproximativ pe unde-i vizuina…

— Fruntea sus! Ce-i mutra asta?

— Poftim? se simţi ofensat golemul care punea două ceşti cu ceai pe masă. Gestul era de lehamite, parcă servea doi infractori. Sau aşa i se păru maiorului Zotincă.

— Nu cu dumneata vorbeam! zise Bâra.

(trasul se dădu câţiva paşi mai departe. Aştepta probabil o confirmare, o laudă, un cuvânt bun. N-aşirptamult.

— Putea să fie şi mai fierbinte, zise Zotincă, deşi ceaiul era clocotit.

— Vreţi să-l mai încălzesc? turbă guleratul cu papion.

— Mă rog, l-aţi adus aşa, ne sacrificăm, rosti pl între dinţi şi Bâra, gata, gata să pufnească în râs.

— Măsline aveţi? o trânti liodorone-tronc Zoiuică.

— Este.

— Adică sunt! îl corectă el.

— Bine, dom’ profesor.

— Ba nu-i bine. Se zice: domnule profesor 5 Sau tovarăşe… Ce să ciuntim cuvintele…

— Am înţeles!

— Aşa! Doresc cincizeci de grame de măsline.

— Pâine?

— O felioară. Ba nu, staţi, două.

— Imediat!

Matahala se legăna printre mese ameţit de-a binelea. Cei doi se priviră amuzaţi.

— Sunt şanse să se transforme! constată Bâra.

— Da. Parcă ar fi. Numai de nu l-o pocni mia re tul.

— S-au boierit, domnule. S-au boierit şi-şi bat joc de creştini, că-ţi vine să urli ca nebunul.

— Dă-l încolo. Ce mă fac cu infractorul meu?]) e unde să-l scot?

— N-ai niciun indiciu?

— Ca şi cum n-aş avea.

— Adică?

— Ai să vezi îndată.

Bâra începu să râdă mânzeşte. Situaţia avea într-adevăr haz. Ştia şi el ce înseamnă să alergi după cai verzi pe pereţi. Ştia cât de frumos şi plăcut este galopul acesta în gol. Când de nicăieri nu-ţi vine un semn încurajator. Când parcă toţi s-au vorbit să-ţi stea împotrivă. Când orice ai face nu iese pe a ta. şi pace. „Caută pe una Miruna”, i-a zis colonelul. Şi tu trebuie să o găseşti. Un simplu nume. Atât. Un nume din sutele de mii de nume ale Capitalei. Dacă era în Capitală! Poate că a trecut de zece ori pe lângă dânsa. Poate că se află la dracu’ în praznic. Şi parcă n-ar fi fost de-ajuns, i-a mai zis: „Vezi şi de Palmyra. Cine e, ce hram ţine, mă rog totul despre ea!” „Palmyra?!” s-a mirat maiorul. „Da, Palmyra!” l-a lămurit colonelul care cât nu i-a zis: „Ce te miri, maiorule, ce te miri?” După întrebarea asta, Bâra n-avea decât să iasă din birou, să caute undeva, şi să dea de Miruna, apoi de Palmyra şi să le aducă la colonel, care să-i zică: „Mulţumesc de deianj, maiorule. Mulţumesc!”

Se înţelege, Bâra exagera, amplifica lucrurile. Dar, în esenţă, nu era departe de adevăr. Profesia îl punea nu de puţine ori în asemenea situaţii inedite, încât succesul acţiunii era condiţionat de zeci şi zeci de amănunte. Acum însă, se pare că Zotincă se scălda în aceeaşi „apă”.

Situaţia avea haz, zău aşa.

— Că doar n-o fi chiar atât de albastră, amice! încercă Bâra să-şi tempereze interlocutorul. De fapt, să se liniştească pe sine. Zotincă însă îl privi cu seriozitate. Nu era omul care se descuraja din te miri ce. Nici acum nu era într-o asemenea stare de spirit.

I'în şi simplu se afla în clipa în care trebuia să opttvr pentru o cale sau alta de investigaţii.

— Zi-i! îl îndemnă Bâra.

— Păi, e un caz simplu şi încurcat totodată.

— Ultimul caz e totdeauna cel mai încurcat!

I – Să trec în dicţionarul maximelor celebre? îi reveni umorul lui Zotincă.

— Cu drept de autor cu tot.

— Mersi de generozitate, maestre.

— Nu face nimic! Deci, te cheamă şeful.

— Şi-mi zice: „Zotincă, de când lucrezi tu în miliţie?"

— Crezi că nu ştia „amănuntul" acesta?

— Ba bine că nu.

— Tu?

— Eu: „De 15 ani şi trei zile, tovarăşe colonel". „Nota bene pentru memorie", zice. Mulţumesc cuviincios, ca un subaltern model ce sunt.

— Lasă asta, dă-i drumul! îl sili Bâra.

Se grăbea, deşi habar nu avea de ce. Încă nu-şi făcuse un plan, o idee de unde să înceapă. Era pilişi simplu derutat. Căpitanul Damirescu îi dăduse, e drept, nişte fire. Slabe însă. Fragile. Greu de deşirat.

— „Cazuri dificile ai avut?" trece şeful la „atac".

— „Ele m-au făcut maior, tovarăşe colonel".

— „Mda..."

Stă, se uită la mine de parcă mă vede întâia oară în viaţa lui.

— „Ce zici? N-ar fi timpul să urci în grad?"

— „Doamne fereşte!" zic. „Mă simt mai bine aşa".

— „Trebuie să te simţi şi mai bine. Neapărat".

— „Nu văd cum. deocamdată! fac prostia să-l contrazic.

Io.

— „Fiecare aspirăm. Fiecare…” Şi aşa mai departe. Tăceam mâlc. Eu mi-o făcusem. Rabdă, Zotincă, „prelucrarea” dacă ţi-ai băgat singur corni fi în gard.

— Cincizeci măsline.

Pe farfurioara cu smalţul pictat în stil cubist măslinele erau rânduite într-un cerc perfect, cu scobitorile de rigoare, cu şerveţelele scoase acum din pachet. Golemul se întrecuse pe sine.

— Frumoase măsline! catadicsi Bâra o laudă cam lăturalnică. Matahala zâmbi totuşi recunoscător, coborât definitiv pe pământ.

— Mai doriţi ceva?

Zotincă se uită întrebător la Bâra. Acesta, stană de piatră.

— Poate, totuşi, un coniac, pledă avocatul diavolului. aranjându-şi papionul.

— Nu! refuză categorie Bâra.

— Da! trecu în opoziţie Zotincă.

Maiorul cedă:

— Bine. Fie, două…

Chelnerul dădu să plece.

— Dar mici.

— Înţeles. Două mici.

Era mulţumit. Şi nu se sfia să ascundă lucrul acesta.

— Aşadar…

— Ce mai. Îmi dă cel mai încâlcit caz.

— Ei?

— E vorba de un „artizan” în meserie.

— Cine?

— Abia ieşit.

— Cine-i, omule?

— Specialist în lenjerie fină…

Stai, stai…

De damă…

— Lucian?

Ma arc încă doi de „pensiune”.

Dar spune odată!

Prale!

— Uite, domnule! Cum de nu mi-a venit în ii11111 <Desigur. Prale…

— Nu ţi-am spus? Abia ieşise. Nici n-a avut când «A, i „facă mâna”.

— Prale cu urechea găurită… murmură Bâra.

— Exact.

— Mâini de aur…

— Cu iarba fiarelor în ele…

Borfaşul „îndrăgostit” de profesie.

— Rafinatul. Nu ţi-ar fi pus mâna pe o gioarsă. Numai marfă, clasa întâia. Furouri străvezii, ca tpuma. Portjartiere fără un fir plesnit. Ciorapimalou prin care să strecori văzduh.

— Ei gata, că prea se umflă în pene.

— Nu se mai umflă.

— Poftim?

— Ce-ai auzit.

— Stai, omule. Să o luăm nemţeşte. Deci, la prima lovitură…

— Cred că era într-adevăr prima din noul „sezon”. Cum spuneam, abia îşi începuse „cinstit” meseria. Reperase o casă de creştini plecaţi în concediu. Intră şi…

— Surprins, loveşte!

— Nu.

— Se încuie în baie şi învaţă să înoate!

— Aş!

— Uită lumina aprinsă. Stăpânul rufelor furate, înfuriat de neglijenţă, reclamă consumul excesiv de curent electric…

— Nţţ…

— Atunci?

— E omorât!

— Prale?

— La locul furtului.

Chelnerul aşează cu grijă păhăruţele cu coniac. Lângă ele, două pahare cu apă minerală, aburite.

— Trei sau cinci stele? voi să ştie pe ce dă banii Zotincă.

— Se poate numai trei!? aproape că se ofensa chelnerul.

— În! egulă! îl concedie Bâra.

Omul plecă spre bar, încărcându-se pe drum cu pahare, ceşti de cafea, farfurii în care clienţi vicioşi striviseră mucurile de ţigară, deşi aveau la îndemână ditamai scrumiere negre şi cu inscripţii ce invitau să-ţi încerci norocul la loz în plic.

— Păcătoasă afacere!

— Exact vorbele mele… M-a repezit şefui pentru ele!

— Murdară treabă, zău!

— Caută-l acum, frate Zotincă, pe nătărăul catv a intrat în parohia mea şi l-a scos din cursă pe Prale. Ce spui?

— O fi din gaşcă? răspunse printr-o întrebare Bâra.

— Ştii doar. Prale „lucra” singur.

— Şi nu călca „terenul” altora.

— Şi nu zicea nu când era prins.

Deci Prale al nostru, vestitul artizan, prin mina căruia a trecut cel puţin un vagon de lenjerie fina fleacuri imaculate, străvezii, de fete inocente, dr femei în puterea vieţii, de neveste acre şi urâte, nipcicioase, de baborniţe cochete – Prale, artizanul, (i-u sfârşit.

Frumos necrolog.

Zău dacă nu mă cuprinde tristeţea!

— Eu mă înţeleg şi mai bine.

— N-a fost frumos din partea lui să ţi-o facă Im mai ţie.

Acum e totuna.

— Mă rog!

— Cuţit?

— Nu. Lovit cu un scaun de bucătărie. I-au crăpat capul.

— I-au?

— Mă rog, i-a.

— Când s-a descoperit?

— Ieri dimineaţă. Avea bocceaua cu rufe lângă el. I) t fapt, sub el.

— A murit cel puţin împăcat. Adică la datorie, în „exerciţiul” funcţiunii, cum se zice.

— Iar unora le arde de glume.

— Ce interes avea cineva să-l omoare?

— Dacă aş şti…

— Duşmanii de „clan”?

— Alrag încă o dată atenţia: Prale nu intra în clanuri…

— Nicio urmă? Nimic, nimic? se revoltă Bâra. Se revolta de fapt pe el însuşi. Era exact în situaţia asta. În clipele acestea de impas total, îţi storci creierii, legi amănunt de amănunt şi nu se poate să nu se deschidă o pirtie. Cât de mică, totuşi un drum, poate lăturalnic, dar care până la urmă trebuie să aibă o legătură cu drumul cel mare.

— Ba ar fi ceva.

— Ei?

— Am reconstituit ziua dinaintea sfârşitului lui Prale. Zotincă ocoloa cuvintele moarte sau crimă. E posibil să fi fost la mijloc o simplă superstiţie pe care, dacă l-ai fi rugat să o explice, desigur n-ar fi recunoscut-o în ruptul capului. Pentru el, Prale, hoţul care-l blagoslovise cu atâtea nopţi albe, care-l uluise prin mania lui, mereu aceeaşi – furtul len jenei fine, de damă, pe care o plasa cu o rapiditate neînchipuită – pur şi simplu a încetat să mai existe. A fost până ieri noapte, până în dimineaţa zilei de ieri şi deodată, gata, a încetat să mai existe!

— Şi ce-ţi spune horoscopul zilei dinainte?

— În goană după clienteală. Nici nu furase marfa şi-o plasa deja.

— Prale „operativul”.

— Vai de capul lui!

— Cum de-ai tras firul?

— În buzunar am găsit un bon de florărie. De fapt, odată cu lenjeria dădea şi elte o garoafă clientei.

— Galantul! Demodatul! Cine mai e azi în stare Ho aşa ceva!

— Numai cel care ţine cu adevărat la „meserie”.

— Garoafe, zici?
— Niciuna de aceeaşi culoare.
— Ai lucrat frumos, amice!
— „Subiectul” s-a dovedit la înălţime!
— Zău? Ai baftă, frate. Şi te mai plângi de pagubă!
— Aşa mi-a zis şi Miruna.
— Poftim? sări ca ars Bira.
Ea, fata de la florărie…
— Minuna, zici?
— Zic. Nume frumos, nu?
Mintea lui Bâra lucra fantastic. Numele fetei II la durnase complet. Aproape că-i era frică să mai Inlivoc. şi altceva.
— Vârsta?
— Cea mai potrivită pentru profesia ei: i l de ani…
Inima lui Bâra se răci. „Cât avea Ducu Fiavian? I’utvă 23”. Sigur, nu se înşela! La urma urmei avea (i «o importanţă lucrul acesta?
— Făcea amor cu Prale?
— Cine?
— Florăreasa!
— Florăreasa?
— Şi ce te miri aşa? se burzului Bâra. Că doar ne fi Mis Europa!
— Să vorbeşti după ce-o vezi.
— Deci, nimic?
— Încurcată cu un puşti. De profesie: căzut la ai liltcctură. Băiat de condiţie. Are maşină, im Ronuult…
— …16, albastru, aproape că ţipă Bâra.
— Şi-l ţine de bani taică-su…
— Că doar n-o fi Banca Naţională a României!
— Că doar n-o fi singurul căzut la examen în hituaţia asta! mai cunoaştem noi pe nişte unii…
Florăreasa deci! „Uite, domnule, de unde sare Iepurele! Bine că te-am găsit, frate Zotincă. Altfel, dinta întâmplare, bafta chioară legală de gard în sâmbăta morţilor! Apoi, vai de săracul Prale, de inspiraţia proastă avută cu lovitura care a pus capăt unei cariere care – cum

se zice? – «Era ajunsă la deplină înflorire… La treapta cea mai de sus a afirmării mature. Moartea însă, necruţătoare, l-a răpit din mijlocul nostru în această plenitudine creatoare. Vom păstra veşnic amintirea.: „etc, etc.». Acum, după ce necazurile profesionale ale amicului Zotincă îi oferise pe gratis una dintre cele mai certe piste de investigaţii, maiorul Bâra părea intrat într-o stare totală de apatie. Nu se grăbea către florărie. Instinctul, presimţirea unei eventuale nereuşite? Poate. Mai degrabă însă sentimentul omului sigur pe situaţie. Nu-ţi faci griji când mergi cu undiţa la pescuit în iazul crescătoriei.

— Ce zici, prietene? îl trezi Zotincă.

Zic să bem cele cinci stele aduse de cel mai amabil chelner din lume.

— Văd stele şi fără să beau.

— Niciodată mulţumit, colega.

— Totdeauna autocritic, refiunosc.

— Adică exigent.

— Ce vrei, doar sicriul să mă schimbe, cochetă Zotincă.

— „Într-o frumoasă dimineaţă de toamnă, maiorul Zotincă, de la miliţia Capitalei, se trezi cu gândurile negre ale unui somn zbuciumat”… Ei?

— Sună, în afară de chestia cu somnul zbuciumat. Eu când dorm…

— Eu aş zice să ne unim forţele.

— Poftim?

— Mă rog… Cât permite regulamentul… Nicio literă mai mult.

— Mulţumesc, prietene.

— O fac pentru tine şi pentru Prale.

Mersi de amabilitate.

— Cu plăcere.

— De unde propui să începem?

— Ca întotdeauna: de la ce avem. Eu încerc la Bill arie. Poate am bucuria să găsesc ceva în plus.

— Cine împarte, parte-şi face!

1 – Posibil.

— Eu?
— Fa la rând „clienţii” obişnuiţi. Poate, cine ştie…
— Nu prea mă incintă treaba.
— Parcă-i numai după plăcere…
— Mă gândeam să conversez un pic şi cu „concu-M-iiţii” lui Prale.
— Sunt sigur că te vei reconforta.
Mă crezi? Parcă încep să se întrezărească «piranţele.
— Erau ele şi mai înainte.
— Îmi lipsea fortifiantul.
— Măgulitor pentru persoana mea.
— Să mai sper curând o întâlnire?
— Parcă tu eşti de găsit… rosti sincer Bira.
— Crede-mă, nu-mi văd capul.
— Acum trebuie să-l vezi. Ai foarte multă nevoia de el.
— Dacă afli ceva, mai am încă telefon acasă.
— În regulă. Toată stima, tovarăşe maior, rosti Mira.
— Adânc recunoscător, tovarăşe maior.
Îşi strânseră politicos mina şi apucă fiecare în drumul lui.

Poate. că altul în locul lui Bâra s-ar fi bătut pe umăr, felieitându-se de băiat bun şi descurcăreţ, Maiorul însă ştia că abia acum începe greul. Avea nevoie de informaţii lăturalnice, sigure, riguroase, aşa după cum sportivul care se respectă nu se prezintă la confruntări fără antrenamente. Creierul lui trebuia să reţină orice amănunt util, să înmagazineze cât mai multe fapte pentru a nu eşua pe o pistă secundară, în care totul se înfundă stupid şi ridicol în acelaşi timp. Mai ales că nu de puţine ori căile lăturalnice, false, se recomandă singure drept cele mai indicate, se oferă parcă să le străbaţi etapele care se dovedesc sterpe şi fără folos până la urmă începu deci prin a se folosi de serviciile „Arheologului”. Dosare, fişe, din nou dosare. Nu-i prea venea să creadă că va avea de două ori noroc în ziua aceea. Ar fi fost prea de tot. În definitiv, ce cazier putea să aibă o florărească oarecare? Se şi aştepta să parcurgă o biografie banală – în cazul când nu ştiu ce

delict mărunt o adusese în fişele „Arheologului”. „Născută la... a lucrat la... căsătorită, copii, soţ bun sau beţiv, apreciată de tovarăşii din conducere... n-a uitat lecţia aspră pe care a primit-o... îşi vede cinstit de treabă... Unitatea la care lucrează e rentabilă... Etc etc...” Să sperăm că amicul Zotincă nu s-a lăsat tras pe sfoară măcar în privinţa vârstei. Altfel, caută, frate Bâra, acul în carul cu fân!

Prompt, „Arheologul” i-a servit câteva dosan zdravene şi s-a apucat şi el de treabă la o masă iiltilm;» ta. Avea un dosar deschis şi citea cu inteft h – îşi scotea fişe, se reîntorcea la paginile citite o (tain, umplea foi peste foi. Habar n-avea că în Im fiperca aceea se mai afla un om, că omul acela i îmi, i şi ol înfrigurat ceva, aşteaptă un răspuns de ilu «au ba... Că acest da sau ba poate însemna iMiorm «au nimic... Când Bâra întâlni numele Mirului pe o cartotecă destul de încărcată cu diverse ti îi li, izbucni de mirare:

Uite, domnule!

Acum, aproape că-i părea rău. Ce făptuise fiinţa îi. ia de era aşa de încondeiată? Ce izbutise să facă piua la 33 de ani ai ei? N-a iubit? Nu s-a dus la liniari? N-a învăţat? Nu s-a plimbat? N-a făcut copii? Mă rog, n-a străbătut acelaşi drum pe care mii de fete, apoi femei îl străbat de la o generaţie la alta? Aproape că se revolta numai la ideea că i liic ştie ce delict stupid a privat-o de toate aceste bucurii şi necazuri fireşti.

— Uite, domnule! murmură încă o dată.

— Aţi spus ceva? se simţi dator să întrebe Arheologul”. Ce s-a întâmplat?

— S-a întâmplat că era mai bine să nu se iiilâinple! zise Bâra. îl amuza figura „Arheologului”. I lui undă şi rozie, de om care nu prea vede soarele, cârciuma; om de hârţoage şi deştept.

— Se pare că-i interesant ce-ai găsit.

— Foarte.

— E vorba de Miruna?

— Exact. Şi mă miram ce fişă încărcată are. l) r. şi, la

vârsta ei…

— Unii nu ţin seama de vârsta ca să-şi complice viaţa.
— Cu atât mai rău pentru ei.
— Dacă ar fi vorba numai de viaţa lor…
— Să sperăm că fata asta n-a omorât pe nimeni.
— Poate, la propriu, nu, trecu în rezervă „Arheologul”.
— Sunt curios să văd de ce şi pentru ce!
— Numai de-ai găsi esenţialul aici, opină „Arheologul”.
— Parcă nu ştiţi cum e? Uneori niciun dosar din lume nu face cât o discuţie cu cel care te interesează.
— Pentru simplul motiv că omul nu-i dosar.
— Şi cu toate acestea, în fiece dosar se află ceva din destinul unui om, zise Bâra îne-epând să răsfoiască din nou hârţoagele din faţă, semn că pune punct conversaţiei.

Mă rog, mă rog! rosti aproape bucuros locotenent colonelul, zis „Arheologul”.

Bâra nu se sinchisi de loc de „mă rog”-ul distant, ca o invitaţie la linişte. Intrase pe circuitul destinului din fişa aflată în faţa lui cu un sentiment, nu, nu de jenă, ci mai degrabă cu dorinţa secretă că poate nu va întâlni nimic care să întineze numele acela frumos pe care habar n-avea cine-l poartă.

…Miruna se născuse undeva pe malul Siretului. Vreo aşezare prizărită, unde a înţărcat dracu’ copiii. Numele ei nu-i spunea nimic maiorului. Un sat oarecare, uitat de bucurii şi necazuri, de vânturile şi prefacerile lumii. Mama ei…

Ei, de aici începe să fie trist. Bâra îşi propune în gând să adune argumente şi nu păcatele mamei.

Aşadar, mama Mirunei – învăţătoare. În satul acela uitat, de lângă râu, probabil destul de frumos vara. „Totdeauna vara în vecinătatea apei e frumos, se trezi că decretează Bâra. Unde eşti. frate Zotincă, xfl notezi pentru dicţionarul maximelor celebre?” învăţătoare până în anul 1939, când începe construcţia unui siloz de cereale. Cine o

fi ales fundul acela (În ţară pentru siloz, naiba ştie. Poate vreun moşier tir prin partea locului, ajuns ministru, sau mai ştiu Pil ce. Oricum, înălţarea mastodontului de beton Iulie bordeie şi casele învelite cu stuf, cu ferestrele ptnfi la genunchiul broaştei, trebuie să fi produs o Vil vă cumplită.

Dovadă că învăţătoarea îşi părăseşte clasa şi se angajează funcţionară la şantier. Îşi trimite fata pe Miruna, rezultată dintr-o dragoste nefei-icită i secretă – la o rudă din oraşul cel mai apropiat şi. r încurcă cu un subinginer de la siloz, un tinerel mie dacă împlinise optsprezece ani, mai tânăr decât illnsa cu cel puţin zece. Este al doilea pas care, desigur, a stârnit dezaprobarea obştei din aşezarea aceea unde bucuriile şi dramele se trăiau în ochii tuturor, unde cenzura publică intrase fără îndoială în nbiceiul pământului.

Dar cine ştie ce speranţe nedezvăluite nutrea învăţătoarea! Poate că se săturase de uitare. De iernile nesfârşite în coasta Siretului, cu vânturi. nibaliee. De verile cu praf şi toamnele ploioase, cu (pământul clisos devenit de la o margine la alta numai o mlaştină, cu orizonturile cenuşii străbătute de umezeală. Omul acela – subinginerul – nu se poate să nu fi avut vreun leac pentru toate acestea. Trebuie să fi ştiut o cale de ieşire din acest cerc dement, în care nu se întâmpla nimic, în care zilele semănau aidoma cu cele dinainte, se scurgeau la fel, fără nicio derogare de la regula statornicită cu o sută, cu două sau nouă sute de ani de alte generaţii, care erau de mult pământ clisos şi umed, în care foiesc rimele negre şi roşii, urâte şi fragile.

Învăţătoarea începe să creadă în aceste speranţe de evadare. Altfel nu se explică cum, în 1940, în actele de terorism, se află alături de subinginerul legionar. Întâmplarea îi răsuceşte întreaga viaţă. El scapă, fugind în pădure şi trăind multă vreme alături de fiarele din care parcă ieşise. Ea încasează doi ani.

— Se regăsesc în timpul războiului, pentru ca spre sfârşitul lui să se despartă iar. Subinginerul pleacă cu hitleriştii în retragere, înţelegând că toate drumurile i-au

fost tăiate şi că unica lui şansă de a supravieţui nu-i aici, în mijlocul celor pe care i-a urât şi le-a fost potrivnic, ci undeva, aiurea, fără ţară şi nimic sfânt.

A doua despărţire pune la grea încercare viaţa fostei învăţătoare. Nu izbuteşte să se menţină la suprafaţă decât jucând o nouă carte: se călugăreşte şi ajunge chiar maică stareţă a turmei în care singură şi de bunăvoie s-a băgat. În 1948 însă e condamnată pentru speculă şi face puşcărie pe muchie zece ani. Cum, necum, odată cu pedeapsa isprăvită, pleacă într-o excursie prin O.N.T. în Occident. Se înţelege, nu se mai întoarce.

Ea, Miruna, creşte pe unde apucă. La 25 de ani e în Bucureşti. Cunoaşte un ofiţer de infanterie din Arad care o ia de nevastă, deşi îi ştia păcatele originare.

Mariajul cu ofiţerul nu durează. Miruna îl lasă. Mai exact, e condamnată pentru bursă neagră eu lenjerie fină, de damă. Iese repede, peste un an, şi începe lucrul la o florărie, în inima Capitalei. Între timp, bărbatu-său s-a retras prin părţile Aradului, urnii! din urmă de unul din cele mai drastice eşecuri din viaţa sa.

I este patru ani, Miruna, din nou la „pension”. E adu.1 aici de aceeaşi lenjerie fină. Şi un pic de nur. Termină pedeapsa, lucrează într-o ţesătorie şi o u din nou la aceeaşi florărie. Primeşte scrisori de la mama ei. Rar de tot şi pachete cu fleacuri – fel de fel. Ea îşi vede liniştită de florile ei. Se pare că n obosit. Sau că acel altceva pe care l-a căutat atâţia ani, acel mereu altceva a uitat definitiv să vină.

Maiorul se întoarse la fotografia Mirunei. Fotografia de la ultima detenţie.

— Frumoasă femeie! exclamă.

Do dată aceasta „Arheologul” nu-i mai dădu absolut nicio atenţie. Frapau ochii rotunzi parcă linşi cu compasul. Erau desigur căprui şi calzi – ochi de vietate mică, aflată în impas. Obrazul pan a alungit prea mult de părul negru ce-l flanca di o parte şi de alta. Singurul amănunt care deinuju, în parte, era fruntea ce se termina repede la rădăcină nasului, fruntea mult prea îngustă pentru în Iii adânci, ce

căutau un dram de înţelegere.

„Cum o fi oare? înaltă? Bondoacă? Slabă?”

I Ai treizeci şi trei de ani te poţi aştepta la orice ui priză. Numai după fotografia obrazului era greu a ţi dai seama de statură. Mai ales că aşa alungit, obrazul exprima o imensă oboseală sau o imensă tristeţe. Deşi, la urma urmei, trecuseră câţiva ani de la clipa când a fost făcută această fotografie. Şi anii, pentru o femeie, sunt sau pot fi un veac…

„Deci, amice Bâra, cam atât. Mult, puţin, atâta a dat domnul înaintea «atacului». A dat, dar n-a băgat în traistă. Mai trebuie să ne silim şi noi.

II Palmyra cere rendez-vous frăţioare, să adunăm bob cu bob ce se mai poate aduna. Dacă cumva n-am ajuns la sfârşitul ospăţu lui, să avem parte numai şi numai de firimituri. Şi acelea adunate din sărăcie. Să nu ne pierdem însă curajul şi să stoarcem tot ce se poate din aceste informaţii, din altele care abia ne aşteaptă să le culegem. Depinde cât de prompt ştim să acţionăm!”

Maiorul închise cu zgomot dosarul. La urma urmei, abia aştepta să scape de el.

— Gata, tovarăşe? îl întrebă „Arheologul” politicos.

— Gata.

— Mulţumit? voi să afle celălalt.

— Mda!

— Mai ai nevoie de ceva?

— Nu cred! o făcu maiorul pe grozavul.

— Atunci e înregulă.

— În regulă! Să trăiţi, tovarăşe locotenent-colonel.

— Bună ziua.

Bâra închise încetişor uşa. Era sigur că, de-o trântea, stârnea nişte ecouri grave şi adânci de cetate.

— Scuzaţi! se fâstâci Bâra.

— Mi-ai dat emoţii, domnule!

Reproşul era evident. Femeia cu părul vopsit într-o culoare absurdă – violet – se chinuia să lui Iuda cu vârful pantofului uşa florăriei. Braţele erau ocupate cu un ghiveci uriaş, din care curgea stufos n plantă agăţătoare. Răsufla

greu’de efort şi gestul maiorului, care se voia galant, mai mult o încurcă dacii îi veni în ajutor. Bâra fusese la un pas de cala. trofă: ghiveciul uriaş, lovit cu cotul, scăpă ca prin minune.

— Mi-ai dat emoţii, domnule! îl interpelă din imn cucoana.

— De fapt, sunt profund măgulit! încercă Bâra a eşueze observaţia într-o glumă. O nimeri însă cât nr. poate de prost.

— Aud? îl repezi înţepată cealaltă, ridicând capul npro dânsul. Era durdulie, chiar grasă. Pardesiul roşu, frumos croit, o strângea ca într-un cleşte. Obrazul era plăcut însă, cu o severitate ce nu o prindea de loc. Se vedea limpede că-i fabricată sau ni asemenea momente sunt uitate repede de durdulia violetă. Dar obrazul acela, chiar şi cu urma de supărare uitată pe el, compensa cu mult imaginea prea plină a formelor rotunde, a spatelui evident desenat Nub pardesiul roşu. Violeta îşi făcu loc gâfâind să iasă în stradă, maiorul rău inspirat rămase lângă uşorul uşii subţiindu-şi burta şi femeia trecu urgent pe lângă el azvârlindu-i în nas un parfum fin, poate chiar de violete. Bâra privi complice în încăpere, dar nu era nimeni. După un paravan se auzeau însă mici zgomote.

a – Bună ziua! rosti maiorul.

— Bună ziua! răspunse cineva de dincolo, înăuntru, un miros persistent de apă stătută uitată într-un vas de tinichea pe calorifer, de plante putrezite pretimpuriu, când lujerii mai secretau seva Verde a puterii. Se adăuga parfumul cam inoportun II*

Între aceste mirosuri moarte de garoafe şi crini, ba chiar şi a unui buchet de liliac mov, planturos, raritate evidentă pentru sezon.

— S-a supărat degeaba…

— Poftim? îi răspunse vocea de după paravan, ca o scuză că-l face să aştepte.

— Am vrut să fiu atent şi atâta tot.

— Nu puneţi la inimă, îl sfătui femeia sau, mă rog, fata ce nu mai termina de cotrobăit acolo. După cum

rostea cuvintele, parcă-i vedea zâmbetul firav şi incert, de om învăţat să nu facă gesturi de prisos.

— Ce doriţi? căzu întrebarea odată cu apariţia de după paravanul vopsit albastru de ia o margine la alta.

— Dumneavoastră sunteţi Miruna…

Fata tresări. Umbra ficusului de alături îi dezvăluia numai o parte a feţei, suficient însă pentru ca Bâra să observe tresărirea aceea.

— De la miliţie?

— Nu tocmai, răspunse Bâra.

— Atunci? îl chestiona sever fata.

— De la securitate.

— Mă rog… Mulţi pot zice că…

— Uitaţi legitimaţia.

— Mulţumesc. Nu vă fie cu supărare, dar…

Avea ochii adânci din fotografie. Adinei şi calzi.

— De obicei clienţii…

— Vă cer flori…

— Şi nu mă întreabă de nume!

— Chiar niciunul n-a fost curios? glumi Bâra.

Îşi aduse aminte însă că glumele lui pe ziua de azi erau total neinspirate şi începu să râdă.

— Pot să râd şi eu? îl întrebă amabilă fala.

— Cu plăcere, o invită dânsul. Mai ales că râd l „mine însumi.

Fata îl privi curioasă, aproape veselă. Îşi reveni însă imediat:

— Deci?

Deci, ce?

Maiorul voia pur şi simplu să câştige timp. Fata îl fascina, deşi, la naiba, parcă nu era totuşi atât de frumoasă. Bluza cu un desen ciudat – nişte peteri dichii de culoare azvârlită la întâmplare în vârfurllo unor triunghiuri verzi, subţiri – o avantaja de minune. Culoai ca aducea parcă în ochii căprui o – îi lipire de prospeţime, o lumină tânără şi limpede.

— În legătură cu Prale? întrebă Miruna şoptit mu obosit.

— Ce-i cu el?
— Ştiţi foarte bine.
— Ştiu că nu mai e.
Iar eu nimic mai mult.
— Mă rog. Şi?
— Şi n-am nicio legătură cu asta.
— Cine-a zis că aveţi?

Miruna se descumpăni. O clipă numai. Pentru ca ipoi să revină la calmul greu de tulburat de mai înainte. Maiorul constată că ambianţa de aici se poirivca extraordinar cu fiinţa aceea. De fapt, îi era imposibil să precizeze cine statornicea liniştea, pacea încăperii. Florăreasa sau mirosurile amestecate, de pădure netulburată, cu frunzele tuturor anotimpul llor măcinate, reintrate în circuitul vital al existenţei, fără moarte, a materiei? Cu flori izbucnind în mirosuri multiple, sănătoase, pure.

— Deci, nicio legătură? luă Bâra iniţiativa.
— În afară de una.
— Gare?
— Şi pe asta o cunoaşteţi foarte bine.
— Duduie Miruna, oi fi eu ce-oi fi, dar oracol, în niciun caz nu.
— Mie îmi vine greu să cred că nu!

Glasul fetei era străbătut de o încăpăţânare indiferentă, de neclintit. Căpătată, desigur, după un îndelung exerciţiu. Poate un mijloc de autoapărare în diversele împrejurări în care viaţa o pusese cu vârf şi îndesat. Într-un anume fel, cel complexat acum era maiorul. Ştia biografia acestei fiinţe şi, vrând-nevrând, se simţea nevoit să ia în considerare toate punctele de referinţă. O făcea involuntar, în virtutea obişnuinţei căpătată în timp, şi rareori îşi dădea seama de acest lucru. Conversaţiile cu astfel de oameni, în astfel de împrejurări aveau ceva din exerciţiul lecturii unei cărţi deja cunoscute. Paginile nu mai aveau ineditul necesar, în schimb amă numele, episoadele importante sau mai puţin importante se descopereau simplu, cu plăcerea mare a omului care

ştie să guste clipa de frumos adevărat.

— Prale avea mania lenjeriei fine, comentă ca pentru sine Miruna.

— Am aflat.

— Atâta doar!

— Cine ştie! observă involuntar Bâra. Fata însă nu-i luă în seamă rezerva exprimată eu voce tare.

— Pentru plăcerea asta cred că ar fi renunţat la orice.

— Cam bizar!

— Îi cunoşteam bine.

— Poate că prefera o anume companie, insinua Bâra.

Insinuarea îşi făcu efectul.

— Care?

— Să zicem, numai a femeilor frumoase.

Miruna roşi. Era vădit măgulită.

— Nu mi-a fost decât prieten.

— Atât?

— De altfel nici nu mi-l închipui stând în pat cu

O femeie.

Şi fata râse din nou deşi, poate, nu se mai cuvenea.

I – Deci, numai prieten?

De manii, dacă vreţi.

Şi chiar nu vi-l închipuiţi…

— Îndrăgostit? Nu. Plăcerea cealaltă – poate, în luă sigur, un viciu – îl subjuga, îl domina.

— Să lăsăm asta! conchise Bâra.

— Desigur. Nu vă spun noutăţi, îl înţepă Miruna.

— Să zicem.

Exact în clipa aceea pe uşa florăriei pătrunseră

1 lui bătrâni teribil de zgomotoşi. Se certau într-o >îi. firească ştiinţifică despre un ştiu ce mecanică a fluidelor. Bâra nu înţelegea nicio iotă. Unul dintre combatanţi, cu mutră de capră abia scoasă din iurnă, când a dat cu ochii de Miruna a rămas perplex. Se holba fără ruşine la dânsa, în vreme ce Interlocutorul lui toca silitor argumente esenţiale.

Bâra întrebă peste mutra de capră obosită:

La cât închideţi?

— Peste o jumătate de oră.

— Aş dori să continuăm conversaţia la o cafea. Invitaţia veni ca un duş rece pe obrazul uscat n I hodorogului.

Cu plăcere! îi dădu şi fata lovitura de graţie.

— Vă aştept atunci la cafeneaua de alături.

— Dacă nu sunteţi norocos, nu văd cum o şi: căpătaţi un loc.

— E chiar atât de aglomerat?

— Foarte şi fără pauze.

— N-aveţi nicio grijă. Aduc o masă de acasă o fur de la restaurantul vecin. Sau mă postez lângă masa unor babalâci şi le jac mizerie, până-i gonesc cu sau fără baston, la plimbare. Că le amorţesc ciolanele.

Miruna se distra politicos cu o ironie abia dezvăluită. Nu-i putea suferi nici ea pe hodorogii rare nu ştiau sau nu puteau să îmbătrânească demn. Se simţea deseori ruşinos dezbrăcată de ochii în care nu ştiai ce să citeşti – teama ascunsă de ceva, pofta neputincioasă, inabil ascunsă… Era ceva urât din partea lor, deşi pentru unii ar fi existat o explicaţie: dragoste de viaţă sau cine mai ştie ce. Însă în capul acestei femei – lovit de toţi pereţii po sibili – lucrurile erau rânduite simplu şi după o logică imposibil de răsturnat. Fiecare vârstă trebuie să-şi aibă decenţa ei. Fiecare vârstă, cu dragostea ei de viaţă potrivită. Serviciul îi impunea o purtare exemplară – cei care treceau pragul florăriei erau înainte de toate clienţi – dar în adâncul ei Miruna îi dispreţuia pe libidinoşi, îi taxa drept neputincioşi care, pe lângă acest defect esenţial, mai aveau şi ruşinea că şi-l etalau.

În schimb, maiorul lua dintr-o plăcere diabolică peste picior asemenea „relicve”. Poate ia mijloc nu era vorba de-o autentică lipsă de respect faţă de vârste. Era mai degrabă o răutate întoarsă către ci însuşi. Avea senzaţia că astfel îşi bate joc de vârsta lui viitoare. Şi cum îi plăcea să se amăgească că va ajunge la etatea asta onorabilă, nu-i ierta de loc pe

I „îi octogenari pe care profesia îi scoica în cale nu o dată sub înfăţişări dintre cele mai puţin agreabile. Cu aerul acesta, de om hotăr ăt să-şi perille/. e şi proprii bocanci, pătrunse în cafeneaua din «>lţ cu jaluzele albastre, de aluminiu, ridicate mai Iil ne de trei sferturi.

Miruna sosi ia cafenea exact după jumătate de ura. Localul, pe colţ, contrar prevestirilor fetei, nu în chiar atât de burduşit. Şi-au permis luxul de a se mula la o altă masă, lângă fereastra-vitrină cât un perete întreg. Dincolo de geam, strada, cu furnicarul de trecători, convoaiele lungi şi grăbite de muşini, eu zgomote şi lumină frumoasă de septembrie. Ziua avea în ea, pe lângă echilibrul dat de anotimp, ceva din exuberanţa vacanţelor. Nu numai maşinile, dar şi oamenii păreau grăbiţi să ajungă undeva; după felul cum se învălmăşeau pe stradă şi cât de mulţi erau îţi sugerau mai degrabă o fantastică nevoie de relaxare, mereu în căutarea acelui teritoriu râvnit al odihnei, decât alergătura zilnică, dictată de nevoile muncii. Era un vuiet constant, statornic în fluxurile şi refluxurile lui, ocrotit înţoli pt de amiaza zilei cu cer imens, depărtat şi curat.

Miruna poposi în cafenea direct din şuvoiul acesta, de sărbătoare, al străzii, cu aerul de lumină şi grabă, cu nevoia de reconfortare, fie şi numai pentru câteva clipe până la declanşarea unui nou start al fluxului şi refluxului.

— La masa asta totdeauna mă simt grozav, mărturisi fata.

— Veniţi des aici? întrebă maiorul mai mult ca să întreţină conversaţia.

— De câte ori am chef.

— Care vă dă târcoale, desigur, de câteva ori pe săptămână…

— Asta aşa e. Dar aţi uitat un amănunt.

— Care?

— Banii. Ei vin mai puţin decât de câteva ori pe săptămână…

— Da. E un amănunt important, admise Bâra.

Purta un pardesiu negru, nu cu mult peste genunchi. În anotimpul – mai exact în anul acela – moda încă nu înnebunise femeile. Peste câteva luni ceva sau cineva avea să decreteze că se poartă lung, şi fustele scurte aveau să capete adausurile necesare, uneori de alte nuanţe, paltoanele, la fel, urmau să treacă prin chinul acesta, într-un cuvânt tot ce era scurt va fi întins, adăugit, răscroit pentru a intra în capriciul feminin, făcând inutile pentru un timp tot ce se numise mini până atunci. Cusăturile de la pardesiul Mirunei erau cu aţă albă, îndeplinind astfel rolul şi de tighel, dând îmbrăcăminţii uâi aer de prospeţime, iar fetei, ceva de şcolăriţă prinsă în flagrant.

— Când m-aşez aici totdeauna aştept parcă bucurii nesperate.

— Vin singure?

— Da’ de unde! Masa asta însă trebuie să poarte noroc.

— Curioasă logică!

Logică feminină.

— Asta-mi ziceam şi eu.

Mersi.

— Hm! Şi de ce nesperate?

— Cu ce vă servim? răspunse în locul Mirunei lin chelner înalt, subţire şi foarte, foarte tânăr.

— Doresc o cafea! zise fata.

— Două, preciză Bâra.

— Altceva?

O privi aşteptând un semn, exprimarea unei prefirinţe. Faţa Mirunei rămase însă impasibilă.

— Atâta deocamdată, îl concedie maiorul pe chelner.

— Cafeaua mea să fie mai dulce, zise Miruna.

— Am înţeles, domnişoară.

— Şi a mea, adăugă Bâra.

— Deci două cafele dulci, repetă mecanic chelnerul

înalt, subţire şi foarte tânăr.

Miruna aşteptă să plece, apoi îl interpelă pe maior.

— Nu trebuia să vă sacrificaţi.

Tresări.

— Nu-mi dau seama despre ce sacrificiu vorbiţi!

— Eu, într-adevăr, obişnuiesc cafeaua dulce…

— Ce vă miră că o prefer la fel?

— Mă rog… abandonă fata disputa.

Pe stradă, un grup de turişti de prin nordul ţarii grăbea după un ghid plictisit, de parcă-l strângeau amarnic pantofii. Oamenii păreau încântaţi însă. Păreau încântaţi şi mulţumiţi de câte vedeau şi auzeau. Nu aveau de loc aerul că-i zăpăceşte zgomotul, ritmul alert al străzii. Cei mai tineri se liirjoneau chiar, ceea ce-l dispunea teribil pe maior.

Îl bucura veselia acestor oameni, ca o provocare adresată mutrei acre a ghidului pentru care turul Capitalei, în ziua această splendidă, semăna cu o corvoadă diabolică.

— Şi totdeauna staţi la masa asta? întrebă Bâra.

— Când e liberă.

— Îi place şi lui Ducu?

Mâinile fetei tresăriră. Lui Bâra nu i-a scăpat amănuntul acesta. Le-a văzut cum au zvâcnit pe faţa de masă bleu – o culoare odihnitoare căpătată după repetate spălări. Întâmplător, tocmai îi privea mâinile. Cam urâte, cu pielea aspră ce-i trăda vârsta ajunsă ia borna aceea care începe să îngrijoreze pe femei. Asprime dată poate de mult spălat sau de munca eu apă în aer liber, la vânt şi la ger.

— Deci asta era! rosti pe gânduri fata.

După felul cum accentuă cuvintele, Bâra deduse că de fapt se aştepta la întorsătura conversaţiei. Şi nu era pe o urmă greşită. Instinctual, Miruna intrase în alertă încă din florărie. Mintea ei domoală căuta posibilele culpe, amănunte, lucruri care ar fi putut interesa pe un om ca Bâra. Era instinctul unui om care a fost nevoit să ia nenumărate lecţii de viaţă. O intuiţie mereu în gardă,

antrenată pretimpuriu. Aflată într-o alertă prelungită – pentru că cel care trebuia să sune încetarea căzuse] a datorie sau uitase, cuprins de o bucurie fără seamăn, că a luat sfârşit coşmarul.

Chelnerul aduse cafelele. Lângă ceştile albe, simple, cuburi de zahăr în porţii duble. Întrebă politicos:

— Poate mai doriţi ceva?!

Privea încurcat, alături de obrajii Mirunei. Un rar şi tardiv sentiment al pudorii, trecut cu mult în ic graniţele adolescenţei. Băiatul era într-adevăr Imiric tânăr, cu obrazul abia dacă bărbierit de il" în ori.

— Dacă vom dori, te chemăm.

În regulă! rosti formula băiatul.

— De când îl cunoaşteţi? întrebă Bâra.

— Pe chelner? răspunse fata răutăcios.

Nu, n-o prindea de loc aerul acesta de fată rea. Dacii persevera pe direcţia asta, desigur, se va lăsa o lacrimi. Îşi reveni singură:

— Dintotdeauna.

Oho!

— Ce vă miră?

— Păi, nu-i cam mult?

— Nu e voie?

— Mă rog, o să mă uit în regulament să văd…

Asta gândeam şi eu.

Sorbea pătimaş cafeaua, asemenea vicioşilor. Desigur, trebuie să fie o mare consumatoare de cafea. 1111 procent de loc rezonabil în statisticile anuale. De «IIfel, nu era singura. În jur, băieţandri, dar mai ales fete îşi luau cafeaua cu o plăcere nemaipomeniţii. În curând, vor deveni studente harnice, mame lume, soţii înţelepte chiar dacă vor continua gestul lulleţos de a strivi mucurile de ţigară nu în scrumiera de alături, ci în zaţul din ceaşca de cafea. Acasă însă, acasă la ele, vor descoperi şi scrumiera, i rostul ei.

— Îmi pare rău… începu Bâra.

De ce?

Trebuie să vă dau o veste…

Veste?

— Nu grozav de bună…

Ducu?

— Da.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu vă alarmaţi…

— Ceva grav?

Pauză. Marcată continuu de hărmălaia străzii. E posibil ca maiorul să-şi fi formulat o părere pripită, ilogică, dar nu i se păşea de loc că vestea a zguduit-o pur şi simplu pe Miruna. Dar, la urma urmei, cum ar fi voit să o vadă? Tăvălindu-se pe jos ca o isterică? Smulgându-şi părul din cap? Fata inspira un echilibru interior statornic, simplu şi puternic, pe care nu orice împrejurare îl clinteşte din loc.

— Ceva grav? repetă ea întrebarea.

— Foarte… Bâra îşi dădea seama că e prea brutal şi adăugă: Adică, nu-i o încercare obişnuită.

— Înţeleg!

Un tip cu pălăria verde, cu pană de cocoş – atât se vedea prin vitrina cafenelei – se opri în stradă şi începu să se zgâiască înăuntru, cu nasul lipit de geam. Avea ochii tulburi şi mărunţi, de beţiv sâni patic. Miruna îşi întoarse capul, iar Bâra pur şi simplu îl fixă sever cu privirea. Atât i-a trebuit ăluia cu pălărie şi pană de cocoş. Bucuros de joacă, se strâmbă şi el cât putu şi cum putu. Apoi numai co înlemni în poziţie de drepţi, cu mâna la pălărie. Trecea un pilot al nu ştiu căror linii aeriene străine, şi beţivul, crezând că are de-a face cu un miliţian, îşi prezentă onorul ca o scuză. Trânti apoi un şalul straşnic şi pentru cei din cafenea şi o şterse urgent.

— Unde e? întrebă Miruna.

— În spital.

— Când s-a întâmplat?

— Acum câteva zile…

— Accident?

— Da. De maşină.

Răsuflă incert. Probabil, se aştepta la ceva şi mai grav. Ce anume? Sau, odată comunicată vestea, alerta care

o pregătise se risipi? Acum era limpede. Nimic nu mai putea răsuci timpul înapoi, dincolo de clipa în care ireparabilul s-a produs absurd. Acum, lotul avea atât de puţină importanţă! Vorbele nu mai aveau nicio putere. Nu schimbau cu nimic, absolut cu nimic. Întrebă totuşi:

— Sunt şanse?

— Depinde.

— De ce?

— Şi de dumneata.

— Poftim?

Îi privi sălbatic. Privire de om care nu mai accepta gluma stupidă, chinul inutil.

— Am dori să aflăm…

— La ce bun? îl întrerupse Miruna.

— Ajută. Ştii foarte bine că ajută!

Eră pentru prima dată de la începutul conversaţit-i când Bira i se adresa direct, fără pronumele de politeţe. Miruna sesiză această schimbare. Reţinea cuvintele rostite ca într-o apăsare violentă de pedală. Ca atunci când lipsesc argumentele.

— Sunt sigur că vei încerca să…

— Să ce?

Nu-i răspunse.

— Era atât de frumos! murmură ea.

— Nu-i nevoie de era.

— Totul se strică exact atunci când nu te aştepţi. Tocmai atunci când…

— Nu-i cazul să plângi.

— Aşa-i. Am uitat. Nouăzeci la sută din bărbaţi nu pot suferi lacrimile. De ce?

— Cumplită generalizare!

— De ce?

— Pentru că plângeţi mai mult când nu trebuie, precizează calm, ocrotitor parcă, maiorul. Pentru că…

— Mă rog… Ce trebuie să fac?

— Să mai bei o cafea!

— Şi o votcă mică.

— În regulă. Hei, băiete!

— Poftiţi, vă rog.

— Votcă mică, o cafea şi încă o votcă mică.

Chelnerul se răsuci pe călcâie şi dispăru.

— De ce n-aţi luat şi o cafea mică?

— Pentru că… pentru că nu mai vreau să mă sacrific.

— Votca, totuşi…

— O simplă concesie. Deci, ne poţi da o mână de ajutor?

Nu ştiu ce interesează.

— Totul!

— Totul?

Fata îl privi amuzată. Apoi îşi scoase o oglinjoară şi-şi aranjă părul, îşi fardă uşor obrajii. Gestul venea cam nepotrivit, şi-l intrigă pe maior. În fond, fata nici n-avea nevoie de acest capriciu intrat în reflex. Părul era pieptănat lins, ordonat, potrivit robi lui de şcolăriţă pe care i-l dictase îmbrăcămintea odată acceptată. Cât priveşte obrajii, aceştia părea-.1 într-adevăr obosiţi, străbătuţi de un fior de tristeţe, care se vedea fără prea mult efort.

— Sunt de aproape doi ani cu el.

— L-ai cunoscut la florărie?

— A venit cu un străin.

— Prima dală?

Ce nepoliticos!

Mda! nu marşă la glumă fata.

Ce voiau?

Bineînţeles, flori.

Şi? Ce le-ai oferit?

Interesează toate amănuntele astea? Interesează.

De ce? rosti aspru fata.

— Pentru că e nevoie. Pentru că s-a întâmplat un accident stupid! Pentru că un om a ars. Pentru.1 altul, Ducu, e grav lovit. Pentru că suntem în iiularea adevărului. Şi dumneata trebuie să înţelegi avem nevoie de acest adevăr, cum ai nevoie şi dumneata.

— Da, da. Am nevoie. Ca pâinea, ca apa, ca aerul. Deci, orice amănunt…

Miruna ştia din propria experienţă ce înseamnă

amănuntul în asemenea împrejurări. De cele mai multe ori nimic, dar câteodată. totul. Confirmarea a, la voia să vină însă de la maior, căruia i-ar fi

I'u it o mutră mai neajutorată.

Grini a cerut ăla…

Ăla… ce naţie?

Din Germania Federală.

— Numele?

Habar n-am.

Ce ţi-a spus Ducu ele hramul lui?

— Mai nimic.

— Totuşi?

— Că-i turist şi are unele afaceri pe aici. Inginer, puiv-se. De fapt, asta mi-a spus-o şi individul.

Ştii germana?

— Ştia el româneşte.

— Politicos din partea lui. Accentul?

— Cred că moldovenesc. Dar nu, sunt sigură… De fapt, nici nu se prea omora cu vorba.

— Mă rog. Străin…

— Şi pe deasupra îmi era şi antipatic.

— Motive speciale?

Miruna ezită.

— Ei?

— La cincizeci de ani, poate peste, era scandalos de bine făcut.

— Dumnezeule, şi pentru asta…

— Şi prea îndrăzneţ pentru vârsta lui. Adică cu privirea.

— Deci bădăran bătrân…

— Nu, nu m-aţi înţeles. Nu mi-a zis nimic, nu mi-a propus nimic. Îi simţeam doar privirea lipită de trupul meu. Atât.

— Curios!

— O femeie simte totdeauna asemenea priviri. Şi uneori o umilesc mai mult decât o vorbă urâtă.

— Ţi-a adus ceva? sondă, cu grijă, maiorul terenul şi aşa destul de minat.

— Adică?
— Lenjuri… să spunem.
— Da.
— Şi… altceva?
— Da.
— Ei?
— O scrisoare.
— În româneşte?
— În
— Începe să devină serioasă treaba, se trădă voit Bâra. Nici el nu-şi dădea seama de ce o face.
— De la mama.
— Poftim?
— Mama e acolo. De mai mulţi ani. De altfel, şi îţi şi fără să vă mai spun eu…

Bâra realiză uluitor de repede lanţul logic al legăturilor. Deci, mai întâi, mama fetei. Apoi, turistul. Apoi, Ducu. La ultimul capăt, Miruna. Iată, simplu, filiera. Simplu şi exact. Ce rol avea însă fata? Cât de grav era intrată în viitoarea acestei aventuri? I.ilât ce urma să afle maiorul!

— Deci, o scrisoare.
— Da.
— Frumos din partea lui!

Era prima scrisoare pe care Miruna o primea astfel, de acolo, de la mama ei. O scrisoare rea şi tristă înacelaşi timp. Rea, pentru că mama nici nu se scuza că a lăsat-o în voia sorţii, că niciodată nu.1 comunicat cu fiinţa căreia i-a dat viaţă, carne din – urnea ei. Rea şi pentru că acum şi de acolo îşi găsise să-i facă morală, îi dădea sfaturi – inutile – Mim să se poarte, ce să aleagă din viaţă. Ea cum i. a purtat, cu ce s-a ales? Copac dezrădăcinat, H/vârlit de furtună la marginea pădurii. Parcă izgonii de pădure. În realitatea aceasta simplă se afla logica acelei tristeţi imense care răzbătea din rânduillo scrise cu mâna unui om de mult sfârşit pentru Mi runa fie şi numai din considerentul că totdeauna a fost atât de departe.

— A mai revenit?

— Cine?
— Străinul?
— Încă de două ori.
— Motivul?
— Mi-aducea scrisori.
— Venea singur?
— Singur.
— Ce întreba? Ce-l interesa? Ce voia?
— Cam multe întrebări deodată!
— Scuză-mă!
— Nu face nimic.
— Poate că de unul din răspunsurile astea depinde…
— Ştiu…
— Aşadar, se interesa de…
— Nimicuri. De sănătate, ce mai faci Ducu, că i-ar face plăcere să-i strângă mâna.
— Mda!
„Deci, astfel se făcea legătura. Străinul – Mi runa – Ducu. Trei zale într-un lanţ. Ce capele uneau? Unde ducea şi ce însemna lanţul acesta? În clipa aceea, maiorul n-avea certitudini. Avea în schimb sentimentul că se află pe drumul cel bun. „Răbdare, perseverenţă pe acest drum şi nu se poate să nu rezolvăm cu bine treaba în care ne-am an gajat!”
Sorbi cu poftă ultima gură de cafea care plutea peste zaţul gros, negru păcură.
— Transmiteai salutările străinului?
— Desigur.
— Cum le primea Ducu?
— Ca tot ce venea de la mine. Adică bine!
— Măgulitor…
— De aceeaşi părere, rosti rece Miruna.
IOC
fii – Cafeaua şi de două ori votcă! dădu involun-Itn replica chelnerul. Băiatul aşează totul pe masă, (IU gesturi de profesionist şi voi să plece. Bâra îl reţinu:
— O clipă, te rog!
— Mai doriţi ceva?

— Nota.

— Imediat.

O secundă mâzgăli pe carneţel şi băiatul rosti fără XA clipească două cifre. Bâra îi dădu suma cerută. Vi. Însă vadă cum va reacţiona chelnerul tânăr ce li An n să crească la o şcoală aleasă. Acesta mulţumi înle de politicos şi rămase prin apropiere, atent ia Iii can* gest. Era dintre acei tineri aflaţi la începutul (imlesiei care îşi fac meseria cu plăcere, cu bună ilixpoziţie, fără zâmbetul blazat, prea voit ridicat la numitaţă ca să fie autentic, al altora de vârsta lui.

— Când te-ai întâlnit ultima oară cu Ducu?

Miruna preciză exact ziua.

— Deci seara dinaintea accidentului, murmură fim Im sine Bâra.

Da, era seară. De fapt. ne-a apucat seara.

Povesteşte, te rog!

Cu amănunte?

mm. Se înţelege I preciză fără ironie maiorul.

A venit furios la px avălie.

— Ceea ce ţi-a produs o enormă plăcex-e!

Mda, nu era prea vesel… Ex-am liberă… Aveam

Itiţie flori de udat. Ştiţi, în vitrină par frumoase. Ţ scol însă sufletul…

Şi?

Era furios ca după o noapte de chef.

Deci a venit beat.

La început credeam că nu. Abia mai târ/. iii

mi-am dat seama. Dacă ştiam, îl duceam la culcare.

— Ce voia?

— La cârciumă…

— Desigur, ai ocolit subiectul ăsta…

— Ba l-am adus aici. Chelnerul – unul bătrân, văd că nu serveşte astăzi – ne cunoştea. „Laşa, duduie, îmi zice… Îl trezesc eu acum, acum…” I-a făcut o cafea zdravănă şi trebuie să recunosc, şi-a mai] venit în fire. Mai bine îl lăsam cum era.

— De ce, mă rog?

Vuietul fără răgaz al străzii fu sfâşiat de un scrâşnet violent. Roţi, sute şi mii de roţi de automobil ţipară chinuite de frâne, iar peste toată zarva da fierăraie pocnită, sfârtecată, fluierul prelung al unui miliţian împotriva mulţimii care se bulucea să văd, Fluierul alungă într-adevăr mulţimea, iar fluxul, balaur pestriţ, de maşini, se urni din încremeniri «lui, descongestionând locul cu pricina, animat acum numai de miliţian – un tip pirpiriu şi excesiv de nervos după cum îşi agita într-una braţele – şi o babă ce se chinuia să se ridice de pe asfalt. De nu împrejurul babei – roşii risipite. Roşii teribil du frumoase în soarele puternic al zilei. Imaginea am.1 în ea ceva de dezmăţ pantagruelic şi, în loc: „u stârnească compătimire sau teamă pentru accidentul evitat în secunda ultimă, trezea mai degrabă polis sălbatică de a muşca din fructele roşii, răspândi ţipe covorul negru, încins, al străzii, într-o dezordinestetică.

— L-ai lăsat să bea?

— Ştiţi doar. Sunt momente când nimic nu ne opreşte de la asta.

— Nu ştiu.

Atunci v-aş dori să rămâneţi aşa, fără „expel’ Imiţu” asta. Fata nu era rea. Mai degrabă, tristă, t \ I puţin aşa a sunat replica. Trist şi depărtat.

Ducu era deci într-o asemenea stare.

— Se vedea de la o poştă.

B – Ce crezi că-l adusese aici?

— Nu-mi dau seama. Adică nu vă pot da un Amuiumt util.

I – înţeleg.

I-Acum chiar că nu-mi explic. După câte ştiu dă. nici nu l-am întrebat. Deşi cred că am făcut fO 11. Cred că trebuia…

Mai departe?

1 Lingă noi, la masa asta, un zdrahon…

— Ce-i cu el?

— Cu cine?

I – Zdrahonul!

Păi nu voia nimic. Îşi bea omul liniştit cafeniul. Eu, drept să spun, nici nu l-am observat. fjHnim doar că la masa noastră se afla un altui şi Inn era ciudă pe el că ne ocupase locul. Nu era frulffoi din partea lui.

Maiorul asculta cuminte. Ştia să asculte cu răbiluiea aceea pe care o capeţi prin exerciţiu. Nu era Îmi» cei născuţi cu această virtute. A trebuit să mi /bată pentru a o dobândi.

— Lui Ducu i s-a năzărit că ăla se uită prea inluli-nt la mine.

— Numai i s-a părut? insinuă Bâra.

I-Numai, râse Miruna. Zdrahonul avea un nas huilI şi cu toate acestea o faţă de om cumsecade.

— Tânăr?

I – Foarte. Deşi, nu ştiu cum, faţa arăta aşa, aspră, Iml ml i iniţă.

— Şi Ducu?

— La el, să-i ceară socoteală.

— Îmi închipui ce horă s-a încins!…

— Ba nu s-a încins nicio horă. Ala a râs. Apoi, spre turbarea lui Ducu, a venit la masa – noastr. i.

— Interesant tip!

— Ne-a zis că-i boxer.

— Frumos „chilipir” pe Ducu.

— În nu ştiu ce divizie sau categorie. Habar n-am.

— Categorie, sublinie doct maiorul.

— Când ne-a spus, m-a umflat râsul. Până şi Ducu a început să râdă. Ca un caraghios.

— Zdrahonul?

— Se uita încurcat ia noi şi ne întreba de ca râdem. Nu cumva de dânsul?

— Sper că n-aţi fost imprudenţi.

Pa urma urmei, ce puteam sări zicem? încurcată treabă.

— Da, încurcată.

— Apoi, aşa tam-nisam, ne-a spus ce hram poartă, Că urmează să joace în seara aceea.

— I neonştientul!

De ce?! se miră fata de remarcă.

— Păi, de la cârciumă direct pe ring?

— Mai întâi că nu era cârciumă! Şi apoi, v-am spus, nu bea alcool.

— Oricum…

— Că e străin de oraş. Că n-o să fie nimeni în sală să-l încurajeze. Că îi este un pic frică.

— Chiar aşa a spus?

În stradă, lângă miliţianul ce nu-şi mai vedea capul cu dirijatul circulaţiei, un tânăr aduna han im roşiile, învăpăiate de lumina toamnei. Omul le culc.

(ca de pe asfalt cu gesturi smucite. Pe lângă el vâlllmi, neîntrerupt, maşini. Bătrânica, uimită, privea la arena asta de pe trotuar.

— Într-un cuvânt?

— Într-un cuvânt ne-a invitat la box. Eirmă simţeam grozav aici şi nu prea aveam chef să merg. Ducii, în schimb, nu şi nu! Şi am mers.

— Prima dată?

— La box? Da.

Mi-nchipui cum a fost…

— E adevărat, n-am înţeles mare lucru. Mai ales de ce-i pun pe ăia atât de mici să se bată! Nişte iipii! Când se plesneau, răsuna sala.

— Mănuşile pocnesc aşa.

— Lasă, că am văzut destul sânge!

— Mă rog! recunoscu maiorul. Mai şi sângerează clic unui…

— Şi apoi, de ce atâta gălăgie? Toată lumea îi ic, mute unul împotriva celuilalt! Parcă ar îndemna nişlu cocoşi la bătaie!

— Senzaţii fel de fel.

— Când ăia de pe ring se odihneau, sau o lăsau mut moale – mă mir că nu leşinau de atâta cotonogi ulii – numai ce zbiera câte unul: „Banii! Banii înapoi!” Când se încingeau, numai ce auzeai pe un nilul: „Dă-i la moacă, mă, dă-i! Ficaţii! Atacă ficaţii, acum! Macină-i!”

— Aia care se bat habar n-au de toate astea.

— Cum, n-au habar?

*! – Păi, n-aud. Ei îşi au socotelile lor.

Poate. Eu ştiu atât: Când se izbeau, parcă dăilniu în mine. Chiar aşa…

Ducu? o readuse Bâra cu picioarele pe pământ. Îşi luase o sticluţă de coniac la el.

— Prevăzător, prevăzător!

— Nici nu ştiu de unde a făcut rost. Nu m-an dezlipit de lângă dânsul.

— Poate venise eu ea la florărie!

— Poate! rosti gânditoare Miruna.

Acum toate mărunţişurile se rânduiau simplu, ca pentru apel. Curios cât. de multe lucruri, câte nimicuri poate să reţină creierul omenesc! Impresiile din seara aceea se întipăriseră singure, singure îşi căutaseră locul potrivit în memorie pentru ca acum să iasă la suprafaţă. De parcă ar fi avut de unde şti că cineva va încerca să le scoată la lumină exacte, cu nimic în plus sau în minus decât aşa cum au fost înregistrate.

— Deci, cu sticla de coniac la box.

— Se cinstea vârtos cu unul de alături.

— Adusese şi ăla sticla lui?

— Nu. Pur şi simplu partener de ocazie.

— Poate, totuşi… vreun cunoscut!

— Da’ de unde! Când l-am văzut apoi pe unul lat pe podea, am simţit că îmi vine rău* şi am ieşit să beau o citronadă. „Ei, ai trecut examenul?” m. i întreabă anapoda Ducu la întoarcere. „Mda!” zi-i „Spune drept, ţi-a fost frică?” „Frică?” o fac eu pe grozava. „Haide, haide! Totuşi, o întoarse, pân’. i acum ai fost destul de curajoasă. Mă întreb cum ai fi rezistat dacă eram eu în locul ăluia cu nasul cil pătlăgica”. „Mai stăm?” îl invit eu cu un plan subţire afară. „Până acum parol, ai fost curajoasă să te văd însă mai departe”.

— Ce voia să zică?

— „Urmează omul tău!” „Poftim?” mă înfurii „Omul tău”, repetă el, rău. Eu şi uitasem de o!

VA/usttm destul şi-mi ajungea pentru un secol. Voiam mu) li-i: imediat.

— Frumos din partea dumitale! remarcă alb maiorul.

De ce?

Cum să uiţi?

Miruna trecu simplu peste precizarea lui Bâra.

— A urcat zdrahonul pe ring. Nu ştiu cum, dar «rolo, în luminile puternice, mi se părea mult mai fele, A urcat treptele de scândură curajos, parcă t hiur vesel.

Avea şi motiv! râse maiorul.

Credeţi că de frică?

Tot ce se poate.

[Celălalt, unul negricios, păros, rău.

— Hău?

Adică aşa simţeam eu că este.

— Doamne, Dumnezeule, ce subiectivă…

Ce-aţi spus?

— Nimic. Mai departe?

Ducu zice către prietenul de coniac de alături: J'ariez pe harap".

„Afacere proastă!" îl contrazise ăla.

„Proastă sau nu, câştigă harapul!" se înfurie I lom.

„O să-i adune scheletul cu făraşul!" râde celălalt. „Eu vreau harapul!" şi-i smulge din mâini sticla goulfi.

„Ţi-l serveşte îndată pe tavă zdrahonul! Sub fin mo de piftie însă".

„Dar încetaţi odată!" ţip la ei.

S-a auzit musca?"

— Nu s-a auzit nimic. A început bătaia. Harapul, cu nişte cioate de braţe, foarte scurte, se dădea aproape de tot şi lovea ca un bezmetic.

— Celălalt?

Cred că nu se speriase încă. Ducu? Ducii striga ca un apucat: „Dă-i, harapule! Arde-l…" Treaba asta mă înfuria. Ai p început şi eu să strig: „Pocneşte-l pe harap! Nu-l ierta!"

— Deci, cor pe două voci.

— Până una alta, zdrahonul a încasat o lovitură de la

harap, toţi ţipau, înjurau că a lovit nu ştiu cum… prea jos, încât omul nostru s-a clătinat. Arbitrul a numărat până la opt şi a început din nou măcelul. Părosul, buluc peste celălalt, să-l sfâşie. Ăla s-a înfipt bine pe picioare şi l-a pocnit o dată de s-a învârtit harapul, ca un pui de curcă beat. L-a mai pocnit o dată – s-a oprit din învârtit, e drept, dar a căzut lat şi numai pe targă a plecat de acolo!

— L-aţi dus flori zdrahonului?

— Flori? De ce? Am plecat imediat. Mă înfuriase cumplit.

— Poftim?

— De ce l-a mai pocnit şi a doua oară? Nu mai era nevoie. Harapul şi aşa era terminat.

Bâra începu să râdă, ceea ce o contrarie pe Mi runa.

— Aşa-i la box, domnişoară.

— Nu înţeleg:

— E un joc dur…

— Stupid!

— Şi curajos.

— L-aş desfiinţa.

— Uneori, şi foarte frumos.

— Ce să zic, leşini de plăcere!

Câştigi numai în luptă dreaptă.

Cotonogeală curată.

În box, dacă nu dai, încasezi tu.

Miruna îl privi aproape tristă. O tristeţe foarte mivârâtă, aproape de lacrimi.

— Numai în box? şopti ea.

Maiorul preferă să nu-i răspundă. De altfel, cel m şi putut spune? În definitiv, Miruna nici nu tţlipta un răspuns. Ştia să şi-l dea şi singură.

E-unde aţi plecat de acolo?

I – a florărie.

— Deci, tot după flori!

Ducu voia să ia ceva de acolo.

— Nu înţeleg.

t – Ştiţi, nu se prea înţelege cu taică-su.

Şi?

I-unele lucruri şi le păstrează la mine, la fioi mie!

— De ce acolo?

— Poate pentru că-i este mai la îndemână.

Haine?

— Nu. Un sertar plin cu fleacuri. Piese pentru nur, mă şi nailxa mai ştie ce. De altfel, cheia de la lui iar e tot timpul la el.

Mda. Şi de la florărie?

Acasă.

— La cine?

Pauză. Lungă, nesfârşită.

— La mine…

Cafeaua din ceşti se isprăvise. Şi votca din palmi e. Cafeneaua – ticsită acum. Cei mai mulţi illutt e clienţi – tineri. Fete, vesele sau abătute, yiiuilive spu dându-şi aere. Băieţi abia scăpaţi din frigurile adolescenţei sau celibatari înveteraţi, mereu în căutare de aventuri şi decepţii noi.

— O întrebare: venea deseori în starea asta? – Cine?

— Ducu.

Miruna ezită să răspundă. Cine ştie ce circuiţi se legau, se desfăceau în clipa aceea! Sau poate că încerca o reconstituire lucidă, fără patimă, cât mai cinstit cu ea şi cu Ducu. Poate se afla în faţa unui examen pe care conştiinţa o obliga să nu trişeze pentru că se trişează pe ea însăşi.

— Cum să spun: ceva parcă se schimbase în

— De ce crezi? Adică, mai exact, care să fi fost motivul?

— Eu ştiu… Poate relaţiile cu taică-su… Poate altceva.

Fata rosti cuvântul altceva abia şoptit.

— L-aţi văzut? întrebă ea, tot aşa, şoptit.

— Eu nu, recunosc; deschis maiorul.

Miruna îi mulţumi din ochi pentru sinceritate.

— E mutilat?

— La faţă, nu

— Şi-i chiar atât de grav?

— Chiar.

— Doamne, Dumnezeule, şopti fata. Cum se strică

totul într-o zi… Cum…

Restul frazei fu stopat aici, la acest murmur. 1 reveni repede din starea asta.

— Şi vinovatul de accident ar putea să trăiască să se plimbe, să se…

— Nu ştiu, ezită Bâra de astă dată.

— Gândul ăsta mă înnebuneşte, rosti aprig Mi runa.

km o asprime izbucnită fără noimă, crud şi apl trupe neomenesc.

t – Nu ştiu, reveni maiorul. Suntem în căutarea Adevărului, ţi-am spus din capul locului.

Da, mi-aţi spus.

— Şi absolut orice în legătură cu Ducu, cu viaţa lui ne poate fi. de mare folos.

— Absolut orice?

— Exact.

Miruna se scula de pe scaun, cu un gest decis.

— Mergeţi cu mine!

— Poftim?! se miră maiorul.

Poate vă e frică? îl luă ea brutal peste picior. De ce, mă rog, să-mi fie?

— Credeam… Aşa… se înroşi ea de astă dată.

Erau abia câteva ore de când îl cunoştea pe Bâra.

Mi n aceste ore ea l-a luat de mână şi l-a purtat Im h jenă prin viaţa ei şi omul acesta, acum, indiferent de îndeletnicirea sa, alerga după adevărul care, A ca, dorea din toată inima să fie prins din urmă. tic ce să nu aibă încredere în ea? Ce întrebare stupii Iii. Ea cum îl creditase şi-i spusese totul, totul?

— Mergem la florărie, zise Miruna.

— Trebuie?

— Trebuie!

Au pornit. Strada plină, bărbaţi şi femei scăldaţi fantastic în lumina nopţii.

— Aş vrea să vedeţi sertarul ăla, exclamă ea pe îl iun, înotând alături de maior în înghesuiala sufollnlu a străzii.

— Mă rog…

— S-ar putea să vă intereseze…

— Posibil.

— Nu garantez că vom găsi cine ştie ce. Dar…

Maiorul tăcu. De altfel, îl deranja aglomeraţie străzii şi ar fi voit să ajungă cât mai repede la florărie.

Strada era mai caldă. Şiragul de maşini se derula fără sfârşit, vărsând în ziua frumoasă nori albăstrii, de gaze. Copacii ascultau zgomotul, aspirau docili aerul stricat şi aşteptau răbdători clipa de calm şi igienă a nopţii. l. a florărie, sertarul avea o broasca puternică, care nu se lăsa învinsă cu una, cu două. Miruna privea tristă şi dorea din tot sufletul să izbutească. N-avea niciun motiv de teamă. Pur simplu considera teritoriul acela al ei, şi orice imix i ţiune nu putea veni decât din partea ei.

— N-ai un cuţit, sau aşa ceva? întrebă Bâra. Aşa, poate reuşeşti…

— Am.

Aduse un cuţit uriaş, o fostă baionetă cu care supa din când în când pământul din ghivece.

O răsucire a lamei puternice şi broasca, în sfârşit, cedă. Miruna scoase complet sertarul. Nicio piesa de maşină. Doar un teanc de scrisori. Toate purtând] un număr pe plic. Una singură – cea de deasupra – n-avea niciun număr. Înfăşurate neglijent în li – „hârtie murdară, câteva filme developate. Bâra împachetă totul într-o bucată de hârtie pentru flori; i îşi luă rămas bun tocmai în clipa în care o damă I.durdulie, cu părul violet, deschidea uşa.

— Am onoarea să vă sărut mâna, stimată doamnă, 1 glumi maiorul râzând complice către Miruna.

Durdulia nu-i dădu absolut nicio atenţie. După ce-l văzu plecat, se adresă Mirunei:

— Ghiveciul de dimineaţă a fost cu ghinion.

192.

— R. – aţi spart?

— Mai rău. L-am scăpat într-o canalizare.

— Păcat…

— Mai aveţi ceva asemănător? i «Să caut…

Miruna trecu obosită dincolo de paravan, să-i feulc durduliei ghiveciul cerut.

CAPITOLUL Vili

25

Da. Colonelul Negomireanu intuise exact”. Arheologii 1” detectase o pistă şi se ţinea de ea cu dinţii, t’e ne afla la capătul acesteia, unde ducea, dacă duiwn undeva? Erau întrebări care reveneau singure 7I aşteptau docile un răspuns. Dar câte întrebări nu ipicuptă răbdătoare răspunsurile care vin mai deyirine sau mai târziu, sau niciodată! La urma urmei, fAloa de investigaţii pe care apucase „Arheologul” era ugarată – până la un anumit punct, se înţelege. Iu „Nenoroc”. Devenise certitudine că talismanul sau Intacta, cum vreţi să-i spuneţi, fusese în posesia cuiul aflat la volanul Volkswagenului gri, incendiat îţi şosea, în accidentul năprasnic descris de doi (martori oculari – un student de la arte plastice şi nu ţăran ce cosea ultima lucernă a acelui anotimp.

11» Palmyra cere rendez-vous

La această certitudine s-au adăugat alte consta ţări. Ele au venit în timp – măsurat desigur în ore şi zile, unităţi de măsură şi aşa destul de generoase – ca un altoi firesc pe trunchiul faptului în sâni. Bentu, de pildă, proba că tipul din Volkswagenul gri purta la gât „Gânditorul” de Hamangia. O obişnuinţă, un gust oricum e bizar pentru aflarea căruia merita o investigaţie, fie şi numai din curiozitate Doi oameni îl văzuseră pe individ cu „Nenoroc” la gât. Şi pentru un singur fapt, pentru confirmarea lui, doi martori oculari nu-s de ici-colea. Dacă ai avea totdeauna, la fiecare episod; asemenea izvoare, asemenea blindaj…

Ce se mai ştia despre stăpânul lui „Nenoroc”, pe care să-l numim în continuare „Belgianul”? Că era un tip bine legat, voinic, cu alură de sportiv. Ştia să înoate perfect, dacă a izbutit să ocolească buturugile care minau la tot pasul albia pe jumătate seacă a Siretului. Era apoi fapt stabilit că lucia pentru o firmă străină de montaj şi asistenţă tehnicii. Desigur, rămânea deschisă chestiunea dacă acest an gajament nu însemna cumva o acoperire absolut necesară pentru nu ştiu care îndeletnicire mai puţin publică şi îngăduită. Apoi, dintr-un motiv sau altul,

„Belgianul” nu voia să se ştie că pricepe româneşte De fapt, că vorbeşte perfect, ba chiar cu un accent de moldovean abia păstrat, ca o urmă a copilăriei în care s-a petrecut iniţierea lui lingvistică. O întâmplare stupidă dezvăluie însă acest secret – accidentul aproape gata făcut pe viaduct, evitat în ultima miime de secundă. Să fi fost însă accidenta”! de vină, sau un calcul anume în acest episod? Gnhi de acceptat asemenea ipoteză dacă adunăm sunn complicaţiilor ce-au urmat, sau puteau să urmeze.

Uf mai ştia despre dins.nl – dosarul personal (nmcusr vertiginos oxaet de la dispariţia sa fizică, „, noupe> ca o sinistră compensare la pulverizarea în în I şi nefiinţă – că a simulat înecul. Ce motive Ijjfflule l-or fi determinat la acest truc de operetă? fjt oi amdată, gestul era lipsit de orice logică. Dacă «vi u timp, nevoie de timp, îi stăteau la îndemână o Alic şi una de alte căi, mult mai sigure şi plauzibile. Aşii după cum lipsită de logică părea şi cursa în Utilii apei, într-o maşină roşie.

I) r ce roşie? A cui? De unde?

Apoi, datele furnizate de maiorul Bâra. Exacte, Qptlonate într-o logică de fier. Greu de răsturnat, ill’ Iilirul ţinea legătura prin Ducu Fiavian. Lanţul ţie continua prin Miruna. Ducea cumva mai departe} «Nae Fiavian, tatăl lui Ducu? Tot ce e posibil. I lupă cum exista şi cealaltă variantă.

Poate răspunsurile la aceste întrebări le vor da hi 11. orile găsite de Bâra. Mai exact oferite de florăiin., i. Norocos, maiorul! Să rezolve atâtea necunosiiile dintr-un foc! Dar oare prin noroc a ajuns ia în e, Io rezultate? Se înţelege că nu. Legăturile lui piiifesionale cu multe, foarte multe persoane, îşi arăi în i acum puterea. Şi maiorul era unul dintre oamenii n-are, prin felul lui de a fi, îşi alcătuise un meniu Iun de cunoaştere ce se dovedea indispensabil în ««omenea împrejurări.

„Arheologul” s-a surprins în repetate rânduri disol lud cu un interlocutor nevăzut. Întrebările pe care în punea acestui „partener” erau dure, neconciliante, lui a niciun dram de îngăduinţă. Când îşi dădu seama e/i a intrat

în cursa acestei dispute începu să râdă. I îi fapt, cui adresa întrebările? Nu lui însuşi? Perii n că celălalt „partener” era chiar dânsul. El trebuia l! l*

să formuleze şi răspunsurile, să găsească explicaţi illogice, reale, nu cele ce ricoşau pe lângă adevăr.

Deci, la ora aceea, cam la atât se evalua „zestrea” de informaţii asupra celui care a sfârşit, la „căldura”, într-o dimineaţă frumoasă, pe o şosea cu plopi, as faltată şi aproape goală, sub privirile năucite ale unui om ce cosea lucernă şi ale unui viitor pictor care, desigur, va purta imaginea aceea limpede în memorie cine ştie cât timp. În rest? În rest doar inelul pu care l-a văzut ţăranul înainte de a se hotărî să pocnească geamul incendiat cu coasa. Un inel mare. Ca un cerc şi un A sau T. Poate cere, poate o sau C, Oricare dintre ipoteze intrau în competiţie, cu drept egal de reuşită. În definitiv, ce bază puteai ponei pe o informaţie căpătată de la un om zăpăcit de întâmplarea la care, desigur, era poate pentru prima dată martor? Omul era răvăşit, zguduit de drama ticul situaţiei şi…

„Arheologul” se întorcea exact în acest punct şi i argumenta lui, deci şi „partenerului” de dispută, cA tocmai în asemenea momente oamenii reţin în de taliu amănuntul cel mai neobservabil în alte împrejurări. Într-un caz cercetat nu de mult – îi povestise un coleg – unul din martori reţinuse, d pildă, că cel care fugise de la locul crimei bocănea mai tare cu un picior. Ca şi cum la unul din tocurile încălţărilor avea blac-heu sau chiar potcoavă, iar în celălalt căptuşeală de microporos. Auzul martorului asta a reţinut din miile de zgomote care-i solicitau timpanele. Din nenumăratele imagini şi jocuri ale memoriei.

A fost esenţialul! A fost clipa de demaraj necc. sar pe adevărata pistă. Infractorul avea un câini bolnav, ceva la os, şi nu suporta tocul rigid. De aici pinii la actul final, drumul s-a scurtat enorm. Şi un pornind de la un simplu capriciu – nu, nu al lin nmriei, ci al selectării faptului şi impresiei de funiumt, testul cel mai autentic potrivit în asemenea episoade.

Dar, pentru „Arheolog”, nici faptul că tipul din Vnlk

Avagen era prezentabil, că ştia să înoate etc., n nu prezenta vreun interep anume. Două constaţi! i-au fost de mare folos. Ele l-au determinat să irii iiteze către o ţintă exactă cercetările. Şi întocmai Jucătorul de cărţi, pus în situaţia dramatică de-a Liza lotul pe o şansă unică, s-a decis. Care erau atulii 1 îi adversarului? Deocamdată, acest adversar nu Sxislu. Infracţiunea – da. Filmele şi, poate, seri«ui llo. Deci, efectul. Cauza oare le-a produs? încă pyde. scoperită.

Merita deci să încerce, să rişte. În definitiv, fieionic cale se cerea epuizată până la capăt. Ori aceasta

(lutea reprezenta o cale logică. Deci; care erau piuiţii reali sau deduşi prin logică, pe care „Arheolo-ÎUI" îşi ridica întregul eşafodaj al prezumţiilor? A i luăm pe rând.

Mai întâi, „Nenoroc". Denunţa o originalitate destul de ieşită din comun optarea pentru un asemenea flicdalion-statuetă. Asta, în cazul când la mijloc nu cm vorba de intenţie de frondă, de epatare cu orice preţ Sau ceva ce era la fel de plauzibil, de o dereglui e de alt ordin, ce ţinea mai degrabă de cabinetul de hiatrie, decât de altceva.

Dincolo de aceste considerente însă, se afla obiectul concret, faptul material, pasiunea exactă, sau obişnuinţa, sau indiferenţa, mă rog, poate fi numită, iâllâicată oricum. Posesorul lui „Nenoroc" trebuie mi fi fost dacă nu un tip cult – şi mai mult ca sigur că nu, pentru că rafinamentul l-ar fi împins la talismane sau brelocuri de dimensiuni mai accepta bile – fusese totuşi un individ informat. Un informat cât de cât în ale arheologiei, poate chiar în alo artei şi istoriei. Este de presupus că ştia, sau intuia valoarea simbolului pe care-l reprezenta copia destul de reuşită a „Gânditoruluia de la Hamangia.

De altfel, „Arheologul" a avut dintr-un început un gând de simpatie, mai precis de înţelegere faţă de trăsneala de a-ţi atârna de gât statueta de piatră. Bine cel puţin că nu purta un ciolan de cal sauri nocer, o coadă de şoarece sau un fier oarecare, cu nonşalanţă – sfidătoare faţă de gusturile şi opiniile statornicite. Mai apoi însă, ceva a sunat nu ştiu cum, bizar şi bolnăvicios în această manie.

Şi lui îi plăceau relicvele, simbolurile pe care le reprezentau… Şi el vibra în faţa unui obiect vechi, ascuns de pământ, mii sau poate chiar milioane de ani. Dar de aici. şi până a fi robul lor, până a-ţi face obiect de cult, era prea mult, şi exagerarea n-avea în ea nimic sănătos. Era ca şi cum ai fi reînviat cu ajutorul acestor urme materiale, unele de valoare inestimabilă pentru ştiinţă, practicile rituale de acum două sau nouă mii de ani, din pur respect – de fapt fanatism exacerbat – pentru tradiţie, pentru istorie, pentru înaintaşi.

Ocâată ajuns la relaţia arheologie-trecut, „Arheologul" a tresărit. A fost o perioadă când maniacii, posedaţii răcneau la toate răspântiile despre trecutul nostru, răstăimăcindu-i sensurile, echilibrul lui fantastic turnat firesc în vinele, în existenţa celor de azi care au continuat, la fel de firesc, şi demn, şi modest tradiţia ca pe o cinstire subînţeleasă. Erau maniacii şi posedaţii în zeghe, cu căciuli sumbre, cu brâie late, adevărate rastele pentru cuţite şi piş

Iniile Simbriaşii lui Hitler – legionarii. Adunătură derbedei crescuţi nu la şcoala tradiţiei, ci a crimei, Scursură minoră, recoltată la periferia societăţii. derbedei ce se considerau „depozitarii" tradiţiile… finle în numele cărora au terorizat, au batjo rit, schingiuit şi ucis.

De aici „Arheologul" a început să deruleze firul.

I îi creditat pe ţăranul cu coasa, a mizat pe memoria l bunul lui simţ, şi a ajuns la legionari. Caută-l în mi pe C.T. sau O.T. sau naiba ştie cum, individul Şfilnle, fugit din ţară cine ştie când, reîntors cine llc pentru ce, stipendiat cine ştie de cine în cohorta! nmiişi lor verzi azvârlită tocmai în numele tradiţiei, A emoţionantului echilibru moral al acestui popor Iţiccreat! Găseşte-l pe cel care, cu toată înapoierea lui mintală, coborât la treapta ultimă a instinctelor, A reţinut totuşi un fapt demn de remarcat: acela că Allumangia s-a descoperit una dintre cele mai tulburătoare bijuterii ale artei neolitice de pe terilor lui patriei noastre: „Gânditorul". Piesă unică, de e Imensă valoare ştiinţifică, reprezentând încă un Atentat la dosarul

continuităţii existenţei omeneşti 11** ne este locuri de la Dunăre şi Carpaţi.

Iniţialele de pe inelul mistuit odată cu stăpânul «nu de incendiu însemnau al doilea pilon de ipoteze. A început investigaţiile mai întâi printre arheologi. Eăril niciun rezultat cât de cât încurajator. Frunţile fagiiste, de gorilă, cu ideologia lor fascistă, n-au AVUT onoarea să aibă în rândurile lor prea mulţi Intelectuali.

Fii omorau intelectuali!

A căutat, a răscolit gazetele timpului. Dosare jir: „Io dosare. O arhivă întreagă. Şi aşa a ajuns la numele lui Constantin Tracu. De fapt, Constantin Arabu, până la alcătuirea bandei când şi-a schimbat numele de Arabu cu unul care să descindă direct din istorie. Subinginer – ce-i drept, bun profesionist, suficient de prezentabil ca să sucească capul unei învăţătoare de pe malul Siretului, aşa cum avea să afle sumar şi din raportul lui Bentu. O femeie liniştită până atunci, la locul ei, mai târziu fanatica şi fără niciun echilibru. Cât era convingere – la urma urmei despre ce convingeri putea fi vorba? – şi cât era teatru, e greu de reconstituit acum. Poate că învăţătoarea se agăţase cu toată fiinţa ei de acest unic prilej de a evada din satul ei. Sau se agăţase de omul acesta şi nu voia să-l scape!

Din detalii disparate, „Arheologul” începu să contureze chipul lui Arabu şi avea convingerea că portretul obţinut nu-i departe de cel real. Păcat că n-a avut şansa ea Arabu să trăiască, să-şi poată astfel confrunta exactitatea modelului reconstituit cu cel real, mistuit de incendiul de pe şosea într-o prea frumoasă şi limpede dimineaţă de toamnă.

…Până la rebeliune nimic nu părea să-l recomande pe Arabu, alias Tracu, drept cel ce avea să se dezvăluie mai apoi. Exista doar un indiciu anterior. Minor poate, dar care mai apoi şi-a căpătat înţelesul deplin şi explicabil pe care, atunci, nimeni nu avea cum să-l bănuiască. Se lucra la construcţia silozului din sat. Zidurile de beton urcaseră drept, până la Clujul cincisprezece. Într-o zi, toată

construcţia a fost zguduită de cutremur. S-a auzit mai întâi un Vulrt lung – prelung. Ca un freamăt de pădure şi de turme alergate departe, foarte departe, în galop. Clinii au prins să urle. Vitele legate la iesle, să mu-Copacii fremătau şi ei cu crengile legănate (lin senin.

„Cutremur!” a ţipat cineva.

„Cutremur!” a repetat unul cocoţat tocmai sus, Iii cincisprezece.

Schelele au început să pârâie. Pământul răscolit în «dinc a duduit şi o forţă telurică nebănuită î.1 scutura la joacă. Oamenii palizi, înfricoşaţi alergau de colori un, năuci. Ţipau, se îngrămădeau pe planşeeie inimile de beton. Dintr-un butoi ţâşni o pală de apă e îi dintr-un vulcan.

„Ne îneacă, ne îneacă!” a zbierat unul.

Subinginerul, atârnat tocmai sus, de o bară de metal, râdea bezmetic. Se dădea de-a huţa, parcă Urca gimnastică la bară şi râdea.

„Turmă de fricoşi! răcnea ca un apucat. Turmă ce ţi meriţi soarta!”

Şi se legăna pe bara de metal, sfidând teama, furţa pământului, spaima celorlalţi. „Chipul lui nu m. Îi avea nimic omenesc, relata un martor. O singură dată am mai văzut un asemenea obraz atât de >ilimonosit. La unul beteag de epilepsie. L-a apucat Peigă-l toaca sus, pe batoză, la treier. Căzuse omul cu piciorul lângă o roată. Habar n-avea ce se petrece III jurul lui. Obrazul i se schimbase urât. Era alt om. Cu totul altul. Nu ştiai dacă râde sau plânge. Dacă vi na ceva sau dimpotrivă. Şi roata care se învârtea îi măeina piciorul apucat încât unii, de groază la asemenea privelişte, au sărit de pe batoză răcnind”.

S-a petrecut apoi rebeliunea. Cumplit moment şi pentru satul acela de pe malul Siretului, undi vălmăşagul lumii din afară şi durerile ajungeau cu greu şi în niciun caz, până atunci nu tulburaseră într-atât rânduiala vieţii de aici. Sat pârjolit de apele primăverilor, cu oameni pe care nimic nu-i ingenuuchia.

Subinginerul şi-a adunat ceata de cuţit şi-a început-o absurd, cu şeful lui. Un inginer care luase în antrepriză lucrarea. Mai precis, un executant şi ol. Omul dormea într-una din celulele de beton în care urma să poposească curând, curând griul şi porumbul, orzul şi ovăzul adunate din lanurile de pe malul jjpei.

A început absurd cu el – aşa cum absurde au fost toate crimele acestei potere de cruciaţi ai morţii. Poate că totuşi să fi fost la mijloc şi un motiv. Inginerul, deşi tânăr, deşi un simplu executant şi el, s-a pronunţat ferm împotriva dezordinii. Cât i-a fost în putinţă n-a îngăduit debandada pe şantierul de la siloz. A acţionat deschis împotriva bandei de huligani. Dintr-un impuls de păstrare a ordinii fireşti, a echilibrului. Din elementar respect pentru om. Ori, asemenea virtuţi erau culpe grave pentru poterele ivite din cine ştie ce tenebre a instinctelor primare. Şi nu puteau ierta acest lucru. L-au sculat pe inginer în puterea nopţii.

„Ce-i?” a sărit el speriat.

După cum îl înfăţişa o fotografie, arăta tânăr, tânăr şi slab. Era probabil la prima lui lucrare mai mare.

„Ce s-a întâmplat?” a întrebat sever.

I V 1 i v. GJS/Cl.

„Mai rău!”

„Cutremurul?”

„Şi mai rău…”

„Dar spune odată, domnule Arabu! te „Auziţi? Se grăbeşte!”

„1 ta, hă, hă!” râseră ghiogarii.

Ei

„I.

„Trebuie să mori”.

„Lăsaţi glumele tâmpite şi…”

„Ascultă…”

„Hai, hai! Vă trec cu vederea…”

„Auzi… Ne trece!”

„Aţi băut? Mă rog… Dar mâine să nu vă prind că II): îţi…”

„Ascultă, bă! s-a răstit subinginerul. Uite bidonul 1”.

„Poftim?”

„Bidonul cu benzină”.

„Bine, bine. Hai, gala!”

„Nu-ţi convine? Vrei altceva?”

„Ce-aţi păţit, oameni buni? Ce-i cu voi?”

„Te stropeşti singur”.

„Ieşiţi afară!” a urlat pur şi simplu inginerul. Oare presimţea că nu mai era glumă? Că ceva 8 a răsturnat în ordinea lucrurilor? Că ceva absurd ţi greu de închipuit, ca o noapte groaznică care se pl, (buşeşte pe neaşteptate în

plină amiază, s-a pe Inrut?

„I l-ai, toarnă-ţi-l în cap!”

„Dar…”

„Trebuie…”

„Dar, oameni…”

„Toarnă tu, camarade!” a poruncit Arabu către /un găligan care atâta aştepta.

„Domnule Arabu, protestez… Protestez…”

Încăperea fu inundată de mirosul înţepător de benzină. Bidonul gâlgâia, ca un om care se îneacă şi nimeni nu-i mai poate fi de niciun ajutor.

„Udă-l bine, camarade”.

„Înţeles. Ud bine…”

„Ai să dai socoteală, domnule Arabu…”

„Aşa!…”

„Răspunzi de…”

„Mai dă un bidon, camarade. Vorbeşte prea mult…”

În sat, cineva se pusese pe bătut clopotele la miezul nopţii. Bătea dement, răbufnind pe valea largă, aproape secată a Siretului. Sunetele se lungeau şi ajungeau în noapte într-un vaier fără început şi fără sfârşit.

„Aveţi teamă de Dumnezeu, oameni buni”.

„Avem”.

„Poate aţi visat. Plecaţi… şi vă trec cu vederea obrăznicia, prostia…”

„Cum?”

„Poate nu ştiţi ce faceţi…”

„Scaperi singur chibritul?”

„Nu”.

„Hai, curaj!…”

„Nu”.

„De ce nu te porţi demn, bă…”

„Ucigaşilor…”

„Uşurei, uşurel, îngeraşule. Că acum ne supărăm!”

„Veţi da socoteală… Veţi…”

„Te mai întreb o dată: scaperi singur?”

„Nu I…” încearcă. Uite bricheta…”

Bricheta cu un cap de porumbel la partea cu fitil

Keira alb, rece, metalic la lumina lanternelor. Inginerul în cămaşa lungă, deşirat, neajutorat.

„Kl?”

„N o să faceţi una ca asta…”

„Cine ne opreşte? Cine?” uiiteţi oameni”.

„Tocmai de aceea…”

„Poftim?”

„Tocmai de aceea”.

„Adică…”

„Uite, n-ar trebui să-ţi explic…”

Totuşi…”

„Tocmai pentru că suntem oameni vrem să scă BAM omenirea de alde voi…”

„Dar ce-am făcut eu omenirii?”

„(upitanul a zis…”

N n înţeles nimic ce-a zis căpitanul. Clopotele tu Iun nebune. Satul vuia cuprins de groaza zgomo (ului din întuneric. Vuietul alerga peste ape.

Peste apele negre.

I” sie pădurile negre

Peste câmpia neagră…

„Ei. le-ai hotărât?”

„Vii blestem…”

Arabu s-a întors către liota lui. Câteva lanterne Influlccau noaptea cu lumina lor violentă, paranoică. Mi Ionul aspru primea docil invazia nefirească de lumină, suportând-o nepăsător pe limpezimea dreaptă A mprafeţelor netezite de mâna omului. Nimic nu

205*

era în stare să tulbure tăcerea aceasta aproape oh* tilă a materiei.

„Ce facem?” se adresă din nou Arabu zidului < I «» întuneric din care izvorau fascicolele galbene spm alb.

„Am o grenadă”, gângăvi careva.

„Nu!” ţipă inginerul.

„Pac! şi gata!…”

„Nu!”

Nu-ul era ţipat. Vocala urca ascuţit, transfer –

mândru-se în urlet. Izbea pereţii, se prăbuşea. UricJ tul suna inutil. Inutil şi dement.

„Ce te sperii, bă? Nici n-ai timp să simţi…”

„Nu…”

Lanternele ţinteau statura albă şi deşirată. O fantomă neputincioasă, între peireţii fără cusur îl grei ca nişte imense lespezi, drepţi şi reci.

O fantomă ale cărei ţipete mureau aici înainte să ajungă la ecou, înainte să se agaţe de ceva omenesc, aproape de speranţă.

„Atunci scapără!” rânji viteaz Arabu.

Un gest reflex? O reacţie primară la porunca sumbră? Dorinţa de a pune capăt clipei în care nimic nu mai avea niciun înţeles, nicio acoperire în Gică? Poate toate la un loc. Poate mai mult, enorm mai mult. Un declic scurt, grăbit. Flăcările au ţâş nit lacome, nebune, grăbite şi din toate părţile. An îmbrăţişat totul într-o secundă, hotărâte să devorc/v tot ceea ce nu se retrăgea din calea lor.

„Canalia!” urlă Arabu repezindu-se pe uşa de chisă pe urma celorlalţi. Aerul era jar, încins şi topit de flăcări. „Canalia!” răcni cineva din Holn orbecăind cu mâinile la ochi.

„Camarazii” se stingeau unii pe alţii. Se râcâiau Hm ziduri, ca nişte animale bolnave, cu tăciuni în Mi, po spate, cu obrajii cuprinşi de pojar, cu ochii lăţiţi clin orbite de spaimă şi neputinţă. În încăpere, Hlflipul alb al inginerului, prefăcut într-o secundă în rug de flăcări. Şi pereţii nepăsători, străluminaţi de forţa umană. Ziduri puternice, de cetate, ce urmau nil primească în curând vagoanele de pâine. Cuptor pregătit pentru sfânta pâine cea de toate zilele.

„I’fizca, că azvârl grenada!” ţipă scos din minţi timt din gorile cu hainele încă fumegând.

„Anjne-o!” porunci dement Arabu.

S-au pitit cu toţii după ziduri, în găuri de in turni Ic. Pe uşa incendiată ţâşneau violent flăcările împlintr afară de dogoarea din interior. Focul se revărui nebun, încercând

să cuprindă în răsuflarea sa plini uit oare cât mai mult. Limbile roşii, palide, pâlpllmi, lingeau insinuant, înşelător zidurile, se răsu1 ou-i viclene, împinse la pradă de lăcomia altoi a din urma lor, care se năşteau din trupul încă numai flacără.

Niciun ţipăt.

Niciun vaiet.

Nimic.

„< lata, arunc!”

„Arunc-o odată!” – porunci Arabu gata să scoată ph. tolul. Celulele de beton bubuiră cumplit. Flăcă-Hle încetară cât fracţiunea unui gând. Apoi, pur şi ululiplu se prăbuşiră peste dreptunghiul uşii. Structură viguroasă de beton se cutremură. Un cutremur «jelilll însă, dispreţuitor. Cu greu putea fi clătinată llit Tgla adunată în nucleul materiei. Echilibrul din hunii încleştaţi în îmbrăţişarea unică era turnat pentru eternitate. Nimic nu era în stare să zdruncine această putere născută de om.

Zgomotele au bubuit şi au murit şi ele, în timp ce zidurile albe urcau drepte, până la etajul cincisprezece. Urcau liniştite în bezna acelei nopţi răscolite ea într-un coşmşr, de nelinişte. În inima silozului ardea absurd o torţă omenească, fără nicio raţiune. Un om pierea ucis mişeleşte, bestial, de alţii. Incinerarea se petrecea tăcut, fără ţipăt, fără vaier, în spaţiul riguros şi dur ce aştepta recoltele câştigate la fel, eu trudă omenească.

„Arheologul” colecţionase amănunt cu amănunt şi nu i-a fost greu să reconstituie atmosfera trecută, care se desfăşurase, clipele acelea de neaşteptată nebunie din viaţa liniştitei aşezări. Era în tiu răsturnare dementă care s-a prăbuşit aşa, din senin. Primul vânt sălbatic stârnit din nimic, şi impresiile rămăseseră crude; buimace în câte o notiţă de z. iai şi, mai ales, în declaraţiile de reconstituire a crimelor. Oamenii trăiseră o altă experienţă, nedorită, urâtă, refuzată, şi poate tocmai din dorinţa de a scăpa de amintiri le-a expulzat pe hârtie, în relatări lungi şi detaliate, unele redând încrâncenarea nopţii aproape fără voia lor, ascultând impulsul pe care nu-l mai puteau

controla. Martorii direcţi şi indirecţi se eliberau astfel de povara crimei chiar dacă unii din ei nu purtau vinovăţia directă. Se simţeau însă vi

«li că ştiau, aflaseră, şi cum era vorba de vieţi uneşti, acţionau în virtutea unui impuls, poate Ue, mult mai puternic decât ei, mult mai adânc Ipt în conştiinţa, în subconştientul lor.

„Clopotele au continuat să ţipe dureros în aşezen de pe malul Siretului. Nu mai aveau nimic ni în sunetul lor. Chemarea bronzului se hurduca Iii văzduhul negru, ca un răcnet de fiară. Vuietul a ascuţit, gâfâit, urât. Apele îl purtau năuce, fără (Mei o putere, restituindu-l fără nicio adăugire sau li Hli Ulturare: în aceeaşi haină străină, pe care no Mnomiseră până atunci.

Jtaţă îşi face datoria”, catadicsi Arabu o laudă în «dresa clopotarului de o noapte.

„Ilaţă e grozav”, mârâiră şi ceilalţi, încă nedezttudleiţi de flăcări, îi înţepau locurile arse, îi usturau obrajii învăluiţi de flăcări. Mai era apoi şi urma spain! t>l care le intrase în oase. Acum, amestecaţi cu p/nu uliţelor, în satul parcă mort, ucis de o lovi-Imi. i neîndurătoare, erau ca nişte fiinţe lepădate de jpttiiKTic, care înotau în negura din care se născuf m şi care îi urcase la suprafaţă într-o clipă de Mteu iresponsabilă, într-un moment iraţional.

„Mergem la popă?” întrebă cineva.

J.a.”, confirmă scurt Arabu.

I’opa Ilie – 72 de ani, mărunt, barbă de patri-Aili – îi aştepta îmbrăcat într-un cojoc, deşi era hiM. Cu toate candelele aprinse. Şiruri de luminiţe plipâiau la jumătatea pereţilor de lut, cu miros Uşor acru.

„Gata, popo?” zise Arabu în loc de altceva.

„Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!”

Candelele ardeau pereţii, într-un bizar incendiu, l pereţii, curios, continuau să trăiască în lumina slabă a flăcărilor. În mijlocul camerei, o masă goală doar cu un ştergar cu capetele ascuţite pe care se afla o cruce cu lanţ greu, galben. Arabu şi-o puse I la gât. Apoi, suflă în prima

candelă. Lumina se chirci scurt şi pieri, lăsând în aer un miros umed, mucegail, rânced.

„Şi te rugasem atât de puţin, părinte”, atacă cu o imensă tristeţe Arabu.

„Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!” repetă mo canic bătrânul. Îşi strângea înfrigurat cojocul în jurii) trupului firav, aproape răpus de bătrâneţe.

„O nimica toată te rugasem”, continuă la fel de] trist şi rar Arabu. Se apropie de candela a doua care urma în şirul de lumini de la jumătatea pereţilor. Suflă scurt, minat de o stare de violenţă pe] care, paradoxal, glasul nu i-o trăda câtuşi de puţin. Lumina galbenă pieri la fel, ucisă într-o secundă.] Celelalte lumini se clătinau galbene, fricoase, în 1 aşteptare. Poate şi din pricina curentului. Pentru că] uşa se deschisese pe neaşteptate, şi intră învăţătoarea. În cămaşă lungă şi albă, până ia glezne, eu părul azvârlit în dezordine. Înfricoşată. Era nemaipomenit 1 de frumoasă aşa. Arabu o cuprinse duios după umeri:] Ei

J V1

„Mi-a fost frică”, scânci femeia.

„De ce?” se alarmă el.

„De zgomote. E atâta zgomot afară…”

Huidumele râseră prosteşte, satisfăcute. Afară 1 clopotele bubuiau şi mai violent. Mai tare decât atunci când chemau pe oameni să stingă cine ştie ce foc iscat din senin. Mai ascuţit decât bătaia zorită ce striga astfel primejdia apelor. Mai smucii decât atunci când îi chema pe oameni, de la mic ia 1 mare, să vină, să apere digurile aflate în primejdie!

n faţa puhoaielor. care se rostogoleau tot mai greu ţi necruţător. Şi era atât de întuneric, încât zarva Bnpolnliii se îneca singură în propria-i spaimă întlii… i K’şic sat ca o plapumă imensă, sufocantă.

„1 lui să stingem candelele”, zise Arabu.

„Nu?” protestă femeia.

Îi era frică de întuneric.

„Lumina, camarazi!”

Lanternele ţâşniră în jeturi mult mai albe decât lin. –

rt i i le ce se clătinau lângă pereţi.

„Hui!”

Nu!”

Împotrivirea însă, fără vlagă. Mergeau ţinându-se de mină, pe lângă pereţii în care erau aninate candelele. Luminile, sfârâind în fumul untdelemnului, Jiu nu pe chipurile sfinţilor înecate în funingine, jjHlbeiu şi ei. Perechea înconjură masa să ajungă la «îi nuitoarea candelă. Un snop de lumină îi conducea Bie altarul imaginar. Pe masa de unde luase crucea, Arului descoperi un omuleţ, o dihanie mică şi urâtă. 1 lltila într-o poziţie şezândă, de odihnă totală, eu midiile înfipte în obraz. Mâini de piatră, obraji de (Unirii. Coatele de piatră sprijinite în genunchi de (Mal ifl.

„(V-i bâzdâgania asta, părinte?”

Tăcere.

„Dracul?”

Tăcere.

Arabu suci şi învârti jucăria aceea. „Camarazii” M. dădură aproape şi începură să râdă.

„Cine a cioplit-o?”

Întrebarea rămase iarăşi fără răspuns. Se întori i-a neputincioasă la cel care o trimitea de-a surda, (i un om care o alunga.

de

„Hei, popo, auzi ce te întreb?”

„Piatra”, cu obrazul încremenit ca şi al sfinţilor de pe pereţi, cu ochii uşor alungiţi, parcă îşi râdi a de tot şi de toate.

„Spune, popo! îl înghionti unul. Spune ce-i asta! 1

„Un om”.

„Nu, zău?! auziţi, camarazi?”

„Un om care gândeşte!”

„I-auzi, vericule, cum o întoarce! Bine, prel; a ofensiva întrebărilor Arabu. Cine l-a cioplit?”

„Eu…”

„Cum! L-ai scornit aşa, din minte?”

În cameră s-auzea şfârâitul odihnitor al candelelor

încă nestinse.

„Nu”.

„Atunci?”

„După chipul celui de la Ifamangia”.

„Poftim?”

„Minţi înapoiate”, murmură preotul. Murmului însă fu însoţit de un alt ghiont venit din spate.

„Ei?”

„Sunt mii şi mii de ani de când s-a născut «G. ditorul»… găsit ia…”

„E chiar atât de veche drăcia asta?”

„Din neolitic”.

„L-a făcut un român?”

„Românii din neolitic”, răspunse cu o ironie stimă preotul, fără ca cineva să simtă.

„Deci e veche şi românească… bâzdâgania. Se confiscă atunci!”

„Păi n-are nicio valoare”, protestă pe departe popa Ilie.

„Nu-i nimic. Îi dau eu valoare”.

II Arabu anină statueta la gât, de lanţul greu al li Iii luă:

j, V amintiţi, camarazi? L-am rugat pe părinte să ţăfi uvânteze uniformele noastre verzi… „fe amintim!” – fumai atât „J, (I nimica toată…”

LIII ce-a zis?” întrebă Arabu.

O) oiimne…”

Uium! Ce-a spus, camarazi, despre noi?”

„Că tulburăm pacea oamenilor…”

1 aducem ură… „i/, îl răzbunare…”

a nu ne temem…”

„< fi toţi oamenii de bine să ne ocolească…”

1, 1 cutru că le vrem răul”.

„IVutru că purtăm semnul păcatului pe frunte…” „Arată-mi semnul păcatului, părinte Ilie!” se îngpM În el Arabu.

J’npn se ruga cu ochii cufundaţi într-o icoană; VRlle şi inutilă, cu chipul ciuruit de carii, ca de vărmi Perechea de miri stătea în faţa unei candele, feţi ţibmjii învăpăiaţi. Lumina grea, de aramă, stăruia Mg chipuri caldă şi totuşi înfiorător de rece şi dei Hrifitn.

IHă!” porunci scurt Arabu. Învăţătoarea suflă. Flacăra se legănă la dreapta), p nlliign. Tremură, se plecă mult, a îngenunchere, w nu pieri. Continuă să ardă ascuţit, cu sfârâiturile uleiului din care se năştea.

lăis-o!” se rugă învăţătoarea.

Arabu suflase însă violent.

„Nr au durut mult vorbele dumitale, părinte”.

Părintele tăcea.

„Şi mult rău ne-au făcut…”

„Oamenii ni-au privit şi primit ca pe nişte i-l maţi”, adăugă un altul.

„Ne ocoleau…”

„Şi batjocoreau…”

„Şi nu era frumos”.

„Şi totul pornea de la iyiii ca dumneata”.

„Şi noi sufeream, sufeream”.

„Pentru că ştiam că va veni şi vremea noastră

În camera scundă cuvintele erau rostite rar, o atunci când arunci o piatră într-o prăpastie adânr şi aştepţi până hăul trimite înapoi ecoul pentru arunca altă piatră. În fiecare cuvânt, între flecar replică, o pauză lungă în care se auzeau răsuflării celor din cameră. În ochii şi mintea rătăcită am văţătoarei, Arabu era acum un cavaler mediova necruţător.

„Şi cât te-am rugat, părinte, cât te-am rugat fii rezonabil!”

„Hă! Hă! Hă!” râseră. golan îi fără motiv.

Arabu se încruntă la ei. Suflă nervos apoi înul tima luminare. Candelele, rânduite la mijlocul îi restrelor, deveniră total neputincioase. Cu să! >ţi încremeniţi în atitudinile lor ascetice, de un calm e trezea mila, de-o neputinţă ce revolta.

„Gata, părinte?”

„Gata, ce?” întrebă învăţătoarea.

„Mergem la clopot!”

„Mergem!” repetă femeia parcă în transă.

Liota adulmeca spectacolul. Fremăta, îi îmbrân* ciră pe bătrân. Acesta căzu, încurcându-se nevolnitl în cojocul lui.

„Ilă, hă, hă!” râse iar adunătura.

„Tăceţi!” urlă ascuţit subinginerul.

Tăcu şi clopotul un moment, obosit probabil de II la vuiet.

„Dacă mai râde cineva prosteşte, îi zbor creierii…”

6 Clopolulse porni din nou.

„L toamne”, murmură preotul Ilie.

Mergeau prin întuneric. Nicio lumină în satul

IHmlM, parcă alungat. Niciun freamăt de om, de vie«I. Numai zgomote şi câteva răcnete. Până şi păsări», Mi mriate prin copaci, abandonaseră satul.

I-ai clopotniţa înaltă, din lemn – la treizeci, pa%uzeci de paşi de biserică Arabu strigă:

1 lei, camarade!”

Ala de sus, în beznă, bătea nestingherit. Nimic gtl I putea scoate din ritmul lui de zgomote învălfliilMIE, amestecate neaşteptat şi grăbit.

„Mei, Raţă!”

Nimic.

„Mă Raţă, n-auzi?”

faţă n-auzea. Arabu scoase atunci pistolul şi Irwie în sus, aiurea. Clopotul amuţi, apoi de sus veni Imliilă o împuşcătură.

„(„ei, mă, ai căpiat?” ţipă dement Arabu.

„Cine sunteţi?” întrebă cel din clopotniţă.

amarazii”.

„Ce nu spuneţi, dom’le!”

„Dă-te jos!”

„Mii dau…”

Huţa coborî pe frânghie. La vreo doi-trei metri IUI ştiu cum se răsuci şi căzu în cap. Cineva îi lumina faţa.

„Ilaţă?” întrebă Arabu.

„Ilaţă”, confirmă unul din cei cu lanternele.

„I lei, mă!”

Niciun semn. Raţă, lat, dormea buştean.

„N-o fi cumva lovit de glonţ?”

Unul îl întoarse şi cercetă. Apoi îl lăsă în pliiti Domnului.

„Duhneşte a butoi de-ţi mută nasul din loc!” „Doarme până mâine, neîntors 1”.

Ţinea pistolul strâns, cu ţeava îndreptată în pă mint. Mai exact înfiptă în pământ. Învăţătoareo pată albă în beznă „aştepta împietrită în mijlocii lor. Întunericul se cuminţise parcă şi ei. Nimic în mai tulbura curgerea.

Arabu porunci scurt:

„Urcaţi-l sus!”

„Lângă clopot?”

„Până la limba clopotului, îi legaţi de ea”.

„Înţeles, şefule!”

„Cu atenţie. Să nu-i clintiţi un fir de păr!”

„În ordine, şefule”.

„Cu cojoc cu tot. Să nu-i fie frig acolo, sus…”

„Hă, hă, hă! bubuiră gâtlejurile. Arabu nu mJ protestă. Râse şi el, decent.

Petrecură frânghia groasă pe la subsuori. Bătrândi nu opunea nicio rezistenţă. Stătea uimit de cu întâmplă în jur. Şi aştepta să se termine mai repeliapoi să doarmă. Era obosit.

„Sus acum!” ordonă Arabu.

„Cine comandă aici?” răcni Raţă, şi trase cu pil ţolul în pământ.

Bubuitura răsună înfundat, iar beţivul adormi urgent, înainte ca zgomotul să se stingă.

„Ia-i pistolul, camarade!”

Cineva pocni cu bocancul şi pistolul zbură du mâna lui Raţă, care sforăia cumplit.

„Sus!”

Preotul se înălţă petrecut de icnelile celor de 11 n ti legănat în aer, deşi nu mişca braţele, miile Corpul se supunea docil, ca un sac plin, fără îţi, Un bang! scurt şi cineva ţipă de sus:

„Nlup! A dat cu capul în «prag»”.

r (Jidanii nu mai râseră. Gâfâiau şi nu le prea mai i «de glumă.

I cagă-l de limba clopotului!” porunci Arabu. „Asia şi fac”.

Uu capăt al frânghiei ce înconjura picioarele pnili «lârna până jos.

? „începem «slujba», camarazi?”

„Începem, şefule!”

„Doamne, miluieşte! Doamne, miluieşte!” începu (I du-te părintele Ilie. Cânta cu glas puternic, ce răcnea peste sat, peste casele topite în noapte.

Trage, camarade!” nting! Bang! Bang!

Clopotul suna înfundat, puţin faţă de zgomotul de Ittinenuri. Trupul, lovit de buza lui, oprea sunetul wlţindu-l, ocrotindu-l parcă.

Hang! Bang! Bang!

„L poamne, miluieşte! Doamne...11 Clopotul gemea, nu suna. Gemea acoperit de chifilil sălbatic al trupului. Glasul popii amuţi înghiţit de bang, bang-ul acela sinistru.

Trage mai cu sete, camarade!”

Zgomotele nu mai veneau însă de sus. În schimb, mi/. l un tropot de cal în beznă. Copitele răpăiau P>bunc în clisa tare a uliţei bătătorite.

„I Ici, camarazi!” ţipă de departe călăreţul.

„I tei!” strigă şi Arabu.

Copitele răpăiră aproape, la câţiva paşi.

„Vin!” gâfâiră om şi cal.

Bang! Bang! Bang!

„Poftim?”

„Vin”.

„Cine, mă?” T.

Bang, bang, bang! Timpul sus, inert. Limba nistră de clopot. Niciun zvâcnet. Niciun geam.il Niciun blestem.

Nimic.

„Cine vine, mă?”

„Ţăranii”.

„Ai văzut cai verzi pe pereţi!”

„Cu coasele!...”

„Ce-ai zis?”

„Şi cu furcile... Vin...”

Bang, bang, bang!

„Opreşte clopotul!”

S-auzi alt tropot. Mărunt, greu, surd.

„Ia fă-te mai încoa, camarade!”

Calul necheză când Arabu puse mâna pe căpăsti

„Jos!” porunci subinginerul.

„Cum?”

Arabu descărca pistolul în plin. O bufnitură i pământul tare şi atât. Prinse apoi învăţătoarea e mijloc, o urcă pe cal şi se mistui în noapte. Tropot mărunt, greu, surd, vuia acum. Iar aici, frânghia I; sată în voia sorţii, bălăbănind încet, tot mai inc trupul uitat între pereţii de bronz.

Bang, bang, bang...

Sunetul firav călătoarea uşor, ca un abur pe întuneric. Peste întuneric, peste case, peste copiii Peste ape. Şi tropotul dur, adânc, mărunt, care apropia, se apropia. Apoi sunetul se stinse cu toh se topi definitiv, fără întoarcere, în liniştea ea veni.

CAPITOLUL IX

Itâra venise grăbit. Ceruse să intre la colonel, mi ofiţerul de serviciu îl invită calm să ia loc. Siliştea camerei aproape că-i făcea rău. Nu se poMvni de loc cu ritmul lui interior. Din când în când thin telefonul. La intervale atât de exacte, că nu-l hui! mira. Ofiţerul de serviciu răspundea precis, tria Informaţiile căpătate, îl deranja sau nu pe colonel. NT I un gest în plus, niciun sunet pasager, inutil;

nimic nu tulbura mecanismul care se învârtea, sc. 1S Irica… Afară, încă frumos, deşi puţin cam răcoare, guhi de nu mai avea violenţa din ziua anterioară.

Ce zici, tovarăşe, mai ţine aşa?

— Poftim? tresări ofiţerul de serviciu în timp nigila nişte plicuri. Întrebarea nu intra parcă în îi îmi; unul acelui moment.

— Timpul! continuă nepăsător Bâra. – Păi, după meteorologi…

Lasă-i în plata Domnului pe meteorologi.

Totuşi… încercă timid celălalt. Au anunţat că…

— Vom bea bere până în decembrie pe terasele Bulin trântelor! Ştiu…

1» m. Câteodată o nimeresc.

Hi ne zis. Câteodată.

Un scârţâit abia sesizabil pentru ureche – mai gMl hbă un fâşâit – şi maiorul Bentu ieşi de la colom<i Uu o figură impasibilă. Habar n-aveai dacă treburile i-au mers strună sau nu. Bâra salută re; Iumentar. îl cunoştea de mult pe maior.

— Ei? încercă să se deconecteze Bentu.

— Ei? replică evaziv Bâra.

Izbucniră în râs. Ofiţerul de serviciu se uita La < îi contrariat.

„Ce i-o fi apucat aşa, din senin?”

— Ziceam de timp, adăugă indiferent Bâra.

— Te pomeneşti că te nemulţumeşte!

— Frumoasă toamnă.

— Numai de-ar mai ţine-o aşa.

— Meteorologii zic…

Telefonul sună exact când Bâra pregătea replice despre meteorologi.

— Alo! Alo! rosti ofiţerul de serviciu. Da. Da, e aici. Imediat.

Se întoarse către Bentu: „E pentru dumneavo; w «tră, tovarăşe maior!”

— Pentru mine?

— Ceva urgent, se pare.

— Mă rog. Alo! Da. Da. În regulă. Da… BenUIJ puse punct conversaţiei la ultimul da şi aşează rec «torul în furcă.

— Merge treaba, merge? întrebă Bâra.

— Am impresia că da, răspunse corect Benin

— V-am citit raportul, preciză Bâra. Aţi scote, ÎI frumos.

— Lasă că şi dumneata. Ce-i cu scrisori L Ti

— Exact cu ele am venit.

— Aha! Crezi că e ceva care să ne ajute?

— Sunt sigur.

— Abia aştept să-ţi citesc raportul.

— Păi azi va fi gata.

— În regulă. S-auzim de bine.

— S-auzim. O clipă doar. Cum e şeful azi?

B Cum îl ştii.

B Adică?

jf în „formă”.

— Mă rog… încă o dată, vă salut.

— Vă salutăm, tovarăşe maior.

„Deci i-a mers bine. Să sperăm că totul va fi în

DSH – tilă şi la mine. La urma urmei, de ce n-ar fi?”

Nu mai avea astâmpăr. Aştepta evaluarea informaţiilor căpătate. Aştepta să vadă dacă scrisorile aduse Ilioi innau ceva sau nimic.

Soneria ţiui îndelung. Aproape în aceeaşi clipă de la colonel un tip rotofei, bărbierit cu grijă, 11 o A tot dichisul: „Arheologul”. îl salută ceremonii™. Omul răspunse corect. Ba chiar zâmbi.

— Cum merge? repetă întrebarea rotofeiul. Ţ – Mulţumitor.

— V-au folosit la ceva informaţiile din hârţoage? Bâra ezită. Locotenent-colonelul se dovedea mult gl-i-a cumsecade ca să nu-i facă o bucurie.

Enorm!

— Ne bucură când auzim câte o vorbă bună, rei… seu deschis „Arheologul”. Bâra aproape că se

I. II. Un de gestul de amabilitate.

— Nu-i numai o vorbă bună.

— Hârţoagele îşi au şi ele rostul, valoarea lor.! – Pe care o ignorăm câteodată, admise Bâra.

— Nu înţeleg de ce!

— Dăm vina pe timp. Pe lipsa de timp.

— Tocmai de aceea nu înţeleg.

Discuţia ameninţa să devină strict profesională. M… I degrabă, strict revendicativă. Aşa că Bâra Iilmbă subiectul: f1-Mai e cineva înăuntru?

221

— Căpitanul Damirescu.

— Stau aici ca pe jar.

— Aşa-i câteodată, zi grea.

— Când a fost altfel?

— Ei, nici chiar aşa…

Apoi „Arheologul” o întoarse pe glumă:

— Când obosim, ne odihnim.

— Pensia ne odihneşte.

— Cred că amândoi suntem la fel de departe de pensie.

— Poate.

Bâra era îndatorat „Arheologului”. Atât de întla torat, încât nu putea scăpa de un anume sentiment de stinghereală.

— Deci e posibil să intru azi? făcu haz de necaz Bâra.

— Da, ar fi ceva şanse.

Iar ţipă lung soneria. Ofiţerul de serviciu căută în fişet un dosar şi-l luă cu dânsul. Îl ţinea cu grijii, parcă transporta o bombă care, la cea mai mini neatenţie, era în stare de explozie.

„Arheologul” salută şi plecă la treburile lui. În camera goală, sunetele de afară năvăleau acum patru mai bezmetice, cuprinse de curaj, în absenţa sta pinilor. Undeva, prin apropiere, se deşira un bâzii! intermitent de motor. Se repara o motocicletă sau aşa ceva. Un hârâit urât anunţa pornirea motorului, individul care se juca sau înjura de mama focului ambala, ambala şi deodată poc-

zdup! poc-zdup! Şi din nou ritualul începea de la capăt spre nebunia vecinilor şi a babelor ursuze. Ziua dulce, de septembrie, legăna zgomotul şi-l topea în vuietul adânc, fabulos al oraşului, desfiinţându-l total, fără nicio şansă.

[I şa se deschise l-ai g şi apăru căpitanul Damit tu.

Să trăiţi, tovarăşe maior, salută căpitanul.

f—> Să trăiţi.

Ei, cum a fost „firicelul?”

I Un.

Un pic prea fragil?

— A ţinut la învăluire. Altfel, plasă goală!

f* – Strategia şi-o alege fiecare.

«N a-i vorba de merite, zău!

I – aşa modestia. „Recoltă?” fOste.

Calitatea?

Pentru asta am venit. Să-i „măsor caratele…

— Deci, pentru „măsurători14?

— Pentru.

— Mă rog, dacă şi scrisorile se măsoară… E ceva ăi i upul lor?

Aş fi necăjit dacă n-ar fi.

I < Fata?

Miruna?

1 Miruna.

mm Nu ştiu încă cât de amestecată este. Oricum, im i.1 fost de ajutor.

— Mda…

I înmirescu îl privi interesat. Nu arăta nici bucurie, lui I nemulţumire. Chip de toate zilele. Motiv care-i flAtlen, nu ştia nici Bâra de ce, un sentiment de siiliiinţă în plus. Era ca şi cum se afla la un exaiih n, şi toţi cei dinaintea lui se întorceau din sală IU calificativele de trecere. Nu neapărat excelente, ijtH, oricum, nici în situaţia de căzuţi.

I p>Sunt dificultăţi? întrebă căpitanul.

K» Nu. De ce?! se miră Bâra.

— Aveţi aşa… o figură… cum să vă spun… cam abătută.

— Se vede?

— Destul de evident.
— Iată un lucru pentru care nu pot fi felicitai.
— Ei, nici chiar aşa.
— Sunteţi invitat la tovarăşul colonel, interviul ofiţerul de serviciu, din pragul uşii.
— Mulţumesc.
— Vă salut, tovarăşe maior.
— Salut şi succes.

Bâra intră direct, fără să mai ciocănească. De alt fel, uşa era deschisă larg, în aşteptare de musafiri. Cu toate acestea, „maiorului i se părea că-i foarlo îngustă. Atât de îngustă încât se aştepta ca uşorii vopsiţi într-un alb strălucitor să-i strângă zdravăn umerii. Uşorii de lemn stăteau însă neclintiţi, răbdători, în locurile lor. Răbdător şi calm, colonelul Negomireanu aştepta şi el la biroul său.

— Aşadar, ţi-ai luat revanşa?
— Pe jumătate.
— Mulţumit numai cu… jumătăţile?
— Ştiţi, tovarăşe colonel… se fâstâci maiorul.
— Să facem „apelul44 atunci la ce avem.
— Din capul locului, o lipsă:
— Motivată?
— Nu ştiu cum să mă pronunţ.
— Cine?

Palmyra.
Mda…
Recunosc: n-am nici măcar o idee cât de slabă. Ce să facem, maiorule? Să ne oprim la ce
!
enoroc” stătea cu spatele la Bâra. Mai exact, parte. Maiorul se uita chiorâş la dihanie. „Ce aici? Dar, în sfârşit,

fiecare îşi mobila biroul poftea inima! 44 Cum a decurs acţiunea?

Civilizat.

Debut promiţător.

Da, tovarăşe colonel.

Stai, nu te grăbi!

Ştiţi, încercă timid maiorul o glumă. Mă bucur f I 11 uşa, pe felii, tovarăşe colonel.

§ [» – Mă rog. Uitasem că preferi… jumătăţile. Acum văd că ai trecut la felii. Dar ia spune: Fata, ames («hil.i şi ea?

I-Cred că… numai cu sentimentele.

Crezi? insinuă colonelul Negomireanu.

Sf – Adică sunt aproape sigur, se învinui maiorul itiniru lipsa de precizie.

— Deci, cotă parte – inima.

Sigur. Numai atât!

Şi-i „puţin41 atâta lucru?

Nu ştiu, tovarăşe colonel.

m-Ocoleşti răspunsurile directe, maiorule.

I – Cele pe care nu sunt sigur.

I – Credeam că eşti numai un om de acţiune, litru.

Cons la tarea rămase fără răspuns. De altfel, mălinul nici nu ar fi avut ce replica. Cel puţin în acel Hmment fierbinte al duelului verbal.

H r. ilmyra cere renrlez-vous

Bâra se suci pe scaun. Era în derută. Jocul în cepuse ofensiv, din prima clipă. „Te ţin curelele l/i ritmul ăsta, frate Bâra? Ai grijă, se avertiză singur. Dozează-ţi suflul. Economiseşte-ţi forţele, argumentele! S-ar putea să ai nevoie de ele pentru a ajunge cu bine la potou”.

— Aud că arată bine, sublinie colonelul.

— Da, confirmă rece Bâra.

— Trecută prin multe.

— Prea multe chiar…

— Ce să faci, maiorule? Unii ajung la înţelepciune numai prin asemenea experienţe.

— Din păcate.

— Dacă ajung, bineînţeles.

— În cazul de faţă, nu-i nevoie de rezerve.

— Aşa te vreau, maiorule. Categoric. Cel puţin ai pe ce miza?

— Nu înţeleg.

— Ştii pe ce semnezi cecul ăsta în alb? Ce zici, merită?

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, tovarăşe colon” I.

— Adică merită persoana aceasta să-i acorzi atâta încredere?

— Am priceput.

— Sper. Ei?

— Nu, nu cred că mă pripesc…

— Mă rog. Eşti în măsură să apreciezi cel n… 11 bine.

— Aşa cred şi eu, tovarăşe colonel.

Negomireanu tăcu. Bâra se gândi să profite de acest răgaz şi aşteptă întrebările. Afară, ziua se făcea tot mai frumoasă. Cu singura deosebire că era mai rece decât ieri. Şi încă ceva: în văzduh plutea mai puţină lumină. Sus, pe sticla cerului, o pânză de

II, ca o ceaţă depărtată, cenzura razele soarelui.

hm din putere şi abia apoi lumina alburie ţâşnea îi e pământ, parcă stoarsă de vlagă.

Cum ai ajuns la sursă?

Printr-un amic.

Colonelul tresări.

— Amic?

1) a: de la miliţie.

A, „fratele siamez44.

Poftiţi?

— Zotincă, nu?

f. l) a, maiorul Zotincă.

— Deci, „Asociaţia Bâra-Zotincă el compania…44 Jni eu mi-a ajuns mie ceva la ureche.

— Minus „et compania41, tovarăşe colonel, preciză lt «jectuos maiorul.

B» – Mă rog „Asociaţie11 închisă. Rezultatele?

— Bune! Cel puţin până acum.

Să vedem.

Un reproş? O simplă constatare? Era greu de mi illt cu exactitate.

— De fapt, a fost o simplă idee. Şi ideea a ţinut. I – investigaţii speciale? v p* Normale.

Colonelul sucea şi răsucea pachetul de scrisori. Cm i a se temea să-l desfacă. „Dacă nu reprezentau m, i un interes? Dacă toate hârtiile din plicuri nu IflHli decât o imensă farsă? Dacă” nu duceau absolut

Îl i ftleri? 44 începu să despăturească ziarul în care îmi înfăşurate. Tacticos, cu gesturi voit încete. Parcă llmin 1 jilet de loto.

— Ai scotocit mult? insistă colonelul.

De loc. Dacă e vorba de scrisori, să ştiţi, fata (n oferit singură…

— Interesant! Şi crezi că nu ţi-a scăpat nimici

Bâra tresări. Se gândise şi el la asta. LucruriJ

au mers parcă prea uşor. Aproape fără un efori deosebit. Un fel de pescuit la punct fix. Conversaţia cu Miruna îi statornicise însă un sentiment de in credere. Iar dacă asta însemna prea mult, îi sugerau* cel puţin ideea că poate avea încredere în ea… I.ttl urma urmei, pe ce temei? De ce?”

— Mă rog, bătu în retragere Bâra. Dacă e nevoicJ continui.

— Eu ştiu, maiorule… Vom vedea…

Negomireanu încă nu era decis să desfacă plinul iile. Le dădea târcoale pe departe. Le învăluia, pl nesimţite, cu o logică exactă. Întocmai ca leul cai „şi înconjoară îndelung prada pentru ca la momentul oportun să treacă la atac. „Prada” aici – nişte su i sori care puteau fi o mare valoare în bunul mori al acţiunii. Probe puse la îndemână de către cine? Chiar din una din verigile mecanismului prin car™ circulau nişte informaţii cu caracter secret. Dacă au

ajuns să circule cumva. Ce interes a avut Minam să le pună la dispoziţie?

— Eu cred, tovarăşe colonei, încercă Bâra o ipo teză, că fata e interesată să iasă la lumină adevărul.

— Adică? Mai explicit!

— Permiteţi să pornesc de la un punct mal îndepărtat?

— Mă rog, dă-i drumul.

— Mama ei a fugit în R.F. a Germaniei.

— Ştiu. Ţi-am citit raportul.

De fapt, rapoartele lui Bâra, ale „Arheologului””]

— Şi-a lăsat această fiinţă în bătaia vântului J Toată viaţa a lăsat-o aşa.

— Da, e un acă de iresponsabilitate.

fi» – Care s-a răzbunat, zic eu, prin această înverl Miuik a fetei faţă de mama ei. Înverşunare sporită fel i! < eşecurile repetate ale Mir unei.

I s”?

I Vine momentul când străinul începe să-i aducă

N i l» ori de la mama de două ori transfugă, f – De ce de două ori?

Eu»— O dată de la îndatoririle de mamă. A doua oară în în îndatoririle de cetăţean. Poate că atunci e-a lui „ază de speranţă.

Se ivise parcă mai înainte! Legătura cu Ducu «Vlan.

I-Da, e drept. Un motiv în plus, deci ca Miruna creadă în ceva.

— Mda…

Itira se silea să-şi ordoneze exact gândurile. În i lotul

era limpede, limpede…

— Accidentul cade ca un trăsnet.

— Crezi că nu ştia absolut nimic de faptul că era (luni o verigă a lanţului celor doi? Poate, mai corect, fe celor trei?

Pauză îndelungă, grea.

L Nu, nu, nimic nu mă îndeamnă să cred că şi Ki.

I – Niciun amănunt, cât de neînsemnat, nu te duce ţit fecrastă opinie? f'v-au tovarăşe colonel.

— Mai departe, atunci.

— I-am înfăţişat aşa, mai pe îndelete, implicaţiile reocupărilor celor doi. La un moment dat am avut în/aţia limpede că fata s-a simţit frustrată de ţ» va înşelată, i – Crezi?

L – Categoric.

—!

— Cum explici?

— Poate că investise cu adevărat sentimente autentice în această dragoste. Poate era unica ei şansii de reabilitare. Şi iată, deodată, se trezeşte că de fapt ea servea unui scop hărăzit peste capul ei. Şi atunci, totul s-a prăbuşit. Atunci… mi-a oferit seri sorile.

— Ca o răzbunare?

— Nu. Mai degrabă cred că o dezlegare de trocul.

— Un trecut foarte aproape de ea.

— Totuşi, trecut.

— Asta aşa c.

Afax-a, ziua continua să fie la fel de frumoasă. Cu lumina aceea încă scăzută. Perdeaua de nori subţiri continua să stăruie leneşă, toropită de căldură, acolo, în înalturi. Jos, pe pământ, soarele se înfăţişa cu lumină slabă, de eclipsă parţială. Cu umbre egale însă. Şi aceiaşi oameni grăbiţi în clarobscurul zilei. Înghesuindu-se pe trotuarele înguste. Înghe &uindu-se în coloanele de maşini pe benzile, la fel de sufocate, ale străzilor. O grabă continuă, aparent fără O'ţinta anume; în realitate, un mecanism care-şi ştia turaţiile şi programul dinainte.

Negomireanu răsuci – a cita oară? – plicurile. Rosti calm r

— Văd că sunt expediate din Austria.

— Absolut toate.

— Îţi spune ceva lucrul acesta?

— Nimic.

— A, să nu uit, maiorule. Pune să se scoată nişte fotocopii.

— Am înţeles.

— Buuunnn!

Colonelul cântări fiecare plic în mină. Gestul era DHii le şi aşteptai să afli noi amănunte care, la

În imn vedere, scăpau muritorilor de rând. Plicurile inn – mereu aceleaşi, cu diverse adrese de expeie de pe teritoriul Austriei. Adresele – scrise la

[ftfişini diferite., Mărcile poştale, în schimb, din ace-N>i set. Probabil că expeditorul se aprovizionase lu' mai multe timbre şi-şi consuma astfel rezerva.

— Ai studiat datele de expediere?

— Da.

I – Şi?

— Toate cad în zile de sărbătoare.

m Duminicile?

— Da. Una singură a fost pusă la cutie într-o fimhfttă.

b – Care?

r» – Asta fără număr.

— De ce le-o fi numerotat?

— Nu prea-mi dau seama, tovarăşe colonel.

— Mă rog. Ultra posse Nemo obligatul. „Nimeni im I obligat mai mult decât poate…" Aşa, în general, tuni preciză colonelul.

Bâra răspunse alb, c-a şi cum ironia ricoşase în Ulla parte.

— Asta nenumerotată e ultima – N-o fi avut vreme? j-Posibil.

I – Sau n-a mai fost nevoie.

— Eu ştiu… Nu pot preciza.

I Nici eu nu precizez. Presupun doar. S-ar putea: în cifrele să reprezinte un cod. r – E totuşi o simplă ipoteză.

— Ai alta moi bună?

Din nou Bâra fu trecut pe banca… rezervelor.

— Deci; una, două, trei, patru, cinci…

— Şase de toate, tovarăşe colonel. Cu cea nenumerotată, şapte.

— Şase. Număr par. De ce numai şase numerotate? De ce?

Plicurile tăceau. Poate că răspunsul se afla înăuntru.

Poate.

Un ciocănit scurt în uşă. Intră ofiţerul de serviciu.

— Permiteţi, tovarăşe colonel?

Negomireanu îl invită aproape.

— Poftiţi… o scrisoare.

Plic obişnuit, vechi, urât. Un alb spălăcit, cu clunguliţă roşie.

Rândurile – scrise nervos. Rece şi exact. Hârtia încorpora în ea până şi scârţâitul exact al peniţei Comunicările acestea se dezumanizau din clipa când aveau drept intermediari metalul rece inventat de om. Parcă erau golite definitiv, absolut fără nicio şansă, de corectare de tot ce putea să însemne un gând omenesc, o sclipire de bucurie sau un ţipăt de durere. Dar toate astea erau doar nişte simple impresii lăturalnice, cu totul şi cu totul subiective şi, poate, lipsite de însemnătate.

Negomireanu parcurse grăbit rândufile albastre, nervoase, aproape înecate în cerneală. Era un ţipăt, un strigăt de durere. „Starea lui Ducu la fel de gravă. Delirează necontenit. Cum să-l trec peste această durere, tovarăşe colonel? Sora…”

Şi-o închipui pe fata firavă, cu ochii imenşi, care te răscoleau. „Cum să-l trec peste această durere…” Şi-o închipui obosită, în camera modestă de spital. Bântuită de mirosurile tuturor medicamentelor din în «Apărată de zgomote, de vacarmul vieţii din mi Imună la graba cumplită a oamenilor de a tte mai repede, unde? Nepăsătoare la această ten, la orgolii şi înfrângeriv la

bucurie – şi. amţii, Negomireanu îi dorea o întâmplare oarecare, Jfeh Hln ori neaşteptată, care s-o scoată pe lată, iie Hliimi şi pentru o clipă, pe aleile cu meri. Să priptmeii sau să adune fructele. Să respire aerul curat) toamnei. Să se cureţe de mirosurile care o vor Itifiii M până la urmă, desigur. Să facă dragoste, copii. <h\ îl escopere lumina zilei, cerul şi pământul…

p* Ascultă! se adresă Negomireanu ofiţerului de NIciu. Telefonul întrerupse propoziţia următoare. pl dugur ţârâit, şi atâta tot. Cel care sunase se răzl) imh probabil. mm Comunică…

K 8 c opri iar. Colonelul era încă indecis.

Adică lasă… nu-i nevoie, deocamdată…

Ofiţerul de serviciu salută şi ieşi, lăsând în urma lui liniştea de adineaori ce se continua nestingherit, pil I Scrisoarea stopase conversaţia alertă de până

«lumi şi era necesar un efort în plus pentru a fi Mnnodată. Strigătul de durere coborâse, sau poate Mirii. r într-un anume fel – în felul lui! – tempejs-liir; i camerei.

Există vreo ordine a numerelor?

Poftiţi?

— Vreo legătură… succesiune logică…

K Nu-mi dau seama! recunoscu deschis Bâra.

Mda… Cu ce date de expediţii corespunde fie-Bmi e număr?

— Nu m-am gândit la o asemenea legătură.

Ia să vedem!

Bâra luă o foaie de hârtie şi începu să note/fi Cel mai vechi plic – numerotat cu unu. Urmai celelalte cifre, în ordinea firească a datării, „la îl uită!” ar fi putut să observe şi singur acest lumi E drept, amănuntul nu era sigur că înseamnă chil ştie ce. Dar nici nu-ţi dădea siguranţa indubitabili că nu ascunde o cheie esenţială.

— Ei? întrebă colonelul care, între timp, ci lini şi răscitise scrisoarea.

— Aţi avut dreptate.

— Hm!

— Plicurile sunt numerotate în…

— …odinea vechimii?

— Exact!

— Qrdonează-le astfel.

„Delirează necontenit… Delirează necontenit… lira Urează”.

Un strigăt de neputinţă?

O cumplită stare de impas?

O simplă informaţie?

Un apel?

Nu! Copilul acela, din camera de spital, cu mill nile fragile, cu trup fragil, poate, adică sigur, şi ni sufletul fragil, nu-i pentru îndeletnicirea asta. I) loc. Trebuie scos de acolo la aer, la soare, la vi; iţU Altfel… Dar dacă Negomireanu greşea? Dacă teaml asta n-avea în ea nimic real, ci numai o impre. Îl absurdă? Poate că tocmai asemenea oameni să-l ut făcuţi pentru a priveghea clipele dramatice, peninj a le domina. Clipele de sfârşit…

Negomireanu se smulse din această stare, nu f ui. un anume efort.

— Unde rămăsesem?

— La plicuri.

I. «. – ai ordonat?

I o toate, preciză Bâra.

Perfect. Să le deschidem.

I Clintea maiorului fu năpădită în secundele urmămpv de o pânză subţire de sudoare. Adevăratul păl Miricn” acum începea. Şapte plicuri. Şapte prilejui I tio a dovedi sau nu ceva. Care din ele conţinea feimientul esenţial? Poate unul, poate cinci, poate Hin, Sau… Nu, trebuia să fie unul! Poate chiar (fiule De ce adică, nu? În definitiv…

Îşi şterse fruntea lac de transpiraţie. Colonelul HpOtnireanu habar n-avea de starea asta, a lui. (Jmlimh Iul cerea subalternilor săi o stare normală de tălanţă şi de muncă.

». Stop! rosti parcă obosit colonelul.

Hirn tresări. Tocmai desfăcea unul din plicuri. 1 e care l-ai luat? l’e cel cu numărul patru.

Nu se poate. Deschidem în ordine.

Deci plicul numărul unu.

Exact.

Maiorul răvăşi vraful de plicuri şi-l alese pe cel ijă (vechi. Marginile – albastre cu roşu. Un tighel Birul la vedere. Când îl desfăcu, în cameră izbucni iâli parfum plăcut.

— Zambile?

Parcă.

— Mi-am inleşte de-o carte: „Parfumul de zambile”.

— Poliţistă?

— Da.

— Ei, atunci suntem pe teritoriul nostru. Să v dem ce ne „învaţă” partenerul de conversaţie.

— Sau partenera.

— Nu-i exclus. Tu ce zici că e?

— Nu mă pronunţ, tovarăşe colonel.

— Nu vrei să rişti?

— Ba da, dar nu inutil.

— Aici, într-adevăr, n-ar fi decât un risc inutil Deşi anumite deducţii mă fac să cred că semnăturii sunt de femeie.

— Nu văd nicio logică.

— Asta-i cu totul altceva. Dar să nu pierdem vremea. Frumos mai miroase, domnule, parfumul ăsta… poliţist.

— Zambile, tovarăşe colonel. Zambile.

Bâra scoase din cămaşa plicului o hârtie aproape” transparentă, fină şi scorţoasă în acelaşi timp. O despături. Avea doar câteva rânduri.

— Poftiţi!

Negomireanu citi: „Dragă prietene. Bucuroasa că-ţi scriu din nou, încep cu o veste”.

— Deci femeie, murmură Bâra.

— Mai exact, completă colonelul, semnat de o fo’ mele. Dar, să continuăm munca: „Olga mi-a seri că poartă fusta la dimensiunea cunoscută. Mâneca! Aşa cum e moda acum: 50 de centimetri. Eu am sfii t-uit-o să-şi facă un pardesiu din lină. Dar numai cu 2, 5 metri nu cred să

reuşească. Mai ales că are o croitoreasă foarte, foarte pretenţioasă”.

— Pretenţioasă! Subliniat, rosti colonelul.

— Nici fără subliniere nu înţelegeam mare lucru. Totuşi, să nu disperăm.

Cine semnează?

Paula. Dar, răbdare. Mai avem şi un P.S.

„Sfătuieşte-o să nu renunţe. E în interesul ei”.

— Care? îl luă gura pe dinainte pe Bâra.

Asta mă întreb şi eu.

Eu trag liniuţă aici, tovarăşe colonel.

— Poţi să tragi una şi pentru mine.

Nu înainte de a recapitula: Scrisoarea nr. 1) * Adică Paula.

În regulă, maiorule, îl lăudă pentru zel Negof Mi< „nu.

(ilaşul n-avea în el nicio urmă de ironie. Drept pili u care Bâra marşă;

[» * Subiectul scrisorii deshumate? Chestiuni vestlirwn tare. Măsuri, oferte, precizări…

Plus Olga.

«» Şi pretenţiile din P.S.

Emise de croitoreasă.

Credeţi că… într-adevăr…

I Până la proba contrarie să le numim croitorese. Ai nil şi idee?

— Poftiţi?

Ce crezi că ar putea să însemne? îi» – Scuzaţi, tovarăşe colonel, dar e rebus curat.

Mă rog, vom vedea noi…

Aşa, după cum e posibil să fie pur şi simplu

I I. ac.

B-Se poate şi asta. p-Continuăm? îndrăzni Bâra.

— Se înţelege. Mai ales că lectura îmi place.

E – Deci, lansăm scrisoarea nr. 2

Aceasta nu mai avea nicio urmă de parfum., Nil

aceeaşi hârtie fină, uşor transparentă şi, parailouth băţoasă în acelaşi timp. Era o foaie obişnuită, l. iil pretenţii. Plicul, însă, din acelaşi set. Ca şi timbre™ ce înfăţişau o pădure montană, mult prea venir cu brazi topiţi în culoarea ca de revistă destinftH reclamelor turistice. Scrisul – grăbit, parcă expdl diat urgent dintr-o gară. Colonelul îl compară cu nil din scrisoarea anterioară. Semăna. Ca să fie iuiil sigur, îl consultă şi pe Bâra. Acesta cercetă îndeluilb scriitura.

— Ei? îşi pierdu răbdarea colonelul.

— Sută la sută, acelaşi.

— Să verifice şi grafologii.

— Am înţeles! notă Bâra pe o foaie separată dj hârtie unde la punctul unu se află ordinul penirl scoaterea fotocopiilor.

— Aşadar, scrisoarea nr. 2. Eşti curios, maiorule?

— Nu. Pentru că începe cu acelaşi „Dragă prifij tene…”

— Exact. Dar n-a fost deducţie. Ai reţinut câni te-am rugat să compari. Boon. „Ţi-am scris, (/uf nicio veste. Nu cumva s-a supărat Olga? Explica l capriciile croitoresei şi atunci, sigur, va înţelege. Apoi, nu uita: fiecare vrea să poarte un lucru bine Cum zice proverbul ăla: Sâni prea sărac ca să cumt păr ieftin. Cred în puterea ta de convingere…”

— Categoric, nu?

— Mda! admise Bâra. După ton, pare-se că prinsiunea sau pasiunea e în creştere.

— Totuşi, cam seacă scrisoarea asta. Nu crezi f

— Tovarăşe colonel…

— Ei?

— O simplă presupunere.

C «re.

Ştiţi, fata…

Miruna?

Se mai ocupa, aşa… în orele libere şi cu len-I irlk.

— Şi?

Poate ea, mă rog…

Posibil.

Mai ales că avea câte ceva la afacerea asta…

— După cum e posibil să nu fie ea la mijloc.) ÎI ţi dai seama că era o acoperire ideală, cu aceste ţillnri lente ale ei?

Tăcură. Colonelul cu scrisoarea în mână, Bâra Mi un pix, jumătate negru, jumătate portocaliu. Pariul portocalie, uşor striată, era de un efect deosebit. Milicca în cameră un sclipăt de lumină, de veselie. 4*11 hMitele la Bâra – „Nenoroc”, pocitania gheboasă, Btttmluoare, scufundată în muţenia ei fantastică. E Cine semnează? întrerupse tăcerea maiorul.

du «uporta pauzele nesfârşite, de linişte.

Tot o femeie, se înţelege. Anna.

Deci, Ana.

p cu doi de n.

§>…

— Scrisoarea nr. 2, repetă şcolăreşte Bâra = A.

Paulă şi Anna, murmură Negomireanu.

p Două fiinţe, acelaşi scris.

I» Acelaşi punct de pornire.

L-Aceleaşi preocupări.

— Ascultă, maiorule! Ţi le închipui?

I – De loc.

K», Ştii cum arată Ducu Flavian? căzu pe vieţii plate întrebarea.

— Cum arată, tovarăşe colonel?

Adevărul e că nu-i venea uşor nici colonelului! să-şi adune imaginile, să le înşire într-o logică fi]rească, să alcătuiască un portret cât de cât plauzibil, Imaginile se refuzau acestei ordonări poate tocmai] pentru faptul că nu erau suficient memorate, stal pânite. Rămăseseră în camera de spital, unde o sâni gură fiinţă popula încăperea bântuită de mirosul înţepător şi neînduplecat al medicamentelor: sora Ducu reprezenta aici doar un simplu mecanism. M acela atât de puţin perfect! Se punea în mişcăm la răstimpuri inegale şi ilogice… „Palmyra trebuir să moară…” „Palmyra trebuie să moară…” „Palmyra…”

Atât. Şi fruntea aceea de adolescent, neajutorată, cuprinsă într-un vârtej cumplit, de unde ci ud ştie dacă mai exista vreo scăpare.

— Cum arată, tovarăşe colonel?

Negomireanu fabulă:

— Înalt, distins... Rezervat... Cu o expresie du om trecut prin toate încercările posibile... Nu, nu blazat. Ci însemnat de viaţă. Poate că e cam aspru termenul. Cam metafizic. Dar... Uşor trist. Chiar sentimental. Părul – alb. Al o complet...

Ultimul cuvânt rămase parcă aninat undeva. Du sigur, se continua... Ceva trebuie să fi continuat por tretul. Negomireanu se oprise brusc pentru că u surprinse că-l descrie pe Nae Flavian. Propoziţii P veniseră singure. Singure. „Părul – văpaie albă...” Imaginea de pe aleile spitalului trăia mai puternic decât cea din camera de spital.

— Şi zi, maiorule, nu ţi le închipui?

— Nu.

— Aş fi tare curios să ştiu cum arată.

— Mă rog, mă ofer pentru deplasarea asta pân’. i în Austria, îndrăzni Bâra.

ţ*> Ştiam eu că am colaboratori harnici, mm Cerinţele serviciului, tovarăşe colonel, se deziv Aţi Bâra.

Im Dacă aş fi sigur, sigur... în Pe ce?

I» Că Paula şi Anna sunt Paula şi Anna...

Uăspunsui îl putem afla numai pe teren.

L... Este a doua oară când sunt nevoit să-ţi dau ptiile, maiorule.

„Locul” continua frumos, jumătate vesel, jumă

— Serios. Poate că de fapt era un simplu produs f încordării, un mijloc de a mai ieşi din când în ml din priză. Un fel de antrenament pentru nervii e aveau nevoie, firesc, de momente de relaxare litru un nou travaliu.

— Gala. La treabă! rosti colonelul.

— Desfacem scrisoarea nr. 3?

— De acord.

Afară se porni din nou vuietul acela de motmitli tă

sau de maşină. Motorul păcănea ritmic, fin) l se îneca brusc, şi atunci ordinea sunetelor se turna într-o harababură imprevizibilă. Timpanele importau uşor bătaia harnică, fără poticnire, a pislimiiolor. În schimb, orice abatere de la păcănitul ytil, plin, rotund, lovea dureros, izbea brutal în liniştea de afară, în liniştea camerei.

— Din nou: „Dragă prietene…" Reţineau corect lin mula preafrumoasele Anna şi Paula, f – Scrisul?

P – Acelaşi.

lisa se deschise şi intră iar ofiţerul de serviciu. Aţe/a tăcut o notă pe masă. Bătută la maşină.

Era o comunicare de la general.

— Când s-a transmis?

— Acum câteva minute.

— În regulă.

Ofiţerul dădu să plece, dar Negomireanu îi opri înainte de a închide uşa

— Vezi, te rog, de cafele!

— Am înţeles, tovarăşe colonel.

În sfârşit, uşa pocni scurt. A treia scrisoare, la frl de laconică:

„Săptămâna viitoare reţinută la Iâamburg… Meditez la materialul propus de tine. Olguţa are gust, dar să nu ridice pretenţii peste poate". Semnat: „Livia".

— Scrisoarea nr. 3 = L, notă scrupulos maiorul Bâra.

— Reţinută la Iâamburg şi expediată din Austria.

— Înainte de plecare.

— Poate era la weekend-ul săptămânal.

— Sau a trimis altcineva corespondenţa asta.

— Mă cam irită această conversaţie despre Olgute, Paule, Anne… etc.

— „Să nu ridice pretenţii peste poate", repetă Bâra. Ce-o fi vrând să însemne?

— Să întrebăm pe următoarele. Livia oricum şi-a încheiat rolul. Scoate-o din scenă.

Următoarele două scrisori conţineau aceeaşi propoziţie: „De ce nu te hotărăşti?" Semnate în ordine: Manuela, apoi Yvette. Bâra notă, iarăşi, conştiin cios:

Scrisoarea nr. 4 = M. Scrisoarea nr. 5 – Y.

Afară încetă deodată huruitul sălbatic al motocicletei greu încercate. Timpul se scurgea acum nefiresc de limpede, de curat. Norii ceţoşi se risipiseră de mult. Soarele însă tot nu mai încălzea ca în zilele trecute. Izvora din înaltul străveziu de albastru căldura aceea leneşă şi bună a toamnei, atât de odihnitoare. topacii – încercaţi pensionari ai pla

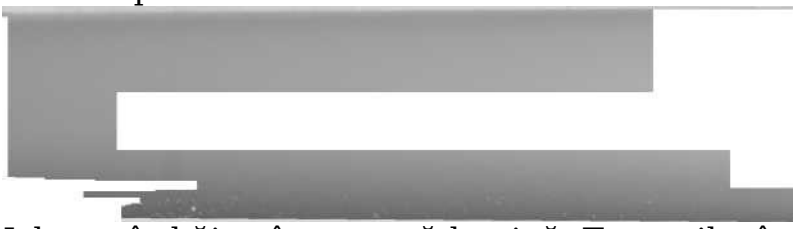

Icl – se îmbăiau în această lumină. Trupurile, înnglle, frunzele din coroanele foşnitoare respirau Irmoase în văzduhul ajuns la echilibrul simplu şi adevărat.

Telefonul de pe birou ţârâi o dată. Apoi, din nou.

— Alo! răspunse Negomireanu. Să trăiţi, tova Se general. Da. Am înţeles, tovarăşe general. Deyiir. Nu. Da… Să trăiţi!

Negomireanu aşează receptorul în furcă şi se idilă grăbit;

»” – Te las câteva minute, maiorule. Desfă cele-Itdle plicuri şi vezi ce se mai zice.

— Am înţeles, tovarăşe colonel.

În drum spre ieşire, colonelul atinse marginea lilioului. Tăblia lucioasă tresări abia simţit. Suficient însă să răstoarne – ca de obicei – echili-Iii 111 lui „Nenoroc”. Pocitania se rostogoli cu zgomot ni faţa în sus. Ochii uşor alungiţi fixau fără noimă Umanul luminat de refracţia unei capote albe, aflată Iii strada liniştită, invadată de soare.

Cât a trecut? Un ceas, două?

Bâra pierduse ritmul timpului. Rămas singur, era de presupus că va gusta câteva momente de relaxare. Iată însă că alerta de mai înainte se continua firesc, în acelaşi tempo, deşi cel care declanşase resorturile – colonelul – nu se afla, pentru moment, lu’ cameră. E adevărat,

Negomireanu fusese chemat la general, dar, lăsându-l cu libertatea de a scotoci asupra celorlalte două scrisori, acordându-i clipa de meditaţie asupra întregului caz, era ca şi cum l-ar fi uitat în priză. Gândurile şi ideile se ordonau fără. efort, ca mai înainte, netimorate. După opinia maiorului, cele două scrisori prezentau un anume interes. Cel puţin ultimul text părea să spună mult mai mult decât celelalte. Era aici, în primul rând, un ton mai tranşant al întregii afaceri asupra căreia nu putea exista niciun dubiu. Păcat însă că nu avea „cheia" secretă a cuvintelor, instrumentul care să le învioreze, să-l apropie de sensul fără echivoc, adevărat.

— Ei? păşi în cameră, odată cu întrebarea, col Ionelul.

— Bâra căută să surprindă un semn al conversaţiei cu generalul. Nu s-ar putea spune că reuşi. Negomireanu era ca întotdeauna. Cu aceiaşi ochi limpezi şi vioi, mobili – semn de neastâmpăr, de nervozitate. Cu aceleaşi gesturi molatice, aproape calculate – semn de echilibru. Cu acelaşi obraz paradoxal, disputat în interiorul fiinţei de gânduri, de preocupări care izbucneau sau nu până la suprafaţă.

— Deci? întrebă scurt.

— Rămăsesem la numărul cinci.

— Urmează şase. Să vedem.

— Poftiţi.

— Acelaşi scris, se înţelege.

— Acelaşi.

— Locul de expediţie – frumoasa Austria. Mda… „Dragă prietene. Dacă n-o convingi pe Olguţa, vom fi nevoiţi să te ajutăm". „Vom fi…" Adică cine? Să nu ne împiedicăm însă de necunoscute. Mai departe.

polul citi rar: „Trebuie să-i arătăm că-i în mi/ i i". Semnat…

Rnsemary – completă Bâra.

I) < ci scrisoarea numărul 6 = R. lulocmai, confirmă Bâra.

(V zici de text?

Anunţă un ultimatum.

Mie mi se pare că este deja.

I*» totimatum pentru un nenorocit de taior... A nu ştiu cum! tk». Nu, pardesiu. mm Şi o fustă. Ce să spun, are haz! m-Are, şi tocmai asta mă intrigă. Nu mă amuză

Amestecul fustei? glumi Bâra. simţea în largul lui. Avea siguranţa că nu pl n la acest „examen”. Habar n-avea de ce, dar la exact acest lucru.

Jy» «Jocul devine din ce în ce mai străveziu –, vorbi

«tuciul Negomireanu fără niciun chef. Îl apucase, din senin, lehamitea.

Aproape că reproşaţi acest lucru.

— De ce nu?

Nu înţeleg de ce da!

E.» – îmi plac adversarii mai acătării.

H*» Mie nu-mi plac de loc ca adversari...

B-Chestie de gust. Şi apoi, nu-i întotdeauna după uAi ere. Iar dacă totuşi sunt, cel puţin să fie. Să nurlie sudoarea noastră. Se înţelege că Negomireanu (lumea. Iar maiorul lua parte la glumă cât putea, Ineii lui pentru că se simţea din ce în ce mai în elementul lui. Nu, nu era uşor să lucrezi cu colonelul. Cr el 1 iar atunci când era nemulţumit de tine, de b» t «rolele întâmpinate, de perspectiva cât mai puţin apropiată a unor soluţii optime, îţi dădea sentinimJ tul participării egale la bucurie şi eşec. Te considoi rai răspunzător fără să ţi-o spună totdeauna câinii, şi în această măiestrie de angajare totală a lui J a colaboratorilor săi se afla, desigur, chiar el în multor reuşite.

— N-aţi citit însă P.S.-ul, tovarăşe colonel.

— Mda... N-am citit. Aşadar; „Spune-i Olgn\4 să nu revoce comanda la taior”.

— Iscălit: aceeaşi Rosemaey.

Colonelul mirosi plicul. De fapt, repetă gestul iscare şi Bâra îl făcuse mai înainte. Nu, nu emann nică un parfum plicul acesta, cu atât mai puţin par tumul de zambile. Dar urma unui miros parcalo tuşi stăruia. Nedefinit. Topit în foaia aproape imn ţerială de hârtie. Pierdut cu timpul, nu în totalitate însă. Era un miros fără identitate, ca o

amintire concretă, exactă, pulverizată în mii de alte amintiri

— Nu ştiu cum, tovarăşe colonel, clar aproape că mi-o închipui pe această Rosemary.

— Îţi place numele?

— Poate şi de asta.

— Nu mi se pare grozav.

— Mie-mi sună frumos.

— Posibil.

— Ascultaţi şi dumneavoastră: Rosemary, Rosemary! Nu-i plăcut?

— Hm!

— Adună în el…

— Iar te lansezi în lecturi, maior Bâra.

— Mda… se retrase în sinea lui maiorul.

— Nu mi-ai spus însă cum o „vezi”.

Oricum, foarte înaltă.

— E şi explicabil.

Poftiţi?

Cumulează nu mai puţin de două nume. Roza urla…

litra nu marşă la glumă. Preferă să-şi spună ginul mai departe, cu o oarecare gravitate, ceea ce li I prindea de loc în clipa aceea.

B – Obraz palid. De om mărunt…

De femeie măruntă. Desigur, nu în sensul staticii.

«Şi foarte departe.

§ – Cine ştie dacă o fi chiar aşa.

Maiorul iar nu răspunse. Depărtarea între el şi Rwcmqry devenise acum un fapt material, exact. Pnwginaţia lucra, lucra…

Miruna cum e? căzu întrebarea colonelului. Miruna?

— I – Tot aşa… departe?

P – Tot, rosti Bâra.

I Ei, ca să nu ne depărtăm prea mult, să trecem

A lillima scrisoare.

Maiorul întinse ultimul plic. Cel numerotat de ei Hi cifra şapte. Pe birou juca o rază leneşă, de soare. U, nu plonja direct, prin fereastră. Nu venea nici jjli tavanul alb,

de la refracţia capotei albe din nimdă. Dacă mai era cumva acolo maşina aceea. IIu/u era azvârlită de ia geamul unei mici biblioteci. Ejjjil astfel poposea limpede, curată, pe birou. „Nenoroc” se scălda nepăsător în această văpaie care-l fiu ea mult mai plăcut vederii. Colţurile rudimentare alo închipuirii de piatră se topeau în lumina linlbenă, prin seva secretă a materiei alerga un fluid viu, ca un zvâcnet de viaţă interioară în haloul millien, leneş şi uitat. Colonelul Negomireanu citi eu voce tare;

— „Ştirile comunicate de Aretusa sunt mai /i/iifl decât îngrijorătoare”. Puncte, puncte, mormăi ce(Apoi; „... trebuie să moară de ciudă”. Atât.

— Şi nicio semnătură, completă Bâra.

— Nimic.

— Asta zic şi. eu stil economicos.

— Mai degrabă, eliptic, fu de părere colţ – „I Cam puţin, nu?

— Aş zice, dimpotrivă.

— Dar noi habar n-avem de asta.

— Nu mai am nimic de adăugat, tovarăşe cu

— Nici n-aş vedea ce.

— În asemenea situaţii, eu...

— Înjuri?

— Nu!

— Cânţi la n-ai?

— Nu.

— Atunci?

— Inversez rolurile cu cei care ne pun în unul reătură.

— Plăcută răzbunare.

— Partea proastă e că numai eu ştiu de ea.

Colonelul reciti cele câteva rânduri. Scrisul, cvil dent, al aceleiaşi persoane. Nici mai îngrijit. Nici mai calm. Nici mai nervos decât în celelalte scrisori, Ce se afla însă dincolo de blindajul necunoscutelor V Cum era bărbatul sau femeia care a ţinut tocul sau] stiloul în mină? Dispus sau furios? Fericit sau nel fericit? întrebări fără răspuns, deocamdată. Sau, poate, pentru totdeauna fără răspuns.

Scrisoarea iltimă, nesemnată, aduna totuşi, dincolo de ultimatumul exprimat mai mult sau mai puţin direct, în nume nou: Aretusa.

Aretusa… Aretusa.

În Frumos nume, maiorule.

— Aretusa?!

— Nu ţi-o fi plăcând?! se miră cu adevărat colul

De loc. Îi. l ăcat.

În llămân consecvent cu mine însumi. vi» Înţeleg: Rosemary.

Lm» – Aţi ghicit.

Alătură cele două nume.

P*» Nu sunt tentat.

m* încearcă, totuşi.

Sunt subiectiv.

1» Dotaşează-te de obiect…

De obiecte… Nu, nu pot. Renunţ. p-Păcat. Cu un pic de voinţă, cine ştie, poate…

I li ni se juca cu stiloul. Intrase în impas: în iftptill scrisorii cu numărul 7, după semnul =, spa1) 1 (ol. Că numele nou ar suna cumva mai aparte? Iu I xo părea. În niciun caz nu era mai frumos decât µm înnry. De altfel, asta avea o atât de mică imÎIU – mţă, încât nu merita, desigur, niciun efort de m-IC foarte frumos, maiorule, continuă Negomifti. Nici nu-i de mirare: nume mitologic. m» – N-am auzit de aşa ceva.

! «Foarte rău.

I p Ce să fac, tovarăşe colonel? se dezvinovăţi [fătii Dilistul în mediul barurilor. Dacă aş ţine minte Jtliincle tuturor femeilor nu aş vorbi decât în sublimiiive proprii.

F «Aretusa merită.

— Poate. Dar n-am niciun motiv special să fiu Hilivins.

— Nimfa transformată din proprie iniţiativa ui apă de izvor. Frumos, nu?

— J2 e idee: să te faci apă de izvor! Să te im oricine! Eu ce trec în dreptul ultimei scrisori, Iov* răşe colonel?

Negomireanu îi luă foaia de hârtie din faţă. 1L/1 de

soare de pe birou o învălui în lumina galbenii Literele parcă aveau oglinzi, fosfor. Afară lumini devenise încet, încet puternică pe măsură ce prii deaua de nori înalţi, alburii, a fost alungată… Toamnă îşi înşira ca mărgelele zilele cu lumină leneşă, ocnt titoare, ca un ultim semn de adio de la anotimpul plin de echilibru şi bucurie matură, adevărată.

— Eşti atent, maiorule?

— Sunt, tovarăşe colonel.

Negomireanu citi;

Scrisoarea numărul 1 = P

Scrisoarea numărul 2 = A

Scrisoarea numărul 3 = L

Scrisoarea numărul 4 = M

Scrisoarea numărul 5 – Y

Scrisoarea numărul 6 = R

Scrisoarea numărul 7?

Totul era exact, ca o ecuaţie. Lipsă, ia apel, dmij o singură necunoscută. Şi încă ceva, esenţial: diHij acestei ecuaţii. Pentru că, desigur, era pe undeva u cheie. Imposibil de crezut altfel.

— Frumos rebus, maiorule.

— V-am spus şi eu, confirmă Râra.

— Totuşi, te pricepi, te pricepi! se precipită vesel colonelul.

— Mamuţii şi rebusul – viaţa mea, făcu iniij de necaz Bâra. îl* intriga veselia bruscă a colonelu li Probabil, tot un semn de nervozitate exprimată h h în „fără menajamente.

— Notez: Bâra = mamuţi +

Ill Kiaştere, deci. r Exact.

— Dacă stau însă şi judec, nu Iiim îi asta a ta.

Poftiţi?

la ei teşte-ţi opera! lira răpăi o dată textul. Nu-i rebus. Semn de se prea vede pa ltin nou de la capăt. Degeaba. Din Iii nerăbdarea ironică a colonelului.

spunea nimic. O urmă îi bi bi?

A rămas să-l citesc de-a-ndoaselea.

Aşa, aşa! îl încurajă colonelul.

Nu citi de-a-ndoaselea, ci pe verticală. Ieşeau ce-l im I: şapte, da, şapte cifre, şapte litere mari. Ba nu, Mc, plus un semn de întrebare.

— Mai departe, mai departe! îl îndemna c-olo-l" lui.

I flaşul îi era într-adevăr schimbat. Cuprins de teii lionstâmpăr interior.

K-Ei?

P.A.L.M.Y.R…

Să – Citeşte, domnule, legat!

Palmyr…

În sfârşit! exclamă colonelul.

Lipseşte doar un A.

Nu lipseşte.

Totuşi, obiectă politicos maiorul.

Aretusa.

Mă rog…

stradă trecea un şir de tractoare cuplate, tâlfilid după ele un cazan uriaş, vopsit roşu. Mastodon

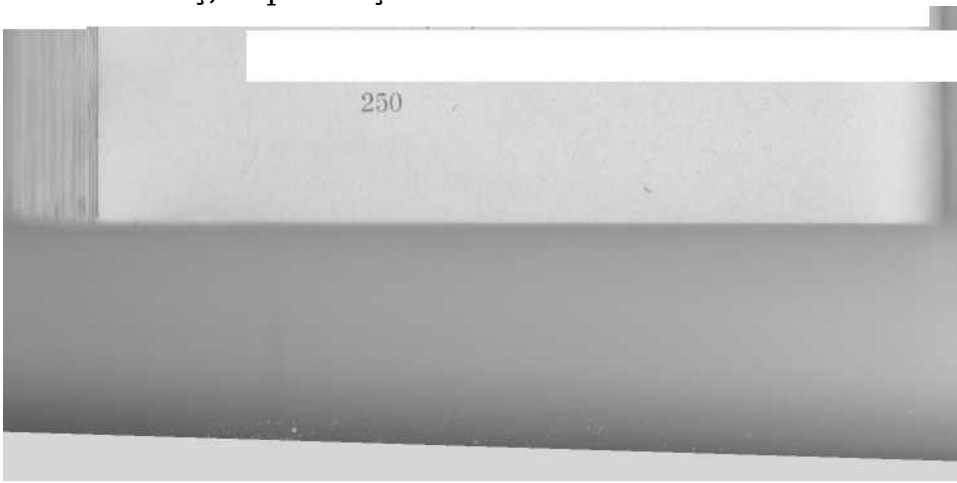

tul zăcea indolent într-un căruţ cu zeci şi zeci d roţi pneumatice, în timp ce tractoarele gâfâiau, 14 ceau o. larmă de tremurau zidurile. „Nenoroc's. În ea un ţânţar pe birou. Ca apucat de streche.

— Să recitim încă o dată textul ultim, dorit colonelul.

Bâra se execută:

— „Ştirile comunicate de Aretusa sunt mai mut decât

îngrijorătoare”. Puncte, puncte... Şi; „... trebuii să moară de ciudă”.

— Fă apel la memorid, maiorule.

Bâra intră în alertă. Se vedea limpede, lucru <l care se indispunea totdeauna colonelul.

— Ei? îl sili Negomireanu.

— N-am niciun fir de care să mă agăţ, recunoşii Cdeschis Bâra.

— De ce nu spui atunci? Fii atent la puncte* Nu-ţi spun nimic?

— Nu...

— Mda... Poate e vina mea. Ţi-am spus formulai lui Ducu Flavian?

— Nu.

— De fapt, nu-i nicio formulă. E un telex.

— Poftiţi?”

— Delir. Telex şi delir...

Zgomotul tractoarelor s-auzea tot mai depărtat] Zidurile se liniştiseră, iar „Nenoroc” căzuse şi el în nesimţirea de mai înainte. Raza de soare se mut; imJ mai spre dreapta şi-i atingea acum numai genunchii1 chirciţi, cu rotulele ascuţite, grosolan cioplite.

— „Palmyra trebuie să moară...” „Palmyra tiv buie să moară...”

Fără să vrea, colonelul pronunţa exact, imilii exact vorbele lui Ducu. Silabele sunau egal, limpeilffl

Cuvintele se rânduiau într-un tempo fără grabă, mâiinl – doar de propriul lor înţeles. Într-adevăr, parcă făli bătute de un telex uitat în priză, ce repeta la civilirşit aceeaşi formulă. Uitat pentru totdeauna. Ilrn se molipsi şi el şi începu să murmure conta-Itiiniit de ritm, de misterul cuvintelor, copleşit de îl xonzaţie necunoscută, iritantă: „Palmyra trebuie moară...” „Palmyra trebuie să moară...”

Tovarăşe colonel, se pare că...

E; – Uşurel, uşurel, maiorule. i – Totuşi...

v-Cheia asta poate să nu fie nicio cheie. Nişte fuvlilte şi atâta tot. DPpă cum, de asemenea... Dar tă nu ne pierdem în presupuneri. Deocamdată, atât. – Palmyra deci

– un personaj.

— Poate.

pi – „Belgianul” oare?

Posibil, i – Sau un cod?

«— Şi asta e posibil.

— Un cod însă nu moare.

I – Depinde ce reprezintă.

UopMcile lui Negomireanu veneau firesc, absolut fitul niciun efort. Maiorul nu era în stare să menţină (ursi ritm timp îndelung. Aşa că se lăsă păgubaş.

— Oricum, scrisul e acelaşi, conchise colonelul.

— Da, acelaşi.

— Iar datele, măsurătorile „croitoreselor”, înxeninnă desigur ceva.

Poate.

— Nu de florile mărului ţinea Marian-junior Btfisorile la florărie.

j: – Posibil, admise incert maiorul.

După care începu să murmure:

— „Palmyra trebuie să moară…” „Palmyra în buie să moară…”

CAPITOLUL X

Discul telefonului revenea în poziţie iniţială îmi soţit de un cârâit urât. Resortul interior îşi pierdu:, *! din vlagă, şi astfel fiecare număr reprezenta pentru el o adevărată barieră, un fel de cursă cu obstacolel Liniile telefonice vuiau depărtat în receptor, captând parcă ceva din mişcarea văzduhului, din zba «j terile oraşului. Şi de fiecare dată receptorul înregistra conştiincios un sunet metalic, nu prea după r! tat şi apoi, după o pauză scurtă, invariabilul: ţiu»] ţiu-ţiu-ţiu!

Ocupat. Era a douăsprezecea încercare a Mirunel şi telefonul blestemat de care avea nevoie încă nu se eliberase. Formă numărul şi a treisprezecea oară la un automat a cărui misiune era aceea de a repeta o operaţie până la epuizare. Iarăşi cârâitul urât, apoi sunetul metalic cunoscut şi, minune! ţârâitul de apoi, Frumos. Melodia muzicală vagă, nedefinită a apolului. Parcă cu intenţia de a

nu deranja prea mult urechea celui solicitat. Întocmai ca o scuză.

— Alo? răspunse vocea de la capătul firului.

— Casa Flaviai° întrebă fata.

— Da.

Confirmarea venise prea repede. Neaşteptat de îi 11 «O replică dată pripit, fără a oferi răgaz fcim locutorului să-şi audă sunetul cuvintelor. Fără dii răgaz să pătrundă înţelesul logic, nu arfţa aparte care îndemna cel care rostise vorba, fraza. Miruna se precipită.

I, a telefon…

Vorbiţi mai tare, vă rog, o invită, corect, vocea ţi/îi balului. Desigur, tatăl lui Ducu. h sunt Miruna, zise fata.

ba capătul celălalt, nicio reacţie. Vâjâit continuu Jjjt> linii telefonice încărcate, care-ţi dădeau sentinn ului unei aglomerări extraordinare a văzduhului, punctul acesta îi plăcea enorm fetei. Uneori, când n avea ce face, forma aşa câte un număr de instituţie totdeauna ocupată, şi odată cu ţiuitul cunoscut, îi multă vuietul firesc, de arteră umană, invizibilă, îi «urcată până la refuz. Pocniturile şi trosniturile iiuialiee, înregistrate meticulos de receptor, reprecntliu o caldă legătură cu lumea, cu zbaterile şi Uciiriile ei, cu viaţa uluitoare, greu de cuprins în \ urbe, imposibil de trăit de o singură fiinţă.

Vă ascult, domnişoară, îndemnă la conversaţie Inlorlocutorul Mirunei. Nu părea agasat. Nici grăbit. Nb i bucuros. Pur şi simplu – corect. Atât. O corecţii ml ine rece, întocmai ca declicul metalic captat de receptor. Rece, distantă, respectând însă regulile clei montare de urbanitate.

— Voiam să întreb de Ducu.

Din nou pauză. Nesfârşit de prelungă. Sau poate I se părea fetei că nu mai ia sfârşit. Oricum, receptorul şi finias singur cu vâjâitul văzduhului o copleşea.

— Nu-i acasă! îi răspunse bărbatul cu voce Ru schimbată.

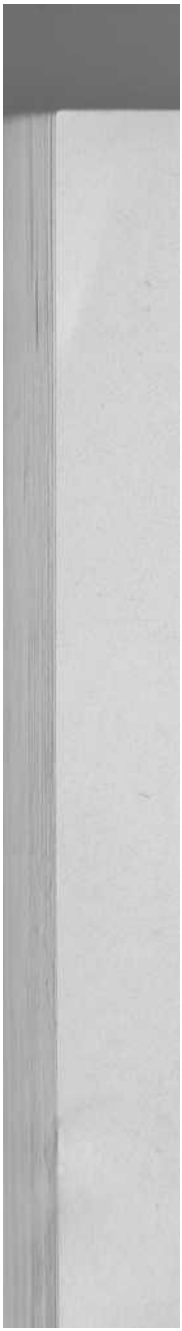

Un val de furie neputincioasă o cuprinse pe fai. t Ce însemna asta: „nu-i acasă?” Mă mir că nu i spus că-i la hipodrom sau în baie! Enervarea pnali] că nu-şi avea

suportul firesc. La urma urmei, talul băiatului nu putea ţipa în gura mare, sărind într-mi picior: „S-a accidentat Ducu! S-a accidentat Ducul M Totuşi, Miruna na era oricine. Avea dreptul acestal să ştie. Şi bărbatul de la capătul firului ar fi tivi buit să înţeleagă acest elementar lucru.

— Ştiu că nu-i acasă, răspunse ea alb.

— Da? încercă celălalt să câştige timp.

— Da.

Afirmaţia fetei căzu neaşteptat. La celălalt capăt acest da fu înregistrat altfel. Miruna intuia că ceva se schimbase în raporturile convorbirii. Nu era sigură însă în ce sens. Poate distanţele stabilite iniţial: v scurtaseră. Sau, dimpotrivă. Totuşi, era greu du crezut că lucrurile rămăseseră ca mai înainte. DOI vadă? Omul de la capătul firului se arătă interesai:

— Deci, ştiaţi…

— Da.

— Când aţi aflat?

— Când am putut! răspunse obraznic fata, fără nicio remuşcare.

— Mda…

— Cum se simte?

— E la fel de grav.

— Aţi fost la dânsul?

Ceva se schimbă iar. Desigur, bărbatul de la capătul firului nu accepta să fie astfel interogat. Şi, m; i ales, pe acest ton. Miruna l-a cunoscut în două rândui i pe tatăl lui Ducu. Prima dată, din spusele băiatului „îmi face toate capriciile. Şi totuşi, nu ne iubim. De ce? Cred că şi pentru faptul că între noi n 11

««aflat niciodată mania. Ea ar fi încercat cumva conciliere. Apoi, continuase cinic Ducu, o spune lom lils: «Nu-i plac candidaţii la ratare»”. „E pisălog?” riscase fata o întrebare anapoda. Ducu s-a grăbit cu răspunsul, parcă agasat: „O, nu!” A trecut 11 n trecut şi s-au întâlnit toţi trei la teatru, într-o U/ă. Ducu adusese două pahare de citronadă şi, illnli-o neîndemânare, a vărsat un pic pe

rochia f-i I. Un domn distins, la cincizeci, poate chiar peste Plicl/eci de ani şi-a oferit batista albă, parfumată mai mult ca sigur că era un amestec de liliac, mireasmă atât de neobişnuită în plină iarnă. Miruna în mulţumit, încercând să repare ce se mai putea repara şi habar n-avea că în timpul ăsta, tată şi fiu duelau cu privirile, dintr-un motiv niciodată rmioscut de dânsa. „Mulţumesc, domnule!” i-a înapuiut ea batista. Omul a luat-o şi s-a amestecat în mulţimea din foaier. Multă vreme a urmărit-o imaginea bărbatului cu părul complet alb, obrazul îngri) l! şi gesturile fără grabă, fără nimic ostentativ, în plus. „Ghici cine era omul cu batista?” a întrebat-o I lueu la întoarcere spre casă. (Piesa fusese infectă, lext şi joc infect, şi n-aveau ce discuta.) „Tatăl tău?” u trânti într-o doară Miruna. „De unde ai ştiut?”, K un domn”, adăugă fata. Şi conversaţia muri aici.

— V-am întrebat: aţi fost la Ducu?

— Am fost, murmură în receptor glasul acela.

— Când mai mergeţi?

— Nu ştiu.

— Totuşi…

Era evident că omului nu-i plăcea tonul discuţiei, insistenţele. Şi totuşi… nu închidea telefonul.

— Mă gândeam că… ştiu eu… poate mâine.

— După-amiază?

7 – Palmyra cere rendez-vous

— După. O ocazie cu maşina.

— Merg şi eu.

Tonul Mirunei era foarte hotărât. Maiorul Bira; în fi rămas, desigur, contrariat în faţa unei asemene» convorbiri.

— M-aţi înţeles, domnule?

— Da.

Fata dădu adresa florăriei. şi ora când aşteaptă să fie luată. Apoi mulţumi şi închise telefonul. Cu un gest de istovire cumplită. Ar fi voit să doarmă, acum, să doarmă mult, adânc, fără vise şi să «trezească fără niciun girul, fără nicio amintire, Ştia însă că lucrul acesta nu-i posibil şi

de aceea, în lipsă de clienţi, se apucă să facă curat în florărie, Treabă plicticoasă şi complicată, de femeie. Cârpa de prai se cerea manevrată cu maximă grijă prinin glastrele ce aşteptau doar gestul necugetat pentru a se alege praful de ele. Miruna făcuse rost de o măturică îngustă, ca o pensulă. Cu obiectul acesta strângea iute praful, pământul risipit. Scoase apoi nu ştiu de unde o stropitoare de copii la care adăugase o ţeavă lungă, să nu se mai aplece, şi începu să ude. Termină mai repede decât se aşteptase că va dura treaba asta, şi, tot pentru a-şi umple timpul şi sfârşeala aceea – care o cuprinse, se apucă să facă ordine în birouaşul florăriei. N-avea decât două sertare mari şi late. Începu mai întâi cu al ei. Un fel de registru cu nişte cifre şi facturi, o pereche de andrele rătăcite cine ştie cum aici, o călimară cu cerneală – după cum arăta, era limpede că avea toţi sorţii să rămână încă multă vreme nedesfăcută – şi un toc cu peniţă murdară, aşezat de-a curmezişul unui chitanţier. Atât şi nimic altceva. Ba mai era o hârtie foşnitoare, curată, ce căptuşea biroul. Fiindcă

— e puni suficient de curată, Miruna nu catadicsi B îi schimbe.

Trecu apoi la sertarul lui Ducu. Pe jumătate des-Jik eu zăvorul broaştei ridicat, aşa cum rămăsese

«lipii seara aceea în care a venit aici cu maiorul lirn Aşează sertarul pe birou. Gol-goluţ. Nici măcar mi îi escală de hârtie. Niciun semn care să amintească de i ova, nicio zgârietură. Şi ceea ce era mai curios faptul că Miruna nu izbutea să-şi lege nicio aminiliv de Ducu prin intermediul acestui spaţiu care Aparţinuse lui. Totul trecuse dincolo de o graniţă H posibilului, totul se rătăcise în trecut, şi era foarte

(nu, dacă nu imposibil să refaci ce-a fost, să aducă o prezent clipe trăite, cu o identitate precisă cândva, Anonime acum şi chiar fără niciun rost. Absolut furu nicio logică şi rost.

Aproape furioasă, fata împinse sertarul în lămâii biroului, cu un sentiment de neputinţă totală. XJfivorul

ridicat lovi cu zgomot în lemnul biroului i por cută în cursă inversă sertarul. Acesta aduse la lumină, prin cine ştie ce miracol, o fotografie de dimensiunea unei cărţi obişnuite. Fata se miră de întâmplare şi constată că fotografia fusese ascunsă pe partea interioară a tăbliei biroului. Lipită sau prinsă.

Întoarse fotografia cu o ciudă inexplicabilă. Itunase stupefiată. Din imagine o privea, cine? Omul mro-i aducea scrisori de la mama ei. Individul care tivea de-a face cu Ducu. Râdea către dânsa, privind-o în ochii întredeschişi, parcă ştrengăreşte. Fotografia fusese luată undeva, pe stradă, în mulţime, cu sau i. ira ştiinţa tipului. Alături de el se vedea un braţ şi o bucată de umăr – desigur, nu se putea înşela, pardesiul lui Ducu. Chipul individului exprima o

17*

Imensă mulţumire. Mai mult chiar: o mare fericire, Lucru care o indispunea pe Miruna, şi primul goni fu să arunce fotografia la coşul de gunoi. Mâinile urni nu întreprinseră nimic. Stăteau într-o stare totală de repaus. Alături – lipsită de apărare – fotografi» pe care n-ar fi voit-o de loc. Stătuse aici, cine ştţ de când, ca un musafir nedorit şi nepoftit. Intrai ruşinos, pe furiş. În clipa aceea fata aproape cm I ura pe Ducu”.

Cu toate acestea, mâinile refuzau să facă praf fotografia. Ce anume o oprea? Desigur, faptul că cm incapabilă să sfâşie obrazul acela vesel, fără apărare, alături de umărul lui Ducu. Îşi aduse aminte de maior, voi ceva, apoi se răzgândi. Încuie fotografia în sertarul ei şi căută să-şi aducă aminte unde a notat telefonul lui Bâra, când pe uşa florăriei pătrunse un găll gan cât toate zilele, cu un aer de lichea civilizală.

— Sărut mânuşiţele, domniţă!

Fata înclină capul a salut. Găliganul purta pantaloni strâmţi pe coapse şi o cămaşă groasă, cu carouri mari, verzi care nu-i stăteau de loc rău. O ţinti ştrengăreşte în ochi. În obrazul măsliniu – urmei adâncă a zilelor de plajă, sau poate culoarea naturală – nişte ochi căprui, veseli. O veselie vecină cu obrăznicia.

— Aşadar, o floare între flori, căută lunganul un punct comun de conversaţie.

— Cu ce vă putem servi? i se adresă distant Miruna.

— Cu o floare.

— Alegeţi.

— E pe alese? Atunci, e foarte simplu…

Conversaţia pornise pe un făgaş pe care numai afluenţa de clienţi o mai putea salva.

— Am vrut să spun de care! se corectă fata. O inn aşa, din senin, râsul. Stare curioasă, total Merită de cea în care se afla în urmă cu câteva Imite.

— Garoafe aveţi?

— Da.

— Ce culori?

— De toate.

— Una violetă!

— N-avem.

— Vedeţi… îi reproşă găliganul.

— Găsiţi garoafe violet la florăria din Calea VI* t oriei, îl iha Miruna peste picior.

— Le ştiu. Sunt de săptămâna trecută, răspunse Individul. Frez n-aveţi?

— Ba da.

— Un fir, vă rog.

Garoafele, într-o vază, la îndemână. Miruna alese lin fir abia înflorit.

— Nu-mi plac bobocii, refuză lunganul.

— Mă rog!

Luă una ajunsă la maturitate. Floarea avea o văpaie frumoasă, proaspătă.

— Mulţumit? întrebă fata.

— Foarte. Cât costă?

Miruna spuse preţul. Mâinile ei împachetau garoafa frez. Gestul era simplu; unul din miile de gesturi ce se repetau zilnic, obişnuite.

— Aş dori şi un trandafir.

— Tot frez?

— Tot.

Trandafirii, într-o glastră, pe un raft. Fala se înălţă în vârful picioarelor şi alese un fir. Se înţepă însă stupid la un deget şi sângeleţi. şni parcă bucuros tic întâmplare. Individul cu cămaşa verde se într.il beni din senin.

— Nu-l mai vreau, domniţă, bâigui el.

— Poftim? se repezi fata iritată. O cam indii) punea şi pe ea întâmplarea stupidă.

— Nu mai doresc trandafirul…

— …criminal, completă fata.

— Exact.

— Mă rog. Poftiţi atunci garoafa.

Tipul se scotoci cu greutate prin buzunarele strâmte, lipite de corp. În acest efort, mâneca căina ui în carouri verzi se ridică şi atunci Miruna descoperi brăţara lui Prale. Nu. Nu se putea înşela! Era hui» ţara lui. Născocită dintr-un metal alb, cu numele lui Prale gravat adânc. („Eu sunt mare amator de înol, îi povestise odată hoţul de lenjerie fină, îmi tras neşte uneori şi mă scol în puterea nopţii şi plec la lac. Înot, înot până în zori şi tot nu mă satur. Şi poate în timp ia să m-apuce o dată un elrcel, să adorm pur şi simplu. Şi pentru ca lumea să ştie pe cine an mâncat broscoii, port brăţara asta”.)

— Toauşi, daţi-mi şi trandafirul.

— Cu plăcere, domnule.

— Nu însă pe ăla! Altul.

— Tot frez?

— Nu.

— Poate unul roşu. Sunt foarte

— Nu.

— Alb, atunci?

— Da. Alb.

„Ce căuta brăţara lui Prale la individul ăsta?” Nu ştia cum să facă să-l reţină. Şi dacă-l reţinea „Tipul însă îi oferi el soluţia. După ce plăti. Îi întinse garoafa cu un gest teatral:

k-Vă ofer această modestă floare.

1 – Mulţumesc, domnule.

— Cu speranţa că vă voi mai vedea.

I* – Cu plăcere, domnule.

— Mâine pot trece pe aici?

PIncântată. Îşi aduse aminte însă că trebuie să meargă la) ticii. „Nu, altă zi. Să-i dea altă zi. Şi totuşi…”

— Dimineaţă sunt aici.

— Voi trece spre prânz.

— Perfect.

— La revedere, domniţă.

— La reveddre, domnule.

ţând a ridicat trandafirul alb, în semn de salut, în.1 ţara lui Prale a sclipit iar, pentru o clipă, ca o chemare, ca un strigăt disperat de ajutor. Miruna se înfiora. Nu-i venea să creadă că Prale nu mai este. Nu accepta nici măcar ideea asta. Era, desigur, o glumă idioată şi atâta tot.

Se apropie de telefon şi formă, decisă, numărul niniiirului Bâra.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel. Vă deranjează căpitanul Damirescu.

— Bună ziua. Ce s-a întâmplat?

— Palmyra cerc rendez-vous, tovarăşe colonel. Damirescu îşi ascuţi auzul. Era curios să afle cum v a exploda informaţia comunicată.

— Un mesaj?

— Da.

— Pentru ecoră, pentru ce zi?

— Azi, orele 17.

— Locul?

— Un părculeţ insignifiant pe lângă Piaţa Amzoi

— Cum a reacţionat Nae Fiavian?

Îl bucura logica colonelului. Cu un asemenea om pe treapta ierarhică superioară căpitanul se simţi; în deplină siguranţă. Ş, tia că posibilitatea de eroare era mult mai mică tocmai pentru că unul dintre şefii lui se numea colonelul Negomireanu. Nu, nu s-ar putea spune că acţiunile încredinţate se îndeplineau mai uşor. Dimpotrivă. Colonelul respecta cu stricteţe legea de fier a amănuntului profesional şi cei care nu înţelegeau acest lucru, mai

devreme sau mai târziu îşi reduceau şansele de a lucra în preajma lui.

— Te-am întrebat ceva, căpitane.

— Scuzaţi! se bâlbâi Damirescu. Credeam că…

— Pe scurt: se duce? Acceptă?

— Nu ştiu.

— Mda… Ce plan ai?

— Îmi iau microfonul direcţional şi mă postez, într-un chioşc părăsit.

— Crezi că-ţi ajung o sută de metri?

— Sunt sigur.

— Ai trecut pe la locul întâlnirii?

— Da.

— Altă posibilitate de înregistrare?

— De la fereastra unui bloc sau dintr-un boschet.

— De ce-ai optat pentru prima soluţie?

— Din raţiuni legate de mobilitate.

— Ai nevoie de ajutor?

— Nu cred.

— Sigur?

— Sigur.

— Mda…

Căpitanul habar n-avea că Negomireanu primise îi veste zguduitoare. Sora firavă, neajutorată şi totuşi Ingura fiinţă tare din spitalul acela comunal, comunicase şi ea, tot telefonic: „A murit Ducu 1 luvian”, Atât. „A murit Ducu Fiavian”. Niciun cuvânt plus. Propoziţia n-avea în ea nici durere, nici bucurie. Exprima mai degrabă o uşurare de o povară Imensă, care odată şi odată trebuia neapărat trecută altcuiva.

— În regulă, căpitane! Se aprobă planul.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel.

— O clipă, o clipă!” se precipită Negomireanu.

— Vă ascult, tovarăşe colonel.

— Ai un costum negru?

— Am.

— E bine… E foarte bine. Bentu o fi având?

— Nu ştiu.

— Bâra?
— Cum să vă spun…
— „Arheologul?”
— Cred că dl.
— În sfârşit, un da…

Un reproş? Tot ce se poate. La urma urmei, între1 I civile erau destul de curioase. Ce ştia căpitanul despre fiecare garderobă a tovarăşilor săi? A, dacă în fi fost vorba de calităţile lor profesionale! Aici, du, mai treacă meargă. O scotea el la capăt, negreşit.

— Damirescule, după misiune aş avea o rugăminte.
— V-ascult, tovarăşe colonel.
— Perfect. Interesează-te dacă toţi cei amintiţi în costume de culoare închisă

— Am înţeles!

Dacă nu, să facă rost. Mă rog, să se descuie»

— Mergem la înmormântarea lui Ducu? tresill căpitanul.
— Da.
— Deseară vă raportez asupra celor două misu uni.
— Două?
— Rendez-vous-ul Palmyrei şi hainele pentru”.
— În regulă. Acum, la treabă.
— Să trăiţi, tovarăşe colonel!

Căpitanul închise telefonul şi rămase un momi u cu privirea ţintă într-un punct oarecare al perete în alb, complet gol. îl trezi o pocnitură măruntă pif pervazul

ferestrei. Zgomotul îl puse imediat în alertă. Nu cumva plouă? Asta ar fi complicat ren» dezvous-ul lui. Deschise (larg fereastra. Alannfl falsă, deşi nu era exclus ca până la orele 17 să pionii Erau ceva nori pe sus, dar parcă mult prea înalţi pentru ploaie. Îşi privi ceasul. „Dar bine, căpitane] mai ai doar o oră la dispoziţie. O singură oră! Niciun minut mai mult, niciun minut mai puţin".

Porni după microfonul direcţional. Un fel de tele obiectiv învelit în pâslă. Nu se putea spune că avu trac, deşi în asemenea împrejurări orice surprizăorii posibilă. Vestea dată de colonel îl răsucise şi pe dânsul, fără să-şi dea seama. Care era fraza delirului? „Palmyra trebuie să moară..." „Palmyra trebuie să moară..." Fraza mesajului? „Palmyra cerc rendez-vous"... „Palmyra cere rendez-vous..." Ala turarea celor două texte nu depăşea graniţele nefirescului, în definitiv. Unul vorbea despre moarte, altul despre viaţă.

Deci, unul din Flavieni nu mai exista. Moartea fetuse crud şi absurd, preferându-i pe băiat, sfidând i (le-a firească a vârstei. Operase parcă ca o pedeapsă t i îl ru tată. Sau un avertisment sever, o ameninţare? Ai i un, n-avea absolut nicio importanţă cum şi de 11 Important era că se prăpădise un om. Stupid sau lin, realitatea se contura exact, fără urmă de dubiu, un echivoc. Până acum, pulverizate în neant – două tini în această afacere. Până acum. Cam scump preţul! Chiar, foarte scump! Omul din Volkswagenul mi, carbonizat în şosea, şi Ducu Fiavian. Adversari posibili? Combatanţi pentru aceeaşi tristă şi murdară întreprindere?

Nici asta nu mai avea importanţă. Iar despre morţi, numai bine. Numai de bine şi tăcere. Pentru CA, în rest, nu-i decât tăcere. O spune atât de răscolllor Shakespeare...

Îşi privi din nou ceasul: 16 şi 20. Era timpul să plece. Porni pe stradă, luând pieptiş valul de lume ne se scurgea dinspre Piaţa Victoriei. Maşinile alergau şi ele grăbite, într-un singur sens: dinspre aceeaşi (Moţă a Victoriei spre Splai. Strada se lăsa terorizai;! de zgomote. Devenise insensibilă la zbaterea num, intrată în circuitul firesc al

oraşului, legată lle oraş prin milioanele de fire ale milioanelor de destine umane.

— Domnule, e a doua oară când mă abordaţi 5

— Nu cred că e tonul cel mai potrivit pentru afaceri.

— Nu obişnuiesc să fac afaceri prin ganguri.

— Dar suntem într-un parc liniştit, domnule! Şi-i o zi de toamnă atât de frumoasă…

— Am puţin timp la dispoziţie. Vă rog…

— Totdeauna sunt aşa de frumoase toamnele în România?

Căpitanul Damirescu traducea şi copia cu rigoarea cuvenită banda de magnetofon, cu pauzele fireşti ale conversaţiei. Abia se (întorsese de la rendez-vous şi pregătea raportul către colonel. Întâlnirea, de la primele ei replici, se anunţa dură, fără menajamente, Ştia multe despre Nae Fiavian. Obligaţia misiunii îl purtase prin hăţişurile biografiei lui. De data aceasta însă i se înfăţişa într-o ipostază inedită. Nu a omului distins, care te refuză cu zâmbetul pe buze. Nu a specialistului manierat pe care contactele cu străinii îl făcuse prevăzător, dispus mai întotdeauna să „cumpere” decât să „vândă”. Aici se dezvăluia ca un partener de conversaţie parcă nesigur pe ceva, această nesiguranţă având toţi sorţii să deschidă o breşă în echilibrul lui firesc, ce impresiona totdeauna pe subalterni. Cinismul celuilalt se pare că deconcerta. Sau, mai precis, avea motive să deconcerteze.

— Vă repet. Am puţin timp la dispoziţie.

— E în interesul dumneavoastră să mă ascultaţi.

— Pe scurt, deci?

— E vorba de tranzacţia în care ne-aţi fost potrivnic tuturpr.

— Ne-aţi?

Frumoasă cursă întinsă de Fiavian. „Bravo, domnule!” îl felicită căpitanul. Până aici nu-i scăpase niciun cuvânt. Microfonul direcţional îşi făcuse cu vârf şi îndesat datoria. La 90 de metri înregistrarea rin mai mult decât excelentă. Măsurase spaţiul de la chioşc până la

banca pe care şezuse Fiavian şi nir. linul. În niciun caz distanţa nu era mai mică (indo de metri.

— Da, ne-aţi. Pentru că nu v-aţi oprit la nici linul din cei şase.

— Vorbiţi în numele tuturor? atacă din nou Nae Miivlăn, consultându-şi ostentativ ceasul. Căpitanul ni>» ervase şi el gestul care-l contraria. În definitiv, ijd voia? Ce rol avea în toată povestea aceasta? Nu-i era încă limpede…

— Poate, răspunse evaziv celălalt. Întrebarea e: IV ce nu unul din şase să primească comanda?

— De ce ar primi-o?

— Nu v-ajung şase variante de ofertă?

— E mai convenabilă, poate, a şaptea.

— Perfect. V-o propunem pe a şaptea.

— Nu înţeleg! Ce voiţi să spuneţi?

— Exact ce-aţi auzit.

— Bandă goală. Nu, niciun defect. urmat o pauză lungă în care minţile celor doi combatanţi lucrau, lucrau. Ce voia unul? Ce voia celălalt? Se studiau reciproc. Fiecare aştepta gestul de confirmare sau de refuz. Sau, poate, greşealai Măruntă greşeală care diirâmă câteodată totul. Care reduce totul la cel mai

Insignifiant numitor comun.

— Deci, sunteţi înţeleşi? murmură Nae Fiavian.

— Poate…

Iar bandă goală. Damirescu aştepta. Calm, fără emoţii. Nemişcat a stat şi în chioşc aproape o oră. ba un moment dat, pe la începutul convorbirii din parc, ceva a fâşâit pe lângă picioarele lui şi n-a lipsit mult să sară din ascunzătoare. Crezuse că e un şarpe. Nu era decât un câine negru, mic, cu o labă beteagă care, fără prea multă introducere, s-a încolăcit la picioarele lui, cerând parcă ocrotire.

„Pighi”! „Pighi”, striga pe aproape o fetiţă. Câtnele a ciulit urechile, a scâncit nehotărât, dar văzând a omul din chioşc nu-i zice nimic, a rămas.

— Să jucăm cu cărţile pe faţă, domnule Fiavian.

— Mă rog.

— Cât?

— Cât ce?

— Să tăcem şi să batem palma la afacere.

— Întâi şi în Iii, pentru ce să tăceţi?

— Nu-i vina noastră că s-a ajuns până aici, ocoli celălalt un răspuns direct.

— Ascult!

— Voiam din toată inima să evităm o situaţie ne plăcută.

Tonul lui Nae Fiavian era mai mult decât dur Poruncitor. O poruncă la care cu greu te puteai opune. Şi-i închipui pe colaboratorii lui Fiavian suportând un asemenea ton. Nu era o viaţă uşoară lângă omul acesta decis, categoric în decizii, cu o voinţă teribilă exprimată într-un singur cuvânt.

— Ascult!

— Se pare că asta-i singura cale.

— Domnule…

— Bine, bine. Noi ştim preţurile care vă nu te resează, preferinţele pentru instalaţii…

— Iarăşi noi? sublinie întrebarea Fiavian.

— Aşa că…

— Şi ce ne interesează, mă rog?

Ironia era evidentă. Cuvintele tăiau brici, ne i ruţător. Celălalt se irită. Poate începuse să se înfurie. Probabil prevăzuse că va fi mult mai uşor. Iată însă că nu totul mergea după tipic.

P – în looul dumneavoastră m-aş interesa de la pine deţinem informaţiile.

— Are atât de mare însemnătate lucrul acesta?

— Pentru dumneavoastră, foarte mare!

Străinul sublinia şi el ostentativ „pentru dumneavoastră”. Ce voia să spună? Din nou căpitanul dădu Imnda înapoi. Ascultă cu luare aminte. Da. Se juca Inrc. Neobişnuit de tare. Ambii adversari – de talie, im glumă. Era curios cum îi va găsi colonelul.

— Ei? întrebă într-un târziu Fiavian.

— Ni le furniza băiatul dumneavoastră.

— Ce-aţi spus?

— Vedeţi, ştiam că vă interesează! plăti ironic i. trăinul.

— Nu-i adevărat!

— Ce?

— Nu, nu se poate… Nu cred.

— Mă rog. Eu atât vă spun: Ducu Fiavian…

— Nu!

— Strada Regenerării…

— Nu!

— 333…

— E o glumă absurdă…

Nu. Nu era numai mirare în glas. Mai curând o Jişietoare dezamăgire. O silă cumplită, fără niciun efort de camuflare. „Joacă tare domnul Fiavian, îşi spuse căpitanul în sinea lui. Joacă necruţător!”

— Mult mai înţelept. Mai înţelegător, adăugă străinul.

— Cine?

— Fiul dumitale. Şi foarte prompt. (Individul se credea în dreptul lui să părăsească pronumele de politeţe.)

— Poftim?

— Fotografia perfect.

— Cum?

— Aduceai câte ceva pe acasă…

— Informaţii inofensive.

— Triate, ordonate, reprezentau un indiciu pentru noi.

— Dar bine…

— Apoi vizitele de rigoare la birou…

— Fotografia şi acolo? întrebarea aproape că a fost expulzată. Desigur, Nae Fiavian nu avea de ce să se felicite pentru] această curiozitate deschisă ce convenea celuilai I.

— Se înţelege. Când avea ce!

— Dumnezeule!

— Gata! reteză rece străinul. Fără sentimente – lisme. Cred că e limpede.

— Ce?

— Că nu ai încotro.

— Poftim?

— Exact ce-am spus.

La acest punct al conversaţiei, Nae Fiavian s-a uitat din nou la ceas. Dădu chiar să se scoale. Celălalt însă se precipită:

— Omule, dă-ţi seama ce faci! Te distrugi.

— Ducu nu mai există.

— Cum?!

— Cum aţi auzit.

Era rândul ăluilalt să tacă, să bată în retragere. Cu toate acestea, tot el porni ofensiva:

— A fost punctual, corect ca un ceasornic până la accident.

— O fi fost.

— Ce-o fi avut cu omul nostru?! Ce naiba l-a apucat aşa, din senin?

— Mergeţi şi întrebaţi.

— Să intri în plin… eu maşina. Ce idee! Nu cumva…

— Nu cumva, ce?

— Ştiaţi…

Fiavian preferă să nu răspundă. Şi poate mai mult decât străinul, căpitanul Damirescu aştepta răspunsul acesta cu întreită nerăbdare.

„Pighi! Pighi!” s-auzi prin apropiere glasul fetei. Nici de data aceasta căţelul negru, în căutarea unui Ocrotitor, nu se clinti din chioşcul în care se instalase Damirescu. Gemu doar uşor, potrivit obiceiului, şi atât.

— Ştiaţi, domnule Fiavian?

— Câte ceva, marşă acesta.

— De asta aţi optat pentru al şaptelea?

— Adică pentru al doilea.

— Poftim?

— Cei şase, de fapt, unul şi acelaşi. Aceeaşi firmă. I’raf în ochii lumii…

— Cum, domnule? Ştiaţi?

„Începe să devină din ce în ce mai aprinsă hora, ne felicită în gând căpitanul. Uite, domnule, ce idee pe parteneri. Va să zică, vin şase ofertanţi care de fapt

lucrează pentru aceeaşi fii-mă. Nimeni nu ştie nimic. La masa tratativelor, la cuţite. De, concurenţă! Se ceartă ca dracii. Se bat. Se… concurează atât, cât să le fie bine. Interesant, foarte interesant! Cum de i-o fi mirosit Fiavian? Bravo, omule. De o sută de ori bravo!”

— Domnule Fiavian!

Niciun răspuns.

— Regretăm cele întâmplate cu fiul dumneavoastră.

Iar tăcere.

— De altfel, suntem chit. Mă rog. Într-un anume fel.

— Care?

— Am pierdut şi noi un om.

— Da?

— Cel care… accidentul…

— Da… da…

— Era dintre oamenii de bază ai firmei.

— Vă cred.

— Adusese multe servicii.

— Nu mă îndoiesc.

— Şi a ars stupid, groaznic.

— Condoleanţe…

— Aşa că… să facem pace.

— Ce propuneţi?

— Avem dovezi.

— Da? Şi?

— Cum că Ducu Fiavian, l’lui dumneavoastră.

— Care nu mai e…

— Dar e taică-su.

— Aşa?!

— Ne-a servit.

— Şi?

— Şi asta poate să supere nişte urechi.

— De ce?

— Domnule Fiavian, fiţi rezonabil.

— Păi, nu sunt?

— Îl refuzaţi pe japonez?

— Care japonez?

Individul care „conversa” cu Fiavian îşi ieşi di pepeni.

— Dar ce credeţi, domnule, c-am făcut noi? Am păzit cai verzi pe pereţi?

— Nu ştiu ce aţi făcut.

— Ştiam, domnule, de concurenţa japonezului.

— Şi.

— Altfel discutam dacă…

— Ce?

— Vă vindem convenabil, ricoşă celălalt întrebarea lui Fiavian.

— Şi?

Enervant acest şi care revenea ca un bici. Tăiandânc silaba asta. Şfichiuia pe obrazul celălalt. Da, individul îşi găsise nu numai un partener pe măsură, i mai mult ca sigur îşi găsise naşul.

— Parametrii instalaţiilor noastre sunt…

— De unde ştiţi care sunt parametru celuilalt ofertant?

Niciun răspuns. Până la urmă însă interlocutorul lui Fiavian reveni la cursul vechi al conversaţiei, mai exact – la şantaj.

— Ne daţi nouă comanda şi gata.

— Gata, ce?

— Facem praf dovezile. Ei?

— E o idee.

— Poate nu sunteţi sigur…

— De ce aş fi?

— Suntem firmă serioasă.

— Mă rog, „şase” ofertanţi…

— Nu-i timp de ironii.

— Aveţi dreptate. Nu-i timp!

— Atunci când?

— Nu mâine.

— De ce?

— De ce sunteţi aşa grăbiţi?

— De ce nu mâine?

— Pentru că un om aşteaptă să fie dus la groapa.

— Ducu?

— Exact.

— Condoleanţele noastre.
— Tardive. Mulţumesc, totuşi.
— Deci, poimâine.
— La aceeaşi oră?
— La.
— În regulă.
Ştiam că ne vom înţelege, domnule Fiavian.
Un om de capacitatea dumneavoastră, nu se putea să nu…
— Mă flataţi, domnule!
— De loc.
— Auf Wiedersehen!
— La revedere, domnule…
Discuţia se termina aici. Nae Fiavian i-a strâns politicos mina individului şi a ieşit direct în Piav: l'Amzei. Mergea drept, demn, parcă un pic grăbit. Era cu capul descoperit şi în umbra după-amiezii albul părului stârnea haloul acela ce inspira distincţie.
Străinul apucă spre Calea Victoriei. Trecu chiar pe lângă chioşcul în care se afla căpitanul Damirescu, tocmai în clipa când pe „Pighi" îl apucă din nou un scâncet. Tipul însă era vesel, fluiera o melodie la modă în care tobele aveau rolul principal. Era un fel de marş răpăit, vioi, la urma urmei destul de urât. dar care electriza sălile de dans ale tinerilor, niciodată obosiţi.
…Damirescu îşi strânse banda, suci cheia la uşa biroului şi plecă la colonel, care îl întâmpină cu aceste vorbe:
— Veşti bune, căpitane?
— Bune, tovarăşe colonel.
— Mai întâi să-ţi dau eu una.
Ridică o foaie de hârtie. Una din obişnuitele comunicări ale amicului „Argus"! Nu. Altceva. În sfârşit…
— Ei?
— N-am idee.
— Persevereză, căpitane, persevereză.
Negomireanu era vesel. Rândurile cuprinse pe foaia aceea de hârtie îl dispuseseră, desigur.

— Am câştigat la Loto? îşi permise Damirescu una din obişnuitele glume.

— Nu.

— Atunci, s-a emis decret pentru numirea mea ca împărat în cea mai pustie insulă a Pacificului?

— Eşti pe aproape, pe aproape, căpitane.

— Mă dau bătut.

— „Se înregistrează eşec total în capacitatea de prezicere a căpitanului Damirescu”. Merge la carac-Inizare?

— Cu punct şi virgulă.

— Atunci ascultă: Nae Fiavian…

— De pe strada Regenerării…

— …numărul 333… şi-a anunţat vizita! Motivul?

— „Are ceva foarte important de comunicat. Ceva care priveşte interesele statului”.

— Ştiai, Damirescule?

— Deduc din banda mea de magnetofon. Am descifrat conversaţia. Vă propun să o ascultaţi în lectura subsemnatului, întrucât crainicul de serviciu a dezertat sau s-a însurat. Nu ştiu precis.

— Dă-i drumul, căpitane! aprobă colonelul Negomireanu, aşezându-se cât mai confortabil în scaunul său.

Mergeau după căruţa cu sicriul – de fapt un fel de trăsură, un dric pe care localnicii îl numesc pataşcă – şi urcau dealul comunei aceleia în vârful căruia se afla cimitirul. Convoiul se mişca greu, pentru că popa satului era pe jumătate olog debătrâneţe. şi totdeauna se ambiţiona să facă drumul acesta, la fiecare mort, pe jos. Se prea poate ca ambiţia asta să fi fost de fapt un fel de autopedepsire. după canoanele bisericii, sau după cine ştie ce alte canoane habotnice ale popii. Cert este faptul că astfel, convoiul urca ca melcul pe un drum galben, de lut, supat adânc, în trupul pământului de căruţe, de tractoare şi de timp. Bentu privea marginile gal bene, cu tufe de dracilă foarte dese, un adevărat gard viu. Vara trebuie să fie o zăpuşeală cumplita aici, iar iarna, desigur, troienele

mari acoperă tăietura galbenă până la vârf, că nu mai ştii unde e drum şi unde tufe de dracilă.

Îl petrecea destulă lume pe Ducu Fiavian pe ultimul său drum. Lângă pataşcă, descoperit, Nae Fiavian. Nu, nu sfâşiat de durere – de altfelcine ştie dacă omul acesta mai putea fi răscolit într-atâta incit să-şi piardă echilibrul? – dar abătut, paren mult mai îmbătrânit în costumul fără cusur. Ţintea faţa galbenă a băiatului şi probabil nu izbutea zb înţeleagă nimic din situaţia absurdă care-l azvârlise până la urmă în nefiinţă. Nu, între ei niciodată n-a fost ceva ce se numeşte dragoste familială. S-au înţeles greu unul pe altul. Poate chiar de loc. Ce i-a oprit oare să comunice firesc? Ce obstacole n-au >llut să învingă? A cui a fost vina? întrebări inu11 lo acum. Nimic şi nimeni nu mai avea nicio putere. I) ucu clacase definitiv, iar el, Nae Fiavian, nu-şi făcea decât o simplă datorie de părinte încredinţându-l pământului.

Alături de Nae Fiavian, Miruna şisora de la pital. Sora se zăpăcise într-atât, încât venise în halatul alb, strâns cu un cordon „cu părul blond, bogat, descoperit în amiaza cu lumină puţină, acoperită de norii de ploaie. Nu plângea nici ca Păşea a un automat, făptură subţire şi albă în convoiul de culoare închisă, ocrotit de un cer la fel, închis, puţin ospitalier. Miruna purta un costum gri şi un buchet de trandafiri albi, frumoşi, stropiţi cu boabe mari de apă proaspătă de la o fântână. Culoarea gri o prindea nemaipomenit de bine – probabil că orice culoare azvârlea reflexe frumoase pe obrazul plăcut, eu ochii aceia negri, rotunzi şi adânci. Urma apoi un grup de tineri, prieteni de-ai lui Ducu, veniţi cu loţii înghesuiţi în maşini. La sfârşitul convoiului, babele obişnuite ale satului ce „semnau” condica la licoare înmormântare, câţiva copii bucuroşi că au un prilej de a vedea atâta lume strânsă la un loc şi Negomireanu, Damirescu, Bentu, Bâra şi „Arheologul” în costume obişnuite, de stradă, care nu-i deosebea cu nimic de cei prezenţi.

— Te-ai uitat bine, Damirescule? întrebă încet colonelul.

— Nici nu mi-ar fi venit prea greu.
— Da, e lume destul de puţină totuşi.
— Ce idee să-l înmormânteze aici!
— Mda… Deci, nu ţi-a venit „clientul”…
— Prevăzător.
— De altfel, mâine este fixat al doilea rendez-vous.

În spatele colonelului Negomireanu şi a căpitanului Damirescu, „Arheologul”, Bentu şi Bâra. Convoiul urca fără întrerupere, drumul era întins, nicio răscruce, nicio cărare laterală măcar.

— Ieri am fost la o expoziţie, vorbi „Arheologul”. Expun studenţii din ultimul an de la arte plastice.

— Aţi înţeles ceva? întrebă curios Bâra.

— M-a frapat un tablou, evită răspunsul direct „Arheologul”. Mai degrabă un crochiu.

— Natură moartă?

De data asta întrebarea pica cât se poate de stupid. Bâra îşi dădu seama abia după ce i-a scăpat şi tăcu mile.

— Un crochiu având subiect un accident de automobil. Pe o şosea cu plopi. Într-o toamnă. Culorile toamnei sunt sugestive…

— Numele autorului? se interesă Negomireanu.

— Victor Amuza, rosti „Arheologul”.

Fără muzică, convoiul mortuar semăna cu o aglomeraţie întâmplătoare paşnică, tăcută, adusă aici, mânată de cine ştie ce interese comune. Singurele elemente care stricau armonia peisajului uman era trăsura aceea cu sicriul şi bătrânul popă, care se silea neputincios să ajungă în creasta dealului ce se anunţa deja privirii prin vârfurile câtorva sal câmi puternici.

— Studentul martor la accident? întrebă căpitanul.

— Cred că el.

— Vrei să ne descrii tabloul?

— Am spus. E lucrat în grabă. Dar aşa, nu şi în cum, o grabă după esenţial. Două maşini se l/besc. Mai exact, prins momentul după izbitură.

— Realist deci, rosti Bâra. Bentu şi Damirescul ftzuseră într-o muţenie totală.

În ce-l priveşte pe Bentu, lucrurile erau expliubile. Ajunsese la treapta aceea de oboseală, încât năzuinţele, toate gândurile, toate visele lui se învârteau într-un unic punct. Unul singur: să doarmă. Să xi aşeze, să se culce, şi n-are decât să-l orăcăie la un corul de broaşte al mapamondului, răgetele de fiare ale junglei, fanfarele reunite, că el tot neîntors v a dormi, fără vise, fără zbucium, somn greu, de copil după îmbăiere. Picioarele se mişcau singure, leneş, anticipând parcă clipa de repaus ce avea să vină, iar pleoapele ochilor, obosite, nu mai aveau nici măcar puterea să clipească.

Damirescuân schimb, cu gândul la înregistrarea di1 ieri. Încerca să-l transporte imaginar pe Nae I lavian, cel de faţă, în părculeţul din inima Capii ulei şi nu izbutea. îl oprea mai ales asprimea glasului, replica tăioasă, francă, ca un baraj sever, de întrecut.

f – Da, pictat în manieră realistă, confirmă „Arheologul” pe marginea observaţiei lui Bâra. În fond, ducă stau bine şi mă gândesc, culorile amestecate destul de curios şi neaşteptat înfăţişează un automobil incendiat. O combinaţie de roşu cu violet.

— Tragică culoare! adăugă colonelul.

— Da, imaginea e departe de a fi veselă. Mai jilţ-s că prin geamul numai reflexe se vede o mână chircită, care arde. Pe unul din degete, clar, un liu-L

— Şi? îndemnă colonelul pe „Arheolog”.

— În văpaia asta de culori, uneori haotică, nes tăpânită, cu intenţia de a şoca, ci bine, în harababura asta dacă vreţi, iniţialele C.T. Ultima litera încadrată în spaţiul primei – desenată perfect, parcă de mina unui copil de clasa întâi.

— Curios! admise colonelul.

— L-am căutat pe autor. N-am putut afla mailucru. Poate şi pentru faptul că i-am spus deschis părerea mea despre tablou. Sau pun şi simplu pentru că nici el nu-şi explica cu precizie acest amănunt, păstrat în memorie.

Convoiul se opri în muchia dealului. Perpendicular pe drum, cădea un altul, în marginea căruia se afla cimitirul.

Fără poartă, fără nicio împrejmuire. Străjuit doar de nişte ulmi rari şi înalţi, în care se intercalau, ici-colo, salcâmi. Un gard imaginar, puternic. Bătrânul popă porni direct spre movila proapată ce se înălţa într-o margine.

— Hei! strigă el când ajunse acolo.

Convoiul încremeni. Groparii dăduseră de duscil o sticlă cu vin roşu şi dormeau duşi – unui în groapă, celălalt, sus, cu capul sprijinit pe o lopat. i.

— Nu s-aude? se înfurie popa şi lovi cu piciorul în lopată.

Buimac, omul se sculă urgent şi-şi trezi confiiH tele din groapă:

— Haide, mă, c-a venit mortul!

Slujba ţinu puţin şi grupul o porni înapoi curii ui. fără dric, fără popă şi fără Nae Fiavian care mul întârzie la cimitir să plătească groparilor, popi; celui cu dricul. Norii de sus, tot nepătrunşi, de plonip îndelungă, deşi nu se înduraseră să strice nici u picătură până acum.

— Un singur lucru nu înţeleg clin afacerea asta. vorbi aproape ca pentru sine căpitanul Damirescu

— Care? îl întrebă colonelul.

— De ce l-a pocnit cu maşina? Pentru că sigur, oi oiclontul lui Ducu a fost premeditat.

— Argumente în favoarea acestei afirmaţii?

— Între altele, fraza delirului: „Palmyra trebuie să moară…” „Palmyra trebuie să moară…” Deci, piuă şi în somn, în stare de inconştienţă…

— Poate că Ducu nu mai suporta şantajul, îl în Irerupse, în sfârşit, Bentu.

— Sau nu izbutea să obţină ce voia, completă Bâra.

1 – E posibilă şi o altă ipoteză, admise căpitanul.

— Care?

— Jocul devenise periculos. Şantajul era, de fapt, reciproc. Nu uitaţi fotografia de la florărie, păstrată de Ducu. Băiatul se asigura şi el cum putea.

— Poate că accidentul a fost pur şi simplu trezirea, completă „Arheologul”. Amara trezire din zori. Prins între ciocan şi nicovală, băiatul a reacţionat Iraţional poate, dar

în singurul lui mod posibil.

— Intenţia de frânare fiind o rază tardivă de luciditate în acest act iraţional? întrebă Bentu.

— Posibil.

— Posibil – 1 se amestecă şi colonelul – că niciodată nu vom cunoaşte cu exactitate matematică mobilul adevărat al accidentului. S-ar putea să fi lo. t pur şi simplu o stupiditate. Un accident absurd însă care ne-a dat posibilitatea să descoperim o acţiune certă de spionaj industrial. Absurdă sau nu rămâne plauzibilă ideea de criză între cei doi. Venise timpul: care pe care. Tranzacţia trebuia încheiată în favoarea unei părţi, şi partea aceea forţa prin Ducu

Fiavian – mai exact încerca să forţeze – mâna lui Nae Fiavian.

— „Palmyra cere rendez-vous”. Curios nume, nu-i aşa, tovarăşe colonel? întrebă Bentu.

— Şi frumos, confirmă Negomireanu, privind semnificativ către Bâra. Ironia însă se consumă tăcut, pentru că interveni „Arheologul”:

— M-am uitat de curiozitate în dicţionar. Palmyra – vechi oraş în Siria de azi. Întemeiat în mileniul I înaintea erei noastre. Cucerit apoi şi distrus de romani. Ruinele Palmyrei de altă dată mai dăinuie şi azi.

— Eu am dat de-o insulă cu numele ăsta pe undeva, pe lângă Japonia, completă Bâra.

— Se poate, nu zic nu, confirmă „Arheologul”.

Aceeaşi ordine şi tăcere care domnise la urcuş se impunea şi acum, pe drumul de întoarcere. Lipsa lui Nae Fiavian, a dricului aproape că nici nu se simţea. Doar bătrânul popă lăsase – cu adevărat un gol. El era acela care impusese un ritm moderat, potrivit cu puterile lui, obligând pe cei care păşeau după dânsul să se adapteze, să suporte înaintarea înceată, poticnită. Acum, ritmul acesta pierise, fiecare mergea răzleţ, după poftă, în fond oamenii prezenţi se eliberaseră de datorie – poate chiar şi de o durere dacă-i atinsese cu adevărat pe careva – şi acum trăiau din nou reintrarea în normalul vieţii de fiecare zi.

— În fond, vorbi rar Bentu, filmele din maşina băiatului ce voiau?

— Destinate „Palmyrei”, rosti colonelul.

— Strângeau date despre instalaţiile japonezilor”.

— E limpede că avem de-a face aici cu efectele concurenţei. Din păcate, nişte efecte tragice.

— Totuşi, dacă-mi este permis, sunt încă destule puncte nelimpezite până la capăt, zise „Arheologul”.

— Ca în orice caz, filosofă dus pe gânduri I înmirescu.

— De pildă: nu înţeleg raţiunea pentru care Nuc Fiavian a fost denunţat de anonim.

— Eu înţeleg, afirmă de data asta, prompt, căpitanul.

— Ei? îndemnă colonelul.

— La urma urmei, cine era implicat? Fiavian mi feciorul lui? Se înţelege că feciorul.

— Într-o oarecare măsură, şi tatăl. Ce căuta cu imcic documente acasă? Neglijenţele de acest fel be plătesc.

— Bine spus: neglijenţe. Totuşi, e limpede, omul o scos din culpă directă. De altfel, ne-a fost, şi să sperăm că şi mâine va fi la fel, de mare folos. Dar să revin. Cei care acţionau împotriva lui – poate şi feciorul lui – ştiindu-l nepătat, l-au denunţat. Motivul? Să abată atenţia de la adevăratul pericol –!” la adevăraţii vinovaţi.

— Există o logică în spusele căpitanului, admise colonelul.

— Mda! confirmă şi „Arheologul”.

Fostul convoi mortuar se răzleţise complet acum. Deşi drumul continua să fie la fel de îngust, cu maluri înalte, galbene, între care stăruia zăpuşeala zilei.

— Tovarăşe colonel, pot să vă întreb ceva?

— Spune, Bâra!

— De unde aţi dedus că scrisorile, înainte de dischiderea lor, sunt semnate cu nume de femei?

— E chiar atât de neaşteptată această prezumţie?

— Ştiţi, m-am tot gândit…

— Şi?

— Mi-am zis: Cui îi erau de fapt adresate?

— Aşa, aşa, se bucură colonelul. Dă-i înainte, maiorule.

— Deci unui băiat. Truc simplu, de acoperire. Un băiat primeşte scrisori de la Paula sau Manueln. cunoscute la mare sau mai ştiu eu unde.

— Ai răspuns singur la întrebare, maiorule. Exad aşa s-au petrecut lucrurile cu transmiterea identităţii sub care acţiona Arabu sau, mă rog, Tracu: „Palmyra”…

— Totuşi, era un tip destul de abil, monologa ca pentru sine Bentu. Mă gândesc înainte de toate la simularea înecului, apoi la cursa spre satul în can a ucis, în maşina roşie.

— Maşină de „împrumut”, desigur, admise colonelul.

— Se înţelege. Furată şi abandonată. Am cercetat şi m-am convins.

În faţa colonelului mergeau cele două fete: Miruna şi sora de la spital. Păşeau într-o tăcere deplină. Miruna aşezase cu grijă trandafirii albi, cu boabele de apă străvezii, ce înviorau petalele, pe mormântul proaspăt şi se ridicase firesc, parcă ar fi aranjat o glastră. În schimb, sora de la spital fi fost prima care a luat un pumn de ţarină şi a pre firat peste sicriul coborât în groapa, murmuri ml absurd un singur cuvânt: „În sfârşit”.

Atât.

Aşa cum mergeau alături acum, păreau că vin de la o sărbătoare, în care una din ele – sora fusese în travesti. S-apropiau de ulmii la fel de puternici ai spitalului, unde. şi parcaseră cu toţii maşinile. Colonelul Negomireanu îl scoase din buzunar pe „Nenoroc”.

— Bentule, am impresia că tu îl meriţi.

P… Dihania asta? nu se putu reţine maiorul.

— E o copie după…

— Daţi-o altcuiva, tovarăşe colonel.

— Păi, ţi-am spus. Tu îl…

E – N-am aplicaţie spre artele frumoase, întrerupse ui. uz Bentu.

I – E trecut prin grele încercări, poartă noroc, îi lei tu. Bâra?

— Daţi-o încolo de năzbâtie, tovarăşe colonel. jek – Poate dumneata! încercă colonelul să-l adef menească pe „Arheolog”, dar acesta deja clătina Hltrgoric din cap că nu.

— Damiresc-uie, ai rămas singur în competiţie. Hft- Nu. fI – Poftim?

K „” – Nu simt nicio tragere de inimă pentru, Nelii a ºC”.

— Ce-i asta? Refuz general?

Tăcură cu toţii, jenaţi.

— O să-l dau surorii atunci.

— De ce nu Mirunei? protestă slab Bâra.

…]) e ce ei?

Colonelul păşi spre soră.

Uitaţi… un obiect de la Ducu, minţi ei.

— Nu!

— Poftim. Ia-l. E ai dumitale.

— Nu vreau… Nu vreau… şopti fata.

Doamne, Dumnezeule, cită durere era în stare să pună în numai două cuvinte! întinse totuşi mâna pl e „Nenoroc”, apoi o retrase, lăsându-l pe colonel în „Nenoroc 1 condamnat astfel, definitiv, ca simplu corp delict. Fata păşea mai departe, parcă în transă, pe aleile cu meri, cu crengile eliberate – o furtună sau altcineva scuturase violent copacii şi pământul era roşu, învăpăiat de atâtea mere.

Curând apoi, un convoi lung de maşini fulgera pe pârtia dreaptă de asfalt, la peste două sute de kilometri de Bucureşti, stârnind nelinişte în plopii înalţi de pe margini, cu ramurile întinse ocrotitor deasupra şoselei. Acoperiş de linişte, fremătător”.

Lector: IORDAN A URECHE

Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU

Apărut 1972. Comanda nr. 155. Coli de tipar

H

Tiparul executat sub comanda nr. 20 041 la Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, Piaţa Scânteii nr. 1,

Bucureşti.

Republica Socialistă România